ପ୍ରାଚୀ ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା — ଅଷ୍ଟାଦଶ

ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା

ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ

ପ୍ରକାଶକ

ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତି ଗୀତା

(ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ)

ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ଦାସଙ୍କ କୃତ

ଟୀକା ଓ ମୁଖବନ୍ଧ ସହ

ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା

ସଙ୍କଳିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ

୧୯୬୬

ମୂଲ୍ୟ — ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ମୁଖବନ୍ଧ

ମହାପୁରୁଷ ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦଙ୍କ ଜୀବନ ଚରିତ ଓ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଅଣାକାର ସଂହିତାର ମୁଖବନ୍ଧରେ ସୁବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଲିଖିତ ହୋଇଅଛି । ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଖଣ୍ଡର ମୁଖବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ କିଛି କୁହା ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ବିଷୟରେ ଆଉ କିଛି କହିବା ଆବଶ୍ୟକ ମନେକରୁନାହିଁ ।

ମହାପୁରୁଷ ତ୍ରିକାଳଦର୍ଶୀ ଥିଲେ ଏହା ତାହାଙ୍କ ଭକ୍ତପରମ୍ପରାରେ କଥିତ । ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ମାଳିକାରେ ଭବିଷ୍ୟତ ବିଷୟମାନ କଥିତ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ହୁଏ । ଐତିହାସିକ ସେ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବିଷୟମାନ ଦର୍ଶନ କରେ ନାହିଁ । ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ମହାପୁରୁଷ ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚିତ ହେବା ବିଷୟରେ ଐତିହାସିକ ସନ୍ଦିହାନ, କାରଣ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ଆଦ୍ୟ ଖଣ୍ଡ ଅଷ୍ଟମ ପଟଳରେ—

ଅଚ୍ୟୁତର ବଚନ ସେ ଧର ଗୋପସୁତ ।
ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ହେବ ହିତ ॥
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶମାନ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଯେ ପଢ଼ିବ ।
ଆଲୁଅ ହୋଇବ ତାଙ୍କ ସମସ୍ତ ଦିଶିବ ॥
ହରେକୃଷ୍ଣ ବୋଲିଣ ଯେ ଯାଜନ ହୋଇବ ।
ସେ ଯାଜନ କାଳେ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶିବ ॥

ପୁନଶ୍ଚ:—୧୧ଶ ପଟଳରେ—

କେତେ କହିବା କଳି କଥା । ଶୁଣି ଗୁଣିଲେ ବଡ଼ ବ୍ୟଥା ॥
ରାମଚନ୍ଦ୍ରର ଅଂଶ ଯିବ । ମରହଟ୍ଟାର ରାଜ୍ୟ ହେବ ॥
ମଲିକା ହେବ କିଛି ଦିନ । ଚହ୍ୱାଣ ନେବ ସ୍ୱେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାନ ॥
ଏ ଅନ୍ତେ ଦ୍ୱିଜ ରାଜା ହେବ । କଳଙ୍କି ତେବେ ପ୍ରକାଶିବ ॥
ବୀରକେଶରୀ ରାଜାଠାରୁ । କଳଙ୍କି ପସାର ବହିରୁ ॥

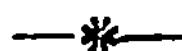
ଲିଖିତ ଉଦ୍ଧୃତାଂଶ ଦ୍ୱୟରୁ ପ୍ରତୀତ ହୁଏ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଲେଖକ ହରେକୃଷ୍ଣ ଦେବଙ୍କ ପରେ ମରହଟ୍ଟା ରାଜତ୍ୱ ଓ ବୀରକେଶରୀ ଦେବଙ୍କର ସମସାମୟିକ ଥିଲେ । ବୀରକେଶରୀ ଦେବ ୧୭୦୩ ଶକାବ୍ଦ ବା ୧୭୮୧ ସାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜତ୍ୱ କରିଥିବା ଇତିହାସରୁ ଜଣାଯାଏ । ଐତିହାସିକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ଲିଖିତ ହେବା ସମ୍ଭବପର ।

ତନ୍ତ୍ରସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକଙ୍କ ମତରେ ମହାପୁରୁଷ ତ୍ରିକାଳଦର୍ଶୀ ତହୁଁ ସେ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ସେ ଯାହାହେଉ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ଅତି ଉପାଦେୟ ଗ୍ରନ୍ଥ । ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ପାଠ କଲେ ଲୋକ ଯଥାଯଥ ଭାବରେ ଧର୍ମାଚରଣ କରି ନିଜର ଓ ଜଗତର ମଙ୍ଗଳ ସାଧନ କରିବ ଏବଂ ହରିପ୍ରେମ ରସରେ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ପରମାନନ୍ଦ ଲାଭ କରିବ । ଉତ୍କଳର ପଞ୍ଚସଖାମାନେ ଜ୍ଞାନମିଶ୍ରା ଭକ୍ତିରେ ଅନୁରାଗୀ ଥିଲେ ଶୁଦ୍ଧା ଭକ୍ତିରେ ଯେପରି ଭକ୍ତ ପ୍ରେମ-ପାଗଳ ଜ୍ଞାନମିଶ୍ରା ଭକ୍ତିରେ ମଧ୍ୟ ସେ ତଦ୍ବତ୍ । ଏ ବିଷୟରେ ବିଚାର ଅନ୍ୟତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଦୁଃଖର କଥା ବିଶେଷ କାରଣ ବଶତଃ ଗ୍ରନ୍ଥର ମୁଦ୍ରଣକାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନେକ ଭ୍ରମ ପ୍ରମାଦ ରହି ଯାଇଅଛି । ସହୃଦୟ ପାଠକଗଣ ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ପାଠ ସଂଶୋଧନ କରି ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବେ ।

ଶ୍ରୀ ଆର୍ତ୍ତବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତି—

--○--

ସୂଚୀପତ୍ର

ଓଁ

ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା

ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ

ପ୍ରଥମ ପଟଳ

ଶ୍ରୀ ଗଣେଶାୟ ନମଃ, ଅବିଘ୍ନମସ୍ତୁ ।

ନମସ୍ତେ ପ୍ରଭୁ ଗୁରୁଦେବ । ଭବ-ସମୁଦ୍ରେ ତୁମ୍ଭେ ନାବ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଅଟ କର୍ଣ୍ଣଧାର । ତୁମ୍ଭ ଦୟାରେ ସିନ୍ଧୁ ପାର ॥
ଦୟା ଯେ ତୁମ୍ଭ ପବନ କଲେ । କୃଷ୍ଣ କରୁଣା ଜଲେ ଭଲେ ॥
ତୁମ୍ଭ କରୁଣା ଯଦି ହୋଇ । ବୈଷ୍ଣବ ହୃଦେ ଦୟା ବହି ॥
ଏ ଦେହ ଅଟଇ ଯେ ନାବ । ଧୀବର ତୁମ୍ଭେ ଗୁରୁଦେବ ॥
କୃଷ୍ଣ ସୁପବନ ଅଟନ୍ତି । ବୈଷ୍ଣବ ଆହ୍ଲଲ ପକାନ୍ତି ॥
ଗୁରୁ କୃଷ୍ଣ ଯେ ବଇଷ୍ଣବ । ଯେବେ କରୁଣା ତାଙ୍କ ହେବ ॥
ନାବ ଲଗିବ କୂଳେ ଯାଇ । ତେବେ ଚୌରାଶୀ ନ ଲଗଇ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଏ ବେନି । କର ଯୋଡ଼ି କଲେ ଦଇନ ॥
କେ ରୂପେ ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ ନେହ । ଫିଟିବ ଭବବନ୍ଧ ମୋହ । ୧୦ ।
ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ହେ । ଗୋମ ମନ୍ତ୍ର ତୁମ୍ଭେ ଦୁହେଁ ॥
ଖୋଲ କର୍ତ୍ତାଳ ଗୁରୁ ଦେଇ । ତୁମ୍ଭେ ସୁମରି ଭକ୍ତି ପାଇଁ ॥
ଗୋଲୋକ ଆୟୁଧ ତୁମ୍ଭର । ତୁମ୍ଭେ ରଖିଲେ ସିନା ପାର ॥
ମୃଦଙ୍ଗ ଶଙ୍ଖ ଯେ ଅଟଇ । କର୍ତ୍ତାଳ ଚକ୍ରରୂପ ହୋଇ ॥
ଏ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ତୁମ୍ଭ କରେ । ଯମ ଡରଇ ତୁମ୍ଭ ପୁରେ ॥
ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ଭୟ ନାହିଁ । କେବଳ କାଳ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇ ॥
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଯେ ଦେବତାୟେ । କାଳ ପୂରିଲେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଏ ॥

ଦେବତା ହୋଇଲେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ । ମରନ୍ତି ନରଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ॥
ବସ୍ତୁହିଁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ହେଲେ ଜାତ । ଦେହ ଛାଡ଼ନ୍ତି ମାୟାରେ ତ ॥
ଜୀବନ୍ତମାନ ରହୁଥିବ । ତୁମ୍ଭେହେଁ ଦେହ ତ ଛାଡ଼ିବ । ୨୦ ।
ଗୋପାଳ କୁଳ ଉଦ୍ଧାରଣ । ତୁମ୍ଭ ଆତ୍ମର ଜନ୍ମ ପୁଣ ॥
ତୁମ୍ଭେ ମୁଁ ଶୂଦ୍ର ଅଂଶେ ଜାତ । ନୀର କ୍ଷୀର ସେ ଯେସନେ ମତ ॥
ନୀର କ୍ଷୀର ଯେ ସମ କଲ । ମିଶିଲେ ନୀର ହୋଏ ବାଳ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ଆମ୍ଭେ ଶୂଦ୍ରେ ଜାତ । ଶୂଦ୍ର କୁଳରେ ଗୋପସୁତ ॥
ସନ୍ଧି ବସନ୍ଧି ତୁମ୍ଭେ ଜାଣ । ପରମ ଗୁରୁ କଥା ପୁଣ ॥
ମନ୍ତ୍ର ପୀଠ ଗୁରୁମାନ । ଜାଣନ୍ତି ସକଳ ଯେ ଜନ । ୨୫ ।
ନିର୍ଗୁଣ ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ ପୁଣ । ଜାଣନ୍ତି ଯେତେ ସୁରଗଣ ॥
ଜନମେ ଜନମେ ଯେ ତୁମ୍ଭେ । ଏକ ଆତ୍ମା ଯେ ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭେ ॥
ସତ୍ୟରେ ଋଷି ଅଙ୍ଗେ ଜାତ । ତ୍ରେତାରେ ବାନରେ ସମ୍ଭୂତ ॥
ଦ୍ୱାପରେ ଗୋପାଳେ ଜନମ । କଳିରେ ଶୂଦ୍ରୀ ଶୂଦ୍ରସମ । ୩୦ ।
ତୁମ୍ଭେ ଶୂଦ୍ରକୁ ନିସ୍ତାରଣେ । ଜନମ ହେଲ ଗୋପଗଣେ ॥
ନିସ୍ତାର ପଥ ହେତୁ କର । ନିର୍ଗୁଣ ଗୁରୁ ମନେ ଧର ॥
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ମହାଶୂନ୍ୟ କହି । ତହୁଁ ବ୍ରହ୍ମ ଯେ ତହିଁ ହୋଇ ॥
ତୃତୀୟେ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ହେଲେ । ଚତୁର୍ଥେ ବ୍ରହ୍ମ ଯେ ହୋଇଲେ ॥
ପଞ୍ଚମେ ନୀଳ ଦୀକ୍ଷା ପାଇ । ଓଁକାର ତହିଁ ପୁଣ ହୋଇ । ୩୫ ।
ତହନ୍ତେ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ଶିଷ୍ୟ । ଆଦିମୂଳ ଯେ ପରକାଶ ॥
ପୁଣ ପ୍ରକୃତି ଦୀକ୍ଷା ପାଇ । ତହିଁ ବିନ୍ଦୁ ଯେ ଶେଷ ହୋଇ ॥
ପୁଣ ଯେ ବ୍ୟୋମ ଶିଷ୍ୟ ହେଲେ । ପ୍ରଣବ ପୁଣ ସଞ୍ଚରିଲେ ॥ ୩୮ ।
ପୁଣ ଯେ ମହାତତ୍ତ୍ୱ ଶିଷ୍ୟ । ଆଦି ନାରାୟଣ ପ୍ରକାଶ ॥
ଏମନ୍ତେ ନାରାୟଣ ଅଂଶେ । ସନକାଦି ଯେ ହେଲେ ଦାସେ । ୪୦ ।
ମାର୍କଣ୍ଡ ଯେ ମାର୍ଗ ବହି । ନାରଦ କୃପାକଲ କହି ।

୨୫-୧—ପୀଡ଼—ଖ; ପୀଢ଼—କ । ୩୫-୧—ବ୍ରଜ—କ, ଖ । ୩୮-୧—ବ୍ରମଶିଷ୍ୟ—କ, ୩୮-୨—ପ୍ରଲମ୍ବ—ଗ, କ ।

ସେ ଗୁଣମଠ ଯେ ବୋଲଇ । ଏମନ୍ତେ ସତ୍ୟଯୁଗ ଯାଇ ॥
ତ୍ରେତା ଯୁଗରେ ମଠ କୃତ । ଦଶ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ସେ ଅଚ୍ୟୁତ ॥
ନଳର ନିଷ୍କ ଭୋଗ କଲ । ସନ୍ନ୍ୟାସ ଧର୍ମ ଆଚରିଲ । ୪୪ ।
ରାମାନନ୍ଦ ଯେ ଜ୍ଞାନାଦତ୍ତ୍ୟ । ବିଷ୍ଣୁ ସ୍ୱରୂପ ମାଧବ ଜ । ୪୫ ।
ଏ ତିନି ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ବୈଷ୍ଣବ । ତିନି ସଂପ୍ରଦା କରେ ଜୀବ ॥
ରାମାନନ୍ଦ ଯେ ଜ୍ଞାନାନନ୍ଦ । ବିଷ୍ଣୁ ଶ୍ୟାମ ଯେ ମାଧବନ୍ଦ ॥
ଏ ତିନି ସଂପ୍ରଦା ଅଟନ୍ତି । ବୈଷ୍ଣବ ଜନ ଏହା ଚିନ୍ତି ॥
ସଭାରେ ଗୁରୁପଣ କଲେ । ଜ୍ଞାନ୍ତାର ଗୁରୁ ସମର୍ପିଲେ । ୪୯ ।
ଯାଆନ୍ତି ନାରାୟଣ ପାଦେ । ମହାଶୂନ୍ୟକୁ ଭେଟ ନୋହେ ॥
ଏ ମହାଶୂନ୍ୟ ବନ୍ଧ ନାହିଁ । ଗୁରୁ ଦର୍ଶନ ତାର କାହିଁ । ୫୧ ।
ମହାଶୂନ୍ୟକୁ ନ ଚହ୍ନିଲେ । ଅଣଗୁରୁଆ ବୋଲି ଭଲେ ॥
ଗୁରୁ ଚହ୍ନାନ୍ତି ମହାଶୂନ୍ୟ । ତେବେ ବୋଲିବା ଗୁରୁ ଧନ୍ୟ ॥
ଯେ ଶିଷ୍ୟ ମହାଶୂନ୍ୟ ଚହ୍ନେ । ଶିଷ୍ୟ ବୋଲିବା ସେହୁ ଜନେ ॥
ଯେ ମହାଶୂନ୍ୟ ଚହ୍ନି ନାହିଁ । ସେ ଜୀବ ଜନ୍ମଭବ କାହିଁ ॥
ମହାଶୂନ୍ୟରେ ଗୁରୁ ସ୍ଥାନ । ମହାଶୂନ୍ୟଟି ତନ୍ତ୍ରି ଧନ ॥
ମହାଶୂନ୍ୟଟି ଯାହା କହ । ଅକାର ବିନ୍ଦୁ ସେ ଅଟଇ ॥
ବ୍ରହ୍ମ ବୋଲିଣ ଯାହା କହ । ଉକାର ମାତ୍ରା ସେ ଅଟଇ ॥
ବୀଜ ବୋଲିଣ ଯାହା କହ । ଏକାର ମାତ୍ରା ସେ ଅଟଇ ॥
ଏକାର ବୋଲି ଯାହା କହ । ଆକାର ତାର ସେ ଅଟଇ ॥
ଆଉ ବ୍ରହ୍ମ ସେ ଯାହା କହ । ଇକାର ମାତ୍ରା ସେ ଅଟଇ ॥
ଆଦିମୂଳ ଯେ ଯାହା କହ । ସେ ଅଣମଣ୍ଡଳ ବୋଲଇ ॥
ପ୍ରକୃତି ବୋଲି ଯାହା କହ । ସେ ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ସେ ଅଟଇ ॥
ବନ୍ଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟା ଯେ ଯାହା କହ । ଉକାର ଅଂଶ ସେ ଅଟଇ । ୬୪ ।

୪୪-୧—ଆନ ହେଲ—ଖ, ଗ । ୪୫-୧—ରମାଦତ୍ତ ଯେ ଜ୍ଞାନାଦତ୍ତ—ଖ, ଗ । ୪୯-୧—ଜ୍ଞାନ୍ତାର ଗୁରୁ ସମର୍ପିଲେ—ଗ । ୫୧-୧—ବନ୍ଧ ନାହିଁ—କ । ୬୦-୧—ଓଁକାର—ଗ, ଉଁକାର—ଖ । ୬୪-୧—ବିନ୍ଦୁ—କ, ଖ ।

ହୃଛ ବୋଲିଣ ଯାହା କହି । ମକାର ଅଂଶ ସେ ଅଟଇ ॥
ମହତତ୍ତ୍ୱ ଯେ ଯାହା କହି । ପ୍ରଳମ୍ବ ଆଦ୍ୟ ଅଂଶ ସେହି ॥
ପ୍ରଳମ୍ବ ବୋଲି ଯାହା କହି । ଅକାର ଅଂଶ ସେ ଅଟଇ ॥
ଏମନ୍ତ ଆଦି ନାରାୟଣ । ଗୁରୁରୂପରେ ଛନ୍ତି ପୁଣ ॥
ସନକାଦି ଯେ ଯାହା କହି । ଏ ବ୍ରହ୍ମ ଅକ୍ଷର ଅଟଇ ॥
ଆବର ଅଂଶ ଯେତେ କହି । ସ୍ୱେ ଷଡ଼ଚକ୍ର ଯେ ଅଟଇ ॥
ଗୁରୁ ପୀଠ ଯେ ନାମମାନ । ଷୋଳ ଅକ୍ଷରେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନ ॥
ଆବର ଦ୍ୱାଦଶ ଦଳରେ । ଛଡ଼ ଗୁରୁ ଯେ ଅଂଶ ଧରେ ॥
ଆବର ବେଦାକ୍ଷର କହି । ହଂସ କ୍ଷଁ ଯେ ହୁଛି ରହି ॥
ଅ ଆ ଠାବକୁ ଅଂ ଅଃ ଯାଏ । କ ଅ ଠାବକୁ ଠ ଅ ହୋଏ ॥
ଡ ଅ ଠାବକୁ ଫ ଅ ଗଣ । ବ ଲ ମିଳିଲେ ହୃଦ୍ର ପୁଣ ॥
ବ ଶ ରୁଦ୍ର ମିଶିଲେ ତହିଁ । ପଚାଶ ଅକ୍ଷର ବୋଲଇ ॥
ସ୍ୱେନ୍ତି ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ ଜାଣ । ଏଥିକୁ ନାମମାନେ ପୁଣ ॥
କେତେ ଗୁରୁ ଯେ ମାନେ ଗଲେ । ଯୁଗାଦି ସ୍ଥାନ ଭୋଗକଲେ ॥
ମହାଶୂନ୍ୟକୁ ଯେ ଗୃହିଣ । ସେ ଗୁରୁ ଲଭନ୍ତି ମରଣ ॥
ସେ ପୁଣ ନାତଗୃରେ ଜାତ । ପାପରେ ନୁହନ୍ତି ସଙ୍ଗତ । ୮୦ ।
ମହାଶୂନ୍ୟରେ ସଙ୍ଗ ଯହିଁ । ସେ ସଙ୍ଗ ଛେଦନ କରଇ ॥
ପାଷାଣ ନାବରେ ବସିଲେ । ବୁଡ଼ି ମରନ୍ତି ପ୍ରାଣୀ ଭଲେ ॥
ଅନ୍ଧକୁ ଅନ୍ଧ ନୁହେ ସଙ୍ଗ । ବଧିର ଜାଣେ କି ପ୍ରସଙ୍ଗ ॥
ଜଡ଼ କି ପ୍ରସଙ୍ଗ କହିବ । ସେ ଗୁରୁ ଏଥି ଅଙ୍ଗ ଭାବ ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ତନ୍ତ୍ର ପୁଣ । ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ରସଗୁଣ । ୮୫ ।
ଜ୍ୟୋତି ଶୁଦ୍ଧ ଯେ ଅବଗାହି । ସମାଧି ମିଶି ଆଠ ହୋଇ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ଗୁଣ ଯେ ଜାଣନ୍ତି । ତାହାକୁ ବୋଲି ଗୁରୁ ଶକ୍ତି ॥
ଥସ୍ୱେ ନ ଜାଣେ, କରେ ଶିଷ୍ୟ । ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ଯେ ଯାନ୍ତି ନାଶ ।୮୮।

୮୦—୨-ତାପରେ ନୁହନ୍ତି ସଙ୍ଗୀତ-କ
୮୪—ତାକ କି ପ୍ରସଙ୍ଗ କହିବ । ସେ ଗୁରୁ ଯହିଁ ଅଙ୍ଗଭାବ-କ ।
୮୮—ଏହା ନ ଜାଣି କରେ ଶିଷ୍ୟ—ଖ, ଗ ।

ଅତାପରେ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ । ସେ ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ନାଶ ଯାଇ ।।
ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ନାମ ଦେଲେ ପୁଣ । ବସିବ ପୂରୁବ ମୁଖେଣ ।।
ନିର୍ଗୁଣ ବାର ପୀଢ଼ ପୁଣ । କରିବ ଯତ୍ନେ ସୁମରଣ ।।
ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରେ ଶୁଦ୍ଧ କରି । ଦୀକ୍ଷା ଜନ୍ମିବ କର୍ଣ୍ଣେ ଧରି ।।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଲେଖନରେ ପୁଣ । ଅଣାକ୍ଷର ଜିହ୍ୱା ଲେଖିଣ ।।
ବେନ ବସନ ନବତନ । ପିନ୍ଧିବ ଶିଷ୍ୟ ସେ ଯତନ ।।
ଉତ୍ତମ ପେଣ୍ଡା ଯେ ପାଟ୍ରେଢ଼ା । ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗରେ ଦେବ ବେଢ଼ା ।।
ଛେନା କଦଳୀ ଯେ ଶ୍ରୀଫଳ । ନବାତ ସର ଦଧି ଜଳ ।।
ଉଖୁଡ଼ା ଉଆ ଛଡ଼ା ଲିଆ । କନ୍ଦମୂଳ ଯେ ପାନ ଗୁଆ ।
ମିଠାଇ ଖଜା ଯେ ପାପଡ଼ । ସର ଫେଣି ଯେ ଚୁଡ଼ା ଗୁଡ଼ ।।
ନାମ ଦେଇଣ ଭୋଗ ଦେବ । ଶୁଭଯୋଗରେ ଯେ ମିଳିବ ।।
ବୈଶାଖ ଫଗୁଣ ମାସରେ । ଶ୍ରାବଣ ଭାଦ୍ରବ ମାସରେ । ୧୦୦ ।
ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷରେ ସୁଦୃଷ୍ଟ । କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରୀତି ଅଂଶ ।।
ଗୁରୁ ଶୁକ୍ର ଯେ ସୋମବାରେ । ନାମ ଯେ ଦେବ ସେ ଯୋଗରେ ।।
ଗୋପାଳ କୁଳ ଉଦ୍ଧାରଣ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଧ ଜଣ ।।
ଗୋପାଳ କୁଳ ଉଦ୍ଧାରଣ । କହିଲୁ ଗୁରୁ ଭକ୍ତମାନ ।।
ଗୋପ ବଂଶରେ ଯେତେ ଜନ । ଦାନ ଅନ୍ତ୍ୟନ୍ତ କଥା ଯେନ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଶିଷ୍ୟ ଉଦ୍ଧାରଣ ଗୁରୁଶିଷ୍ୟ
ସମ୍ବାଦେ ନାମ ପ୍ରଥମ ପଟଳ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପଟଳ

ମହାନଦୀର ସେ ଉତ୍ତରେ । ଗ୍ରାମ ଷେଣଲେ ନାମ ଧରେ ॥
ବାରଟି ଗୋପାଳ ମଧ୍ୟରେ । ଅଚ୍ୟୁତ ମିଳି ସେ ଠାବରେ ॥
ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବାର ସଙ୍ଗ । ପାଞ୍ଚଶ ବୈଷ୍ଣବଙ୍କ ଅଙ୍ଗ ॥
ଗୁରୁଭକତ ଗୀତା ଲେଖି । ପଞ୍ଚାଶ ଜନ ହୋଇ ସୁଖୀ ॥
ଭୋଜନ ନିମନ୍ତ୍ରେ ବିସ୍ତର । ମୁକୁନ୍ଦ ପିତା ସେ ପଗୃଶ ॥
ବିଜୟ କର ସାଧୁଜନ । ନବଡ଼େ ବୋଷେଇ ବିଧାନ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦୁଇ । ମୁକୁନ୍ଦ ପିତାକୁ ସେ କହି ॥
ଅନ୍ନ ଯେ ଦେଲେ ଜପ ଫଳ । ଏ କଥା ଜାଣ ହେ ଗୋପାଳ ॥
ଭଗବାନ ଯେ ଗୋପ କହେ । ମୋ ଗୃହରେ କିବା କହି ହୋଏ ॥
ଅନନ୍ତ ପିତା ସାଦରଲେ । ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲେ ନଷ୍ଟଲେ । ୧୦ ।
ଏଥିର ଫଳ ଗୁରୁ କହ । ମନରୁ ଫିଟିବ ସନ୍ଦେହ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ହେ ଦୁଇ । ତୁମ୍ଭର ପିତା ସା ପୁଚ୍ଛଇ ॥
କହିବା ସର୍ବ ଗୋପ ଶୁଣ । କହିଲେ ଯେତେ ଗୋପଗଣ ॥
ଗୃହଲ ଗୋହିକ ସେ ପୁଣ । ସୁନା ନଉତି ସୃଦାପଣ ॥
ସେବେର ଲେଖିଲେ ଯେତେ ହେବ । କେ ତାହା ଗଣିଣ ପାରିବ ॥
କୁଶର ଅଗ୍ରେ ବିନ୍ଦୁ ଯେତେ । ମୁକୁତା ଫଳ ହୋଏ ତେତେ ॥
ଦଧିର ଫଳ ସେ ମୁକୁତା । ଭୋଗ କରାଇ ସେହି ଦାତା ॥
ବାଟୁଳି ସମାନେ ସେ ଚିଅ । ଅଶ୍ର ଫଳର ସମ ଦିଅ ॥
ପତ୍ରର ଖଣ୍ଡି ନ ଯେ ପୁଣ । ରୂପାର ମୂଲ୍ୟ ତାକୁ ଜାଣ ॥
ମୁକୁତା ସର ଯେତେ ହୋଇ । ତୂଳର ଫଳ ତେତେ ହୋଇ ॥
ତମ୍ବାର ଅଗ୍ରୁଆ ପ୍ରମାଣେ । କାଳର ଫଳ ହୋଏ ତେତେଣେ ॥
ରୂପାର ନଉତି ଯେତେକ । ହାଣ୍ଡିର ଫଳ ସେତେ ତକ ॥
ଯେ ଭୂମି ଖଣ୍ଡିରେ ବସାଇ । ଅଷ୍ଟରତନ ଫଳ ସେହି ॥
ତହିଁ ବସାଇ ଅନ୍ନ ଦେଇ । ଏତେକ ଫଳ ସେ ଲଭଇ ॥
ସେ ଜନ ପୃଥ୍ୱୀ ମଧ୍ୟେ ଧନ୍ୟ । ଶୁଣ ଗୋପାଳ ଦୁଇଜଣ । ୨୫ ।

ଗ୍ରାମେ ଗୋପାଳ ଯେତେ ଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ଦଣ୍ଡବତ କଲେ ॥
ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଯେ ଶୁଣ । ସ୍ୱାମୁରେ ପଚାରୁଛୁ ପୁଣ ॥
ଦେଲ ଲୋକ ତ ଗତି ପାଇ । ଲୋକେତା କହୁପେ ତରଇ ॥
ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ । କହିବା ତହିଁର ତଦନ୍ତ ॥
ଅଣଅକ୍ଷର ସୁମରିଲେ । ଅନ୍ନର ଦୋଷ ହରେ ଭଲେ । ୩୦ ।
ଏକା ଅକ୍ଷର ସୁମରିଲେ । ଦୁଧର ଦୋଷ ହରେ ଭଲେ ॥
ତାରକ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରଣ । ଘୃତର ଦୋଷ ହରେ ପୁଣ ॥
ଶ୍ୟାମ ଯେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ପୁଣି । ଲବଣ ଦୋଷ ହରେ ପୁଣି ॥
ଶୂନ୍ୟ ଭଜନ ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାଇ । ହାଣ୍ଡି କାଳ ଦୋଷ ହରଇ ॥
ହରେ ରାମ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ପୁଣ । ପତ୍ରର ଦୋଷ ଯିବ ପୁଣ ॥
ପନ୍ନର ଜଳର ଯେ ଫଳ । ଦେଲେ ଲଭଇ ତେତେ ଫଳ ॥
ପଞ୍ଚଅକ୍ଷର ସୁମରିଲେ । ଭୂମିର ଦୋଷ ହରେ ଭଲେ ॥
ହରେକୃଷ୍ଣ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ପୁଣି । ଜଳର ଦୋଷ ହରେ ପୁଣି ॥
ପନ୍ନର ଜଳର ଯେ ଫଳ । ଦେଲେ ଲଭଇ ତେତେ ଜଳ ॥
ଗୁଆର ଫଳ ଯେ ପ୍ରବାଳ । ଦେଲେ ଲଭଇ ତେତେ ଫଳ ॥
କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମରିଲେ । ଗୁଆର ଦୋଷ ତେବେ ହରେ ॥
ପାନର ଫଳ ଯେତେ ହୋଇ । ଲୀଳା ଦେଖିଲେ ତେତେ ହୋଇ ॥
ରାଧିକା ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିବେ । ତାମ୍ବୂଳ ଦୋଷ ଯେ ହରିବ ।
ଚୂନର ଫଳ ଯେତେ ଗୁଣ । ବାଞ୍ଛାଭୁଞ୍ଜିଛି ପରମାଣ ॥
କାମ ଗାୟତ୍ରୀ ସୁମରିବ । ଚୂନର ପାପ ଯେ ହରିବ ॥
ଖଇର ଫଳ ଏବେ ଶୁଣ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯେତେକ ତୁଳେଣ ॥
ନାରାୟଣ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ପୁଣି । ଖଇର ଦୋଷ ହରେ ପୁଣି ॥
ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଫଳ ଗୁଣ ଶୁଣ । ତମ୍ବା ଯେତେକ କୋଟି ପୁଣ ॥
ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀକି ଭଜିଲେ । ଏଥିର ଦୋଷ ହରେ ଭଲେ ॥
ଡାଲିର ଫଳ ଗୁଣ ଶୁଣ । ପିତ୍ତଳ ଯେତେକ ତୁଳେଣ । ୪୦ ।
ଗାୟତ୍ରୀ ଛନ୍ଦକୁ ସୁମରି । ଭୋଗ ତା ଜନ ପାପ ହରଇ ॥

ଶାକର ଫଳ ଗୁଣ ଶୁଣ । କଂସାରି ଭୁଲେ ସେତେ ଜାଣ ॥
ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମର । ଶାକର ଦୋଷମାନ ହର ॥
ସକଳ ମନ୍ତ୍ର ମାନ ଶୁଣ । ଇହା ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଜାଣ ॥
ଭୋଜନ ଚକ୍ଷୁ ଯେ ଅଟଇ । ଭୁଞ୍ଜିଲେ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଫିଟଇ ॥
ବସି ଯେ ଅନ୍ନ ଦେଉଥାଇ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୈଷ୍ଣବ ରଖାଇ ॥
କୁଟୁମ୍ବ ବନ୍ଧୁ ଯେ ବଦେଶୀ । ଯେ ଅନ୍ନଦାନ ଦିଏ ହସି ।
ଗଙ୍ଗା ଗୟା ଯେ ବାରାଣସୀ । ତା ହସ୍ତେ ସର୍ବ ତୀର୍ଥ ବସି ॥
ତିନିଗୋଟି ଯେ ଅଛି ତୀର୍ଥ । ଅଛନ୍ତି ତିନି ପୁରେ ମୋ ତ ॥
ସ୍ୱର୍ଗରେ ଛନ୍ତି ଦେଢ଼ ଗୋଟି । ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ଅଛୁ ଏକ ଗୋଟି ॥
ପାତାଳେ ଗୋଟିଏ ଅଟଇ । ଏତେକ ତୀର୍ଥ ଫଳ ପାଇ ॥
ଏଣୁକି ଅନ୍ନ ଶରଧାରେ । ନ ଦିଅ ପ୍ରାଣୀ ସୁଚିତ୍ତରେ ॥
ସୁଚିତ୍ତେ ଅନ୍ନ ଯେବେ ଦେବ । ଏତେକ ଫଳ ସେ ଲଭିବ ॥
ସେ ଜନ୍ମ ମଲେ ପୁଣ ଯାଇ । ଗୋଲୋକ ପୁର ସେ ଲଭଇ ॥
ଶ୍ରୀରାଧା କୃଷ୍ଣର ସେବାରେ । ରହନ୍ତି ଗୋଲୋକ ଯେ ପୁରେ ॥
ବୈଷ୍ଣବ ଭୋଜନ କରଣ । ଏ ମନ୍ତ୍ରମାନ ସୁମରଣ ॥
ଦାତା ଲଭଇ ଅନ୍ନ ଫଳ । ଭୋକ୍ତା ପାପରୁ ନିର୍ମଳ ॥
ପର୍ବତ ପ୍ରାୟ ପାପ ତୂଳା । ଯେସନେ କରୁଥାଇ ଠୂଳା ॥
ମନ୍ତ୍ରର ବଳେ ପୋଡ଼ିଯାଇ । ଆପଣେ ତରଣ ତାରଇ ॥
ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଅନନ୍ତ । ପବନ ଉତ୍ଥାନ ଆଦିତ । ୭୦ ।
ବସ୍ତ୍ର ବାଳକ ହେ ଗୋବିନ୍ଦ । ସୁଦାମ ବୃନ୍ଦାବନ ଚନ୍ଦ ॥
ମଥୁରା ଯାଦବ ତୁମ୍ଭେ ତ । ଖୋଲ ନିର୍ମଳ ତୁମ୍ଭ ହସ୍ତ ।
ଏ ଧ୍ୟାନମାନଙ୍କରେ ପୁଣ । ସକଳ ପାପ ଯେ ହରଣ ॥
ଯେ ସ୍ଥାନେ ବଳଯ୍ୟ କରିବ । ଏତେକ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିବ ॥
ଦାତାକୁ ଏ ମନ୍ତ୍ରେ ଉଦ୍ଧାର । ଆପଣେ ପାପୁଁ ହେବ ପାର ॥
ଏ ଧ୍ୟାନ ପାନ କଲେ ପୁଣ । ସକଳ ପାପ ଯେ ହରଣ ॥
ଯେ ସ୍ଥାନେ କୀର୍ତ୍ତନ କରିବ । ଏତେକ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିବ । ୭୭ ।

୭୭—ଏତେକ ମନ୍ତ୍ର ନ ଜପିବ । ଆପଣା ପାପେ ଗ୍ରାସି ହେବ—ଖ

ଯେ ଅନ୍ନ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଦାନ । ଦେବେ କରନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ମାନ୍ୟ
ଯେ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଦେଉ ଥାଇ । ତା ପୁଣ୍ୟ ମୁଖେ କେହି କହି ॥
ଯେ କୋଟି ଗାବ ଦାନ ଦେଇ । ଅନ୍ନ ଦାନକୁ ସରି ନୋହି ॥
ଦୁଧରେ ପ୍ରାଣ ପୋଷା ହୋଇ । ଅନ୍ନକୁ ଦୁଧ ସମ ନୋହି ॥
ଶୁଣ ରେ ମୁକୁନ୍ଦର ବାପ । ଅନନ୍ତ ପୁଣ୍ୟ ତ ପ୍ରାପତ ॥
ତୁମ୍ଭର ଦୁଇ କନ ଘର । ଗୋରୁ ମଇଷି ତ ଅପାର ।
କୃଷି ତ ବହୁତ ଅଛଇ । ଦୁଜଣ ରାଜ ପାଇଁ ଦୁଇ ॥
ତୁମ୍ଭର ପୁତ୍ରମାନେ ପୁଣ । ତେଜିଲେ ଏହୁ ଧନ ଜନ ॥
ହରି ବଣିକ ସମ୍ଭାଳିଲେ । ସଂସାର ବଣିକ ତେଜିଲେ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳ ଉଦ୍ଧାରିବ । ତୁମ୍ଭର ବଂଶକୁ ତାରିବ ॥
ଯେନ୍ତୁ କୁଳରେ ହୋନ୍ତି ଦାସ । ଉଦ୍ଧାର କୋଟି ଯେ ପୁରୁଷ ॥
କେତେ ବା ଗ୍ରାମ ଜନମାନେ । ଉଦ୍ଧାର କରିବେ ଏମାନେ ॥
ଗୋଲୋକ ଆୟୁଧ ଏ ବହି । ଭ୍ରମିବେ ସଂସାର ଏ ମହି ।
ଖୋଳ କରତାଳ ଧାସ ଚୂଳ । ବୀଣା ଖଞ୍ଜଣୀ ଯେ ମର୍ଦ୍ଦଳ ॥
ମୟୂର ମୁଠା ପଞ୍ଚା ଧାସ । ଯେ ଗୃହେ ରଖିଥାନ୍ତି ପାଶ ॥
ତା ଗୃହେ ଯମ ଯେ ଡରଇ । ଅକାଳମାନ ନ ପଶଇ ॥
କାଳ ଯେ ଭଜନ ପୁରେ ଥାଇ । କାଳର ସର୍ବନାଶ ଯାଇ ॥
କାଳରେ ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଦେବ । ଯେ ଅବା ତାର ଯୁଗ ଛବ ॥
ଅବଶ୍ୟ କାଳେ ନାଶ ଯାଇ । କେବଳ କଥା ମାନ ଥାଇ ॥
ଏ ବେନି ପୁତ୍ରଙ୍କର ପୁଣ । କୀର୍ତ୍ତି କଥା ବଡ଼ ଜାଣ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳେ ଏ ମହାନ୍ତ । ଅଉ ଯେତେକ ହେବେ ଭୃତ୍ୟ ॥
ପୁଣୁ ତ ଅଚ୍ୟୁତ ଅନନ୍ତ । ଅଧିକାଙ୍କ ଯେ ଗ୍ରାମ ଏ ତ ॥
ମହାନ୍ତ ଏହି ବାରଜଣ । ସକଳ ଦେଶେ ଏ ପ୍ରମାଣ ।
ଅଙ୍ଗାରଠାରୁ ଯେ ନୋହିଲା । ଆମ୍ଭର ପୁଣୁ ଯଶ ହେଲା ॥
ଏଥିରେ ଗ୍ରାମ ଅଧିକାରୀ । ଗୋପାଳେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ବଡ଼ ॥
ଏମାନେ ଖୋଳ କରତାଳେ । ଭ୍ରମି ଯେ ପୃଥିବୀ ମଣ୍ଡଳେ ॥
ଧନ ସଣକୁ ଆଶା ନାହିଁ । ପିତା ମାତାଙ୍କୁ ସ୍ନେହ ନାହିଁ ॥

୧୦୦-୨—ଭ୍ରମଣ—ଗ, ଙ ।

ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ସେତୁ ବନ୍ଧ । ବଦରି ବୃନ୍ଦାବନ କନ୍ଦ ॥
ନନ୍ଦଆ ସମଲଗଡ଼ରେ । ଭ୍ରମିଲେ ଅନେକ ଦୁଃଖରେ ॥
ଅନନ୍ତପୁର ଯାଜ ଦେଶେ । ଅନେକ ବୁଲି ପରବାସେ ॥
ଏବେ ମିଳଲେ ଆମ୍ଭଠାରେ । ଗୁରୁ ପରମ ଗୁରୁ ଘରେ ॥
ଉତ୍ଥାନ ପବନ ମଥୁରା । ମଧୁ ମାଧୁରି କରନ୍ତା । ୧୦୯ ।
ଯେ ଛଅ ନପୁଂସକ ଦେହ । ଯେ ଗଣ ବୈରାଗ ସେନେହ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ବାଳକ ଅନନ୍ତ । ଯାଦବ ବସ୍ତ୍ର ଆନନ୍ଦ ତ ॥
ଯେ ଛଅ ସଂସାର ଅବୋଧ । ଯେ ଅଂଶେ ରହିବେ ସଂସାରୀ ॥
ଯେ ଅଂଶେ ଗୋପାଳେ ତରିବେ । ଖୋଳ ଯେ କର୍ତ୍ତାଳ ଶିଖିବେ ॥
ଯେତେକ ମନ୍ତ୍ର ଏ ସଙ୍ଗରେ । ଘୋଷଣ କରିବେ ମୁଖରେ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମ ଗୋପାଳ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅଂଶରେ ଏ ମେଳ ॥
ପୂର୍ବ ଉତ୍ତରେ ଗୋପ ସୁତ । ଅନନ୍ତ ଅଂଶେ ଏ ଭକତ ॥
ଆନନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ ପବନ । ଉତ୍ଥାନ ମଧୁ ପଞ୍ଚଜନ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ମିଶି ଛଅ ଭାଇ । ଏ ଗଡ଼ ଜନ୍ମନ୍ତି କୁଳାଇ ॥
ଅନନ୍ତ ଯାଦବ ବାଳକ । ମଥୁରା ବୃନ୍ଦାବନ ଜନ ॥
ଏ ଛଅ ଅନନ୍ତର ଭାଇ । ମାତ୍ରସୀ ପିତ୍ରସୀ ଲୋଖାଇ । ୧୨୦ ।
ଏ ପଞ୍ଚ ଯୁଗରେ ଅମର । ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ସେ ଜାତେ ସାର ॥
ଅନନ୍ତ ଯୁଗରେ ଏ ପୁଣ । ରହିଲେ ଅନନ୍ତ ସଙ୍ଗେଣ ॥
ସତ୍ୟରେ ନାରାୟଣ ମିଶି । ରହିଲେ ପୁଣ ହୋଇ ଋଷି ॥
ତ୍ରେତାରେ ବାନର ହୋଇଲେ । ଶ୍ରୀରାମ ସଙ୍ଗେ ଲୀଳା କଲେ ॥
ଦ୍ୱାପର ଗୋପରେ ଗୋପାଳ । ହୋଇଣ ରାମକୃଷ୍ଣ ମେଳ ॥
ଓଡ଼ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଜାତ ହୋଇ । ଚୈତନ୍ୟ ରୂପକୁ ସେ ଧ୍ୟାଇ ॥
ବଉଦ ରୂପକୁ ଅବୋଧ । ଏ ଖୋଳ କରତାଳ ଧରି ॥
ହୁଙ୍କାର କରିବା କମନ୍ତ୍ରେ । ଆମ୍ଭେ ସେ କଲେ ଜଗଭୂତେ ॥
ଚୈତନ୍ୟ ପ୍ରଭୁ ନୀଳାଚଳେ । ରହିଲେ ଚୈତନ୍ୟ ମଣ୍ଡଳେ ॥
ଆବର ସେ କଲେ କରୁଣା । ଓଡ଼ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ବଡ଼ ଜଣା ॥

ବହୁତ କଲେ ପରଶଂସା । ଧନ୍ୟ ତୁମ୍ଭର ଗୋପ ଅଂଶା ॥
ସେ ଖୋଲ କରତାଳ ଦେଇ । ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ ଗୋସାଇଁ ॥
ଭଜନ କୁଟୀରେ ବସିଲେ । ଏ ପୁଟେ ଗୃହକୁ ଆଇଲେ ॥
ଗୋପ ସୁତଙ୍କୁ ଏତେ କହୁ । ଭୋଜନ କଲେ ପଞ୍ଚସାଇଁ ॥
ଯେତେ ଗୋପାଳେ ସଙ୍ଗେ ଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ଭୋଜନ ଯେ କଲେ ॥
ବୈଶାଖ ଦ୍ୱିତୀୟାର ଦିନ । ମୁକୁନ୍ଦ ଉତ୍ସବ ଭୋଜନ ॥
ଅତ୍ୟନ୍ତ ପରୁଷିଲେ ଯେତେ । ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ସମସ୍ତେ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ବୃଝ କରୁଥିବ । ଅତଥି ଆଇଲେ ପୂଜିବ ॥
ଇତିହାସରେ ପରମାଣ । ରାମାୟଣ ଭାଗବତେଣ ॥
ବେଦରେ ପରମାଣ ଜାଣ । ଅନ୍ନକୁ ନାହିଁ ବଡ଼ ଜଣ । ୧୪୦ ।
ଆଗରେ କ୍ଷୀର ଅନ୍ନ ଥୋଇ । ଜୀବକୁ ଦେହରେ ବାନ୍ଧଇ ॥
ଅନନ୍ତ ଯୁଗରେ ଅନନ୍ତ । କ୍ଷୀର ରଖିଣ ଦେହବନ୍ତ ॥
ସତ୍ୟ ଯୁଗରେ ମୁନିମାନେ । ପୁଷ୍ଟ ସାଗରେ ବଞ୍ଚି ଦିନେ ॥
ତ୍ରେତୟା ଯୁଗେ ରଘୁନାଥ । ଫଳ ମୂଳରେ ବଞ୍ଚିଲେ ତ ॥
ଦ୍ୱାପରେ ଅମୃତ କ୍ଷୀରରେ । ବଞ୍ଚିଲେ ଗୋପପୁର ନରେ ॥
କଳିରେ ଅନ୍ନ କ୍ଷୀର ସାର । ମିଳଇ ପୁପୁଣ୍ୟ ଯେ ନର ॥
ଆପଣେ ଭକ୍ଷି ଭକ୍ଷାଇବ । ଯମ ପାଞ୍ଜିରେ ଲେଖା ହେବ ॥
ଅନ୍ତଥି ହିସାବ କରଇ । ପୋତଣ ବନ୍ଧ ରଖିଥାଇ ॥
ମୂର୍ଖ ପଶୁ ଯେ ଦାସ ନରେ । ରଖିଣ ଥାଇ ଯେଉଁ ଘରେ ॥
ଅଗ୍ନି ଯେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଜାଠାରେ । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନିର୍ବପାନରେ ॥
ଅବଶ୍ୟ ଧନ ନାଶ ଯାଇ । ଧର୍ମ ପଥ ତ ଛାଡ଼ି ଯାଇ ॥
ଗଲେଣ ଯମର ତଗରେ । କୃପଣ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ॥
ନରକେ ନିରନ୍ତ ଯେ ବାସ । ଅନେକ କଡ଼ନ୍ତି ଜୀଂଘାସ ॥
ମନ୍ତ୍ର ମଣ୍ଡଳେ ଜାତ ହୋଇ । ମଧୁରେ ଦୟା କଲେ ନାହିଁ ॥
ନାସିକା ପଥେ ନାମ ଧୂନି । ଜପ ନ କଲୁ ତୁ ଯେ ବାଇ ॥
ନୟନେ ରୂପ ନ ଦେଖିଲୁ । ଶ୍ରବଣେ ଗୁଣ ନା ଶୁଣିଲୁ ॥

ମନ୍ତ୍ର ନ ଜପିଲୁ ମୁଖରେ । ନାମ ନ ଧରିଲୁ ମନରେ ॥
ସ୍ୱାର୍ଥେ ଜୀବନ ହାରିଲୁ । ଧନ ମୋହରେ ଜଡ଼ିଥିଲୁ ॥
ଧନ ଜନ ଏ ପଣମାନ । ଗୋବିନ୍ଦ କୋଠ ବୋଲି ଜାଣ ॥
ଦେହୁ ଯେ ଥାନ୍ତି ନାଶ ଯାନ୍ତି । ଥିଲା ବେଳରେ ସେ ହାଥନ୍ତି ॥
ସେ ପୁଣି ହାଥନ୍ତି ସଂସାର । ଅଚ୍ୟୁତ କହେ ଏହୁ ସାର । ୧୨୧ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ଚତୁର୍ଥଖଣ୍ଡେ ଅନୁପମ
କଥନେ ନାମ ଦ୍ୱିତୀୟ ପଟଳ ।

ତୃତୀୟ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଗୋପାଳ । ନମସ୍ତେ ଗୁରୁ ପାଦତଳ ॥
ମନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ ବୀଜ କନ୍ଦ । ଆମ୍ଭର ଫିଟିବ ସନ୍ଦେହ ॥
ଶୁଣ ସୁବୁଦ୍ଧି ଗୋପ ସୁତ । ମୁକୁନ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରେ ଅନନ୍ତ ॥
ଯାଦବ ପବନ ବାଳକ । ମଧୁର ବାସ୍ତ ଆନନ୍ଦକ ॥
ଗୋପକୁଳର ହେ ମହନ୍ତ । ପଞ୍ଚୁତ ପାର ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ॥
ଯନ୍ତ୍ରରେ ମନ୍ତ୍ର ରୂହିଲେଣ । ମନ୍ତ୍ରକୁ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଭେଦାଣ ॥
ତେବେ ଶିଷ୍ୟର ନିଜ ବୋଧ । ଯେ ଗୁରୁ ଜାଣେ ତତ୍ତ୍ୱବୋଧ ॥
ବୋଧ ଗୁରୁ ଯେବେ ମିଳଇ । ଶିଷ୍ୟ ଯେ ତେବେ ବୋଧ ପାଇ ॥
ନଧନେ ନଧନେ ସଙ୍ଘାତ । ମୂର୍ଖ ମୂରୁଖ ଶାସ୍ତ୍ରମତ ॥
ଜଡ଼କୁ ଜଡ଼ ଯେହ୍ନେ ଯୋଗ । ଅନ୍ଧେ ଅନ୍ଧେଣ ପଞ୍ଚ ମିଶା ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ତନ୍ତ୍ର ଭେଦ । ଅଷ୍ଟପ୍ରହରର ରସ ବନ୍ଧ । ୧୧ ।
ଛାୟା ଅବାଡ଼ ଜ୍ୟୋତି ଧ୍ୟାନ । ସମାଧି ଲକ୍ଷେ ଅଷ୍ଟ ଘେନ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟରସ ନ ଜାଣିଲେ । ଶିଷ୍ୟ ନ ତରଇ ସେ ଭଲେ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟରସ ନ ଜାଣିଣ । ଶିଷ୍ୟ କରଇ ମୁଁ କାରେଣ ॥

ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ଯେ ନଦୀ ଜଳେ । ବସନ୍ତି ପାଷାଣ ଯେ ସ୍ଥଳେ ॥
କେବଳ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଖାଇ । ଶିଷ୍ୟର ଗୁରୁହେ ଭୁଲୁଥାଇ ॥
ଅନ୍ତାମ ନର୍ମ ପ୍ରାପ୍ୟେ ଶିଷ୍ୟ । ସେ ଶିଷ୍ୟ ଜନ୍ମ ହୁଏ ନାଶ ॥
ଏଣୁ ଏ ଅଷ୍ଟଗୁଣ ଘୋଷ । ଉତ୍ତମ ଗୁରୁ ପାଦେ ରସ ॥
ଅନ୍ନ ବସନ ଅଷ୍ଟରତ୍ନ । ଗୁରୁଙ୍କଠାବେ ଦେବ ଯତ୍ନ ॥
ଅମାବସ୍ୟା ସଙ୍କ୍ରାନ୍ତି ତିଥି । ପୌର୍ଣ୍ଣମୀ ଏକାଦଶୀ ତିଥି । ୨୦ ।

ଏ ଦିନମାନଙ୍କରେ ପୁଣ । ଗୁରୁ ଭକ୍ତନ୍ତି ଯା ଗୁରେଣ ॥
ଏ ତିଥିମାନଙ୍କେ ବୈଷ୍ଣବ । ଅଥବା ବ୍ରାହ୍ମଣେ ପୂଜିବ ॥
କିମ୍ବା ଜନ୍ମବା ତାର ଗତ । ଶ୍ରଦ୍ଧାଯେ ଅତିଥି ପୂଜନ୍ତି ॥
ଏ ତନ୍ତ୍ର ମୁଖ୍ୟଙ୍କୁ ବଚନ । ଶୁଣିବ ପୁଣ୍ୟ କଥାମାନ ॥
ଗୁରୁଙ୍କ ପୂଜା ଯଦି କରି । କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୂଜା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସତ ॥
ବୈଷ୍ଣବ ଭୋଜନ ପୂଜାର । ମହେଶ ପୂଜାରୁ ଏ ସାର ॥
ବ୍ରାହ୍ମଣ ପୂଜା ଯେ କରଇ । ବ୍ରହ୍ମପୂଜାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଇ ॥
ଶୁଣ ହେ ଗୋପପୁତ୍ରମାନେ । ମନ୍ତ୍ର ବସଇ ଯେତେ ସ୍ଥାନେ ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରର ସ୍ଥାନ ଚିନ୍ତ । ଗୁରୁ ବଚନ ମନେ ଘେନ ॥
ଅକାର ଅଣାକ୍ଷର ମୂଳ । ଉକାର ଏକାକ୍ଷର ସ୍ଥଳ । ୩୦ ।
ଅକାର ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର । ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗ ତାରକ ମନ୍ତ୍ରର ॥
ଅକାର ହରେ ରାମ ମନ୍ତ୍ର । ଏରୂପେ ବସିଲି ଯେ ଯନ୍ତ୍ର ॥
ଏଥିରେ ପଞ୍ଚ ମାତ୍ରା ଦେବ । ସମନ୍ତ୍ର ନାମ ଉଚ୍ଚାରିବ ॥
ଯାହା ଜାଣିଲେ ଜନ୍ମ ମିଶେ । ସ୍ଥାବର ଆଦି ଗୁରୁ ଅଂଶେ ॥
ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ଯେ ପାତାଳରେ । ଯେତେକ ନାମ ଏ ସଂସାରେ ॥
ଏ ପଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ରେଣ ମିଶିବ । ଏ ପଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ରଙ୍କ ଦୁର୍ଲଭ ॥
ଅଣ ଅକ୍ଷର ଏକାକ୍ଷର । ତାରକ ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ॥
ହରେ ରାମ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ପଞ୍ଚ । ଏ ମନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କରେ ଉଚ୍ଚ ॥
ଅଣ ଅକ୍ଷର ମୂଳ ହୋଇ । ଏକା ଅକ୍ଷର ଅଙ୍କୁରଇ ॥
ଶ୍ୟାମ ଯେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଡାଳ । ତାରକ ମନ୍ତ୍ରମାନେ ଫଳ ॥

ଦରେ ଶ୍ରମ ଯେ ଫଳ ହୋଇ । ଏ ବୃକ୍ଷ ଯେ ନନ ଚହ୍ନାଇ ॥
ସେହୁ ଜନକୁ ବୋଲି ଦାସ । ବନ୍ଧନ ସେହୁ ଯେ ମନୁଷ ॥
ଏହାକୁ ବଇଷ୍ଣବ କହୁ । ଏ ଜନ ବୈରାଗ୍ୟ ଅଟଇ ॥
ଏହା ଜାଣନ୍ତି ଯେଉଁ ନର । ମହନ୍ତ କୁଳରେ ସେ ସାର ॥
ଜାଣିଲେ ସନ୍ଥ ସାଧୁ ବୋଲି । ସୁଜନ ସଙ୍ଗରେ ଏ ସତ ॥
ମହନ୍ତ ଜନ ସେ ଅଟନ୍ତି । ଏହା ନ ଜାଣି ଦାସ ହୋନ୍ତି ॥
ଧାନରେ ଅଗାଡ଼ି ଯେସନ । ଗାବରେ ବାଞ୍ଝା ଗାବମାନ ॥
ମନୁଷ୍ୟେ କପୁତ୍ରିକ ଅଂଶ । ଜନରେ ଦରିଦ୍ର ମନୁଷ୍ୟ ॥
ନଷ୍ଟଲେ ଜନ୍ମ ତାର ଯାଇ । ଯେ ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ ନ ସେବଇ ॥
ଶ୍ରୀ ଭାଗବତେ ଏ ପ୍ରମାଣ । ଶ୍ରୀ ଭଗବତ ଗୀତା ଜାଣ ॥ ୫୦ ।
ଜ୍ଞାନୀ ସେବଲେ ଜ୍ଞାନ ପାଇ । ଭଗନ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୟନ୍ତି କହି ॥
ଉତ୍ତମ ଗୁରୁ ପାଦେ ସେବା । ଭଗତ ପଥ ବତାଇବା ॥
ବେଦରେ ଏ କଥା ପ୍ରମାଣ । ଯେ କର୍ମ କରେ ସେ ଫଳେଣ ॥
ଯେ ବୀଜ ଯେ ପୁଣ ବୁଣଇ । ସେହୁ ବୀଜ ଯେ ପୁଣ ଜାଇଁ ॥
ଏଣୁ ସୁବୀଜ ଗୁରୁ ଖୋଜ । ଅଗାଡ଼ି ଧାନେ କିସ କାର୍ଯ୍ୟ ॥
ଗୁରୁଙ୍କି ଗଢର ପୁରୁଷ । ଗୁରୁ କଲ୍ୟାଣେ ଧନ ବଂଶ ॥
ଗୁରୁ କଲ୍ୟାଣେ ରାଜ୍ୟ ଶିଷ୍ୟ । ଗୁରୁ ଦର୍ଶନେ ପାପ ହରେ ॥
ଗୁରୁଙ୍କି କିସ ଦେବା ତୁଲ୍ୟ । କୃଷ୍ଣର ପରେ ଗୁରୁ ଭଲ ॥
ଆଉ କି ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂସାରରେ । ତୁଲ୍ୟ ଅଛଇ ତ୍ରିଜପୁରେ ॥
ଜ୍ୟୋତିଜ ଗୁରୁ ବୋଲି ଜାଣ । କୃଷ୍ଣର ଏଥି ଲସ୍ୱ ପୁଣ । ୬୦ ।
ଗୁରୁ ଦେଖାନ୍ତି ଜ୍ୟୋତି ସ୍ଥାନ । ଜ୍ୟୋତିରୁ କେତେ ରୂପମାନ ॥
ସେ ଅଂଶୁ ଜନମ ହୁଅନ୍ତି । ସେ କଥା ଚିହ୍ନି ନ ପାରନ୍ତି ॥
ଯେବେ ସେ ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ ପାଇ । ସେ ସ୍ଥାନ ଦିଅନ୍ତି ଚହ୍ନାଇ ॥
ଯେ ଗୁରୁ ସେ ସ୍ଥାନ ଚହ୍ନାଇ । ତାହାଙ୍କୁ ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ କହି ॥
ଏ ପଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଜାଣଇ । ଏହାକୁ ସଦଗୁରୁ କହି ॥
ଏହା ଖୋଜିଣ ହେବ ଶିଷ୍ୟ । ଫିଟିବ ଭବ ବନ୍ଧ ଫାଶ ॥

ମତିବ କୌପୀନ ଲଗ୍ନ କରି । ଭବ ସଂସାରୁ ଯିବ ତରି ॥
ଭବ ସାଗରେ କୌପୀନ ନାବ । ମନ୍ତ୍ର ଯେ କେରୁଆଳ ଭାବ ॥
ଧୀବର କୌପୀନ ମଧ୍ୟେ ରୂପ । ସମାଧି ଲଙ୍ଗର ସ୍ୱରୂପ ॥
ଶ୍ରଦ୍ଧା ଯେ ପଟା ବୋଲି ଜାଣ । ଅବାଡ଼ ପାଣିଛିଦ୍ରା ଜନ୍ତୁ ॥
ରସ ଗୁଣ ଯେ କଣ୍ଟା ହୋଇ । ତନ୍ତ୍ର ଯେ ପଟା ଖମ୍ବ କହି ॥
ଯନ୍ତ୍ର ଯେ ନାବରେ ସମିଧ । ଭକ୍ତି ନାବ ଯେ ଅଷ୍ଟବନ୍ଧ ॥
ଏ ନାବ ଖୋଜି ଭବୁଁ ତର । ଭବରେ ବୁଡ଼ିଣ ନମର ॥
ବହୁତ ଜନ୍ମ ଭାଗ୍ୟ ଥାଇ । ଏ ଗୁରୁ ତାହାକୁ ମିଳଇ ॥
ସହସ୍ର ଗ୍ରାମେ ସମ୍ପ ଦେଶେ । ଥାନ୍ତି ସେ ଏକା ବା ପୁରୁଷେ ॥
ଦ୍ୱନ୍ଦୀ ଛନ୍ଦୀ ଯେ ବାପ ଜନ । ଭେଖ ବହିଣ ଦାସମାନ ॥
ପଢେ ଅଧେ ବା ଶିକ୍ଷା କରି । ଗୁରୁ ହୁଅନ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣେ ଧରି ॥
ସଂସାରେ ବହୁତ ଯେ ଅଂଶ । ଏଥିରେ ପ୍ରୟୋଜନ କିସ ॥
ନାବରେ ବସାଇ କୂଳରେ । ଲଗାଇ ନ ପାରେ ଧୀବରେ ॥
ଧୀବର ଜନ ନଦୀ ମଧ୍ୟେ । ବୁଡ଼ନ୍ତି ମରନ୍ତି ଜଳ ମଧ୍ୟେ । ୮୦ ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଭାଗ୍ୟ କରିଥିଲ । ତେଣୁ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଯେ ଭେଟିଲ ॥
ରାମ ବରଜ ଦାସ ମୋର । ସେବିଲ ଆମ୍ଭର ସଦ୍ଗୁର ॥
ଦାରା ପୁତ୍ର ଯେ ଧନ ପୁଣ । ତେଜିଣ ରହିଲ ପାଦେଣ ॥
ତୁମ୍ଭେ ତାହାଙ୍କୁ ସେବା କଲ । ପରମ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଭେଟିଲ ॥
ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ତୁମ୍ଭର ଭାଗ୍ୟକୁ । ଲେଖିଲି କୃଷ୍ଣ କରୁଣାରୁ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିଲ ଗାଢ଼ ହେଲ । ତୁମ୍ଭର ଅଂଶେ ଥିବେ ଭଲ ॥
ଏକ ଏକ ବା ଶ୍ରଦ୍ଧା କରି । ଭବ ସଂସାରୁ ଯିବେ ତରି ॥
ଯେ ପର ସ୍ତ୍ରୀ ଗମନ କରିବ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ତାକୁ ନ କହିବ ॥
ଯେ ମଦ୍ୟ ଧୂଆଁ ଯେ ଖାଇବ । ଏ ପାଠ ତାକୁ ନ କହିବ ॥
ଗଞ୍ଜା ବଦରଙ୍ଗୀ ଖାଇ । ଅସୁଆ ଯେ ଜନ ଭୁଲାଇ । ୯୦ ।

ଏ ଶାସ୍ତ୍ର ନ, କହିବ ତାରେ । କହିଲେ ବିପତ୍ତି ଯେ ପଡ଼େ ॥
ଯାହାର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଚିତ୍ତ ହେବ । ସତନେ ତାକୁ ଶୁଣାଇବ ॥
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଙ୍କରେ ବଚନ । ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ଯେନ । ୧୩ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଶିଷ୍ୟ ଗୁରୁ
ପରମ ଗୁରୁ ସମ୍ବାଦେ ନାମ ତୃତୀୟ ପଟଳ ।

ଚତୁର୍ଥ ପଟଳ

ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦର ବାଣୀ । ଶୁଣିବା ଗୁରୁ ଦେବ ପୁଣି ॥
ସଂସାର ଅଟେ ବନ୍ଧନ୍ଧନ । ପ୍ରାଣୀ ହୁଅନ୍ତି ରଣଭଣ ॥
ଜନମ ହୋଇ ବଡ଼ ଦୁଃଖ । କେବେହେଁ ନାହିଁ ତାଙ୍କ ସୁଖ ॥
ରାଜ ଅଂଶରେ ଜାତ ହୋଇ । ମରଣେ ଶତ୍ରୁକୁ ଡରଇ ॥
ସାଧୁକୁଳେ ଜାତ ହେଲେ । ଧନକୁ ରାଜଭୟ ଭଲେ ॥
ଗ୍ରାମିକ କୁଳେ ଜାତହୋଇ । ମାତ୍ର ପ୍ରଷ୍ଟକୁ ଦୁଃଖ ସହି ॥
ଦୁଃଖର ଗର୍ଭେ ହେଲେ ଜାତ । ପେଟର ନିମନ୍ତେ ଦୁଃଖିତ ॥
ସ୍ତ୍ରୀ ଜନ୍ମରେ ଜାତ ହେଲେ । ଗର୍ଭ କଷ୍ଟରେ ଥରହରେ ॥
ସଂସାରେ ସୁଖୀ ଯେହ୍ନ ନର । ଶ୍ରୀମୁଖେ ଆଜ୍ଞା ତୁମ୍ଭେ କର ॥
ଶୁଣ ହେ ରାମାସର ଦାସ । ରହସ୍ୟ ପୁଚ୍ଛନା ତ ଶିଷ୍ୟ । ୧୦ ।
ସୁଖେ ତରିବ ଏହୁ ମହ । ମନେ ବିଗୁରୁ ଅଛ ରହ ।
ଦେହ ବହିଲେ ଦୁଃଖୀ ସୁଖୀ । ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କୁ ଧାତା ଲେଖି ॥
କେବଳ ସାଧୁ ସଙ୍ଗ କଲେ । ଦୁଃଖ ନ ପୀଡ଼େ ଅଙ୍ଗେ ଭଲେ ॥
ସାଧୁସଙ୍ଗମ କେଉଁ ରୂପେ । ଏ କଥା କହିବା ସ୍ୱରୂପେ ॥
ଆମ୍ଭର ସାଧୁସଙ୍ଗ ନାହିଁ । ଅମ୍ଭେ ଜାଣିରୁ ଅବା କାହିଁ ॥
ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ । ଗୋବିନ୍ଦ ତୁମ୍ଭେ ଆନନ୍ଦ ତ ॥
ବୈରାଗ୍ୟମାନେ ସେ ଧରଇ । ଯେ ଜନ ଆତ୍ମା ସୁଖ ପାଇ ॥

ବୈରାଗ୍ୟ ପଥ ଯେ କେମନ୍ତ । ଏ କଥା କହିବା ଆମ୍ଭେ ତ ॥
ଶୁଣ ହୋ ବାରଦ୍ଦିଆ ପୋଏ । ବୈରାଗ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ଯେ ହୋଇଯେ ॥
ବୈରାଗ୍ୟ ଗୁଣ ପରକାର । ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ସେ ତ ସାର ।୬୦॥
ସତାନ୍ଦ୍ ବୈରାଗୀ ଏ କହି । ସଯୋଗୀ ବୈରାଗୀ ଯେ ଦୁଇ ॥
ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱବାହୁ ବୈରାଗୀ ଜନ । ମନ ବୈରାଗୀ ଗୃହେ ଯେନ ॥
ଏ ଗୁଣ ପଥେ ଯେ ଗମନ୍ତି । ତାହାଙ୍କୁ ନାହିଁ ଦୁଃଖ ଭ୍ରାନ୍ତି ॥
ଶୀତ ଲାଗିଲେ ଅଗ୍ନି ତରେ । ଶୀତ ପଳାଇ ଯେ ହୃଦରେ ॥
କ୍ଷୁଧାରେ ଅନ୍ନକୁ ଭକ୍ଷିଲେ । କ୍ଷୁଧା ପଳାଇ ଯେସନ୍ଥେ ଭଲେ ॥
ଏଣୁ ବୈରାଗ୍ୟ ପଥ ସାର । କରନ୍ତି ସୁପୁରୁଷ ନର ॥
ନବୁର୍ଦ୍ଧି କୁପୁରୁଷମାନେ । ବୈରାଗ୍ୟ ନ ଧେନନ୍ତି ମନେ ॥
ଏ ଗୁଣ ପଥ ଯେଉଁ ଭାବ । ଏ କଥା କହ ଗୁରୁଦେବ ॥
ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ସୁବୁଦ୍ଧି । କହିବୁ ତହିଁର ଯେ ବିଧି ॥
ଶୁଣ ହେ ଅନନ୍ତ ମହନ୍ତ । କହିବା ତହିଁର ଯେ ମତ ।୬୦।
ସତାନ୍ଦ୍ ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ । ଦଶ ବା ବାର ବରଷେଣ ॥
ଗୃହ ତେଜିଣ ସେ ଗମନ । ରହିବ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଭବନ ॥
ବାରବରଷ ଗୁରୁ ସେବା । ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ର ତନ୍ତ୍ର ଶିଖିବା ॥
ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ସେବାମାନ । ରାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗୁଣଗାନ ॥
ରାତ୍ର ଦିବସ ସେବାଦଣ୍ଡ । କୋଠ ଗୁମ୍ଫା ସମାଧି ପିଣ୍ଡ ॥
ଅବାଡ଼ ଅଷ୍ଟଗୁଣ ସାଧି । ଗୁରୁ ସେବାରେ ଯେତେ ବିଧି ॥
ସାଧନେ ପଜା ଯେବେ ହେବ । ଗୁରୁଙ୍କ ମେଲାଣି ମାଗିବ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗେ ଚଳିଯିବ । ଶ୍ରୀନୀଳକନ୍ଦରେ ରହିବ ॥
ସେତୁ ବନ୍ଧକୁ ଚଳିଯାଇ । ଦକ୍ଷିଣ ପଶ୍ଚିମେ ଫେରଇ ॥
ବଦରି ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନରେ । ଅଯୋଧ୍ୟା ଗଙ୍ଗା ନଦୀତୀରେ ॥
ନଦିଆ ରାଜକେନ୍ଦୁ ଦେଶ । ସମଲପୁରୁ ପୂର୍ବେ ଆଶ ।୪୧।
ସ୍ୱେଚ୍ଛାମ୍ବର ବନ ଦର୍ଶନ । ମିଳିବ ଜଳ ସ୍ଥଳ ସ୍ଥାନ ॥
ବାର ବରଷ ବୁଲି ମୁହିଁ । ଗୁରୁ ଭୁବନେ ଆସି ରହି ॥

ସେବା ପୂଜା ଯେବ ମିଳିବ । ଦେଇଣ ପାଦେ ଓଳଗିବ ॥
ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ମେଳଣି ମାଗିଣ । ରହିବ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନେଣ ॥
ଉତ୍ତମ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନ କରି । ଶ୍ରୀମୂର୍ତ୍ତି ରୂପ ସ୍ଥାପିକରି ॥
ଔଷଧ ଫଳ ପୁଷ୍ପମାନ । ବୃକ୍ଷ ରୋପିବ ଯେ ଯତନ ॥
ଭଜନ କରିଣ ସଜନ । ରଖିବ ଶ୍ରୀମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାନେଣ ॥
ପ୍ରସାଦ ଉପହାର ଯେତେ । ଖଦୋଇ ଦେବ ଯେ ସୁଚିତେ ॥
ବୈଷ୍ଣବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅତିଥି । ସଂସାରେ ଦୁଃଖୀ ଯେବା ଥାନ୍ତି ॥
ସେହାଙ୍କୁ ଅନ୍ନ ଦାନ ଦେବ । ସଂସାର ସୁଖ ସେ ପାଇବ ॥
ଲୋକରେ ଇନ୍ଦ୍ର ସମ ନାହିଁ । ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ବୈରାଗୀଟି ଏହି ॥
ସମାଧି ଯେ ଜନ ସାଧଇ । କ୍ଷଣେ ଦଣ୍ଡେ ବା ନ ମିଳଇ ।
ଆତ୍ମାକୁ ଯେ ଜନ ସାଧଇ । ସାଧୁ ସଙ୍ଗମ ତାର ହୋଇ ॥
ଶ୍ରୀଭାଗବତେ ଏ ପ୍ରମାଣ । ଶ୍ରୀଭଗବତ ଗୀତାରେଣ ॥
ଏହା କହନ୍ତି ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀ । ସଂସାର ସୁଖ ଭୁଞ୍ଜେ ପୁଣି ॥
କୁବୁଦ୍ଧି ପ୍ରକୃତ ଯେମାନେ । ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କି ଆବୋରି ଯତନେ ॥
ଇନ୍ଦ୍ରୀ ପ୍ରବଳେ ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗ । ରଜ ଉଦୟ ରତିରଙ୍ଗ ॥
ରତିରୁ ପୁତ୍ର ଜାତ ହୋଇ । ପୁତ୍ର ଦେଖିଣ ମୋହଯାଇ ॥
ରଜ ଉଦୟେ ଛଟପଟ । ଅରଜି ପୋଷୁଥାଇ ପେଟ ।୬୦।
ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବମାନ କରେ । ଧନ ହରାଇ ଦେଇ ପାରେ ॥
ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ନ ସେବଇ । ଧନ ହରାଇ ସନ୍ତ୍ରାଥାଇ ॥
କାଳେ ସେ ପୁତ୍ର ନାଶ ଯାଇ । ଦାରା ଦୁଃଖେ ସେ ମରଇ ॥
ଦାସ ଦାସୀ ସେ ଛାଡ଼ି ଯାନ୍ତି । ଗ୍ରାମ ପଣ୍ଡିତେ ନ ଚିହ୍ନନ୍ତି ॥
ବୃଥାରେ ଲଭିଲେ ମରଣ । କୁବୁଦ୍ଧି ଜନ ଏ ଲକ୍ଷଣ ॥
ସୁବୁଦ୍ଧି ଯେଉଁ ଜନମତ । ସଂସାରେ ବୈରାଗୀ ହୁଅନ୍ତି ॥
ସେହି ଲକ୍ଷଣ ମନେ ଧରି । ଛାଡ଼ି ଦୁ ନଶ୍ୱ ଧାମ ଶରୀର ॥
କାମ କଳନା ମନ୍ଦ ନାହିଁ । କନିଷ୍ଠ ଗୋପୀ ଅଙ୍ଗ ହୋଇ ॥
ଉଦ୍ୟାନ ପବନ ମଧ୍ୟେ । ବଳି ବୃନ୍ଦାବନ ମାଧ୍ୟେ ॥

ଏ ଛଡ଼ ଜାତ ବଇରାଗ । ଜନ୍ମରେ ଅଣି ଅଛ ଭାଗ ।୭୦।
ଶୁଣ ସନ୍ତୋଷ ସଙ୍ଗ ଗୋପ । କହିବା ସଂଯୋଗୀ ସ୍ୱରୂପ ॥
ସଂଯମୀ ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ । ଯେ ଅବା କରନ୍ତି ଧରଣ ॥
ଦାର ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଆରାଧନ୍ତି । ଧନ ସଞ୍ଚି ଆଚରନ୍ତି ॥
ଦେହ ଅବଃ ଅନ୍ନ କମାଇଣ । ଗୃହରେ ରନ୍ଧନ କରିଣ ॥
ଆପଣା କୁଟୁମ୍ବ ଲେଖିଣ । ତଣ୍ଡୁଳ ଦେବ ଯେ ଗଣିଣ ॥
କୁଣିଆ ଅଟେ ତାର ସାର । ଯତନେ ଦିଏ ତା ମୁଖର ॥
ବନ୍ଧୁକୁ ଯେତେ ସବେ ଦେଇ । ଆପଣେ ସେରୂପେ ଭୁଞ୍ଜଇ ॥
ସେରୂପେ ଅତିଥି ବୈଷ୍ଣବ । ସେବା ପୂଜାରେ ଦଣ୍ଡବ ॥
ବୈଷ୍ଣବ ଅତିଥି ମୁଖରେ । କୁଣିଆ ବନ୍ଧୁ ସହୋଦରେ ॥
ବସିଣ ଆନନ୍ଦ ହସିରେ । ମଙ୍ଗଳ କରିବ ଗୃହରେ ।୮୦।
ଗାଉଣା ବାଜେଣା କରିବ । ସୁଖରେ ଦିନ ବହୁଥିବ ॥
ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମରଣ କରି । ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ଚିତ୍ତେ ଧରି ॥
ଜ୍ୟୋତିକୁ କରୁଥିବ ଧ୍ୟାନ । ଅବାଡ଼ ଛାୟା ଦରଶନ ॥
ସଂଯୋଗୀ ବଇରାଗୀମାନେ । ଏହି ଲକ୍ଷଣ ଧରି ମନେ ॥
ଷଡ଼ ଗୋପାଳ ତୁମ୍ଭେ ପୁଣ । ଧର ହେ ଏହି ଲଇକ୍ଷଣ ॥
ଯତିନ୍ଦ୍ର ବୈରାଗୀ ସଂଯୋଗୀ । ବାର ଗୋପାଳ ହୋଇ ସଙ୍ଗୀ ॥
ପୃଥିବୀ ଭୂମି କରି ଆସ । ରହିବ ଆସି ନିଜ ବାସ ॥
ବୟ ତ ହୋଇଛି ତୁମ୍ଭର । ନୋହିଛି ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗ ଆର ॥
ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ତୁମ୍ଭ ହେତୁ ହେଉ । ଯୌବନ ଅଙ୍ଗେ ଶୋଭାପାଉ ॥
ତୁମ୍ଭର ରତି ଚିତ୍ତ ହେଲେ । ସଂଯୋଗେ ଗୃହ କର ଭଲେ ॥
ଶୁଣି ରହସ୍ୟ ନାଥମାନେ । ଏ କଥା ଧରିଥିବ ମନେ ।୯୧।
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ । ବସ୍ତ ଯାଦବ ହେ ଆନନ୍ଦ ॥
ସଂଯୋଗୀ ବଇରାଗୀ ଛଡ଼ । ସଂଯୋଗେ ଗୃହର ଝଗଡ଼ ॥
ଏ ଛଡ଼ ଅଂଶେ ବଂଶମାନେ । ସଂଯୋଗ ବୈରାଗ୍ୟ ବିଧାନେ ॥
ରହିବ କିଛି ଦିନ ଅଂଶ । ତୁମ୍ଭର ବଢ଼ିବ ଯେ ବଂଶ ॥

ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କ୍ଳେଶ ଦୁଃଖ ନାହିଁ । ତୁମ୍ଭ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ସୁଖ ହୋଇ ॥
ତୁମ୍ଭର ନାତିମାନେ ପୁଣ । କଷ୍ଟ ଭୁଞ୍ଜିବେ ସୁଖ ପୁଣ ॥
ପଣ ଅଣନାତି ତୁମ୍ଭର । ପଡ଼ିବେ ଦୁଃଖସ୍ୱର ଠାର ।୪୮।
ସଂଯୋଗୀ ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦୁ ଜଣ ॥
ସଂଯୋଗୀ ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ । ସଂଯୋଗେ ଗୃହେ ଯେ କରଣ ॥
ପୁତ୍ରମାନେ ପାଳିଲେ ପୁଣ । ଗୁରୁ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ ॥
ଯତନେ କୁଟୀରେକ କରି । ରହିବ କୁଟୁମ୍ବ ଆବୋରି ॥
ସମାଧି କରିବେ ସାଧନ । ନିଷ୍ଠାନ୍ତ ହେବ ସେ ଦିନେଣ ॥
ସେବା ପୂଜା ପୁତ୍ର କରିବେ । ଆପଣେ ତାହା ଦେଖୁଥିବ ॥
ପୁତ୍ର କୁଟୁମ୍ବମାନେ ମିଳି । ସେବା କରିବ ଯେନି କେଳି ॥
ଶୁଣି ସଂଯୋଗ ବଇରାଗୀ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ସୁଭାଗୀ ॥
ତୁମ୍ଭେ ସୁଭାଗ୍ୟ ହେ ସୁଭୂତ । ଶୁଣ ବୈରାଗୀ ସୁଖ ରସ ॥
ତୁମ୍ଭର ମାତା ପିତା ଧନ୍ୟ । ତୁମ୍ଭର ଜୀବନ ତ ଧନ୍ୟ ॥
କେତେ କେତେ ବା ଗୋପକୂଳ । ଉଦ୍ଧାର ହେବେ ଗୋପବାଳ ॥
ଶିଖିବେ ଖୋଲ କରତାଳ । ତୁମ୍ଭର ବଂଶ ଯେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ॥
ସଂଯୋଗୀ ନୋହିଲେ ତୁମ୍ଭେ ତ । ମୂଢ ହୁଅନ୍ତେ ଗୋପସୁତ ॥
କାହୁଁ ଶିଖନ୍ତେ ଖୋଲତାଳ । କା ସଙ୍ଗେ ହୁଅନ୍ତେ ଏ ମେଳ ॥
ଶୁଣି ସନ୍ତୋଷ ଗୋପସୁତ । କହିବା ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱବାହୁ ମତ ॥
ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ମହାନ୍ତ । କହିବା ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱବାହୁ ମତ । ୧୯୫ ॥

ଦାରା ଦୁହିତା ପୁତ୍ର ଧନ । ଆବୋରିଥିବ ଯେ ଯତନ ॥
ଷୋଳଶ ବାର ବରଷରେ । ଗୃହ ଛାଡ଼ିବ ତତପରେ ॥
ଉତ୍ତମ ପୁଣ୍ୟ ନଦୀ ସ୍ଥାନ । ସେଠାରେ କରି ଗୃହମାନ ॥
ବିବିଧ ଫଳ ପୁଷ୍ପମାନ । ଶ୍ରୀମୂର୍ତ୍ତି ରଖିବ ଯତନ ॥
ଯେ ଅବା ଉପୁଜିବ ମହୀ । ସକଳ ଦେବ ସବୁ କାହିଁ ॥
ବ୍ରହ୍ମ ଚଣ୍ଡାଳ ବୈଶ୍ୟ ଶୂଦ୍ର । ବୈଷ୍ଣବ ଅତିଥି ଦରିଦ୍ର ॥
ଏହାଙ୍କୁ ଦେବ ଅନ୍ନ ପାଣି । ସକଳ ଆତ୍ମା ଏକ ଜାଣି ॥

ଯେବେ ଏତେକ ନ ପାରିବ । ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ମଠରେ ରହିବ ॥
ଗୁରୁଙ୍କୁ କୃଷ୍ଣ ସମ କରି । ସେବା କରିବ ମନେ ଧରି ॥
ଗୁରୁଙ୍କ ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଥିବ । ଯତନ କରି ତା ରଖିବ ॥
ଉଦ୍ଧବ ବଇରାଗୀ ମତ । ଧରିଲା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସୁତ । ୧୨୫ ।
ଗୋରୁ ମଇଷୀ ଗୃହପଣ । ଗ୍ରହଣ ଯତନ ମନେଣ ॥
ଆମ୍ଭ ସେବାରେ ତତ୍ପର । ରହିଲା ଆମ୍ଭର ସେବାର ॥
ଉଦ୍ଧବ ବଇରାଗ ଗୁଣ । ଧରିଲା ରାମ ଗୋପ ପୁଣ ॥
ଭ୍ରାତାଙ୍କୁ ଧନ ପଣ ଦେଲା । ଅମ୍ଭର ସେବାରେ ରହିଲା ॥
ପୁଣ ପଚ୍ଛୁରୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ । ମନ ବୈରାଗ୍ୟ କହ ତୁମ୍ଭେ ॥
ଶୁଣ ହେ ଚରଣ ଗୋପାଳ । କହୁରୁ ତହିଁର ଯେ ଫଳ ॥
ପୁତ୍ର କୁଟୁମ୍ବ ଅବା ଲୋକ । ମନ ସଙ୍ଗତେ ଥାନ୍ତି ମଜ୍ଜି ॥
ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଗୃହ ସମର୍ପିଣ । ମନେ ଭ୍ରମଣ ଥାନ୍ତି ପୁଣ ॥
କେବେ ବା ତୀର୍ଥସ୍ଥାନେ ଥାନ୍ତି । କେହୁ ବା ଗୃହରେ ରହନ୍ତି ॥
ମନର ସୁଖ ଯେଉଁସ୍ଥାନେ । ରହନ୍ତି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଯେ ମନେ ॥
ମନକୁ ଅମନେ ରଖନ୍ତି । ନିମନ୍ତେ କୃଷ୍ଣ ରୂପ ଚିନ୍ତି ॥
ଗୃହ ସ୍ଥାନରେ ନ ରହିଣ । ବନସ୍ତେ କରନ୍ତି ଭ୍ରମଣ ॥
ଶାଗ କନ୍ଦମୂଳ ଦୁଧରେ । ଉଦର ପୋଷି ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ॥
କେବେ ବା ଅନ୍ନ ଜଳ ଖାଇ । ମେଳା ମୌଖିବେ ଖେଳୁଥାଇ ॥
କେବେ ବା ସୁଜନ ଗୃହରେ । ରହନ୍ତେ ମନର ସୁଖରେ ॥
ମନ ଭ୍ରମାଇ ଭ୍ରମୁଥାନ୍ତି । ମନ ସଙ୍ଗତେ ତାଙ୍କ ପ୍ରୀତି ॥
ମନରେ ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ । ଧରିଲା ବିଷ୍ଣୁ ସୁତ ପୁଣ ॥
ଏମନ୍ତେ ତ୍ରିବିଧ ପରକାର । ଶୁଣ ହେ ତୁମ୍ଭେ ଗୋପବାର ॥
ଉତ୍ଥାନ ପବନ ଯେ ଦୁଇ । ଜାଣ ବୈରାଗ୍ୟ ସାର ଏହି ॥
ସଂଯୋଗୀ ବଇରାଗୀ ସାର । ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ କୁମର ॥
ଉଦ୍ଧବ ବଇରାଗ୍ୟେ ଭଲ । ରାମ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର ସୁତ ତୁଲ ॥
ମନ ଯେ ବଇରାଗ୍ୟେ ସୁଖୀ । ବିଷ୍ଣୁ ସୁତଙ୍କୁ ପୁଣ ଲେଖି ॥

ଆବର ଅଧ୍ୱ ଏକ ବାଧ୍ୱ । ଗୁପତ ବୈରାଗ୍ୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ॥
ଶୃଦ୍ରର ଝଂଗଡ଼େ ଥାଆନ୍ତି । ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବେ ପୂଜେ ନିତ ॥
କୁଣ୍ଡଆ ବନ୍ଧୁ ସହୋଦର । ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ଅନ୍ନ ଘୃତ ସାର । ୧୫୦ ।
ଗୁପତ ବଇରାଗୀମାନେ । ଏ ଗୃହ ଫଳ ଲଭେ ପୁଣ୍ୟେ ॥
ଶୃଦ୍ରେ ଦଅନ୍ତି ଅନ୍ନ ଦାନ । ତେଣୁ ଲଭନ୍ତି ଗୃହ ପୁଣ୍ୟ ॥
ଭରଥ ଧର ମୁଁ ଯାଦବ । ଗୁପତ ବଇରାଗୀ ସ୍ୱଭାବ ॥
କମାର ରାମ ଦୁଇ ଜାଣ । ରାମ କୁମର ଏକ ଜାଣ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ରେ ନିରଞ୍ଜନେ । ଗୁପତ ବୈରାଗ୍ୟ ଏମାନେ ॥
ଏମନ୍ତେ ପଞ୍ଚ ପରକାର । ମନେ ଧରନ୍ତି ଯେଉଁ ନର ॥
ସଂସାର ମଧ୍ୟେ ସେହୁ ସୁଖୀ । ଏହା ନ କଲେ ହୋନ୍ତି ଦୁଃଖୀ ॥
ଚବ୍ୱଣ ଗୋପାଳେ ହେ ଶୁଣ । ଏ ପଥ କର ହେ ଧାରଣ ॥
ଅଣଅକ୍ଷର ଏକାକ୍ଷର । ତାରକ ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ॥
ହରେରାମ ଯେ ପାଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ର । ଜପ କରିବ ଦୃଢ଼େ ତନ୍ତ୍ର ॥
ଗୋଲୋକ ମନ୍ତ୍ର ଅଣକ୍ଷର । ସତ୍ୟରେ ଏକାକ୍ଷର ସାର ॥
ସତ୍ୟରେ ତାରେକ ମନ୍ତ୍ରର । ଦ୍ୱାପରେ ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ॥
ହରେରାମ ଯେ ମନ୍ତ୍ର କହି । କଳିଯୁଗରେ ସାର ଏହି ॥
ହରେରାମକୁ ଢନ ଆଣି । କଲେକ ମନ୍ତ୍ରେ ଏକ ପୁଣି ॥
ହରେରାମ ଯେ ମନ୍ତ୍ର କଲେ । ନଦିଆ ନଗ୍ରେ ବୁଝାଇଲେ ॥
ପ୍ରାଣୀ ତ ଧର ନ ପାରିବେ । ଅଳପ କହିଲେ ବୁଝିବେ ॥
ଉଲଟ କଲେ ନାମ ପୁଣ । ହରେକୃଷ୍ଣ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଗଣ ॥
ଛଡ଼ ଅକ୍ଷର ବୁଝାଇଲେ । ତେର ନାମକୁ ଗୋପ୍ୟ କଲେ ॥
ଏରୂପେ ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ । ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ମନେ ଘେନ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତଗୀତା କୃଷ୍ଣାସ୍ୱଖଣ୍ଡେ ବୈରାଗ୍ୟ
ଲକ୍ଷଣେ ନାମ ଚତୁର୍ଥ ମଣ୍ଡଳ ।

ସପ୍ତମ ପଟଳ

ସ୍ମୂରେ ପଶ୍ବରୁଛନ୍ତି ଦୁଇ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦ୍ୱିଜାଇ ॥
ଗୁରୁ ଦର୍ଶନେ କିବା ଫଳ । କହିବା ଏଥିର ମଙ୍ଗଳ ॥
ବୈଷ୍ଣବ ସେବାରେ ଯେ ଗତି । ଅନ୍ତଥେ କିବା ପୁଣି ହୋନ୍ତି ॥
ସୋଦରେ କିବା ହୋଇସ୍ତେ ନାଶ । କୁଣିଆ କିବା ପଞ୍ଚଶେଷ ॥
ବନ୍ଧୁକୁ ଦେଲେ କିସ ହୋଇ । ମାତା ସେବିଲେ କିସ ପାଇ ॥
ପିତା ସେବିଲେ କିସ ଫଳ । ଏଥିର କହିବା ସୁଫଳ ॥
ଶୁଣ ସୁମନେ ଗୋପସୁତ । କହିବା ତହିଁର ଯେ ମତ ॥
ଏକାଦଶୀ ଦିନରେ ଶିଷ୍ୟ । ଗୁରୁ ଦର୍ଶନେ ପାପ ନାଶ ॥
ଅମାବସ୍ୟା ଦିନ ଦରଶନ । ପୂଜିଲେ ହୋଇସ୍ତେ ଧନ ଜନ ॥
ସଂକ୍ରାନ୍ତିରେ ସେବ ଗୁରୁ । ବ୍ୟାଧି ରୋଗର ଶିଷ୍ୟ ତରୁ ॥
ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ଦିନ ଗୁରୁ ସେବା । ପୂଜିଲେ ରାଜ୍ୟ ଯଶ ଦେବା ॥
ଦ୍ୱାଦଶୀ ଦିନ ଗୁରୁ ଅନ୍ନ । ଦେଲେ ଗୋଲୋକେ ହୋଏ ସ୍ଥାନ ॥
ବରଷ ଲେଖି ଅନ୍ନ ଦେଲେ । ଯମ ଡରଇ ତାକୁ ଭଲେ ॥
ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ସେବା ଯେ କରଇ । କୋଟି ତୀର୍ଥର ଫଳ ପାଇ ॥
ଗୁରୁ ଚରଣ ଯେ ଘଷଇ । ସ୍ୱରୂପ ପାପ ଛୁଟିଯାଇ । ୧୪ ।
ଗୁରୁଙ୍କ ଅବଶେଷ ଖାଇ । ନିର୍ମାଲ୍ୟ ଠାରୁ ଅଧିକଇ ॥
ଗୁରୁ ଚରଣ ଜଳ ଖାଇ । ଗଙ୍ଗା ସ୍ନାହାନ ଫଳ ପାଇ ॥
ଗୁରୁଙ୍କୁ ସୁଆସନ ଦେଇ । ବସନ ବହୁତ ମିଳଇ ॥
ଗୁରୁ ମୁକତି ଗତି ଦାତା । ଗୁରୁଟି ଜୀବ ଉଦ୍ଧାରନ୍ତା ॥
ବିବାହ ବେଳେ ବିପ୍ରମାନେ । ଗୁରୁ ସୁମରନ୍ତି ଯତନେ ॥
ମରଣ କାଳେ ସାଧୁଜନ । ବୋଲନ୍ତି ଗୁରୁଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ॥
ପିତୃ ପୂଜନ ଶ୍ରାଦ୍ଧକାଳେ । ଗୁରୁ ସୁମର ହୃଦସ୍ଥଳେ ॥
ଗମନେ କାର୍ଯ୍ୟ ପଥେ ଯାଇ । ଗୁରୁ ସୁମରି ଫଳ ପାଇ ॥
ଗୃହ ଭୋଜନ ରନ୍ଧିବାବେଳେ । ଗୁରୁ ପୂଜିଲେ ଅନ୍ନ ମିଳେ ॥

ଏଣୁ ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ଏକ । ସଶ କରନ୍ତି ଯେ ବିବେକ ।।
ପ୍ରଥମେ ବୈଷ୍ଣବ ଯେ ହୋଇ । ଗୁହ୍ମାର ଗୃହରେ ମିଳଇ ।।
ପ୍ରତେ ହୋଇଲେ ଗୁରୁ ହୁଏ । ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ଭିନ୍ନ ନୋହେ ।।
ଗୁରୁ ପୂଜିଲେ ଯେତେ ଫଳ । ବୈଷ୍ଣବ ପୂଜା ସେତେ ତୁଲ ।।
ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଗୁରୁ ବଇଷ୍ଣବ । ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ପୂଜା ଯେ କରିବ । ୩୦ ।
ଜପ କହିବା ତାଙ୍କ ପୁଣ୍ୟ । ଦେବେ କରନ୍ତି ତାକୁ ଧନ୍ୟ ।।
ଧନ ଅରଜି ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ । ଗୁରୁ ସେବାକୁ ଯେ ବିରସ ।।
ଧିକ ଯେ ତାହାଙ୍କ ଜୀବନ । ଶୂକର କୁକୁର ଯେସନ ।।
କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷି ଦିନ ନେଇ । ମଲେ ଶୂକର ଜନ୍ମ ପାଇ ।।
ଚୌରାଶୀ କୋଟି ଯୋନି ଭ୍ରମି । ମନୁଷ୍ୟ ଜନ୍ମେ ଥିଲା ଗମି ।।
ପୁଣ ସେ କୃପଣ ହୋଇଲା । ଏଣୁ ସେ ଚୌରାଶୀ ଗମିଲା ।।
ପୁଣ୍ୟ ମାନବ ଦେହ ପାଇ । ଗୁରୁ ସେବିଲା ମନେ ନାହିଁ ।।
ବୈଷ୍ଣବ ନ କଲା ପୂଜନ । ଜନ୍ମ ଲଭିଲା ଶ୍ୱାନ ଜନ ।।
ମାତା ପିତାର ସେବା କହି । ଫିଟିବ ଆତ୍ମର ସନ୍ଦେହ ।।
ଶୁଣ ହେ ସୁଦାମ ଗୋବିନ୍ଦ । ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ । ୪୦ ।
ପ୍ରଥମେ ମାତା ଗୁରୁ ହୋଇ । ଉଦରେ ଧରିଲେ ଯେ ନେଇ ।।
ପାଞ୍ଚ ଦିନ ଯେ ଗର୍ଭେ ରହି । କୁମ୍ଭାର ଚକ୍ର ପ୍ରାୟେ ହୋଇ ।।
ଫେରନ୍ତେ ମାତା ଦୁଃଖ ହୋୟେ ! ଗୁଣ କି ଶୁଝି ପାରେ ପୋଏ ।।
ବୁଲଣ ଦଶମ ଯେ ଦିନ । ନଷ୍ଟଲେ ରହେ ରଜ ସ୍ଥାନ ।।
ପନ୍ଦର ଦିନେ ସାଞ୍ଚ ହୋଏ । ପକ୍ଷ ପକ୍ଷକେ ବଢ଼େ ଜାୟେ ।।
ବାଢ଼ନ୍ତେ ମାତା ଦୁଃଖ ପାଇ । ଅନ୍ନ ଭୁଞ୍ଜି ଣ ନ ପାରଇ ।।
ଶୟନେ ସୁଖ ଆଉ ନାହିଁ । ଗମନେ ବହୁ ଦୁଃଖ ପାଇ ।।
ଦଶମ ମାସରେ ଜନମ । ଯୋନି ଗମନେ ପାଏ ଶ୍ରମ ।।
ପୁଣ ପାଞ୍ଚ ବରଷ ହୁଏ । ନରକ ସେବା କରୁଥାଏ ।।
ବନ୍ଦୀର ପ୍ରାୟେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ । ଶରୀର ସୁଖ ଆର କାହିଁ ।।
ମନରେ କଲପନା ଥାଇ । ଏହାକୁ ପାଳୁ ଅଛୁ ମୁହିଁ । ୫୧ ।

ମୋର ଅନେକ କାଳେ ପୁଣି । ମତେ ଏ ଦେବ ଅନ୍ନ ପାଣି ॥
ଏହୁ କାରଣେ ପୁତ୍ର ଜାତ । ସେବା କରଇ ମାତ ସୁତ ॥
ଏଣୁ ଏ ପୁତ୍ରମାନେ ଶୁଣ । ସେବିବ ମାତାଙ୍କ ଚରଣ ॥
ମାତାଙ୍କୁ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଦେବ । ସୁସ୍ଥାନେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ରହିବ ॥
ବଚନ ତାଙ୍କ ପାଳୁଥିବ । ବିମୁଖ କେବେ ନ କରିବ ॥
ସତ୍ୟରେ ଅନ୍ନ ଦାନ ଦେବ । ଏହାକୁ ପୁଣ୍ୟରେ ଲେଖିବ ॥
ଏ ସେବା ଯେ ପୁତ୍ର ନ କଲା । ସେ ପୁତ୍ର ଜୀଇ ଜୀଇ ମଲା ॥
ସେ ପୁତ୍ର ମୂର୍ଖ ସମ ତୁଲ । ଧିକ ସେ ପୁତ୍ର ମଲେ ଭଲ ॥
ମାତାର ଋଣ ନ ଶୁଝିଲା । ଋଣୀ ହୋଇଣ ନାଶ ଗଲା ॥
ଜନକ ମାତାର କଷଣ । ଶୁଝିବ କାହୁଁ ପୁତ୍ର ପୁଣ ॥ ୭୧ ।
ମାତାର ଗୁଣ ଅବା ଯେତେ । ମୁଖେ କେ କହିପାରୁ କେତେ ॥
ଏଣୁକି ମାତା ମୂଳ ଗୁରୁ । ସୁପୁତ୍ର ସେବା ଏଣୁ କରୁ ॥
ପିତାର ଗୁଣ ଏବେ କହ । ଫିଟିବ ମନର ଯେ ମୋହ ॥
ଶୁଣ ବାଳକ ବୃନ୍ଦାବନ । ଉଦ୍ଧ୍ୱଆନ ବସ୍ତ୍ର ହେ ପବନ ॥
ପାଞ୍ଚ ବରଷ ଭୋଗ କଲେ । ଖଡ଼ି ଛୁଆଁଇ ପିତା ଭଲେ ॥
ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ାଇ କରେ ବଡ଼ । ବିଭା ସଂଯୋଗରେ ଝଗଡ଼ ॥
ଧନ ଅରଜ ଯେତେ ଥାଇ । ତାହାର ଅର୍ଥରେ ହରାଇ ॥
ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ନ ଦଅଇ । ପୁତ୍ର ସ୍ନେହରେ ଧନ ବଇ ॥
ଏ ପୁତ୍ର ସଞ୍ଚିଥିଲେ ପୁଣ । ପ୍ରାନ୍ତେ ପୋଷିବ ଏ ସୁଖେଣ ॥
ଏଣୁ ପିତାକୁ ସେବା କର । ପୂଜିବ ଦେଇ ଅନ୍ନ ବାର ॥
ଉତ୍ତମ ଗୃହେ ସ୍ଥାନ ଦେବ । ଉତ୍ତମ ଭୋଗ ଭୁଞ୍ଜାଇବ ॥
ଉତ୍ତମ ବସନ ଅଙ୍ଗରେ । ବଚନ ପାଳିବ ହୃଦରେ । ୭୨ ।
ମରଣ କାଳ ଯାଏ ପୁଣ । ପରବୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ଯେ କରିଣ ॥
ମାତା ପିତାକୁ ଏଡ଼ି କରି । ମନ ଗର୍ବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ॥
ସଂସାରେ ସୁଖ ତାଙ୍କ ନାହିଁ । ଅନ୍ନ ବସନ ନ ମିଳଇ ॥
ତାହାଙ୍କୁ ବୃଦ୍ଧକାଳେ ପୁଣ । ଦୁଃଖ ପାଆନ୍ତି ସେ ହୃଦେଣ ॥

ସେ ପୁତ୍ର ଅଂଶ ନ ବଢ଼ଇ । ଗୃହରେ ଅନ୍ନ ନ ମିଳଇ ॥
ଏଣୁଟି ମାତା ପିତା ଗୁରୁ । ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ସମ କରୁ ॥
ମାତା ପିତା ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ । ଏ ଚ୍ୟରି ଅଙ୍ଗ ଏକ ଭାବ ॥
ସୁପୁତ୍ର ଯେମାନେ ହୁଅନ୍ତି । ଏ ଚ୍ୟରି ଅଂଶକୁ ପୁଜନ୍ତି ॥
କୁପୁତ୍ର ଯେଉଁ ଜନମାନେ । ବିମୁଖ କରି ଏହୁ ଜନେ ॥
ଦାରକୁ ପୋଷିଣ ଆନନ୍ଦ । ଅନ୍ତ୍ୟେ ଲଭନ୍ତି ବଡ଼ ଧନ୍ଦ ॥
ଅଳପ ଦିନେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଏ । ଅଂଶ ନ ରହେ ତାର ଦେହେ ॥
ଏଣୁ ୪ ଚ୍ୟରି ଅଙ୍ଗ ସାର । ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦକୁମର ॥
କଳିରେ ଏ ଚ୍ୟରି ଯେ ସାର । ଶୁଣ ହେ ଅନନ୍ତକୁମର ॥
ନାମକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିବ । ମନ୍ତ୍ରକୁ ମନରେ ଭଜିବ ॥
ମାତା ପିତାଙ୍କୁ ସେବା କରି । ରହିବ କୁଟୁମ୍ବ ଆବରି ॥
ଏ ପୁତ୍ର ଗୃହରେ ଉତ୍ତମ । ପୃଥ୍ୱୀରେ ସାର ଅଟେ ଜନ୍ମ ॥
ସୁପୁତ୍ର ତୁମ୍ଭେ ଷଡ଼ ଯୋଏ । ସେବିବ ମାତା ପିତା ପାଦ୍ୟେ ॥
ବାର ବରଷ ଫେରି ଆସ । ରହିବ ମାତା ପିତା ପାଶ ॥
ସଂଯୋଗୀ ଲକ୍ଷଣ ଧରିବ । ଗୃହ ଆବରି ରହିଥିବ ॥
ଅତିଥି ହେଲେ କସ ହୋଇ । ଏ କଥା କହିବା ବୁଝାଇ ॥
ଗୃହରେ ଅତିଥି ମିଳିବ । ହରଷେ ତାହାକୁ ପୁଜିବ ॥
ଅତିଥି ଉପବାସ କଲେ । ଧର୍ମ ନ ରହେ ତାର ଭଲେ ॥
ଦୁଧ ତଣ୍ଡୁଳ ଫଳ ଜଳ । ଯେ ଅବା ଥିବ ନିଜ ଆଳ ॥
ତାହାଙ୍କୁ ସୁଖରେ ଦେଇଣ । ସନ୍ତୋଷ କରିବ ଯେ ପୁଣ ॥
ଅନ୍ନ ଭୋଜନ ଯେବା ଦେବ । ତହିଁର ପୁଣ୍ୟ କେ ଲେଖିବ ॥
କୋଟି ଅଶ୍ୱମେଧର ଫଳ । କୋଟିଏ ତୀର୍ଥ କରି ତୁଲ ॥
ଅତିଥି ଉପାସ କରାଇ । ଯେ ଗୃହେ ଅନ୍ନ ଭୁଞ୍ଜେ ଯାଇ ॥
ଜଳ ଖାଇଲେ ମଦ୍ୟ ତୁଲ । ଗୋମାଂସ ଖାଇଲେ ଯେ ଭଲ ॥
ଗୃହରେ ଧର୍ମ ଯେତେ ଥାଇ । ଗୁପ୍ତ କରିଣ ଗୃହୁଁ ଯାଇ ॥
ଏ ଯେନ ଅତିଥି ସେବିବ । ଏ କଥା ଅନନ୍ତ କହିବ ॥

କୁଟୁମ୍ବଜନ ଅନ୍ନ ଦେଲେ । ଗୃହାଙ୍କି ଫଳ ଲଭେ ଭଲେ ॥
ଶୁଣ ହେ ପବନ ମକୁନ୍ଦ । କହିବା ତହିଁ ଭଲ ମନ୍ଦ ॥
ଦରିଦ୍ର କୁଟୁମ୍ବ ଆସିଣ । ସୁଖୀ କୁଟୁମ୍ବ ମିଳେ ପୁଣ ॥
ଏହାକୁ ସନ୍ତୋଷେ ରଖିବ । ଏ ପୁଣ୍ୟ ମୁଖେ କେ କହିବ ॥
ଶ୍ରୀ ଗୀତାଗ୍ରନ୍ଥେ ପରମାଣ । ଯେତ୍ଥି ଯେ ପୁଣ୍ୟ ନାହିଁ ପୁଣ ॥
ଗୋହତ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷ । ବିଶୁଳୀ ମାତା ରଡଦୋଷ ॥
ସୁରା ପାନର ଦୋଷ ପାଇ । କୁଟୁମ୍ବ ନିବାରଣ କରଇ ॥
ଯେବେ ଅରଜ ଧନ ଥିବ । ଦରିଦ୍ର କୁଟୁମ୍ବ ରଖିବ ॥
ବନ୍ଧୁ କୁଣିଆ କଥା କହ । ଫିଟିବ ଅମ୍ଭର ସନ୍ଦେହ ॥
ଭଲ ପଚ୍ଛର ସନ୍ଧମାନ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦ'ଜଣ ॥
ଝିଅର ଘରୁ ବନ୍ଧୁମାନ । ପୁଅର ବନ୍ଧୁ ଯେ ଗମନ ॥
ମାତାର ଅଂଶ ଯେ ଆସଇ । ପିତାର ବନ୍ଧୁ ଯେ ମିଳଇ ॥
ଲେଖାଯୋଖାରେ ବନ୍ଧୁମାନ । ଯେ ଅବା ମିଳିବ ଭୁବନ ॥
ହରଷ କରି ପଚାରିବ । ଆଶ୍ୱାସି ବଚନ କହିବ ॥
କନ୍ଥ ବା ଧନ ସେ ମାଗିଲେ । ମିଳିଲେ ଦେବ ତାକୁ ଭଲେ ॥
ନ ଥିଲେ ପୁଣ କାହୁଁ ଦେବ । କପାଇଁ ପାପ ଏ ଲାଗିବ ॥
କୁଣିଆ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ନିରାଶ । କରନ୍ତି ଯେବଣ ମନୁଷ୍ୟ ॥
ଅଗ୍ନିରେ ତାର ଧନ ନାଶ । ବନ୍ଦ ନିଅନ୍ତି ରାଜବଂଶ ॥
ଚଉର୍ଯ୍ୟ ମୁଖେ ଧନ ପାଇ । ଉପାୟେ କଲେ ନ ପୂଜଇ ॥
ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ମାତା ପିତା । ଗୃହରେ ଅତଥି ମିଳନ୍ତା ॥
ବନ୍ଧୁ ଦରିଦ୍ର ଯେ ସୋଦର । ଯେ ଦୟା କରନ୍ତି ହୃଦର ॥
ଏହାଙ୍କ ଅଂଶମାନେ ପୁଣ । ଅକାଳେ ନୁହନ୍ତି ମରଣ ॥
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷମାନ ଯେ ପଡ଼ିଲେ । ମରିଣ ନ ଯାନ୍ତି ସେକାଳେ ॥
ସେ ଜନ ଅଂଶ ବଂଶ ଥାନ୍ତି । ସଂସାରେ କ୍ରୀଡ଼ା ସେ କରନ୍ତି ॥
କୃପଣ ନିରାଶ ଯେ ଜନ । ଅକାଳେ ନାଶ ଯାନ୍ତି ଜାଣ ॥
ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଅନନ୍ତ । ତୁମ୍ଭର ପିତା ଭଗବନ୍ତ ॥

ତୁମ୍ଭର ପିତାମାନେ ପୁଣ । ନରଗ ନୁହନ୍ତି ଯେ ଜାଣ ॥
ଏଣୁ ତୁମ୍ଭର ଅଂଶମାନେ । ମଞ୍ଚରେ ଥିବେ ଏ ଯତନେ ॥
ଯୋକାଏ ଦନ ଯଶ ଥିବ । ଏ ପୁଣ୍ୟବଳେ ପାପ ଯିବ ॥
ଏହୁ ବଚନ ମନେ ଧର । ସସାର ନୁହଇଟି ଚର ॥
ସ୍ତ୍ରୀଯା ପୁଅ ଝିଅ ବାପ । ମାତା ବନ୍ଧୁ ଆପଣ ରୂପ ॥
ପାଣିଫୋଟକା ପ୍ରାୟେ ହୋଇ । ପବନେ ହୋଇ ନାଶଯାଇ ॥
ବୃକ୍ଷର ଫଳ ପ୍ରାୟେ ହୋଇ । ପାଚଲେ ଦେହ ଝଡ଼ିଯାଇ ॥
ପୁରୁଣା ବସନର ମତ । ଛିଣ୍ଡିଲେ ଲୋଡ଼ା ନୁହେ ସେ ତ ॥
ଏହା ବୁଝିଣ ସାଧୁଜନ । ମିଳିଲେ ଦ୍ୟନ୍ତି ଅନ୍ନ ଦାନ ॥
ଚଦ୍ୱଶ ଗୋପାଳ ହେ ଶୁଣ । ଗୋବିନ୍ଦ ନାମକୁ ଶୁଣିଣ ॥
ଏ ଖୋଳ କରତାଳ ଧରି । ଆନନ୍ଦେ ବୋଲ ହରି ହରି ॥
ତେବେ ପାଇବ ସୁଖ ମନ୍ଦି । ତୁମ୍ଭଙ୍କ ଦୁଃଖ ଆଉ କାହିଁ ॥
ଗୋବିନ୍ଦ ବଣିଜ ଯେଜଣ । ସସାରେ କର ଯେ ଭ୍ରମଣ ॥
ସୁଖ ସ୍ଥାନରେ ବସୁଥିବ । ଦୁଃଖ ସ୍ଥାନକୁ ତେଜି ଯିବ ॥
ଏ ନବଦ୍ୱୀପା ପୃଥ୍ୱୀ ହୋଇ । ଗୋବିନ୍ଦ ସ୍ଥାନ ଏ ଅଟଇ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଏଥିରେ କ୍ରୀଡ଼ା କର । ଏ ଗୃହ ଦଗରେ ଯେ ଫେର ॥
ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ଏ ଉତ୍ତର । ଦକ୍ଷିଣ ଗୃହ ପରକାର ॥
ଭଗତଜନର ଏ ଘର । ସସାର କୃଷି ତାହାଙ୍କର ॥
ଭକ୍ଷ ତାଙ୍କର ମୂଳଧନ । ଅଧିକ କସ ପ୍ରୟୋଜନ ॥
ଅଧିକ ପ୍ରହ୍ଲାଦେ ଦେଲେ । ଗରବେ କୃଷ୍ଣ ନ ଚିହ୍ନିଲେ ॥
ଏଣୁ ସେ ବର ମାଗି ଛଇଁ । ଅଳପେ ଦେବୁ ସ୍ୱବଗ୍ରାହୀ ॥
ଏ କଥା ଦୃଢ଼ ସତ୍ୟ ଧର । ଅଚ୍ୟୁତ ଆଜ୍ଞା ଶିରେ କର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ମାତୃ
ପିତୃ ଭକ୍ଷୁଜନ ପୁଜନେ ନାମ ପଞ୍ଚମ ପଟଳ ।

ଷଷ୍ଠ ପଟଳ

ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଦେବ ଆଜ୍ଞା ଦଅ । ପ୍ରହ୍ଲାଦର ବର କହ ॥
ଶୁଣ ହେ ସୁଜନ ମୁକୁନ୍ଦ । ସୁସାଧୁ ପବନ ଆନନ୍ଦ ॥
ଉତ୍ଥାନ ବାଳକ ଗୋବିନ୍ଦ । ସୁଦାମ ଯାଦବ ହେ ବନ୍ଦ ॥
ଗୁରୁ ବଚନ ପ୍ରତିପାଳି । ସେବିଲ ମନ ଚିତ୍ତେ ଭଲି ॥
ଗୋପାଳ କୁଳକୁ ତାରିଲ । କଳିରେ କଥା ବୁଝାଇଲ ॥
ଭଗତ ମୁକତ ବିସ୍ତାରି । ମନରେ ବିସ୍ମୟ ପସରି ।୬।
ମନର ସଂଶୟ ଫିଟିଲା । ତୁମ୍ଭର ଜନ୍ମ ଦୁଃଖ ଗଲା ॥
ପ୍ରହ୍ଲାଦର ଜନ୍ମ ଶୁଣ । କହିବା ଠିକ ଭାଷା ପୁଣ ॥
ପ୍ରହ୍ଲାଦକୁ ବର ଦେଲେ । ସ୍ୱର୍ଗରେ ଇନ୍ଦ୍ର ତାକୁ କଲେ ॥
ଅନେକ କୃଷ୍ଣ ବିସ୍ତାରଣ । କହିଲେ ବ୍ରହ୍ମ ପରମାଣ ।୧୦।
ପ୍ରହ୍ଲାଦର ମନେ ଦୁଃଖ । ଇନ୍ଦ୍ର ପଣରେ ନାହିଁ ସୁଖ ॥
ଇନ୍ଦ୍ର ପଣକୁ ତେଜି ଆସି । ଦ୍ୱାରକା ପୁରେ ସୁଖେ ବସି ॥
କୃଷ୍ଣର ଗଣ ଯେତେ ଥିଲେ । ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କହିଲେ ॥
ତକ୍ଷଣେ ପ୍ରଭୁ ଯେ ଉଠିଣ । ସଙ୍ଗତେ ଘେନି ସର୍ବ ଜନ ॥
ପ୍ରହ୍ଲାଦକୁ ଦଣ୍ଡବତ । ବହୁତ କଳାସିବ କ୍ରତ ॥
ମନରେ ବିଚାର କରିଣ । ଉତ୍ତ କରିବ ଏହୁକ୍ଷଣ ॥
ଜାଣିଣ ଭଗତର ମନ । କହନ୍ତି ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ॥
ତୁମ୍ଭର ଲଲାଟରେ ପୁଣ । ଶ୍ରୀହରି ମନ୍ଦର ଲକ୍ଷଣ ॥
ଆମ୍ଭକୁ ଆମ୍ଭେ ଦଣ୍ଡବତ । ତୁମ୍ଭେ ନ କର ଦୁଃଖ ଚିତ୍ତ ॥
ଏପରେ ଅନ୍ୟ ବର ମାଗ । ଦେବଇଁ ଉତ୍ତମ ଯେ ଭୋଗ ॥
ସ୍ତୁତି କରିଣ ଭକ୍ତ କହି । ଏ ବର ମାଗୁଅଛୁ ମୁହିଁ ॥

୬-୨—ବସର, ଗ ।

ତୁମ୍ଭ ଭଗତ ଯେତେ ଜନ । ଦୁଃଖୀ ହୋଇଣ ଥିବେ ସ୍ଥାନ ॥
ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ଚିତ୍ତ ଦେଇ । ତୋ ଗୁଣ ଗାଇ ଦିନ ନେଇ ॥
ଦିନ ବଞ୍ଚିବେ ଦୁଃଖେ ସୁଖେ । ନ ପଡ଼ି ମାୟା ମୋହ ଦୁଃଖେ ॥
ଶୁଣିଣ ଭଗତ ବଚନ । କହନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ॥
ତୁମ୍ଭ ଆମ୍ଭର କଥା ଥିବ । ଏହି ବରକୁ ମନେ ଭାବ ॥
ଯେତେ ଭଗତ ଯେତେ ସ୍ଥାନେ । ଥିବେ ଯେ ଆମ୍ଭର ଭଜନେ ॥
ଲେଖି କରଣ ପଢ଼ି ଦେବୁ । ସମ୍ପଦ ମୋହକୁ ଏଡ଼ିବୁ ॥
ଆବର କଥା ଏକ ଶୁଣ । ମୋ ଭକ୍ତ ଯେତେ ଛନ୍ତି ଗଣ ॥
ସମ୍ପାଶ୍ରି ଜନଙ୍କର ଘରେ । ବିଶ୍ରାମ କରିବେ ସୁଖରେ ।୬୦।
ସେ ମୁଖେ ବର ଦେବେ ଯେତେ । ପ୍ରାପତ ହୋଇବ ତୁରିତେ ॥
ଧନ ଜନ ଯେ ପଣ ମାନ । ଭୋଗ କରିବ ସେହୁ ଜନ ॥
ମୋହର ସତ୍ୟ ଅଙ୍ଗୀକାର । ଶୁଣ ହେ ହିରଣ୍ୟ କୁମର ॥
ଯେ ଭକ୍ତ ଦୁଃଖୀ ହୋଇଥିବେ । ସେବିଲା ଜନେ ସୁଖୀ ହେବେ ॥
ଅମାବାସ୍ୟା ସଂକ୍ରାନ୍ତ ଦିନ । ଦ୍ୱାଦଶୀ ପୌର୍ଣ୍ଣମୀ ଭୋଜନ ॥
ଭଗତ ମୁଖେ ଅନ୍ନ ଦେବ । ଏ ବର ତାହାଙ୍କୁ ଫଳିବ ॥
କାରଯ ଅକାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରାଦ୍ଧରେ । ଭକତ ଭୋଜନ ଯା ଘରେ ॥
ସଂସାରେ ଧନେ ହେବେ ସୁଖୀ । କେବେହେଁ ନୁହନ୍ତି ସେ ଦୁଃଖୀ ॥
ତୀର୍ଥ ବ୍ରତକୁ ଭକ୍ତ ଯାଇ । ଅଥବା ବାଟରେ ମିଳଇ ॥
ଏକାଳେ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଦେଲେ । ସୁଖୀ ହୁଅନ୍ତି ସେହୁ ଭଲେ ॥
କ୍ଷୁଧା ପିପାସା ବେଳେ ପୁଣ । ମୋ ଭକ୍ତ ସନ୍ତୋଷ କରଣ ॥
ଶାନ୍ତ କରନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ । ସୁଖ ଲଭନ୍ତି ଧନ ଜନେ ॥
ଭକତ ମୋତେ ସମର୍ପିଣ । ପଛେଣ କରଇ ଗ୍ରହଣ ॥
ଦୂରୁ ଆସିଣ ଭକ୍ତ ପାଶ । ମୁଁ ତାହା କରଇ ଯେ ଗ୍ରାସ ॥
ସର୍ବଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟେ ମୁଁ ଜାଣଇ । ଯେ ଭକ୍ତ ଯେ ଭାବେ ପୂଜଇ ॥
କେ ଅବା ଏକ ଅଙ୍ଗେ ଥାଇ । କେ ଅବା ଦିଅଙ୍ଗେ କରାଇ ॥
କେ ଅବା ପାଞ୍ଚ ସାତ ମିଳି । କେ ଅବା ଶତେ ଯେନ କେଳି ॥

ଯେ ଭକ୍ତ ଯେତେ ସମ୍ଭାଳଇ । ଲେଖିଣ ପଢ଼ି ମୁଁ ଦଅଇ ॥
ଶୁଣ ହେ ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ ଦାସ । ସତ୍ୟ ବଚନ ଏ ପ୍ରକାଶ ॥
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଏହି ବର ହେଉ । ସଦ ସ୍ତବରେ ଧନ ରହୁ ।୫୦।
ତୁମ୍ଭ ଭଗତମାନେ ପୁଣ । ରହିବେ ସଦ ସ୍ତବେ ଶୁଣ ॥
ସଂସାରେ ପ୍ରାଣୀ ଧନ ଯେତେ । ଅନ୍ତର କୋଠ ଏ ସମସ୍ତେ ॥
କୋଠ ଧନକୁ ତୁମ୍ଭେ ମାଗି । ଭୁଞ୍ଜିଣ ହେବ ସୁଖ ଭୋଗୀ ॥
ଖୋଳ କର୍ତ୍ତାଳ ତୁଳ ମାଳ । ଏ ଭେଖ ଘେନିଣ ଗୋପାଳ ॥
ଉଦର ଭିଖ ମାଗି ପୋଷ । ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ବୃତ ଦେଶ ॥
ସମ୍ପଦ ମଦେ ସୁଖ ନାହିଁ । ଧନରେ ପ୍ରାଣୀ ଭୁଲି ଯାଇ ॥
ପଣରେ ପ୍ରାଣୀ ହୋନ୍ତି ମତ୍ତ । ଜନରେ ମତ୍ତ ଗରବନ୍ତ ॥
ଏ ରସେ ତୁମ୍ଭ ମନ ନାହିଁ । ବୈରାଗୀ ଅଟ ବାର ଭାଇ ॥
ସଂସାରେ ତୁମ୍ଭେ ସୁଖେ ଖେଳ । ଶୁଣ ହେ ବାରଜି ଗୋପାଳ ॥
ପ୍ରଭାତୁ ସ୍ୱାହ୍ୱାନ କରିବ । ଶିଶୁ ରୂପକୁ ସ୍ମରିବ ।୬୦।
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହର ସ୍ୱାହ୍ୱାନ । କୈଶୋର ରୂପକୁ କର ଧ୍ୟାନ ॥
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସ୍ୱାହ୍ୱାନ କରିଣ । ଅବାଢ଼ ରୂପକୁ ଚିହ୍ନିଣ ॥
ପ୍ରଥମ ପ୍ରହର ରାତ୍ରେଣ । ଭଜନ କର ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣ ॥
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହର ରାତ୍ରେଣ । ମନ୍ତ୍ରକୁ ଗୁଣିବ ମନେଣ ॥
ତୃତୀୟ ପ୍ରହର ବସିବ । ସମାଧ ରୂପକୁ ଧ୍ୟାଇବ ॥
ତୃତୀୟ ପାନ୍ହାନ୍ତ ପ୍ରହରେ । ସୁମର ବସ ଯେ ହୃଦରେ ॥
କୃଷ୍ଣର ରସ କଥା ମାନ । କରିବ ହୃଦରେ ଗାୟନ ॥
ଶଙ୍ଖ ଶିଙ୍ଘା ବେଣୁ ମୁରଲୀ । ଖୋଳ କର୍ତ୍ତାଳେ ସର୍ବେ ମିଳି ॥
ମାର୍ଦ୍ଦଳ ତାଳ ଡମ୍ଫ ବୀଣା । ଖଞ୍ଜଣି ସରୁ ମାଦଳଣା ॥
ବିବିଧ ରସ ବାଦ୍ୟମାନ । କରିବ ରସରେ ଗାୟନ ।୭୦।
ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ଗୀତମାନ । କୃଷ୍ଣର ଯେତେ କ୍ରୀଡ଼ାସ୍ଥାନ ॥
ସେ ଅପସରମାନ ଜାଣି । ଗାୟନ କରୁଥିବ ପୁଣି ॥
ଶ୍ରୀରାଧ କୃଷ୍ଣ ପଦେ ଧ୍ୟାନ । ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନେ ଦେଇ ମନ ॥

ଦ୍ୱାଦଶ ବନକୁ ସୁମରି । ଯମୁନା ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଗିରି ॥
ଚୌରାଶୀ ସବୁ ସିଦ୍ଧସ୍ଥଳ । ଷୋଳ ସହସ୍ର ଗୋପମେଳ ॥
ଚୌଷଠି ଗୋପୀଙ୍କ ଚରଣ । ଅନନ୍ତ ଗୋପାଳ ଧାରଣ ॥
ଏହାଙ୍କ ଲୀଳା ଗୁଣମାନ । କହୁଣଥିବ ରାତ୍ରଦିନ ॥
ତର୍କ ପାଷାଣ୍ଡ କଥା ଯେତେ । ଅଭ୍ୟାସ ନ କରିବ ଚିତ୍ତେ ॥
ମଦ୍ୟ ମାଂସକୁ ଯେ ତେଜିବ । ମାଦକ ଦ୍ରବ୍ୟ ନ ଭକ୍ଷିବ ॥
ଧୂମ ନ ଭକ୍ଷିବ ମୁଖେଣ । ତେଜିବ ଅପୁ ଗଞ୍ଜା ପୁଣ । ୮୦ ।
କଳିରେ ହେବ ବଡ଼ମ୍ବଣା । ସର୍ବେ ଭକ୍ଷିବ ଜଣେ ଜଣ ॥
ସମସ୍ତେ ସୁରାପାନ କରି । ଗୁରୁ ଗୌରବକୁ ଯେ ହରି ॥
ଦେବୀର ପୂଜା ଯେ କରିବେ । ମାଉସୀ ପିଉସୀ ହରିବେ ॥
ଏଥିରେ ଯେଉଁ ଜନ ଥିବେ । ବିରଜା ଦାଢ଼ ସେ ପଡ଼ିବେ ॥
ଏହଟି ଦେବୀ ବୋଦା ଜାଣ । ଖପରେ ଏହୁ ହେବେ ହାଣ ॥
ମିଛୁଆ ମାଛୁଆ ଯେତେକ । ବସର ଗଞ୍ଜାରେ ମାଇକ ॥
ବିରଜା ଦେବୀ ଅଙ୍ଗ ଏହୁ । ବହୁତ ବଢ଼ିବେ ଏ ମହୁ ॥
ସସାରେ ଧନ ଯେ ଖଗେଣ । ମଳିଣ ଥିବେ କୁଗ୍ରାସେଣ ॥
ଶୁଣ ହେ ବାରଟିଆ ଦାସ । କହିଲୁ ଭବିଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ॥
ତୁମ୍ଭ ନମସ୍ତେ ଗ୍ରନ୍ଥସାର । ରଖିଣଥିବ ତୁମ୍ଭେ ଘର । ୯୦ ।
ଏ ଗ୍ରନ୍ଥମାନ ଅବା ଶୁଣି । ଧରିବେ ଏକ ଏକ ପ୍ରାଣୀ ॥
ଧରିଲେ ଜନ ଯେ ବହନ । ନ ଧରେ ଅଗାନ୍ତ ସେ ଜନ ॥
ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଗୁପତେ ପଢ଼ିବ । ଅଶ୍ରଦ୍ଧା ଜନେ ନ କହିବ ॥
ଅଶୁଚି ସ୍ଥାନେ ନ ରଖିବ । ଅଭ୍ୟାସେ ନିତ୍ୟେ ପଢୁଥିବ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ପାଳିବ । ସଂସାର ସୁଖ ସେ ଲଭିବ ।
ଏ କଥା ଯେହୁ ଏଡ଼ି ଦେବ । ଅଳପ ଆୟୁଷ ଲଭିବ ॥
ସସାରେ ସୁଖ ଭୋଗ ନାହିଁ । ରୋଗ ବ୍ୟାଧିରେ କ୍ଷୀଣ ହୋଇ ॥
ଗୁରୁ ଭଗତ ଗୀତା ରସ । ଅଚ୍ୟୁତ କରଇ ପ୍ରକାଶ ।୯୮।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃଷ୍ଣାସ୍ୱଖଣ୍ଡେ ଭକ୍ତବର କଥନେ
ନାମ ଷଷ୍ଠ ପଟଳ ।

——:※:——

ସପ୍ତମ ପଟଳ

ଗୁରୁ ପରେ ପରମ ଗୁରୁ ଯେ ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ।
ଆମ୍ଭ ଛାର ଅଧମ ପଚାରୁ ମନ ଦମ୍ଭେ ॥
ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଦାସ ବାଳକ ଯେ ଶିଷ୍ୟ ।
ବସ୍ତ୍ରଦାନ କେମନ୍ତ କହିବା ଏଥି ରସ ॥
ସନ୍ଧ ଯେ ବସନ୍ଧ କଥା ମନେ ରଖିଥାଅ ।
କଥାଏ କଥାଏ କରି ପଚାର ହେ ପୁଅ ॥
ବସ୍ତ୍ରର କେମନ୍ତ କଥା ତାହା ତ କହିବା ।
ବଚାର ଗୁଣିଲେ ସିନା ଫଳସ୍ତ ଫେଡ଼ିବା ॥
ଆମ୍ଭେମାନେ ଖୋଲ ତାଳ ଗାୟନ କରିବୁ ।
ଯେଉଁ ଜନ ନ ଭଜିବ ତାଠାକୁ ନ ଯିବୁ ॥
ବଷ୍ଟ ଯେ ମନ କଳ୍ପନା ମହୋତ୍ସବମାନ ।
ଶୁଦ୍ଧ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ବଟାଳ ଯେ ରାଜାର ଭେଦନ ॥
ଏହି କଥାମାନଙ୍କେ ବସ୍ତ୍ର ଯେତେ ପୁଣ ଦେବ ।
ଏଥିର ଯେ ପାପ ପୁଣ୍ୟ କେମନ୍ତ ଖଣ୍ଡିବ ॥
ଶୁଣ ହେ ଗୋପର ପୋଏ ବସ୍ତ୍ର ଦାନ କଥା ।
ବସ୍ତ୍ର ଦାନ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଯେତେ ସାମରଥା ॥
ଶୁକ୍ଳ ବସ୍ତ୍ର ଦେଲେଣ ଏକ ଫଳ ହୋଇ ।
ମଠା ବସ୍ତ୍ର ଦେଲେ ପୁଣ ଦୁଇ ଫଳ ପାଇ ॥
ପାଟ ବସ୍ତ୍ର ଦେଲେ ପୁଣ ତିନ ଫଳ ହୋସ୍ତେ ।
କମଳ ଲୋଷା ଯେ ଦେଲେ ଚାରି ଫଳ ପାଏ ।୧୦ ।
ଧର୍ମ ମୋକ୍ଷ ଅର୍ଥ କାମ ଚାରି ବସ୍ତ୍ରେ ସ୍ଥାନ ।
ଏ ବସ୍ତ୍ର ଯେ ଦିଅନ୍ତି ସେ ଧନ୍ୟ ତା ଜୀବନ ॥
ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର କ୍ଷୀର ଦାନ ଯେ ଜନ ଦିଅଇ ।
ଦେବେ ତାକୁ ସ୍ତୁତି କରେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଥାଇ ॥

ଦେଲ୍ଲ ଲୋକ ଲଭଇ ତ ଏତେ ପୁଣ୍ୟ ଫଳ ।
ଯେଦଲ୍ଲ ଲୋକ ସ୍ୱ ଗତି ଏଥିରେ ସୁଫଳ ॥
ମହୋତ୍ସବଠାରୁ ବସ୍ତ୍ର ଯେମନ୍ତ ପାଇବ ।
ନରେ କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ବସି ଗୃହରେ ଗୁଣିବ ॥
ବିଶ୍ୱଘରଠାରୁ ବସ୍ତ୍ର ପାଇଲେକ ପୁଣ ।
ମନ୍ତ୍ରରାଜ ଜପ ଯେ କରିବ ଦିବାସ୍ୟେଣ ॥
ଶ୍ରାଦ୍ଧଘର ଠାରେ ଯେବେ ବସ୍ତ୍ରମାନ ପାଇ ।
କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ଜପ କଲେ ପାପ ନ ଲାଗଇ ॥
ମନ କଲପଣା ଠାରେ ବସ୍ତ୍ର ଯେବେ ଦେବ ।
ରାଧା କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରାତଃକାଳେ ସୁମରିବ ॥
ଚଣ୍ଡାଳ ଘରେଣ ବସ୍ତ୍ର ଯେବେ ପୁଣ ଦେଇ ।
ଅଣକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଜପେ ପାପ ନାଶ ଯାଇ ॥
ଶୁଦ୍ଧଘରମାନଙ୍କରେ ବସ୍ତ୍ର ଯଦି ଦେବ ।
ଶୂନ୍ୟ ଯେ ଭଜନ ମନ୍ତ୍ର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ କରିବ ॥
ଏତେଠାରୁ ବସ୍ତ୍ର ଯଦି ପାଇବ ହେ ତୁମ୍ଭେ ।
ଆଶାସ୍ତ୍ରୀଜନଙ୍କୁ ଦେବ କହୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।୮୦।
ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ଯେ ରଙ୍କ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆସିବ ।
ଏମାନେ ମାଗିଲେ କିଛି ତାଙ୍କୁ ଯାଚଦେବ ॥
ଏମାନେ ହରଣ ହେଲେ ପଞ୍ଚ ପାପ ପାଇ ।
ଗୋରୁହତ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ବିଶୁଳି ଲାଗଇ ॥
ସୁରାପାନ ମାତୃ ଯେ ହରଣ ପାଇ ଦୋଷ ।
ଏ ପଞ୍ଚ ପାତକେ ଯେ ହୁଅନ୍ତ ପରବେଶ ॥
ଏହାଙ୍କୁ ହରଣ କଲେ ନ ବଢ଼ଇ ଅଂଶ ।
ଅକାଳ କାଳ ପଡ଼ିଲେ ବଂଶ ଯାଇ ନାଶ ॥
ଦରିଦ୍ର ହୋଇଣ ତାଙ୍କୁ ବସ୍ତ୍ର ନ ମିଳଇ ।
ଯେ ଯାହା ଦେଇଣଥାଇ ଆଗେ ଥାଇ ଧାଇଁ ॥

ପୂର୍ବେ ଦେଇଥିଲେ ପୁଣ ଏ ଜନ୍ମେ ଭୁଞ୍ଜଇ ।
ଏ ଜନ୍ମେ ଦେଇଣଥିଲେ ଆର ଜନ୍ମେ ପାଇ ॥
ପୂର୍ବେ ତୁମ୍ଭେ ଦେଇଥିଲ ଏ ଜନ୍ମେ ଭୁଞ୍ଜିଲ ।
ଆର ଜନମକୁ ତୁମ୍ଭେ ସମ୍ବଳ ବାନ୍ଧିଲ ॥
ତୁମ୍ଭ ଅମ୍ଭ କଥା ଯେ କଳିରେ ଥିବ ରହି ।
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶ ଅନ୍ଧାର ଫେଟିବ ଏହା ଗାଇ ॥
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତର କଥା କରୁଥିବ ସାର ।
ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ପଢ଼ ପାପକୁ କୁଠାର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ବସ୍ତ୍ର ଦାନ
କଥନେ ନାମ ସପ୍ତମ ପଟଳ ।

ଅଷ୍ଟମ ପଟଳ

ମାୟା ଜଡ଼ ପାଶକୁ ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଗତି ।
ବାରଜି ଗୋପାଳଙ୍କର ଯେଣବାକ ସ୍ତୁତି ॥
ପବନ ବସ୍ତ୍ର ଯାଦବ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ।
ବାଳକ ସୁଦାମ ଯେ ଆନନ୍ଦ ଯାଦବତ ॥
ମଥୁରା ଯେ ବୃନ୍ଦାବନ ଗୋବିନ୍ଦ ଉତ୍ପତ୍ତିଆନ ।
ବନତ କରି କହୁଛୁ କହି ପୁଣ୍ୟଥାନ ॥
ଜାତେସାର ଦାସମାନେ ଶୁଣ ଆମ୍ଭ ବାଣୀ ।
ଅମ୍ଭର ଏ ପଞ୍ଚଶାଖା ତୁମ୍ଭେ ଅ ଅ ଶୁଣି ॥
ରାମ ଦ୍ରୁଅ ଧର୍ମ ବଳ୍ପ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଞ୍ଚଜଣ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ରକୁମାର ରାମ ମନେ ଘେନ । ୫ ।
କୁମାର ରାମ ଯେ ନିରଞ୍ଜନ ଯେ ବେହେରା ।
ବିପ୍ର ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ବୃଣିକ ଶ୍ୟାମଦାସ ସାରା ॥
ପାଞ୍ଚଦାସ ସାତଦାସ ବାରଦାସ ଶୁଣ ।
ଅଚ୍ୟୁତ ମିଶି ପଚିଶ ଗୁରୁ ଦୀକ୍ଷା ଗୁଣ ॥

ପଚଶୁ ପର୍ଣ୍ଣଶ ଯେ ପର୍ଣ୍ଣଶୁ ଶହେ ହୁଏ ।
ଶହେରୁ ଲେଖିଲେ ସହସ୍ରେ ଗୋପପୋସ୍ଥେ ॥
ଏମନ୍ତେ ଷୋଳ ସହସ୍ର ଅଚ୍ୟୁତର ଗୁଣ ।
ଥାନମାନଙ୍କରେ ତୁମ୍ଭେ କରିବ ଭ୍ରମଣ ॥
ସଂସାରର ଜନମାନେ ଦଅନ୍ତି ଯେ ଥାନ ।
କେ କହିପାରିବ ମୁଖେ ତାହାଙ୍କର ପୁଣ୍ୟ । ୧୦ ।
ବାହାରେ ଆସନ ଦେଲେ ଏକ ଫଳ ହୋଇ ।
ବୃକ୍ଷତଳେ ବାସ କଲେ ଦୁଇ ଫଳ ପାଇ ॥
ବାହାର ଘରରେ ଦେଲେ ତିନି ଫଳ ହୋଇସେ ।
ଭିତର ଗୃହେ ରଖିଲେ ଚାରି ଫଳ ହୋଇସେ ॥
ଏ ଚାରି ଥାନର କଥା କହ ଗୁରୁଦେବ ।
ଥାନର ଯେ ଭଲ ମନ୍ଦ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କହିବ ॥
ଭକ୍ତ ଜନ ଭକ୍ତ ରେଣୁ ବାହାରେ ରହିଲା ।
ଅବଶେଷ ଭଜନ ତ ସେହିଠାରେ ହେଲା ॥
ସେ କୁଟୁମ୍ବ ଥାଇ କରି ନ କଲେ ଦର୍ଶନ ।
ଶ୍ରଦ୍ଧା ମତେ କେବା ଦେଖେ ବାହାରେ ଆସନ ।୧୫।
ପୁତ୍ର ଦାର ବନ୍ଧୁଜନେ କରିବେ ଦର୍ଶନ ।
ଗୃହରେ କରିଣ ଥିବ ଉତ୍ତମ ଯେ ସ୍ଥାନ ॥
କୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତମାନେ ବସି କରିବେ ଭଜନ ।
ଗୃହ ଜନ ଦର୍ଶନରେ ପାପ ଯେ ମୋଚନ ॥
ଏଣୁକରି ଗୁରୁଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ସ୍ଥାନ ଦେବ ।
ବୈଷ୍ଣବ ଦେଖିଲେ ଗୁରୁ ପରାୟେ ପୂଜିବ ॥
ଉତ୍ତମ ଆସନ ଦେବ କୃଷ୍ଣର ସମାନେ ।
ଉତ୍ତମ ପାତ୍ରରେ ଜଳ ଆଣିବ ସୁମନେ ॥
ସଂସାରେ ଯେମନ୍ତ ଗୁରୁ ରୂପ ଯେ ନ ଥାନ୍ତି ।
ଅନ୍ଧକାର ହୋଇ ପ୍ରାଣୀ ଭ୍ରମିଣ ମରନ୍ତି ।୨୦।

କାହୁଁ ସେ ଜାଣନ୍ତେ ପ୍ରାଣୀ ନିସ୍ତାରଣ ବାଟ ।
ଅକାରଣେ ନାଶ ଯାନ୍ତି ସେ ପ୍ରାଣୀର ଘଟ ॥
ଅନ୍ଧକାର ଘରେ ଯେସନ୍ତେ କିଛି ନ ଦିଶଇ ।
ଦୀପ ଗୋଟି ଜଳିଲେ ସେ ସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ପାଇ ॥
ସେହି ଦେହ ଗୋଟି ଯେ ଅଟେ ଅନ୍ଧାରର ଘର ।
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଅଟନ୍ତି ଦୀପ ଏଭବ ସଂସାର ॥
ତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣମାନ ଶୁଣି ହେରୁ ହେଲି ।
ହେରୁ ପାଇବାରୁ କେତେ ଗୁଣ ଦୃଶ୍ୟ ହେଲା ॥
ଜନମ ହୋଇଲେ ପ୍ରାଣୀ ଅକାରଣେ ନାଶ ।
ଗୁରୁ ସେବା କଲି ପ୍ରାଣୀ କାରଣେ ପ୍ରବେଶ ॥
ଗୁରୁ ସେବା କରିବାକୁ ସର୍ବେ ନ ପାରନ୍ତି ।
ଜଗତରେ କେତକ ଶିଷ୍ୟ ଗୋଟିଏ ସେ ହୋନ୍ତି ॥
ବାରଟିଆ କାର୍ତ୍ତିକଆ ତୁମ୍ଭେ ବାର ଦାସ ।
ଗୁରୁ ସେବା କଲ ତୁମ୍ଭେ ଗୁଣ୍ଡି ଉପଦେଶ ॥
ଯେଉଁ ଜନମାନେ ଗୃହେ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ସ୍ଥାନ ।
ସେ ଜନମାନେ ଲଭିଲେ ଉତ୍ତମ ତ ପୁଣ୍ୟ ॥
ସେ ଜନମାନେ କେମନ୍ତ ଗତି ଫଳ ପାଇ ।
ଏଥିର ସଂଶୟ ପୁଣ ଦେବ ଗୁରୁ କହି ।୩୦।
ବାହାରେ ମନ କପଟେ ଦେଲେଣ ଯେ ଥାନ ।
ପଶୁ ଜନ୍ମ ଲଭିଣ ସେ ବୁଲନ୍ତି ଯେ ବନ ॥
ଗୃହରେ ଆସନ ଦେଲେ ଗୋଲୋକରେ ବାସ ।
ରାଧା କୃଷ୍ଣ ସେବା କରି ପାଏ ପଉରୁଷ ॥
ଯାହାର ନ ଥିବ ଗୃହ ନାହିଁ ତାର ଦୋଷ ।
ଥିବା ଲୋକ ନିବାରଣରେ ପାପରେ ପ୍ରବେଶ ॥
ଭକତ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ନାମ ଗୁଣ ପାଇ ।
କୋଟି କୋଟି ବଂଶ ତାର ଉଦ୍ଧାର ହୁଅଇ ॥

କେତେ ଜନ୍ମର ତ ପାପ ହୋଏ ତାର କ୍ଷୟେ ।
ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ଦର୍ଶନେ ପାପ ଦୁଷ୍କୃତ ଯାଏ ।୩୫।
ଶୀତକୁ ଯେସନେ ଖରା ତୃଷାକୁ ଯେ ଜଳ ।
ବୈଷ୍ଣବ ଗୁରୁ ଦର୍ଶନେ ଖଣ୍ଡେ ଅମଙ୍ଗଳ ।।
ତୁମ୍ଭେ ହେ ଚରଣ ଦାସ ମଠମାନଙ୍କରେ ।
ଉତ୍ତମ କରଣ ଗୃହ ରଖିବ ଭିତରେ ।।
ଏକ ବା ବଖୁରା ଦୁଇ ବଖୁରା ବା ଘନ ।
ଯତନ କରଣ ଥିବ ଗୃହର ପତନ ।।
ପତି ପତ୍ନୀ ଥିଲେ ତ ସହନେ ସେବା କରି ।
ପତି ଯେ ନ ଥିଲେ ସେବା କରିବ ଯେ ସ୍ତ୍ରୀ ।।
ଗୃହ ଧର୍ମମାନ ସିନା ସ୍ତ୍ରୀ ରକ୍ଷା କରେ ।
ସ୍ତ୍ରୀ ଧର୍ମ ନ ରଖିଲେ ବଂଶ ନାଶ ତାରେ ।୪୦।
ପତି ପତ୍ନୀ ସୁଚରିତ୍ରେ ଗୁରୁସେବା କରି ।
ସେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁଣ ଥାଆନ୍ତି ଆବରି ।।
ସେ ସ୍ଥାନରେ ବସିଣ ଯେ ଚରଣ ଗୋପାଳ ।
ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର ତହିଁ ଖଣ୍ଡ ଅମଙ୍ଗଳ ।।
ବାରଟିଆ ଦାସ ସାର ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ।
ପଞ୍ଚଶାଖା ମଧ୍ୟେ ସାର ରାମ କୃଷ୍ଣ ଭକ୍ତ ।।
ସପ୍ତଶାଖା ମଧ୍ୟେ ନିରଞ୍ଜନ ଦେଖିଣ ତ ।
ଏହି ଛଡ଼ ଗୋପାଳେ ମନରେ ଧରି ତତ୍ତ୍ୱ ।।
ଗୋପାଳ ଘରମାନଙ୍କେ କରିବ ଯେ ଥାନ ।
ସୁଦର୍ଶନ ମନ୍ତ୍ର ଗୋଟି କରିବ ଭଜନ ।୪୫।
ସ୍ଥିର ସ୍ଥିର ଧଇଲେ ଯେ ଆଠ ହେବ ତୁଲ ।
ତଳରେ ବସିବ ପୁଣି ନିଗୁଣ ଅମୂଲ୍ୟ ।।
ଉପରେ କପିକେତନ ବାନା ଯେ ଉଡ଼ିବ ।
ପଦ୍ମବୀଜ ରମାବୀଜ କାମ ଯେ ବସିବ ।।

ଗୋପୀଜନ ବଲ୍ଲଭସ୍ୱ ମନ୍ତ୍ର ମୂଳ ନାମ ।
ଏହୁ ଷର ବସିଲେ ଯେ ମନ୍ତ୍ରଙ୍କ ଉତ୍ତମ ।।
ଏହୁ ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରି ଆନ ଦୋଷ ହର ।
ଗୋପାଳ କୁଳରେ ତୁମ୍ଭେ ସୁଖରେ ବିହର ।।
ଗୋପାଳଙ୍କ ଘରେ ଯେତେ କାଳମାନ ଥିବ ।
ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିଲେ ସେହୁ ଛାଡ଼ି ପଳାଇବ ।୫୦।
ବାରଟିଆ ଦାସମାନେ ସଂସାର ଗୃହରେ ।
ଏହୁ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଯେ ଦେଶ ଗ୍ରାମ ପୁରେ ।।
ଗୋପାଳ ପାଟଣା ପୁରେ ଏହୁ ଜପ କରି ।
ଆବର ତ ଖୋଳ କରତାଳ ଅଛ ଧରି ।।
ଭୁବନ ମଙ୍ଗଳ ଧୂନ ଅଛୁ ତୁମ୍ଭେ କର ।
ଯମ ଯେଉଁ ଧୂନ ଡରେ ଆଉ କାହା ଛାର ।।
କାଳମାନେ ଯମର ଯେ ଅଟନ୍ତି ଡଗର ।
ଅକାଳମାନେ ଅଟନ୍ତି ତାଙ୍କ ପରିବାର ।।
ଭୂତ ପ୍ରେତ ଡାଏଣୀ ଯେ ଗୃହ ପୁଣ ବାଧୀ ।
ଯମରଗଣ ହୋଇଣ ସଂସାରରେ ଖେଦ ।୫୫।
ରଜା ଯାକୁ ଡରଇ ପରଜା କେଉଁ ଛାର ।
ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ରକୁ ଯେ ଡରନ୍ତି ଅସୁର ।।
ମହା ବଳବନ୍ତ ଅଟେ ସୁଦର୍ଶନ ରୂପ ।
ସୁଦର୍ଶନ ଧରିଛନ୍ତି ସଂସାରଏ କୃପ ।।
ବଳଭଦ୍ର ଅନନ୍ତ ବିରାଟ ସୁଦର୍ଶନ ।
ସିଦ୍ଧାଶ୍ରିସ୍ଥା ଶ୍ରୀନା ଶେଷଦେବ ଆଠ ସ୍ଥାନ ।।
ଅଠ ବଳେ ବଳବନ୍ତ ସେହୁ ରାମ ନାମ ।
ସୁଦର୍ଶନ ନାମ ଧରି ଉଦ୍ଧାର ଅଧମ ।।
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ରାମ ଭ୍ରୁଥ ନିରଞ୍ଜନ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ଛଡ଼ଜଣ ମନେ ଘେନ ।୬୦।

ଶ୍ମଶ୍ର ଶୁଦ୍ଧ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଯେ ଶ୍ମଶାଲ ସ୍ଥାନମାନ ।
ଗୃହ ପରବେଶ ମନ କଲପନା ସ୍ଥାନ ॥
ଏ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସ୍ଥାନମାନ ଦେବେ ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀ ।
ଚଣ୍ଡ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଯେ ଲକ୍ଷେକ ସେ ଚଣି ॥
ଚଣ୍ଡ ମନ୍ତ୍ର ନ ଜପିଲେ ପାପ ନ ଛେଦବ ।
ଗୃହସ୍ଥଙ୍କ ନ ତାରଣ ଯେ ଆପଣେ ନାଶିବ ॥
ଅଚ୍ୟୁତର ବଚନ ଯେ ଧର ଗୋପସୁତ ।
ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଯେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ହେବ ହସ୍ତ ॥
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶମାନ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଯେ ପଢ଼ିବ ।
ଆଲୁଅ ହୋଇବ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଦିଶିବ । ୬୫ ।
ହରେକୃଷ୍ଣ ବୋଲଣ ଯେ ଗୃଜନ ହୋଇବ ।
ସେ ଗୃଜନ କାଳେ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶିବ ॥
ନଅକ୍ଷରେ ନାମ ଥିବ ଗୋପସୁତ ହୋଇ ।
କଛୁଦନ ଗୁପତେଣ ପଢ଼ିବ ଯେ ସେହି ॥
ତାହାଙ୍କ ଠାବରୁ କଛୁ ପାଇବେ ଗୋପାଳ ।
ଗୁପତେଣ ଥିବ ଗ୍ରନ୍ଥ ଚନ୍ଦ୍ରାଙ୍ଗୀର କୂଳ ॥
ଆପଣେଣ ଅବଧୂତ ରୂପରେ ପ୍ରବେଶ ।
ପ୍ରବେଶ କରବେ ପୁଣ କାଠୁଆର ଦେଶ ॥
ବ ଅକ୍ଷରେ ନାମ ହେବ ତାର ଅଂଶେ ରହି ।
ତହିଁ ପୁଣ ହୋଇବ ଯେ କଛୁ ଗୋପ୍ୟ ହୋଇ ।୭୦।
ତହୁଁ ଚଳଯାଇ ଯେ ଶର୍ଗବୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଶେ ।
ଗୁପତ ରହିବ ଗ୍ରନ୍ଥ ସେ ଭୂମିର ପାଶେ ॥
ଗୋପ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ଭକତ ଯେ ନ କରିବ ପୁଣ ।
ଏହା ଯେ କରିବ ଦୁଃଖ ପାଇବ ଆପଣ ॥
ପ୍ରାଣୀମାନେ ମନ୍ତ୍ରଶୂନ୍ୟ ତନ୍ତ୍ରଶୂନ୍ୟ ଥିବେ ।
ଯନ୍ତ୍ରଶୂନ୍ୟ ଜ୍ୟୋତିଶୂନ୍ୟ ଅବାଢ଼େ ନଥିବେ ॥

ଛନ୍ଦ୍ୟାଶୂନ୍ୟ ଧ୍ୟାନଶୂନ୍ୟ ହୋଇଥିବ ଘଟ ।
ରସ ଗୁଣ କଛୁ ସାଧି ହୋଇବେ ମୂର୍ଖ ॥
ଏ ଗୁଣମାନ ନ ଧରି ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ନପଢବେ ।
କାହିଁ ଏହା ପାଇବେ ସେ ଗୁରୁ ସେବା ଦେବେ ॥
ସେହି ଗୁରୁ କୋଟିକେ ଗୋଟିଏ ଅବା ପାଇ ।
ମନ୍ତ୍ରଶିକ୍ଷା ଗୁରୁ ପୁଣ ବହୁତ ମିଳଇ ॥
ଅଷ୍ଟଗୁଣ ଜାଣି କରି ଯେହୁ ଗୁରୁ ହେବ ।
ସେହି ଜନମାନଙ୍କୁ ତ ଗୁରୁ ସେ ବୋଲିବ ॥
ଅଷ୍ଟଗୁଣ ନ ଜାଣିଣ ଯେ କରନ୍ତି ଶିଷ୍ୟ ।
ସେହି ଶିଷ୍ୟମାନେଟି ଅଭାପଡ଼ିମ୍ନ ଦୃଶ୍ୟ ॥
ଗୁରୁଶିଷ୍ୟ ପଥର ଯେ ନାବରେ ବସନ୍ତି ।
ଅନ୍ଧକୁ ଅନ୍ଧ ଯେସନେ ପଥ ବଢ଼ାବନ୍ତି ॥
ଏଣୁକରି ଅଷ୍ଟଗୁଣ କରିବ ସାଧନ ।
ଉତ୍ତମ ଗୁରୁ ପୁଚ୍ଛିଣ ଦେବ ତାକୁ କର୍ଣ୍ଣ ॥
ଦଦରା ନାବେ ବସିଲେ ବୁଡ଼ି ମରେ ନର ।
ବଢ଼ ନାବେ ବସିଲେ ଜଳରୁ ହୋଏ ପାର ॥
ଧ୍ୟାନ ଅଚ୍ୟୁତର କଥା ଅଟଇ ଏ ସାର ।
ଗୀତା ଭାଗବତେ ବେଦ ପୁରାଣେ ପଚାର ।(୮)।
ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା କୂଟସ୍ଥ ଖଣ୍ଡେ ଗାନ ପୂର୍ଣ୍ଣ
କଥନେ ମନ୍ତ୍ରପ୍ରଚ୍ଛିଲ ନାମ ଅଷ୍ଟମ ପଟଳ ।

ନବମ ପଟଳ

ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଗୋସାଇଁ କହି କଥାଏ ପଚାରି ।
ପ୍ରାଣୀମାନେ ଧନ ପୁତ୍ର ଥାନ୍ତି ଯେ ଅଘୋର ॥
ମନରେ କଳପୁଥାନ୍ତି ଥିବ ମୋର ଅଂଶ ।
ସର୍ବଦା କି ରହିଥାନ୍ତି ତାହାଙ୍କର ବଂଶ ॥

ଏଥିରୁ ଥୋକାଏ ସନ୍ଥ ବସନ୍ଥ ପଗ୍ଭର ।
ପ୍ରାଣୀମାନେ ଥୋକାଏସେ ତ ଆଆନ୍ତି ଅବୋଧ ॥
ମୋହର ବୋଲଣ ଧନ ନ ବଅନ୍ତି ପୁଣ ।
ନ ଦଅନ୍ତି ଗୁରୁ ଯେ ବୈଷ୍ଣବ ମୁଖରେଣ ॥
ଆପଣେ ନ ଭଞ୍ଜି ସୁଖେ ଦୁଃଖେ ରୁଖା ଖାଇ ।
ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ନଗଣ କର ନ ଦେଇ ନ ଖାଇ ॥
ସଦଂଢାକ ରହୁଥାଇ ଧନ ପୁଣ କୂଳ ।
ଏଥକୁ କରୁଣା କର ଗ୍ଭଜ୍ଞୁ ମନମଳ ॥
ଶୁଣ ହେ ଅନନ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ମୁକୁନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ।
ପ୍ରାଣୀମାନେ ମିଛରେ ପଞ୍ଜଣ ହୋନ୍ତି ଅନ୍ଧ ॥
କ୍ଷୁଧା ନ ସହୁଣ ଯେବେ ପେଟର କାରଣେ ।
ଅନୁକ୍ଷଣେ ଧାଇଁ ଥାଇ ପେଟର ପୋଷଣେ ॥
ପେଟର ପୋଷଣେ ପୁଣ କାମର ପ୍ରବଳ ।
ସ୍ତ୍ରି ସ୍ତ୍ରୀ ଅବୋଧଣ ତ କରଇ ଗୃହ ସ୍ଥଳ ॥
ପୁତ୍ର ଜାତ ହୋଇଲେ ତ ମୋହ ମଦେ ମାତ ।
ପୁତ୍ରର ଜନ୍ମନ୍ତେ ମୁହିଁ ସମ୍ପିବ ସମ୍ପତ୍ତି । ୧୦ ।
ଏମନ୍ତେ ଝସର ପୋକ ପରାଏ ମରଇ ।
ଗୁରୁପାଶେ ପଶିଣ ଯେ ପଥ ନ ଶିଖଇ ॥
ଅମଢ଼ା ପଥରେ ଗମି ପାଏ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ।
ବୃଦ୍ଧକାଳେ ଧନ ପୁତ୍ର ନ ଦଅନ୍ତି ସୁଖ ॥
ସ୍ୱେରର ପରାଏ କଣ ଛଡ଼ାଇ ନଅନ୍ତି ।
ତରୁଣ କାଳେ ତ ପଥ ରଖିଣ ନ ଥାନ୍ତି ॥
ବୃଦ୍ଧକାଳେ ବଳ ବୁଦ୍ଧି ନାଶଯାଇ ତାର ।
କି ସେବା କରି ପାରିବ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପଯ୍ୟର ॥
ତରୁଣ କାଳରେ ଧନ ଅରଜୁଣ ଥିବ ।
ଏହୁ କାଳେ ଗୁରୁ ସେବ ପଥ ପଗ୍ଭରିବ ॥

କୁଟୁମ୍ବ ନ ଥିବା କାଳେ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ରମାନ ।
ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ମୁଖେ ଦେବ ସେ ସ୍ୱଜନ ॥
ଏହାଙ୍କୁ ନ ସେବ ଯେବେ ମୂଢ଼ ପଣେ ଥାଇ ।
ଧନ ପଣ ନାଶ କରି ନରକେ ଗମଇ ॥
ଅକାଳେ ଅକାଲ ପଡ଼ି ବଂଶ ଯାଏ ନାଶ ।
ମିଛକୁ ଚିର କରଣ ପ୍ରାଣୀ ଯାନ୍ତି ନାଶ ॥
କାହାର ନ ଥାଇ ଅଂଶ ଆପଣେ ମରଇ ।
ଯାହାର ଯେ ଏକଅଂଶ ବଢ଼ି କରି ଥାଇ ॥
କାହାର ତିନ ପୀଢ଼ିରେ କ୍ଷୟ ଯାଇ କୁଳ ।
ପାଞ୍ଚ ସାତ ପୀଢ଼ିରେ ଯେ ନାଶଯାଏ ମୂଳ । ୨୦ ।

ଧନ କୁଳ ନିଶ୍ଚଳ ଯେ ନୁହଇଟି ସତ ।
ମିଛରେ ଯେ ମରୁଥାନ୍ତି ମୂଢ଼ ଅପଣ୍ଡିତ ॥
ଯୁଗମାନଙ୍କରେ ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷମାନ ପଡ଼ି ।
କେତେ କେତେ ବଂଶମାନ ତହିଁ ଯାନ୍ତି ମରି ॥
ଯୁଗମାନଙ୍କରେ ଯୁଦ୍ଧ ହାଣ ଗୋଳେ ମରେ ।
ଏହା ନ ଜାଣିଣ ପ୍ରାଣୀ ସେ ଧନ ଜନରେ ॥
ଚିର ଯେ ନୁହଇ ଧନ ଆବର ଜୀବନ ।
ଚିର ଯେ ନୁହଇ ପୁଣ ପୁତ୍ର ବନ୍ଧୁ ଜନ ॥
ଚିର ଏକା ଅଟଇ ଯେ ଗୁରୁ ସେବାମାନ ।
ଚିର ଏକା ଅଟଇ ଯେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଜନ । ୨୫ ।

ଚିର ଏକା ଅଟଇ ବୈଷ୍ଣବ ସେବାଜାତ ।
ଚିର ଏକା ଅଟଇ ହସ୍ତରେ ଯା ଦଅନ୍ତି ॥
ଜପାସୁର ହିରଣ୍ୟ ରାବଣ କଂସବୀର ।
ଏମାନଙ୍କ ଧନ ଅଂଶ କାହିଁଛି ସଂସାର ॥
ବଳି ବେଣୁ ମାନଧାତା ଏମାନଙ୍କ ପଣ ।
ସଂସାରେ କି ରହିଛନ୍ତି ଯୁଗର ଶେଷେଣ ॥

ଶୁଣ ହେ ଅନନ୍ତ ଦାସ ମନେ ହେତୁକର ।
ବାଳକଙ୍କ ଖେଳଘର ପ୍ରାୟେ ମନେଧର ॥
ଦେହ ବନ୍ଧଥିଲେ ବାଳ ଖେଳ କରୁଥିବ ।
ଚର ବୋଲି ଏହା ମନେ କେଭେଁ ନ ଧରିବ ॥
ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ଯେ ସେବ ଗୃହ କରୁଥିବ ।
ଚର ବୋଲି ଧନ ଜନ ମନେ ନ ଘେନିବ ॥
ଥିଲେ ଭଲ ଗଲେ ଭଲ ଦେହ ସମର୍ପିବ ।
ହର ଯାହା ବନ୍ଧଥିବେ ଅବଶ୍ୟ ହୋଇବ ॥
ଧନ ଥିଲେ ପଣ ଥିଲେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପୂଜିବ ।
ପୁତ୍ର ବନ୍ଧୁ ପତ୍ନୀ ଆଦି ଦୋହିତା ଯେ ଥିବ ॥
ସମର୍ପିବ ଗୁରୁ ପାଦେ ମନର ହରଷେ ।
ତାଙ୍କ କଲ୍ୟାଣରୁ ଥିବ ଯେତେ କାଳ ଅଂଶେ ॥
ଗୁରୁ ବଇଷ୍ଣବ ଯେଉଁ ବର ଦେଇ ଯାଏ ।
ସେ ବର ପାଷାଣ ଗାର ପଚ୍ଛେ ଅକ୍ଷୟେ । ୩୯ ।
ତୁମ୍ଭେ ବର ପାଇଲ ଯେ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ମୁଖରେ ।
କଛି ଦିନ ତୁମ୍ଭ ଅଂଶ ଥିବ ଏ ସଂସାରେ ॥
ସତ୍ୟ ଯୁଗେ ଯୁଗ୍ମ ମଧୁ ପଡ଼ି ନାଶ ଗଲେ ।
ଜପାସୁର ଆଦି କରି କେତେ ପ୍ରାଣୀ ମଲେ ॥
ତ୍ରେତୟା ଯୁଗରେ ଯୁଗ୍ମ ମଧୁ ଯେ ପଡ଼ିଲା ।
ଚଉଦ ଦିନ ଚଉଦ ବରଷ ହୋଇଲା ॥
ରଘୁନାଥ ବନବାସ କଲେ ସେ ଦିନରେ ।
ବାଲୀ ଆଦି ରାବଣ ଯେ ମଲେଟି ଅସୁରେ ॥
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ କେତେ କେତେ ଅଂଶ ଗଲେ ନାଶ ।
ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କର କେତେ ନାଶ ଗଲେ ବଂଶ । ୪୦ ।
ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ ଯୁଗ୍ମ ମଧୁ ଯେ ପଡ଼ିଲା ।
ଗୋପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆଠ ବରଷ କଟିଲା ॥

ଆଠ ବରଷରେ ପ୍ରାଣୀ କେତେକ ଯେ ମଲେ ।
କଂସ ଆଦି କରି ଅଷ୍ଟ ମଲ୍ଲ ନାଶ ଗଲେ ॥
ଯଦୁବଂଶ ନାଶ ଗଲେ ସେ ଯୁଗରେ ପୁଣ ।
କାହିଁ ତାଙ୍କ ଦେଖୁଅଛ ଧନ ଜନ ପଣ ॥
ଏହି ରୂପେ ଧନ ଜନ ଚିର ଯେ ନୁହଇ ।
କଷ୍ଟ ଧନ ବଢ଼ିକରି ପୁଣି ନାଶ ଯାଇ ॥
ବାର ଯେ ବରଷ ତେର ଧନ ଯେ ଓଳଏ ।
ଯୁଦ୍ଧମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଲେ ଯେ ସେ କାଳ ସମସ୍ତେ । ୪୯ ।
ଖଣ୍ଡା ଚଳାଇ ସହସ ରଜା ଲଭିଲେ ମରଣ ।
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବାର ବରଷ ହେଲେ ରଣଭଣ ॥
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କାଳରେ ପ୍ରାଣୀ ଯେତେ ଗଲେ ମରି ।
କାହିଁ ତାଙ୍କ ରହିଅଛି ଧନଜନ ଶିରି ॥
ଏହା ନ ଜାଣିଣ ପ୍ରାଣୀ ସତ ମଣି ଥାଇ ।
ଦଇବ ସଂଯୋଗେ ପୁଣ ସର୍ବ ନାଶ ଯାଇ ॥
ମାୟା ଅନ୍ଧ ଜଡ଼େ ପଡ଼ି ପ୍ରାଣୀ ମଣେ ସତ ।
ନିରନ୍ତରେ ବୋଲୁଥାଇ ମୋର ଧନ ସୁତ ॥
ଧନ ମଦ ଜନ ମଦ ପଣ ମଦ ପାଇ ।
ବିଦ୍ୟା ମଦ କୁଳ ମଦ କାମ ମଦେ ବାଇ । ୫୦ ।
ଏହି ମଦେ ମାତିକରି ଗୁରୁଙ୍କୁ ନ ସେବେ ।
ଗୁରୁ ପାଶେ ନ ବସଇ ବୈଷ୍ଣବ ନ ସେବେ ॥
ଏ ମଦ ଏଡ଼ିଣ ତୁମ୍ଭେ ଚବିଶ ମହାନ୍ତ ।
ଗୁରୁପାଦେ ସେବ ହେଲ ବୈଷ୍ଣବଙ୍କ ମତ ॥
ଗୁରୁ ସେବା କରିବାରୁ ମନ ନିରମଳ ।
ଗୋଲୋକ ଆୟୁଧ ହେଲ ତୁମ୍ଭ କରସ୍ଥଳ ॥
ଓଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ରେ ତୁମ୍ଭର ଯେ କଥା ରହିଥିବ ।
ତୁମ୍ଭର ସକାଶୁ ଗୋପକୁଳ ଉଦ୍ଧରିବ ॥

କଳି ମଧ୍ୟେ ଯୁଗ୍ମମଧ୍ୟ ପଡ଼ିବ ଯେ ପୁଣ ।
ବୀରକିଶୋର ରାଜା ଯେ ହୋଇଥିବ ଜାଣ ॥
କଳଙ୍କି ଜନମ ହେବେ ସେ କାଳେ ଗୋସାଇଁ ।
ମକୁନ୍ଦ ରାଜନ ଦେବ ଏକ ଖ୍ଲାଶହି ॥
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ବିଷ୍ଣୁ ମିଶ୍ର ଅପୂର୍ବିକ ଥିବ ।
ଆପଣେ ଜନମ ସେହୁ ଅଟେ ବସୁଦେବ ॥
ବାସୁ ଯେ ପଲେଇ ବୋଲି ଗୋପାଳ ତା ସଙ୍ଗ ।
ବିଷ୍ଣୁ ମିଶ୍ର ସଙ୍ଗେ ହୋଇଥିବ ଅଙ୍ଗସଙ୍ଗ ॥
ଦେଇ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଲି ବିଷ୍ଣୁ ମିଶ୍ର ନାରୀ ।
ଯଶୋଦା ବୋଲଣ ବାସୁ ପଲେଇ କୁମାରୀ ॥
ଦୁଇ ସ୍ତ୍ରିରୀ ଅଟନ୍ତି ଯେ ସଙ୍ଗାତ ସେ ଜାଣ ।
ବିପ୍ର ଘର ଗୋପ ଘର ନାହିଁ ଭିନ୍ନାଭିନ୍ନ ॥
ଦେଈର ଗର୍ଭରେ ପ୍ରଭୁ ଜନମ ହୋଇବେ ।
ବରଷ ଦିନରେ ମାତା ପରାଣ ଛାଡ଼ିବେ ॥
ଦୁଇ ଯେ ବରଷ ଗୋପାଳୁଣୀ ଯେ ପାଳିବ ।
ବିଷ୍ଣୁ ମିଶ୍ର ପୁଣ ଯେ ପରାଣ ଛାଡ଼ିଯିବ ॥
ଛଡ଼ ବରଷକଠାରେ ଗୋପାଳୁଣୀ ହତ ।
ସପତ ବରଷଠାରେ ପଲଲ ପଶ୍ଚିମ ॥
ସପତ ବରଷେ ନଇରୃତକୁ ଗମନ ।
ତହିଁ ନଦୀକୂଳରୁ ବିଜୟେ ଭଗବାନ ॥
ସମଲ ଗ୍ରାମ ଯେ ପୁଣ ତେଜି କରି ହରି ।
ଆତ୍ମା ତପ କରିବେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୂଟ ଗିରି ॥
ଶ୍ରୀ ନୀଳ କନ୍ଦରେ ଖେଚ ଭୂଞ୍ଜି ଣ ଗୋସାଇଁ ।
ତପସ୍ୟା କରୁଣ ଥିବେ ଅନନ୍ତ ଯେ ଭୂଇଁ ॥
ଚିରକାଳ ତହିଁରେ ହେ କରି ଆତ୍ମା ଧ୍ୟାନ ।
କଳଙ୍କି ରୂପକୁ ସୁଖ ଲଭିବ ଯତନ ॥

ଏମନ୍ତ ହୋଇଣ କୃଷ୍ଣ ଲୁଚିକରି ଥିବେ ।
ପ୍ରାଣୀମାନେ ଅତି କଷ୍ଟେ ଦିନ ଯେ ବଞ୍ଚିବେ ॥
ରଘୁନାଥ ବନେବାସ କୃଷ୍ଣ ଗୋପେ ଜାତ ।
କଳଙ୍କି ରୂପ କଳିରେ ହୋଇବ ଗୁପତ ॥
ଯୁଗକୁ ଯୁଗ ଏ ଲୀଳା କରନ୍ତି ଗୋସାଇଁ ।
ନଷ୍ଟ ପ୍ରାୟେ ଲୀଳା କରି ଭାଙ୍ଗି ଗଢ଼ୁଥାଇ ॥
ହଟିଆ ନାଗର ହଟ୍ଟା ଜାଣଇ ଅପାର ।
ଗଢ଼ି ନ ଭାଙ୍ଗିଲେ ସମ୍ଭାଳନ୍ତା କେ ସଂସାର ॥
କଳି ଶହେ ବରଷ ଯେ ପ୍ରାଣୀମାନେ ରହୁ ।
ମୁଁ କାର ଗରବେ ପ୍ରାଣୀ କାହୁଁ ନ ଚହ୍ନଇ ॥
ଗଢ଼ି ନ ଭାଙ୍ଗିଲେ ପୃଥ୍ୱୀ କାହିଁ ଠାବ ହୋନ୍ତା ।
ଏଣୁକରି ନାଶ କଲେ କରମ କରତା ॥
ବୀର କିଶୋରର କାଳେ ଉତ୍କଳ ଯେ ଦେଶ ।
ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଘୋଡ଼ା ହୋଇବ ପ୍ରବେଶ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗୁଁ ଅସିବେ ତେଲଙ୍ଗା ଯେ ଜାଣ ।
ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ନଗି ଥିବେ ଯେ ପଠାଣ । ୭୫ ।
ସେ କାଳେ ଦଶ ବରଷ ଦେଢ଼ମାସ ଲେଖି ।
ପ୍ରାଣୀମାନେ ହୋଇବେ ଅନେକ ଯନ୍ତ୍ରେ ଦୁଃଖୀ ॥
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ଥୋକେ ଜନ ହୋଇବେ ଯେ ନାଶ ।
ହାଣ କାଟରେ ମରିବେ ଅନେକ ମନୁଷ୍ୟ ॥
କାଙ୍କୁ ଯେ ମାଣ୍ଡିଆ ସୁଆଁ କୋଦୁଅ ବାଜ୍ରଙ୍ଗା ।
ଚଢ଼ିଆ ପଥୁରି କରିଥିବେ ଘର ଭଙ୍ଗା ॥
ଶୁଦ୍ଧ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ମାନ କେହୁ ନ କରି ପାରିବେ ।
ଥିଲା ପ୍ରଜାଧନ ରାଜା ବନ୍ଧକରି ନେବେ ॥
ଦେଢ଼ କାହାଣ ହୋଇବ ଧାନ ଯେ ଗଉଣୀ ।
ବନ୍ଧଣ ରଖିଣ ଥିବେ କୃପଣ ଯେ ପ୍ରାଣୀ ॥ ୦ ।

ତାହାଙ୍କର ଧନ ପୁଣି ଚୋରକର ନେବ ।
ଦୁଃଖୀ ସୁଖୀ ଦରିଦ୍ର ଯେ ହୋଇବେଟି ସର୍ବ ॥
ଏକା ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧିଥିବେ ଦୋସର ଆଉ ନାହିଁ ।
ମଳିଣ ପିନ୍ଧିଣଥିବେ କ୍ଷୀଣ ତନୁ ବହି ॥
କୋଡ଼ିଏ କାହାଣ ହେବ ଭୂମି ମାଣ କର ।
ତରେ ଗ୍ରାମ ଛାଡ଼ି ଯିବେ ଶୂଦ୍ର ଯେତେ ନର ॥
ସେହି ଦନଠାରୁ ଜାଣ ତୁଟିବ ସଂସାର ।
ଗ୍ରାମକେ ଗ୍ରାମକେ ଥିବ ଏକ ଏକ ନର ॥
କୃପଣ ଲୋକ ସେ କାଳେ ମରିବେ ଅପାର ।
ମିଛୁଆ ଜନମାନେ ଯେ ହେବେ ନାରଖାର । ୮୭ ।
ଅଧର୍ମ କରଣ ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣା ବୁଡ଼ିବ ।
ଏହି ପ୍ରାଣୀମାନେ ଯେ ସେ କାଳେ ନାଶଯିବ ॥
ମାତା ପିତା ଛାଡ଼ି କରି ଗୃହ କରୁଥିବେ ।
ସେହି ଜନ ଅକାଳରେ ନଷ୍ଟସ୍ତ ମରିବେ ॥
ପରେ କଳତ୍ରର କରି ଗୃହ କରୁଥିବ ।
ସ୍ତ୍ରୋଟ ମାରେ ଏକା ନର ଅଂଶ ନ ରହିବ ॥
ଗୋଦଣ୍ଡା ହରଣ ବଣା କୃଷିରେ କରଣ ।
ସେହି ଜନମାନଙ୍କର କୃଷି ଯିବ ନାଶ ॥
ପରସ୍ତ୍ରୀ ହରୁଥିବେ ଯେତେକ ଯେ ପ୍ରାଣୀ ।
ଅଂଶମାନ ତାହାଙ୍କର ନ ରହିବ ପୁଣି । ୯୦ ।
ବହୁତ ଆହାରୀମାନେ ମରିବେ ସେ କାଳେ ॥
ଚତ୍ର ବୃଢ଼କଲ୍ପ ଜନ ତରିବେ ସେ କାଳେ ॥
କଳେ ଚଳେ ଫଳେ ଜଳେ କରିବେ ଆହାର ।
କଳିଯୁଗେ ଦୁଃଖେ ସୁଖେ ପୋଷିବେ ଉଦର ॥
ଅକ୍ଷର ଉକ୍ଷର ଯେ ରକ୍ଷର ନକ୍ଷରେ ।
ଏତେ ଅଂଶ ରହିବେ ତ ସେ କଳିଯୁଗରେ ॥

ମ ଅକ୍ଷର ଢ ଅକ୍ଷର ନକ୍ଷର ପଥରେ ।
ଏତେ ପୀଡ଼ା ରହିବ ତ ଏ କଳିଯୁଗରେ ॥

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦୁହେଁ ସଂଯୋଗ ଧାରଣ ।
ଯାହା ପଚାରିଲ ତାହା ହେତୁ ମନେ ଶୁଣ ॥

ବଇରାଗୀ ଜନ ଯଦ ଯତ ସତ ଧରେ ।
ସେହି ଜନ ସୁଖ ପାନ୍ତି ଏ କଳିଯୁଗରେ ॥

ଗୃହସ୍ଥା କରିଣ ଯଦ ବିଷୟ ଅବର ।
ବିଷୟା ଧନରୁ କିଛୁ ପରମାର୍ଥ କର ॥

ସେହି ଜନମାନେ ଯେ କଳିରେ ପାନ୍ତି ସୁଖ ।
ଏ ହେତୁ ନ କଲେ ପ୍ରାଣୀ ପଛେ ପାନ୍ତି ଦୁଃଖ ॥

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ଗୋବିନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ।
ସୁଦାମ ବାଳକ ଛଡ଼ ଗୁରୁ ପଦେ ବନ୍ଦ ॥

କିଛୁଦିନ ତୁମ୍ଭ ଛଡ଼ ଅଂଶ ରହିଥିବ ।
ଖୋଲ କରତାଳ କରି ମାଗିଣ ଖାଇବ । ୧୦୦ ।

ଯେତେଦୂର ଗମିବ ତୁମ୍ଭର ତେତେ ଘର ।
ସଂସାରଜନ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କରିବେ ଆଦର ॥

ଗୋପାଳ ପୁଅ ଯେ ତୁମ୍ଭ ନାମ ସେ ଅଟଇ ।
ପୁଅଠାରେ ପିତା ମାତା ଆନ କି କରଇ ॥

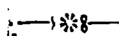
ସଂସାରେ ଯେତେକ ସ୍ତିରୀ ସର୍ବେ ତୁମ୍ଭ ମାତା ।
ସଂସାରେ ଯେତେ ପୁରୁଷ ଜ୍ଞାନ କର ପିତା ॥

ମାତା ପିତା ପ୍ରାପ୍ତେ ଅନ୍ନ କରିଣ ଖାଇବ ।
ଅକାଳ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ତୁମ୍ଭଠାବକୁ ନ ଯିବ ॥

ବଣିଜକୁ ଦେଇ ତୁମ୍ଭ ଖୋଲ କରତାଳ ।
ହେତୁ ମନେ ଧର ତୁମ୍ଭେ ବାରଟି ଗୋପାଳ ॥

ଉତ୍ତଥାନ ପବନ ବୃନ୍ଦାବନ ଯେ ମାଥୁରୀ ।
ଯାଦବ ମଧୁ ଯେ ଥିବ ମନେ ହେତୁ କରି ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ପାଳି ସଂସାରେ ବିହରି ।
ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଗ୍ରନ୍ଥ ଜଗତ ବିସ୍ତରି ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଯୁଗ୍ମ ମଧ୍ୟ
ଜଳ ଅ.ଗମ ନାମ ନବମ ପଟଳ ।

ଦଶମ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ବେନି ପଚ୍ଚରୁଛି ସନ୍ଧି ।
ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ କହିଲ ଯେ ତନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଭେଦ ॥
ଦେହାଦର ଗୁରୁ କହ ସଂସାରେ ବଖାଣ ।
ସଂସାରଜନ ଜାଣିବେ ଯେଉଁ ପରମାଣ ॥
ତୁମ୍ଭର କେ ଦେହ ଗୁରୁ କେଉଁ ମନ୍ତ୍ର ଦେଲେ ॥
ଏ କଥା ଜାଣିଣ ଥିବୁ ତୁମ୍ଭ ମୁଖୁଁ ଭଲେ ॥
ଧରମୁ ଭରଥ ତୁମ୍ଭେ ବିଷ୍ଣୁ ଦେବ ଶୁଣ ।
ବଳ ନିରଞ୍ଜନ ଯେ ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର ପୁଣ ॥
କମାର କୁମ୍ଭାର ଯେ ବଣିକ ହେତୁ କର ।
ବିପ୍ର ଆଦି କରି ଆତ୍ମ ପୁତ ଦ୍ୱାର ସାର ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଯେନ୍ତୁ ପବନ ଉତ୍ଥାନ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ବସ୍ତୁ ଶୁଣ ବୃନ୍ଦାବନ ॥
ଯାଦବ ସୁଦାମ ମଧୁ ମଥୁରି ଯେ ବାର ।
ଭ୍ରୁଥ ରାମ ବେନିର ଯେ ଅଟେ ତୁମ୍ଭେ ସାର ॥
ଶୁଣ ଯାହା ପଚ୍ଚରିଲ ହେତୁ କର ମନ ।
ଆତ୍ମର ବିହାର ଉଲକ୍ଷଣା ନିଗ ସ୍ଥାନ ॥

ଚଯଚୋଲା ନଦୀରୁ ଲବଣ ଧାର କୂଳ ।
ଦୀନବନ୍ଧୁ ପିତାଙ୍କର ଭନ୍ଦିରେ ଯେ ଆଳ ॥
ପଦ୍ମା ନାମେ ମାତା ମୋର ସେ ସ୍ଥାନରେ ଘର ।
ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ାଇଣ ଥିଲେ ବିପ୍ର ସୁଜ୍ଞବର ॥
ଗ୍ରାମର ପଶ୍ଚିମ ସ୍ୱଗ ଅଶ୍ୱତ୍ଥ ମୂଳରେ ।
ପାଞ୍ଚଗୋଟି ବୃକ୍ଷ ବସିଥିଲ୍ ସେହିଠାରେ ॥
ଅପୂର୍ବ ମୂରତି ଶୋଭା ଗଉର ସୁନ୍ଦର ।
ବିଶ୍ରାମ କଲେକ ଆସି ସେହି ଯେ ସ୍ଥାନର ॥
ପଚ୍ଛରିଲେ ତୁମ୍ଭର ଯେ ମାତା ପିତା କେଉଁ ।
ତାଙ୍କଆଣ ଆମ୍ଭର ଯେ କଥା ରହିଥାଉ ॥
ଆଜ୍ଞା ପାଇ ଗଲି ମୁହିଁ ପିତାଙ୍କର ପାଶ ।
ଦୀନବନ୍ଧୁ ପିତା ମୋର ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ ॥
ପିତାକୁ ବୋଇଲେ ଏହୁ ବାଳକ ଆମ୍ଭର ।
ହରି ନାମ ଦେବୁ ଆମ୍ଭେ ଶରଧା ମନର ॥
ସନମତ କରି ପିତା ଗୃହକୁ ଚଳିଲେ ।
ହରି ଦୀକ୍ଷା ପୂଜା ବିଧିମାନ ସଜାଡ଼ିଲେ ॥
ବୈଶାଖ ଶୁକଳପକ୍ଷ ଏକାଦଶୀ ତିଥି ।
ସୋମବାର ମାହେନ୍ଦ୍ର ଯେ ଯୋଗ ବାର ସ୍ଥିତି ॥
ହରିନାମ ଦେଲେ ମୋତେ ସେ ଦିନରେ ପୁଣ ।
ପିତା ପଚ୍ଛରିଲେ ପ୍ରଭୁ କିସ ତୁମ୍ଭ ନାମ ॥
କାହିଁ ତୁମ୍ଭ ଘର ବୃତ୍ତି କାହିଁ ତୁମ୍ଭ ସ୍ଥାନ ।
କେଉଁଠାରେ ଏ ବାଳକ କବେ ଦର୍ଶନ ॥
ନୀଳଗିରି ଦକ୍ଷିଣ ଯେ ସମୁଦ୍ର ତଟରେ ।
ଚୈତନ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ ବୋଲି ପଚ୍ଛରି ସେଠାରେ ॥
ଆମ୍ଭ ଦରଶନ ହେବ ସେହିଠାରେ ପୂର୍ବ ।
ଆମ୍ଭ ଜନ ବୋଲି ଆମ୍ଭେ ଆଦରିବୁ ଜାଣ ॥

ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ ଶଚୀ ସୁତ ଚୈତନ୍ୟ ଠାକୁର
ଶରଧା ବଳାଇ ଆମ୍ଭ ସୁତଠାରେ ଭୋର ॥
ଅନ୍ୟପକ୍ଷେ ନୀଳଗିରି ଠାବରୁ ଅଇଲୁ ।
ଓଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ର ଉଦ୍ଧାରଣେ ଏ ପୁତ୍ରକୁ କଲୁ ॥
ଗଉର ବର୍ଣ୍ଣ ଛାଡ଼ିଣ କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ।
ତ୍ରିଭଙ୍ଗି ହୋଇଣ ବଂଶୀ ହସ୍ତରେ ଧଇଲେ ॥
ବେନି ଭୁଜେ ଧଇଲେ ଯେ ଦଣ୍ଡକମଣ୍ଡଳ ।
ଆଉ ବେନି ଭୁଜେ ଅଛି ବାଉଁଶର ହୁଲ । ୨୫ ।
ଅପୂର୍ବ ରୂପ ଦେଖିଣ ପଡ଼ି ପାଦତଳ ।
ସ୍ୱୟଂ କୃଷ୍ଣ ବୋଲେ କହଲ ସୁଭାଗ୍ୟ କର୍ମର ।
ଅପୂର୍ବ ମଟଣାନ୍ନ ପଞ୍ଚା କଲେକ ଭୋଜନ ।
ଏମନ୍ତ ହୋଇଣ ଆମ୍ଭ ଗୁରୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ॥
ହରେକୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର କହି କାମବୀଜ ଦେଲେ ।
କ୍ଲିଂ ବୀଜରେ ରାଧା ମନ ବୁଝାଇଲେ ॥
ଆଦ୍ୟ ନାମ ତୁମ୍ଭର ଅଟଇ ପୁଣ କପ ।
ଏ କଥା କହିବା ହେତୁ ଶୁଣିଥାନ୍ତୁ ଶିଷ ॥
ଆମ୍ଭନାମ ଗୌରହରି ସଂସାରେ ବିହରି ।
କଳିକାଳ ଦେଖିଣ ଯେ ଧଇଲୁ ଏ ଶ୍ୱର । ୩୦ ।
ବଇରାଗ ବେଶ ଧରି ତୋର କଉପୁନି ।
ଆମ୍ଭ ଭେକ ଧରି ସବେ ବିହରି ମେଦିନୀ ॥
ଆବର ଅଚ୍ୟୁତ ତୁମ୍ଭେ ରାହାସ ରଖିବ ।
ଓଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ରେ ତୁମ୍ଭର ଯେ କଥା ରହିଥିବ ॥
ଆଜ୍ଞା ଦେଇ ବିଜେକଲେ ଶ୍ରୀ ନୀଳକନ୍ଦର ।
ତାଙ୍କ କରୁଣାରେ ପଦ ସ୍ଫୁରିଲା ଅପାର ॥
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ମୋ ଚଇତନ୍ୟ କରୁଣା ଅନନ୍ତ ।
ହେତୁ ମନେ ଧର ତୁମ୍ଭେ ବାର ଗୋପସୁତ ॥

ଆମ୍ଭ ଗୁରୁ ଗୋରା ଗ୍ରନ୍ଦ ରାମ ଆମ୍ଭ ଶିଷ୍ୟ ।
ରାମ ଶିଷ୍ୟ ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଦୁଇ ଦାସ । ୩୬ ।

ଦୋହାଦ ଗୁରୁ ଈଶ୍ୱର ମନେ ଧରିଥିବ ।
ଉତ୍ତମ ଜନ ଦେଖିଲେ ଏହା ବଖାଣିବ ॥
ଥୋକେ ଲୋକ ଶୁଣିଲେ କରିବେ ଉପହାସ ।
ଏଣୁକରି ମୂଢ଼ ଜନେ ନକରି ପ୍ରକାଶ ।
ଚଇତନ ଆଜ୍ଞା ଧର ଅମ୍ଭ ଆଜ୍ଞା ସାର ।
ରାମ ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ଧରି ସଂସାରେ ବିହର ॥
ଟଖୋଲ କରତାଳ ଧରି ରାହାସ ସୁମରି ।
ରାହାସେ ପଶିବ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ନାମ ସ୍ମରି ॥
ଗୋପାଲ ମନ୍ତ୍ର ଧରିଣ ଗୋରା ରୂପ ଧ୍ୟାନ ।
ରାହାସ ରଚିବ ଲକ୍ଷ୍ୟେ କରି ବୃନ୍ଦାବନ । ୪୦ ।

ତାଲ ଯେ କୁମୁଦ ବେଲ ଖଦର କାମୋଦ ।
ସାଦ୍ରବ ଖଣ୍ଡିର ଲୋହ ଫଣି ମଧୁ ଭେଦ ॥
ଶ୍ରୀ ଗୋପାଲ ଲୀଳାକୁ ତୁମ୍ଭେ ଧ୍ୟାନ ପଥେ ଧର ।
ଉତ୍ତର ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ବିହର ॥
ଗୁରୁ ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ଧରି ମୁକୁନ୍ଦ ସନ୍ତୋଷ ।
ଆଜ୍ଞା ଶିରେ ଧରି ତୋଷ ହେଲେ ସର୍ବ ଶିଷ୍ୟ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ହେତୁ ଧର ଗୋପ ପୋଷ୍ୟେ ।
ସଂସାରରେ ଯଶ ରହିଥିବ ହେ ଥୋକାଙ୍କ୍ୟେ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ
ପ୍ରଣାଳୀ କଥନେ ନାମ ଦଶମ ପଟଳ ।

ଏକାଦଶ ପଟଳ

ନମସ୍ତେ ଗୁରୁଦେବ ନନ୍ଦ । ସନ୍ଥ ସାଧୁ ଯେ ଧରେ ବେଦ ॥
ସୁଜନ ସାଧୁ ବୈଷ୍ଣବନ୍ତ । ବୈରାଗ୍ୟ ମହାନ୍ତ ମହନ୍ତ ॥
ଏ ଆଦି ଲଇକ୍ଷଣ କହି । ଫିଟିବ ମନ ମାୟା ମୋହ ॥
ସତ୍ୟ କହିବ ନିତ୍ୟ ତୁଣ୍ଡେ । ଶାନ୍ତରେ ଥିବ ହୃଦପିଣ୍ଡେ ।
ଦୟା ଯେ କରିବ ହୃଦରେ । କ୍ଷମା କରିବ ଦୋଷୀଠାରେ ॥
ଧର୍ମ କରିବ ଅନ୍ନ ଦେଇ । ଦୁଃଖୀ ଦରିଦ୍ରଙ୍କୁ ଭୁଞ୍ଜାଇ ॥
ଏ ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷଣ ଯାହାର । ସନ୍ଥ ବୋଲିବା ସେହି ନର ॥
ଏ ପାଞ୍ଚ ଗୁଣ ହୃଦେ ଧରି । ସଂସାରେ ସୁଖେଣ ବିହରି ॥
ସନ୍ଥ ଲକ୍ଷଣ ତୁମ୍ଭଠାରେ । ଅନନ୍ତ ଧର ହେ ହୃଦରେ ॥
ଧାନ ଅଚ୍ୟୁତ କହେ ସାର । ମାୟା ମୋହରୁ ହୁଅ ପାର ॥
ଏ ଖୋଲ କରତାଳ ଧରି । ଆନନ୍ଦେ କୃଷ୍ଣ ନାମ ସ୍ମରି ॥
କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଜପ କରି । ଶାନ୍ତ କରିବ ଚିତ୍ତେ ସ୍ମରି ॥
ହରେକୃଷ୍ଣ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଜପି । ସତ୍ୟ କହିବ ମୁଖେ ଥାପି ॥
ଠାକୁରାଣୀ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଧରି । କାଳିଁ ରଖିବ ଧର୍ମ କରି ॥
ଗୋପାଳ ସ୍ୱାହା ସେ ମିଶିବ । ଏ ଧର୍ମ କିଛି ଦିନ ଥିବ ॥
ତାରକ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରଣ । ଅନ୍ନ ଭୋଜନ ଦେଇ ପୁଣ ॥
ଦୟାରେ ଅଟଇ ଏ ସାର । ଏ ଗୁଣ ବହି ଗୃହ କର ॥
ଯୁଗଳ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଗୁଣିମ । ଦୋଷୀର ଦୋଷ କର କ୍ଷମ ॥
ଅନନ୍ତ କହିଲୁ ହେ ତୋରେ । ଏ ବର ଦେଲୁ ହରଷରେ ॥
ବୃନ୍ଦ ଗଙ୍ଗାର ତଟେ ଘର । ବାଲିସ୍ତ ନଗ୍ରରେ ବିହର । ୨୦ ।
ଚାରି ପିଢ଼ି ତ ସୁଖେ ଯିବ । ପାଞ୍ଚ ପିଢ଼ିରେ ଦୁଃଖ ହେବ ॥
ସଂସାରେ ସର୍ବ ଜନ ଦୁଃଖ । ସେଠାରୁ ଆଉ ନାହିଁ ସୁଖ ॥
ଘରରେ କେହି ନ ରହିବେ । ପିତାକୁ ପୁତ୍ର ଯେ ତେଜିବେ ॥

ଗୁରୁଙ୍କ ଖରିଯା ଗ୍ରହିବେ । ପେଟ ନ ପୂରେ ବୁଲୁଥିବେ ।
ପୁତ୍ରକୁ ବିକିବ ଯେ ବାପ । କଳି କାଳରେ ବଡ଼ ତାପ । ୨୫ ।
ପରଜା ଧନ ରାଜା ନେବ । ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ହୁଡଦେଣ ମାରିବ ॥
ଗୁରୁଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ଅବିଶ୍ୱାସ । ପିତା ପୁତ୍ରକୁ ଦେବ ବିଷ ॥
ଭାଇ ଭଉଣୀ ରତିରଙ୍ଗ । ମଦିରା ପାନରେ ତରଙ୍ଗ ॥
କେତେ କହିବା କଳି କଥା । ଶୁଣି ଶୁଣିଲେ ବଡ଼ ବ୍ୟଥା ॥
ରାମଚନ୍ଦ୍ରର ଅଂଶ ଯିବ । ମରହଟ୍ଟାର ରାଜ୍ୟ ହେବ । ୩୦ ।
ମଲ୍ଲିକା ହେବ କିଛି ଦିନ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ନେବ ମ୍ଲେଚ୍ଛ ସ୍ଥାନ ॥
ଏ ଅନ୍ତେ ଦ୍ୱିଜ ରାଜା ହେବ । କଳଙ୍କି ତେବେ ପ୍ରକାଶିବ ॥
ବୀରକେଶରୀ ରାଜା ଠାରୁ । କଳଙ୍କି ସଂସାର ବିହରୁ ॥
ଏତେ ଧନରେ ନାହିଁ ସୁଖ । ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରାଣୀ ଦୁଃଖ ॥
ଅନନ୍ତ ଦାସ ଗୋପ୍ୟ କର । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଗୁପତେ ସୁମର । ୩୫ ।
ପ୍ରକାଶେ ପୁତ୍ର ନାଶ ଯିବ । ଦରିଦ୍ର ନଷ୍ଟ ବ୍ୟାଧି ହେବ ॥
ଥାନ ଭ୍ରଷ୍ଟ ଯେ ଘର ପୋଡ଼ା । ଗୁପତେ ପଢ଼ି ବଂଶ ବଢ଼ା ॥
ଗୁପତେ ନିତି ପଢ଼ୁଥିବ । ସ୍ୱେଗ ମଣୋଦ୍ଧ କିଛି ଦେବ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ଏ ସାର । ଗୁରୁ ଭଗତି ଗୀତା ଧର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ପଞ୍ଚ ଲକ୍ଷଣ
ନାମ କଥନେ ଏକାଦଶ ପଟଳ ॥

ଦ୍ୱାଦଶ ପଟଳ

ଏ ଭବ ସମୁଦ୍ର ଅଟଇ । ଗୁରୁ ତହିଁକ ନାବ ହୋଇ ॥
ଉତ୍ତମ ଧର୍ମ ନାମ କହ୍ନ । ଉତ୍ତମ ଜନ୍ମ ଦ୍ୟନ୍ତ ନେଇ ॥
ଏଣୁ ସେ ପ୍ରାଣୀ କୂଳେ ଲଗେ । ନ ପଡ଼େ ଏ ଭବ ତରଙ୍ଗେ ॥
କହ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ନିସ୍ତାରଣ । ସାଧୁଙ୍କ କେମନ୍ତ ଲକ୍ଷଣ ॥
ଶୁଣ ପବନ ହେତୁକର । ସାଧୁ ଲକ୍ଷଣ ତୁମ୍ଭେ ଧର ॥

ସୁମନ ସଙ୍ଗେ ଖେଳାକରେ । ବିଷମ ମନରେ ନ ଧରେ ॥
ସୁଜ୍ଞାନେ ସଦା ହେତୁ ଥାଇ । କୁଜ୍ଞାନେ କେଭେ ନ ଗମଇ ॥
ସର୍ବଦା ପୁଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗିକାରେ । ମଳିନ ଅଙ୍ଗ ସେ ନ ଧରେ ॥
ସୁବୁଦ୍ଧି ଭାବେ ସଦା ଥାଇ । କୁବୁଦ୍ଧି କେଭେ ନ କରଇ ॥
ସତ୍ୟ ବଚନ ପ୍ରତିପାଳେ । ମିଛ ସେ ନ କହଇ ଭାଳେ । ୧୦ ।

ସବୁ କଥାକୁ ସନମତ । ଶମ ଶାନ୍ତରେ ଧରେ ଚିତ୍ତ ॥
ଭଗବତ ଜ୍ଞାନେ ଧ୍ୟାନ କରେ । ସମାଧି ବସି କେୟାଧ ଧରେ ॥

ଅଣଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଧର । ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୂପ ଧ୍ୟାନ କର ॥
ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୂପ ଯେ ଧରଇ । ସାଧୁ ବୋଲିଣ ତାକୁ କହି ।
ପବନ ସାଧୁ ହେତୁ କର । ପବନ ସଙ୍ଗରେ ବିହର ॥
ସୁମନ ସଙ୍ଗେ ବିହରିବ । ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଜପିବ ।
ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅଙ୍ଗ କରିଥିବ । ହରେରାମ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ॥
ସୁବୁଦ୍ଧି ଚିତ୍ତ କରିଥିବ । ଶୂନ୍ୟ ଭଜନ ମନ୍ତ୍ର ଭାବ ॥
ସତ୍ୟ ବଚନ କହୁଥିବ । ହରେକୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ॥
ଶାନ୍ତ ସର୍ବଦା ମନେ ଥିବ । ଯେବା ମିଳିବ ତା ଖାଇବ ।

ସାଧୁ ଲକ୍ଷଣ ତୁମ୍ଭ ତହିଁ । ପୂର୍ବ କଲବେ ଆଶା ନାହିଁ ॥
ଷଡ଼ ଲକ୍ଷଣ ସାଧୁଙ୍କର । ଆତ୍ମା ସାଧନେ ତତପର ॥

କାଷ୍ଠୀଣୁ ନଦୀକୂଳେ ରହ । କଟକ କୂଳେ ରଖ ଦେହ ॥
ତୁମ୍ଭର ବଂଶ ନାହିଁ ଅଂଶ । ତୁମ୍ଭେ ତ ନପୁଂସକ ବଂଶ ॥
ମୃଦଙ୍ଗ କରତାଳ ବହ । ହରିନାମ ଗାଇବ ତହିଁ । ୨୫ ।
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ ଗୁରୁ ଗୀତା । ଗୋପାଳେ ପଢ଼ ହେବ ହିତା ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ସାଧୁ ଲକ୍ଷଣ
କଥନେ ନାମ ଦ୍ୱାଦଶ ପଟଳ ॥

ତ୍ରୟୋଦଶ ପଟଳ

କହ ପରମ ଗୁରୁଦେବ । ଶିଷ୍ୟ କେମନ୍ତେ ଉଦ୍ଧରିବ ॥
ନୋହନ୍ତେ ଗୁରୁ ସଂସାରେଣ । ଏ ଜୀବ ହୋନ୍ତା ଅକାରଣ ॥
ଅନ୍ଧାର ଘରେ ଯେସନ୍ତ ପ୍ରାଣୀ । ନ ପାରେ ଧନ ମାନ ଅଣି ॥
ଦୀପ ଲଗିଲେ ସବୁ ପାଇ । ସଂସାରେ ଗୁରୁ ଦୀପ ହୋଇ ॥
ଅନ୍ଧାର ଘରେ ଦୀପ ହୁଅ । ହେତୁ ଦେଇଣ କହିଲ ଥୁଅ ॥
ଶୁଣ ହେ ମକୁନ୍ଦ ସୁଜନ । ତୁମ୍ଭେ ତ କାଷ୍ଠୀଶ୍ୱରେ ଜନ୍ମ ॥
ଜୀବ ନିସ୍ତାରେ ଜାତ ହୋଇ । ଗୋପାଳ ଉଦ୍ଧରିବା ପାଇଁ ॥
ଜନମ ହେଲେ ଉତକଳେ । ତାରିବେ ଅମୋକ୍ଷ ଗୋପାଳେ ॥
ତୁମ୍ଭଙ୍କ ବୃନ୍ଦି ହେବେ ଦାସ । ତୁମ୍ଭର ଯେତେ ଥିବ ଅଂଶ ॥
ସୁଚନ୍ଦେ ସଦା ରହିଥାଇ । କୁତ୍ସିତ କେବେଁ ନ ଧରଇ ॥
ସନ୍ମତ ସବୁଠାକୁ ହୋଏ । କାହାକୁ ଅସମ୍ମାନ ନୋହେ ॥
ସର୍ବଙ୍କ ପ୍ରାଣେ ସର୍ବ ଜାଣି । ଦିଅନ୍ତି ଅନ୍ନ ଜଳ ପାଣି ॥
ଉତ୍ତମ ସୁଜ୍ଞଜନ ଭାଷା । ପ୍ରାଣୀରେ ନ ଧରନ୍ତି ହିଂସା ॥
ବିବେକ ଅଟନ୍ତି ସେ ପୁଣି । ଅବିବେକ ଭାଷା ନ ଭଣି ॥
ଶତ୍ରୁକୁ ମିତ୍ର ପ୍ରାୟେ କରେ । ଦୋଷ ନ ଧରନ୍ତି ମନରେ ॥
ମିତ୍ରଠାବରେ ଅବିଶ୍ୱାସ । କେବେହେଁ ନ ଧରନ୍ତି ଦୋଷ ॥
ଏ ସାତ ଲକ୍ଷଣ ଧର । ମକୁନ୍ଦ ମନେ ହେତୁ କର ॥

ମହାନଦୀର କୂଳେ ଘର । ଢିଗିଲେ ଗ୍ରାମରେ ବିହର ॥
ସୁଚଳେ ସଦା ରହିଥିବ । ଏକା ଅକ୍ଷରକୁ ଜପିବ ॥
ସମ୍ମତ ସବୃଠାକୁ କରି । ପଞ୍ଚ ଅକ୍ଷର ଜପ କରି । ୬୧ ।

ସର୍ବଙ୍କ ଗୁଣ ଧରିଥିବ । ଅଣ ଅକ୍ଷରକୁ ଜପିବ ॥
ତାରକ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଜପିବ । ଉତ୍ତମ ଭାଷା ଯେ କହିବ ॥
ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଭଜିବ । ଶବ୍ଦକୁ ସିଦ୍ଧ କରିଥିବ ॥
ଶବ୍ଦକୁ ସିଦ୍ଧ ପ୍ରାୟେ ମଣି । କାମ ଗାୟତ୍ରୀ ଥିବ ଗୁଣି ॥
ଶୁଣ ହେ ସୁଜନ ମୁକୁନ୍ଦ । ଉଦ୍ଧାର କର ଗୋପବୃନ୍ଦ ॥
ଏ କଳିଯୁଗ ବଡ଼ ମନ୍ଦ । ପ୍ରାଣୀ ମାୟାରେ ପଡ଼ି ଧନ୍ଦ ॥
ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରି ନ ପାରି । ନ ପାରେ ଧ୍ୟାନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ॥
ଶ୍ରୀ ଗୁରୁ ସେବ ନ ପାରଇ । ବୈଷ୍ଣବ ସେବ ନ ପୁଚ୍ଛଇ ॥
ଧରି ନ ପାରଇ ଲକ୍ଷଣ । ନ ଦିଏ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ମାନ ॥
ନ ପଢ଼େ ବିଦ୍ୟା ଶାସ୍ତ୍ର ପୁଣ । ମାୟାରେ ହୋଇଲେ ରଣଭଣ ॥

ଦାରା ଆବରି କାମେ ମତ । ପୁତ୍ର ଦେଖିଣ ମୋହ ଚିତ୍ତ ॥
ଗରବ ଧନ ପଣ ଦେଖି । ବୃଦ୍ଧ କାଳରେ କରମାକ୍ଷୀ ॥
ଭାରିଯା ବନ୍ଧୁ ପୁତ୍ର ନାତି । ବୃଦ୍ଧ କାଳରେ ନ ସେବନ୍ତି ॥
ତରୁଣେ ଚର ମଣିଥାଇ । ବୃଦ୍ଧେ ଲୋଡ଼ିଲେ କି ତା ପାଇ ॥
ଜଣିରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କାହିଁ ଦେଖା । ମରଣେ କେ କାହାର ସଖା ॥
ଜନ୍ମ ବେଳରେ ଏକା ଜାଣ । ମରଣ କାଳେ ଏକା ଜାଣ ॥
ଏ ହେତୁ ସୁଜ୍ଞ ଜନ ଜାଣି । ବେଲହୁଁ ଗୃହେ ମୋହ ପୁଣି ॥
ବେଲହୁଁ ହେତୁ ତୁମ୍ଭେ କଲ । ଗୁରୁଙ୍କ ମୁଖେ ପଚାରିଲ ॥
ଦାରା ଆବୋରି ଥିବ ପୁଣି । ବାଳକ ଖେଳଘର ଜାଣି ॥
ଯେ ଧନ ଗୃହେ ଅରଜିବ । ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବେ କିଛୁ ଦେବ ॥
ତେବେ ପାଇବ ପଥ ବାଟ । ନିଷ୍ଫଳ ନୋହିବ ଏ ଘଟ ॥
ଖୋଳ କରତାଳ ଚୂଳ ବେଶ । ଭେଖ ବହିଣ ହୁଅ ଦାସ ॥
ତରାସ ପଙ୍ଖା ବେତ ଶଙ୍ଖ । ସିଙ୍ଗା ବଇଁଶୀ ଯେନ କାଖ ॥

ପଇତା ବ ଘ ନଖ ଗ୍ରନ୍ଥି । ଭେଖ ବନ୍ଧୁଣ ଭକ୍ଷା ଲେନ୍ତି ॥
ଉଦର ପୋଷି ଦନ ନଅ । ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ ଗୁଣ ଗାଅ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ସୃଜନ
ଲକ୍ଷଣକଥନେ ନାମ ତ୍ରୟୋଦଶ ପଟଳ ॥

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ପଟଳ

ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପରମ ଦେ ଗୁରୁ । ହେତୁ କହିଲେ ଶିଷ୍ୟ ତରୁ ॥
ଶୁଣ ହେ ରାହ୍ମାସର ଦାସ । ପଶୃଣ ପାର ବଡ଼ ରସ ॥
ଶୋରତା ବକତା ପଶୃରେ । ତନ ମିଳିଲେ ରସ ପୂରେ ॥
ରାହ୍ମାସ ଦାସ ପଶୃଣଲେ । କର୍ଣ୍ଣ ଦାସ ଯେ ସାତ ହେଲେ ।
ବକତା ଅଚ୍ୟୁତ ମୁଁ କହି । ଚବଣ ଶୁଣ ଗୋପ ଭାଇ । ୫ ।
ଆବର ଷୋଳସସ ଅଂଶ । ତୁମ୍ଭେ ତ ବଶେ ଶିଷ୍ୟ ଦାସ ॥
କେତେକ କହିବା ବିସ୍ତାର । ଲେଖି କେ ପାରେ ସଂଖ୍ୟା କର ॥
ରାହ୍ମାସ ଦାସ ଷଡ଼ସହ । କର୍ଣ୍ଣ ଦାସରେ ଛଡ଼ ଶସ ॥
ସହସ ଗୃଶ ଅଚ୍ୟୁତର । ଷୋଳ ସହସ ଏ କୂର୍ମର ॥
ଆମ୍ଭର ଗଣ ଏ ଅଟନ୍ତି । ଯୁଗକୁ ଯୁଗ ସଙ୍ଗେ ଥାନ୍ତି । ୧୦ ।
ଅନନ୍ତ ସତ୍ୟ ଚୈତନ୍ୟାରେ । ଦ୍ୱାପର କଳି ଏ ଯୁଗରେ ॥
କଳିରେ ନନ୍ଦଆରେ ଜାତ । ଉତ୍କଳେ ଲେମ୍ବାଳ ଥଳେ ତ ॥
ପୁଣ କଳଙ୍କିରେ ବେହାର । ଅର୍କ ସ୍ଥଳା ଯେ କଟକର ॥
ମାଳା ବଟେବା ରାଜପଣେ । କଳଙ୍କି ଅଭୟ ଚରଣେ ॥
ଷୋଳସହସ ପାପେ ଯିବ । ଛଡ଼ ଅବସ୍ଥାସେ ତୁଟିବ ।୧୫।
ଅକର୍ମେ ତନ ସସ ଯିବ । ସାତରୁ ବେନ ଯେ ଧୂସିବ ॥
ଆବର ଗୁପତେ ତୁଟିବ । କଳଙ୍କି ବେହାର ହୋଇବ ॥
ସୃଣଲକ୍ଷ ଭେଗ ହୋଇବ । ଗୃଶ ଯେ ଲକ୍ଷ ଅଶ୍ୱ ହେବ ।

ସତ୍ୟ କଲା ବୋଲଣ ନାମ । ମିଛ କଲାର ନାହିଁ ନାମ ॥
ଶୁଣ ହେ ଉତ୍ଥାନ ମଥୁରୀ । ହେତୁ କରଣ ଥିବ ଧରି । ୨୦ ।

ଶୁଣ ହେ ଆନନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ । ଦାସ ଲକ୍ଷଣ ହୃଦେ ବନ୍ଦ ॥
ଦୁଃଖକୁ ଶୋଚନା ନ ଥାଇ । କର୍ମ ଆଦରି ଦୁଃଖ ସହି ॥
ସୁଖ ପାଇଲେ ଭୋଳ ନୋହେ । ହେତୁ କରଣ ଦନ ଜାଏ ॥
ମନରେ ଭେଦ ନ ପଶଇ । ମନ୍ଦ ଠାବରେ ନ ବସଇ ॥
ବାଦ ନ ଧରଇ ପ୍ରାଣୀରେ । ସୁଚଭେ କହଇ ମଧୁରେ । ୨୫ ।

ଦେହକୁ କେଲଶ ହୋଇଲେ । କଷଣ ମାନ ଯଦି ପଡ଼େ ॥
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସୁଲଭ ଯେ ସମ । ଆନନ୍ଦେ ବହରେ ଉତ୍ତମ ॥
ଦୁଃଖ ସୁଖ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱବାଦରେ । ଦୁଲଭ ସୁଲଭ ଶୁଚରେ ॥
ବାହ୍ୟ କଷଣ ଶରୀର । ଆଠ ଲକ୍ଷଣ ଦାସଙ୍କର ॥
ଦାସ ଲକ୍ଷଣ ହେ ଆନନ୍ଦ । ଗୋବିନ୍ଦ ହୃଦମଧ୍ୟେ ବନ୍ଦ ॥ ୩୦ ।

ପୀତାମ୍ବର ପୁରରେ ବାସ । ଆନନ୍ଦ ହୋଇବ ହରଷ ॥
ବୃଦ୍ଧ ଗଙ୍ଗା ନଦୀର ତଳ । ଖଦର ଗୁପତ ସେ ସ୍ଥଳ ॥
ଗୋବିନ୍ଦ ସମ୍ଭଗ୍ରାମେ ରହି । ଧାନୁଆ ନଦୀ ନୀର ବହି ॥
ଶ୍ରୀ ନୀଳକନ୍ଦରଙ୍କ ଆଠ । ନାମ ଅଟଇ ଦେଶ କୋଠ ॥
ସେ ଦେଶେ ତୁମ୍ଭର ବିହାର । ସେ ଗୋପ କୁଳକୁ ଉଦ୍ଧାର ॥
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସ୍ମରି ସେ ଗୋପାଳ । ଶିଖିବେ ଖୋଳ କରତାଳ ॥
ଆନନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ ହେ ଦାସ । ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ମନେ ଘୋଷ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃଣସୁଖଣ୍ଡେ ଦାସ ଲକ୍ଷଣ
ବର୍ଣ୍ଣନେ ଯୁଗକ୍ଷୟ ବିବରଣେ ନାମ
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ପଟଳ ॥

—※—

ପଞ୍ଚଦଶ ପଟଳ

ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଅଜ୍ଞା ହେଉ ଅମ୍ଭ । ଶୁଣିଲେ ହେବ ମନ ଦମ୍ଭ ॥
ବୈଷ୍ଣବ ଲକ୍ଷଣ କହ । ଶୁଣି ଛାଡ଼ିବ ମନ ମୋହ ॥
ବତ୍ସ ସୁଦାମ ବେନି ଶୁଣ । ବୈଷ୍ଣବ ନବ ଯେ ଲକ୍ଷଣ ॥
ବଇର ଭାବ କେନେ ନୋହେ । ମିତ୍ର ପରାଙ୍କେ ଭାଷା କହେ ॥
ସ୍ୱତର୍କ ଭାବରେ ଖେଳଇ । ତର୍କ କାହାକୁ ନ କହଇ ॥ ୫ ॥
ବିଦ୍ୟା ଗୁଣରେ ସୁପଣ୍ଡିତ । ମୂର୍ଖଙ୍କ ପ୍ରାୟେ ମଉନ ତ ॥
ମନ୍ତ୍ର ଭଜନ ନିରନ୍ତର । ହରିନାମକୁ କରେ ସାର ॥
ଚୌରାଶି ମନ୍ତ୍ର ଘୋଷେ ମନେ । ଜାଲନ୍ଧ୍ର ଯନ୍ତ୍ରର ସାଧନେ ॥
ପ୍ରଣବ ସ୍ୱଧ୍ୱ ସେ ଜାଣନ୍ତି । ଓଁକାରେ ସର୍ବ ମନ୍ତ୍ର ପାନ୍ତି ॥
ପ୍ରାଣୀରେ ପୀରତି କରନ୍ତି । ଅପ୍ରୀତି ଜନରେ ନୋହନ୍ତି ॥
ପ୍ରକୃତି ବସ ସେ ନ ଜାଣେ । ପ୍ରସିଦ୍ଧ କଥାମାନ ଶୁଣେ ॥
ପ୍ରାଣ ପୁରୁଷକୁ ଧ୍ୟାନରେ । ସ୍ୱହରେ ପରମ ସଙ୍ଗରେ ॥
ଏ ନବ ଲକ୍ଷଣ ଧରେ । ବୈଷ୍ଣବ ସଂସାରେ ସ୍ୱଚ୍ଛରେ ॥
ବତ୍ସ ସୁଦାମ ତୁମ୍ଭେ ଦୁଇ । ବୈଷ୍ଣବ ଭାବ ତୁମ୍ଭେ ବହି ॥
ବତିଶକ୍ଷର ଷୋଳ ନାମ । ହରେ ରାମ ଯେ କୃଷ୍ଣ ଶ୍ୟାମ । ୧୫ ।
ହ୍ରାଉଁ ଶ୍ରୀଉଁ କ୍ଲାଉଁ । ଦାମ ସୁମର ମନେ ରହି ॥
ଓଁକାର ଆଦି ନବ ବୀଜ । ଏ ନବ ବୀଜ ତୁମ୍ଭେ ବୁଝ ॥
ପୀତାମ୍ବର ପୁରରେ ଦେହ । ସେଠାରେ ରହି ଦିନ ନିଅ ॥
ନୀଳଗିରି ଶଙ୍ଖ ରାହାଙ୍ଗେ । ସେ ସ୍ଥାନେ ବତ୍ସ ଖେଳ ରଙ୍ଗେ ॥
ଭାର୍ଗବୀ ନଦୀକୂଳେ ବାସ । ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ଘୋଷ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ବୈଷ୍ଣବ
ଲକ୍ଷଣ କଥନେ ନାମ ପଞ୍ଚଦଶ ପଟଳ ॥

—:o:—

° ୬—ହ୍ରୀଁ ଶ୍ରୀଁ କ୍ଲୀଁ ॥ (ଖ, ଗ)

ଷୋଡ଼ଶ ପଟଳ

ଆଜ୍ଞା ପରମ ଗୁରୁ ହେବ । ଏ ଜୀବ ତେବେ ନିସ୍ତରିବ ॥
ବୈରାଗ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ବହ୍ନଣ । ପ୍ରାଣୀ ସଂସାରେ ଖେଳେ ପୁଣ ॥
ଶୁଣ ହେ ଉତ୍ଥାନ ମଥୁରି । ବୈରାଗ୍ୟ ହେତୁ ତୁମ୍ଭେ ଧରି ॥
ଶୁଣ କହିବା ଲଇକ୍ଷଣ । ଶରଧା ଚିତ୍ତେ ମନେ ଘେନ ॥
ମଙ୍ଗଳ ଭୁବନ କରନ୍ତି । ନିର୍ଦ୍ୱନ୍ଦୀ ହୋଇ ବସିଥାନ୍ତି ॥
ପରହିତରେ ଗ୍ରାମ ବାସ । ଦଅନ୍ତି ଅନ୍ନଜଳ ଗ୍ରାସ ॥
ପରଦାରାକୁ ଚିତ୍ତ ନାହିଁ । ଡୋର କୌପୁନୀ ମାରି ରହି ॥
ପର ଧନରେ ନାହିଁ ଚିତ୍ତ । ଯେ ମିଳେ ଭୁଞ୍ଜଇ ତୁରିତ ॥
ପରମେଶ୍ୱର ଚିନ୍ତା କରି । ରହନ୍ତି ପୁଣ୍ୟ ଥାନ ଧରି ॥
ମନ୍ତ୍ରକୁ ଭଜନ କରନ୍ତି । ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ସ୍ଥାନେ ବସିଥାନ୍ତି । ୧୦ ।
ଯନ୍ତ୍ରକୁ ତନ୍ତ୍ରରେ ଭେଦଣ । ସାଧନା କରୁଥାନ୍ତି ପୁଣ ॥
ପ୍ରଣବ ଗୁରୁ ଦଣ୍ଡବତ । ତ୍ରିସନ୍ଧ୍ୟା କରୁଥାନ୍ତି ସେ ତ ॥
ନିର୍ବେଦ ଚିତ୍ତେ ବହି ତୋଷ । ମୋହକୁ ନ କରେ ମୁହାସ ॥
ମୋହିନୀ ମାୟାରେ ନ ପଡ଼ି । କୌପୁନ କଟି ଥାନ୍ତି ଭିଡ଼ି ॥
ବୈରାଗ୍ୟ ଏ ଦଶ ଲକ୍ଷଣ । ଆନନ୍ଦ ମଥୁରି ହେ ଶୁଣ ॥
ଶ୍ରୀନୀଳକନ୍ଦର ପୂର୍ବରେ । ବାଙ୍କି ଯେ ମୁହାଣ ସେଠାରେ ॥
ସେଠାରେ ମଠ କରି ରହ । ତୁମ୍ଭର ଗ୍ରୁଡ଼ିବ ଯେ ଦେହ ॥
ଅବଶ୍ୟ ବେନି ଗୋଟିକର । ଭୁଞ୍ଜି ନିର୍ମାଲ୍ୟ ଦିନ ହର ॥
ତୁଳସୀ ଧଣ୍ଡା ଜଗନ୍ନାଥ । ଗୁନ୍ଥିଣ ଥିବ ତୁମ୍ଭ ହସ୍ତ ॥
ଖୋଳ ହତ୍ୱାନ ବଜାଇବ । ମଥୁରି କର୍ତ୍ତାଳ ଧରିବ । ୨୦ ।
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଗୁଣମାନ । କରିବ ନାମ କୀରତନ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ମଠ ଭଣାଇବ । ତୁମ୍ଭର କଥା ରହିଥିବ ॥
ଗୋପାଳ କୂଳ ବାଧଗାଈ । ସୁନ୍ଦର ପଳ ତହିଁ ବନ୍ଧି ॥

ବାଧ କରନ୍ତି ଯେତେ ହେବ । ସେ ମଠେ ନେଇ ବନୋଇବ ॥
ଶରଧା ଚଢେ ଯେବା ଦେବ । ଅବଢ଼ା ମାନ ଖଣ୍ଟୁଥିବ ॥
ଗୋପାଳ ପୋଷ୍ୟେ ଯେତେ ଥିବେ । ସେଠାରେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବବେ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳେ ତୁମ୍ଭେ ବୀଜ । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ କରିବ ପୂଜ୍ୟ ॥
ତୁମ୍ଭ ସମାଧି ଦରଶନ । ଦର୍ଶନେ ଲଭି ତୀର୍ଥ ପୁଣ୍ୟ ॥
ତୁମ୍ଭ ସମାଧି ନ ପୂଜିବ । କ୍ଷେତ୍ରରେ ଫଳ କି ପାଇବ ॥
ଜ୍ୟୋତିରାନନ୍ଦ ଲକ୍ଷ୍ୟେ କରି । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଙ୍କୁ ସୁମରି ॥
ଅଣଅକ୍ଷର ଏକାକ୍ଷର । ତାରକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଠାବକର ॥
ଯାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ସେ ପୁଣ । ହରେ ରାମ ସେ ବତିଶେଣ ॥
ହରିଦ ରାମାଦ କୃଷ୍ଣାଦ । ଓଁକାର ରାମ ଗୃହ ଭେଦ ॥
ଶୂନ୍ୟ ଭଜନ ମନ୍ତ୍ର ଧର । ଏ ଦଶ ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମର ॥
ଦଶ ଲକ୍ଷଣ ଦେହେ ବନ୍ଧୁ । ନୀଳ ଗିରିରେ ରହି ଯାଇଁ ॥
ଯେତେ ଦିନରେ ଜଗନ୍ନାଥ । ନୀଳାଚଳରେ ଥିବେ ସେତ ॥
ତୁମ୍ଭର ଥାନ ଥିବ ରହି । କୀର୍ତ୍ତି ରହିଣ ଥିବ ମହୀ ॥
ତୁମ୍ଭ ବାଜେଣା ଯେ ଗାୟନ । ଶୁଣି ସନ୍ତୋଷ ନୃପ ଜାଣ ॥
ପତନୀ କୃଷ୍ଣାଞ୍ଚଳ ଶାଢ଼ୀ । ଅବଶ୍ୟ ରାଜା ଦେବ ଲୋଡ଼ି ॥
ପ୍ରସିଦ୍ଧ ପଣେ ବସିଥିବ । ଦେଉଳ ଦୁଆରେ ଗାଇବ । ୪୨ ।
ପ୍ରତାପ ରାଜ ବଇଷ୍ଣବ । ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ କରି ଠାବ ଦେବ ॥
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ କଛୁଦିନ । ଲୀଳା କରିବେ ସେହି ସ୍ଥାନ ॥
ଦେଉଳକୁ ଉଭେଇଣ ଯିବେ । ପୁଣ କଳକି ରୂପ ହେବେ ॥
ଦାରୁ ପାଷାଣ ରୂପମାନ । ସମସ୍ତେ ହୋଇବେ ଗୋପନ ।
କଳଙ୍କି ରୂପ ଦରଶନ । କରିବେ ଆତ୍ମା ଜ୍ୟୋତି ଧ୍ୟାନ ॥
ତୁମ୍ଭେ ସେ ସଙ୍ଗେ ବିହରିବ । ନବୀନ ଜନମ ପାଇବ ॥
ସେକାଳେ ହେବ ବଡ଼ ଦୁଃଖ । ପ୍ରାଣୀଙ୍କି ନାହିଁ କିଛି ସୁଖ ॥
ସତ୍ୟଯୁଗରେ ପରଜାଏ । କଳଙ୍କି କରେ ପ୍ରଶଂସାଏ ॥
କଳିରେ ମ୍ଳେଚ୍ଛ ଯାର । ବତିଶ ସପ କ୍ଷୟକର ॥
ଏହି ସେ ବତିଶ ସପେଣ । ଏ ଜନ୍ମେ ସୁଖ ନାହିଁ ପୁଣ ॥

ଅନ୍ନ କଷ୍ଟ ଯେ ବସ୍ତ୍ର କଷ୍ଟ । ରାଜ୍ୟ କଷ୍ଟନ୍ତୁଁ ପୁତ୍ର କଷ୍ଟ ॥
ଚଲ୍ତା କଷ୍ଟ ଯେ ନଶା ନଷ୍ଟ । ଏ କଷ୍ଟେ ପ୍ରାଣୀ ନଷ୍ଟ ଭ୍ରଷ୍ଟ ॥
ପିଣ୍ଡା ତେଜିଲା ପୁତ୍ର କଷ୍ଟେ । ପିତା ବିମୁଖ ଗୃହ ଭ୍ରଷ୍ଟେ ॥
ଏ କଷ୍ଟେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଆରତ । ଅଚ୍ୟୁତ ନହଇ ଆଗତ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତିଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ବୈଷ୍ଣବ ଲକ୍ଷଣ
କଥନେ ନାମ ଷୋଡ଼ଶ ପଟଳ ॥

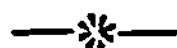
ସପ୍ତଦଶ ପଟଳ

ସୁମର ହୃମନ୍ତ ଗୁଣମାନ । ଅମ୍ଭେ ହରୁଣଥିବୁ ଦନ ॥
ମହନ୍ତ ଲଇଷଣ ଯେତେ । ଅଜ୍ଞା ଯେ ହୋଇବ ସୁଚତେ ॥
ଶୁଣ ରାହାସ ଦାସମାନେ । ହେତୁ କରିଣ ରଖ ମନେ ॥
ଆମ୍ଭର ସଙ୍ଗେ ଖେଳୁଥାନ୍ତି । ମନକୁ ନିଶ୍ଚଳେ ରଖନ୍ତି ।
ପର ଅପର ତାଙ୍କ ନାହିଁ । ସଙ୍ଗତେ ସର୍ବ ଲୋକ ରହି ॥
ପଦ୍ମପତର ପାଣି ମତ । ମିଶି ନ ମିଶି ରହେ ଚିତ୍ତ ॥
ସ୍ୱଧର୍ମ ସ୍ୱକର୍ମ କରନ୍ତି । ସୁଶୀଳ ଶୁଦ୍ଧ ତାଙ୍କ ମତ ॥
ଆନନ୍ଦ ସର୍ବଦା ଚିତ୍ତରେ । ଅନ୍ନ ବସନ ଦାନ କରେ ॥
ଜୀବରେ ଦୁଃଖ ନ ଦିଅନ୍ତି । ଦୁଃଖୀ ଦରିଦ୍ରଙ୍କୁ ପୋଷନ୍ତି ॥
ମରନ୍ତ ଏହୁ ପାଞ୍ଚଜଣ । ରାମ ଭରଥ ଧର୍ମ ପୁଣ । ୧୦ ।
ବିଷ୍ଣୁ ଭକ୍ତ ଯେ ପାଞ୍ଚ କହୁ । ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର ନନ୍ଦ ଦୁଇ ॥
କମାର ରାମ ନିରଞ୍ଜନ । କୁମ୍ଭାର ରାମ ମନେ ଘେନ ॥
ଦ୍ୱିଜ ଶାମ ବଣିକ ହରି । ଏମନ୍ତେ ବାର ନାମ ଧରି ॥
ଏ ବାର ମହନ୍ତ ଲକ୍ଷଣ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଭଜଣ ॥
ଚଉଦ ମହନ୍ତ ହେ ଶୁଣ । ଶିର ରଖିବ ଯହିଁ ପୁଣ ।
ରାମ ଲେମ୍ବାଲେ ଅଙ୍ଗ ଥୋଇ । ପିତାର ପୁରେ ଭ୍ରଥ ରହି ॥

ଧରମୁ ଯାଇଲେ ବନ୍ଧର । ସୁନୁପୁରକୁ ବସ୍ତୁ ଧର ॥
ଶରଯା ଗ୍ରାମେ ବନ୍ଧ ରହୁ । ସମାଧି ପଞ୍ଚଜଣ ଦେଇ ॥
ନନ୍ଦ ରହିବ ଯାଇବର । ଦକ୍ଷିଣ ଷୋଳ କରଣାର ॥
ରାମ ରାମ କୁମାର ଲେହ । ଦାମୋଦର ପଟଣେ ରହ ॥
ଦ୍ୱିଜ ଶ୍ୟାମ ଇଟୁଆ ଗ୍ରାମ । କୁଶମଣ୍ଡଳେ ଗୋପୀ ରମ ॥
ପଣସ ପୁରେ ନିରଞ୍ଜନ । ରହିବ ଏଣୁ ଯେ ସୁସ୍ଥାନ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ବାଇଖୋଲେ ରହ । ଅନନ୍ତ ବାଲଝର ଥାଅ ॥
ଚୌଦ ମହାନ୍ତ ରହ ପୁଣ । ଉଦ୍ଧାର ଗୋପକୁଳ ଜନ ॥
ରାହାସ ମହନ୍ତ ହେ ଦୁଇ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦସାଇ ॥
କର୍ଣ୍ଣଦାସ ଯେ ସାତଜଣ । ରାମ ଭରଥ ଦୁଇଜଣ ॥
ଚୌରାଶି ମନ୍ତ୍ର ଘୋଷୁଥିବ । ଚୌରାଶି ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଗୁହିଁବ ॥
ନୀର କ୍ଷୀର ମଧୁର ମତ । ମିଶିଲେ ହୁଅଇ ଯେମନ୍ତ ॥
ମଧୁର ଅମୃତ ଯେ ପୁଣ । ରାହାସ କର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷୀର ଜାଣ ॥
ଗୋପାଳଗଣ ଯେତେ ଛନ୍ତି । ନୀରର ପ୍ରାୟେ ସେ ଅଟନ୍ତି ॥
ନୀର ବା ମଧୁରେ ମିଳିବ । ମଧୁରେ ନୀର ଲୁଚିଯିବ ॥
କ୍ଷୀର ଦଧିରେ ନୀର ଦେବା । ନୀରକୁ ବାରି ନ ପାରିବା ॥
କେ ଅବା ରାହାସ ଶିଖିବ । କେ ଅବା ବୈରାଗେ ଭ୍ରମିବ ॥
କେ ଅବା ସେବାରେ ଖଟିଣ । ଏମନ୍ତେ ଓଦର ପୋଷଣ ।
ଏମନ୍ତ ଅଂଶରେ ମିଳିବେ । ଅଚ୍ୟୁତଗଣ ବୋଲାଇବେ ॥
ଚଦ୍ଦଶ ଗୋପାଳ ଯେ ସାର । ମୂଢ଼ ଗୋପାଳ କୁଳ ତାର ॥
ଆପୁ ଗଞ୍ଜା ଯେ ଧୂମମାନ । ବସର ନ କର ଆପ୍ୟାନ ॥
ମାଛ ମାଉଁସ ଛଡ଼ାଇବ । ଅଶୁଦ୍ଧ ଦ୍ରବ୍ୟ ନ ଛୁଇଁବ ॥
ଏତେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯେବେ ଖାଇ । ମଣୋହି ସିଦ୍ଧ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୋହି ॥
ଧୂମରେ ହସ୍ତ ଯେ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ । ଗଞ୍ଜାରେ ପଦ ହୁଏ ଭ୍ରଷ୍ଟ ॥
ନିଷେଧ ମଦ୍ୟ ଯେ ମାଉଁସ । ମଣୋହିଠାରେ ନାହିଁ ଲେଶ ॥
ମହାପ୍ରସାଦ ମନେ କର । ଅନ୍ନ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ସାଧୁ ଧର ॥

ମହାପ୍ରସାଦ ମସ୍ତ୍ୱ ଖାଇ । ଏ କଥା ଉଚିତ ନୁହଇ ॥
କଳି ଭ୍ରଷ୍ଟଙ୍କୁ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ । ସଂସାରେ ରଚିଲେ ସୁସ୍ୱାଦ ॥
ନିସ୍ପିଷ୍ଟ ପଥରେ ଯାନ୍ତେ । ସଂସାର ପୋଡ଼ି ସେ ଦଅନ୍ତେ ॥
ସର୍ମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଭଜନ୍ତେ । ଉଆ ଗୃହଳ ନୂଆ ଖାନ୍ତେ ॥
କଳିର କାଳ କି ହୁଅନ୍ତା । ସେବାରେ ପ୍ରାଣୀ ନାଶ ଯାନ୍ତା ॥
ଷୋଳରୁ ତିନି ନାମ କଲେ । ହରେ ରାମକୃଷ୍ଣ ବନ୍ଧିଲେ ॥
ମାଛ ମାଉଁସ ଭିଆଇଲେ । ପ୍ରାଣୀକି କପଟ ସେ କଲେ ॥
ଏ ଛନ୍ଦେ ତୁମ୍ଭେ ନ ପଶିବ । ମୁଖେ ରହାସ ଗାଉଥିବ ॥
ନବୀନ ହାଣ୍ଡି ଭିଆଇବ । ନବୀନ ଉଆ ଖୁଆଇବ ॥
ସୁଖେ ସଂସାରେ ବିହରିବ । ମସ୍ତ୍ୱ ମାଂଏସକୁ ତେଜିବ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନକୁ ପାଳି । ବଳେ ଖାଇବେ ଯେବେ ମିଳି ॥
ଗୁଳ୍ମ ବ୍ୟାଧିରେ ମରିବ । ଅଳପ ଦିନେ ନାଶ ଯିବ ॥
ଅଳପ ଆୟୁଷ ତାହାର । ପୁନ ଜନମ ନାହିଁ ତାର ॥
ବ୍ରଜବାସୀଙ୍କି ଏ ନିଷେଧ । ସଂସାର ଜନେ ନାହିଁ ବାଧ ॥
ବ୍ରଜ ଗୋପାଳ ଏହା ଧର । ଅଚ୍ୟୁତ ଆଜ୍ଞା କର ସାର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ମହନ୍ତ
ଲକ୍ଷଣ କଥନେ ନାମ ସପ୍ତଦଶ ପଟଳ ॥

ଅଷ୍ଟାଦଶ ପଟଳ

ଶୁଣ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ହେ ପରମ । ଛୁଡ଼ନ୍ତୁ ଅନ୍ତର ମନ ଭ୍ରମ ॥
ମହନ୍ତ ଲକ୍ଷଣ କେମନ୍ତ । ତୁମ୍ଭେ କହ ଅହେ ନାଥ ॥
ଦାରୁ ପାଷାଣ ପ୍ରାଏ ହୋଇ । ସ୍ୱଭାବ ତାଙ୍କର ଅଟଇ ॥
ପ୍ରେମ ଭକତ ଗଦ ଗଦ । ଶୁଣିଲ୍ ସୁଧର୍ମ ସୁପ୍ରଦ ॥
ବିବେକ ବିଦ୍ୟା ବୁଦ୍ଧି ମତ । ବସ୍ତୁ ଜନଙ୍କୁ ସେ ରହନ୍ତି ॥
ସକଳ ଜନେ ଦାନ ଦିଏ । ଉତ୍ତମ ଭୋଜନ ଭୁଞ୍ଜାଏ ॥
ପର ଅପର ଗୃହେ ମାନ । ବ୍ରାହ୍ମ ଚଣ୍ଡାଳ ଶୂଦ୍ରେ ଧନ ॥
ଷୋଳୀ ବୈଶ୍ୟ ଅଠର ପାଟ । ଛତିଶ କୁଳୀ ଯେତେ ଘଟ ॥
ସମସ୍ତ ଏକ କରି ଥାଇ । ଅଭିନ୍ନ ତାର କାହିଁ ନାହିଁ ॥
କୋଟିଏ ମନୁଷ ବାଛୁଣ । ଉତ୍ତମ ଜନେ ମିଳେ ପୁଣ ॥
ଉତ୍ତମ କୋଟିଏ ବାଛିବା । ଏକଇ ସାଧୁ ଯେ ପାଇବା ॥
ସାଧୁଙ୍କୁ କୋଟିଏ ବାଛୁଣ । ବୈଷ୍ଣବ ମିଳେ ଏକ ଜଣ ॥
ବୈଷ୍ଣବ କୋଟିଏ ବାଛୁଣ । ସନ୍ଥ ମିଳଇ ଏକ ଜଣ ॥
ସନ୍ଥଙ୍କୁ କୋଟିଏ ବାଛିଲେ । ମହନ୍ତ ମିଳେ ଏକ ଭଲେ ॥
ମହନ୍ତ କୋଟିଏ ବାଛିଲେ । ମହାତ୍ମା ଦରଶନ ଭଲେ ॥
ମହାତ୍ମା ପୁରୁଷ ଯେ ଜନ । ତାଙ୍କର ତ୍ରିଭୁବନେ ଥାନ ॥
ଏକ ଲକ୍ଷଣ କେବା ଧରି । ସେ ସ୍ଥିର ଧାମକୁ ଆବରି ॥
ଜଗନ୍ନାଥ ଯେ କୃଷ୍ଣବ୍ରହ୍ମ । ଭଗବାନ ଯେ ସ୍ଥିର ଧାମ ॥
ଏ ଧାମ ତାଙ୍କର ନିତ୍ୟରେ । ସେବନ୍ତି ରାଜ ଉବସରେ ॥
ମହାତ୍ମା ପୁରୁଷ ବୋଲନ୍ତି । କୃଷ୍ଣ ମହାତ୍ମ୍ୟ ଏକ ଚିନ୍ତି ॥
ଦାରୁ ପାଷାଣ ମତ ହୋଇ । ବସିଲ ଠାରୁ ନ ଉଠଇ ॥
ବସିଣ ଦିଏ ଅନ୍ନ ଦାନ । ବସି କରଇ କୃଷ୍ଣ ଧ୍ୟାନ ॥
ମହାତ୍ମା ଲଇକ୍ଷଣ ଥାଇ । ଗୁରୁ ସେବାରେ ମନ ଦେଇ ॥
ଗୁରୁଙ୍କୁ ନ ଛାଡ଼ଇ କ୍ଷଣେ । ସେବଇ ଗୁରୁଙ୍କ ଚରଣେ ॥
ମହାତ୍ମା ଲକ୍ଷଣ ବ୍ରହ୍ମର । କହିଲ ଗୁରୁ ଶ୍ରୀପଦ୍ମର ॥

ଉତ୍ଥାନ ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ । ସେବିଲ ଗୁରୁ ପାଦ ବନ୍ଦ ॥
ଆବର ନୀଳଗିରି ସେବା । ମହାତ୍ମା ସ୍ନେହେଣେ ତୁମ୍ଭ ସେବା ॥
ଯେ ଜନ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଦେଇ । ମହାତ୍ମା ପୁରୁଷଟି ସେହି ॥
ବୃକ୍ଷ ଲଗାଇ ଛାଇ ଦେଇ । ମହାତ୍ମା ପୁରୁଷଟି ସେହି ॥
ମୌଛବ କରି ଅନ୍ନ ଦିଏ । ମହାତ୍ମା ଲକ୍ଷଣ ସେ ହୁଏ ॥
ଜୀବରେ ହିଂସା ଯାର ନାହିଁ । ମହାତ୍ମା ଲକ୍ଷଣ ଅଛଇ ॥
ମିଥ୍ୟା ବଚନ ଯେ ନ କହେ । ମହାତ୍ମା ଲକ୍ଷଣ ତା ଦେହେ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ । ଉତ୍ଥାନ ପବନ ହେ ବନ୍ଦ ॥
ଶୁଣ ହେ ରହ ସ୍ନେହେଣେ ଦେଶେ । ଉତ୍ଥାନ ନୀଳଗିରି ବାସେ ॥
ଅନନ୍ତ ମଥୁରା ଦେଶରେ । ସେବା ବୃନ୍ଦଲେ ହରଷରେ ॥
ଏଣୁ ମହାତ୍ମା ତୁମ୍ଭେ ଶୋଭ । ଏ ସପ୍ତ ଗୋପର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ॥
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କହେ ସାର । ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡର ବିଚାର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ମହାତ୍ମା
ଲକ୍ଷଣ କଥନେ ନାମ ଅଷ୍ଟାଦଶ ପଟଳ ।

ଊନବିଂଶ ପଟଳ

ଶ୍ରୀଗୁରୁ ଦେବ ଉଦ୍ଧାରଣ । ଭବରୁ କର ପରିତ୍ରାଣ ॥
ଭକତି କଲେ ଗତି ହୋଇ । ଭକତି କେତେ ବିଧ ବହି ॥
ଶୁଣ ହେ ଚିକ୍କଣ ଗୋପାଳ । କହିବା ବେଗଳ ବେଗଳ ॥
ଭକତି ନବ ପରକାର । ସାଧନ୍ତି ଥୋକେ ଥୋକେ ନର ॥
ଦଶ ଭକତି ବଡ଼ ଗାଢ଼ । ଏକ ଏକ ବା କଲେ ଦୃଢ଼ ॥
ନବଧା ଭକତି ଲକ୍ଷଣ । ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଶୁଣ ॥
ରାମ ଭରଥ ବଶିଷ୍ଠ ଦାସ । ଧରମୁ ବନ୍ଧ ଶୁଣ ରସ ॥

ଶ୍ରବଣେ ହରି କଥାଶୁଣ । କୀର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତୁ ହର୍ଷେଣ ॥
ଦିବା ନିଶାଏ କୃଷ୍ଣ ଲକ୍ଷ୍ୟେ । ହରି ଗୁଣ ସ୍ମରି ଦେହେ ॥
ପାଦ ପଦ୍ମରେ ସେବା କରି । ଅର୍ଚ୍ଚନ ପୁଷ୍ପ ଗନ୍ଧ ଧରି ॥
ସ୍ତୁତି ବନ୍ଦନ ମୁଖେ ନିତି । ଦାସର ପ୍ରାପ୍ତେ ହେବ ମତି ॥
ମନରେ ସୃଷ୍ଟି ନିରିମଳ । ହେତୁ ଧରିବେ ହୃଦସ୍ଥଳ ॥
ସେବା କରିବ ନିତି ଦିନ । ଶ୍ରୀରାଧା କୃଷ୍ଣ ହେବ ମାନ୍ୟ ॥
ଏ ନବ ଭକତି ଲକ୍ଷଣ । ଧରିଲେ ଯେଉଁ ମାନେ ଶୁଣ ॥
ଶ୍ରବଣ ଭକ୍ତ ପରୀକ୍ଷିତ । ଶ୍ରୀ ଭାଗବତେ ଦେଲେ ଚିତ୍ତ ॥
ଶ୍ରୀ ଭାଗବତ ସାର ପାଇ । କୃଷ୍ଣ ରୂପକୁ ହୃଦେ ଧ୍ୟାଇ ॥
ମରଣ ସଙ୍କଟୁ ତରିଲେ । କୋଟି ସମାଧି ଲକ୍ଷ୍ୟେ କଲେ ॥
ନାରଦ ବୀଣା ବଜାଇଣ । କୀର୍ତ୍ତନ କଲେ ସେ ହର୍ଷେଣ ॥
କୃଷ୍ଣର ପାଦପଦ୍ମ ସଙ୍ଗ । ନିମଜ୍ଜି ରହିଲେ ସେ ଅଙ୍ଗ ॥
ଦର୍ଶନ କରି କଂସ ମରେ । କୃଷ୍ଣ ହସ୍ତ ଲାଗିଲା ଶିରେ ।
ଧ୍ରୁବ ସ୍ମରି ଜପ କରି । ଦଶ ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଧରି ॥
ସପତ ଋଷି ହେତୁ ଦେଲେ । ସ୍ମରି କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ପାଇଲେ ॥
ଉଦ୍ଧବ ସେବା ବିଧି କରି । ପାଦପଦ୍ମକୁ ଶିରେ ଧରି ।
ତ୍ରିକୂଟେ ପାଦ ଚହ୍ଲାଇଲେ । ସେ ପାଦପଦ୍ମ ଧ୍ୟାନ କଲେ ॥
ରତ୍ନ ପାଦୁକା ଚହ୍ଲାଇଣ । ହୃଦରେ ଦେଖାଇଲେ ପୁଣ ॥
ତ୍ରିଭଙ୍ଗୀ ରୂପକୁ ଦେଖିଣ । ବଦରି-ନାଥକୁ ଗମିଣ ॥
ଅଗ୍ନିର ପ୍ରାପ୍ତେ ଯେଉଁ କୋଟି । ସୂର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରାପ୍ତେ ଯାର କାନ୍ତି ॥
ସୂର୍ଯ୍ୟରୁ ଜିଣି ଯା କାରଣ । ଏ ରୂପ ପାଇ ତପ ପୁଣ ॥
ଏଣୁ ସେ ପାଦ ସେବା କଲେ । ସେ ପାଦେ ଶରଣ ପଶିଲେ ॥
ଅର୍ଚ୍ଚନ ଭକତି ପୃଥ୍ୱୀ । ଏ ପୁଣ ପାଇଲେ ଯେ ସେବି ॥
ଆରାଧି କୃଷ୍ଣକୁ ବନ୍ଦିଲେ । ପାଦପଦ୍ମକୁ ସନ୍ଧରିଲେ ॥
ଶୁକ ଯେ କୃଷ୍ଣ ଗୁଣମାନ । ବନ୍ଦନା କଲେ ସେ ମୁଖେଣ ।
ବନ୍ଦନା କରି ନିରନ୍ତର । ମିଶିଲେ ନିର୍ଗୁଣ ରୂପର ॥

ବ୍ୟାସ ତାହାଙ୍କୁ ଗୋଡ଼ାଇଲେ । ସେ ଅଙ୍ଗେ ପଶି ନ ପାରିଲେ ॥
ସେ ଅବ୍ୟକ୍ତରେ ମିଶିଲେ । ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଗୁଣ କହିଗଲେ ॥
ଅକ୍ରୂର ପାଦେ ସେବା କରି । ଗୁଚ୍ଛିଲେ ଧନ ପଣ ଶିଖି ॥
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ଅଭିମାନେ । ରହିଲେ ନିଗମ ସେ ସ୍ଥାନେ ॥
ଧ୍ୟାନେ ରୂପକୁ ଦରଶନ । କୃଷ୍ଣ ଲଭିଲେ ହେଉ ମନ ॥
ନିର୍ମଳ ମନ ବୁଦ୍ଧି କରି । କୃଷ୍ଣର ଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ କରି ॥
ରାତ୍ର ଦିବସ ନ ଜାଣିଲେ । ସଂସାର ଚେଷ୍ଟା ଗୁଚ୍ଛିଲେ ॥
ପୁତ୍ରହିଁ କୃଷ୍ଣକୁ ସେ କଲେ । ଧନହିଁ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ॥
ପଣହିଁ କଲେ କୃଷ୍ଣ କଥା । କୁଳ କୁଟୁମ୍ବେ ନାହିଁ ବ୍ୟଥା ॥
ଏମନ୍ତେ ଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗେ ଥିଲେ । ମଥୁରା ଗୁଚ୍ଛି କୃଷ୍ଣ ଗଲେ ॥
ଦ୍ୱାରକାପୁରେ କରି ବାସ । ବଢ଼ିଲେ ବହୁତ ସେ ଅଂଶ ॥
ଏକ ସମୟେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରେ । ଗୋପ ଦ୍ୱାରକା ମିଳି ପୁତ୍ରେ ॥
ସେଠାରେ ହେଉ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ । ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୂପ ଦେଖାଇଲେ ॥
ସେ ରୂପ ପାଇ ଗୋପୀ ତୋଷ । ଛେଦିଲେ ଭବବନ୍ଧ ପାଶ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ରୂପକୁ ଗ୍ରହିଲେ । ସଗୁଣ ରୂପ ପାସୋରିଲେ ॥
ବ୍ରାହ୍ମଣ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ପୁଣ । ଗୋପୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସେ ମିଶିଣ ॥
କୃଷ୍ଣର କଥା ଶୁଣି ତୋଷ । ଘୋଷିଲେ ବରଷେ ସେ ମାସ ॥
ଅନ୍ନ ତାହାଙ୍କୁ ମଗାଇଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣୀମାନେ ଅନ୍ନ ଦେଲେ ॥
ଏକ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ସେ ନଗଲା । ଧ୍ୟାନରେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିଲା ॥
ଧ୍ୟାନ ମୂରତି ସେ ଦେଖିଣ । ପଶିଲା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଙ୍ଗେଣ ॥
ଶ୍ୱେତ ରଙ୍ଗ କଳା ଶ୍ୟାମଳ । ନୟନେ ଦେଖି କଲା ଠୂଳ ॥
ଏରୂପ ଦେଖି ପ୍ରାଣ ଦତ୍ତ । ପଶିଲା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଙ୍ଗେ ତ ॥
ମନେ ଶ୍ରବଣ ଗତି ପାଇ । ମନ ଭକତି ଏମ୍ଭୁ ହୋଇ ॥
ନବ ଭକତି କର୍ମ କରି । ଦଶ ଭକ୍ତିରେ ସେ ନିସ୍ତରି ॥
ମାତା ଉଦରେ ଯେବେ ଥାଇ । ଶ୍ରବଣେ କି ଶୁଣୁଅଛଇ ॥
ଜଠରେ ଯେବେ ରହିଥିଲା । କୀର୍ତ୍ତନ କାହୁଁ ବା ପାଇଲା ॥

ନସ୍ଥନ ବୃକ୍ଷଥିଲା ପେଟ । ରୂପ ଦେଖିଲା କାହିଁ ସେ ତ ॥
ଗର୍ଭରେ କାହିଁ ସୁମରଣ । ହେଉ ଯେ ଥିଲା କାହିଁ ପୁଣ ॥
ବନ୍ଧନ ନାଡ଼େ ସେହୁ ଥିଲା । ସୁମର କାହୁଁ ତ ଅଇଲା ॥
ପାଦ ସେବାରେ ନାହିଁ ଚଉ । ଅମନେ ରହୁଥିଲା ସେ ତ ॥
ହସ୍ତେ କି ଅଛ ନା କରିବ । କଷ୍ଟଲେ ବନ୍ଧନେ ସେ ଥିବ ॥
ଗୁଣ ବନ୍ଧନ ଯେଉଁଠାର । ବନ୍ଧନ ସ୍ତୁତ କାହୁଁ ଆର ॥
ଦାସଗଣରେ ପାଦ ଘୋଷି । ସେଠାରେ ହସ୍ତେ ରହେ ଫାଶି ॥
ଅଙ୍ଗ ସୁଷମ ଆର କାହିଁ । ରୁଧିରେ ଜରଜର ଦେହୀ ॥
ଅମନେ ରହୁଥିଲା ଚଉ । ମନରେ ନାହିଁ ତାର ଥିତ ॥
ନବ ଭକତ ତାହାଙ୍କର । ମରଣେ ଦଶ ଭକ୍ତି ସାର ॥
ଆଦ୍ୟରେ ଦଶ ଭକ୍ତି ସାର । ପ୍ରାନ୍ତରେ ଦଶ ଭକ୍ତି ଧର ॥
ଷଡ଼ଚକ୍ରର ପରେ ବାସ । ରହୁଛୁ ପରମ ପୁରୁଷ ॥
ସେ ପୁଣ ସର୍ବଘଟେ ଥାଇ । ତାହାଙ୍କୁ କେହି ନ ଚିହ୍ନଇ ॥
ତାହାଙ୍କୁ ଯେ ଜନ ଚିହ୍ନଇ । ଦଶ ଭକତ ସେହୁ ପାଇ ॥
ସେ ରୂପ ଯେହ୍ନୁ ଚିହ୍ନି ନାହିଁ । ଚଉରାଶୀ କାଠିକି କହି ॥
ସେ ପଥେ ଯେହ୍ନୁ ନାହିଁ ପଶ୍ୟ । କି ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇ ଦାସ ॥
କନାଶିଖି ପର୍ଯ୍ୟେ ଫୁଲ । ମଣ୍ଡଳ ଅଟଇ ଅମୂଲ୍ୟ ॥
ସେ ମଧ୍ୟେ କ୍ଷୁଦ୍ର ରୂପ ଧରି । ବିରାଜ ଅଛୁ ସର୍ବ ଶିଖି ॥
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କୋଟି କୋଟି ସୃଜ । ଯୁଗକୁ ଯୁଗ କେତେ ଖଞ୍ଜ ॥
ଗଗନ ପବନ ଯେ ଜଳ । ପୃଥ୍ୱୀ ଅଟେ ପଞ୍ଚ ଠୁଲ ॥
ଏ ପଞ୍ଚ ରୂପ ଭିଆଇଣ । ଜ୍ୟୋତ ରୂପ ଧରି ଆପଣ ॥
ଗଢ଼ି ନ ଭାଙ୍ଗଇଟି ସେହୁ । ତାହାକୁ କେହି ନ ଚିହ୍ନଇ ॥
ତାହାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନେ ଯେଉଁ ଜନ । ଜାଣିବ ସେ ଜନ ସୁପୂର୍ଣ୍ଣ ॥
ତାହାଙ୍କୁ ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ କହୁ । ଶିଷ୍ୟ ହୋଇବ ଖୋଜି ତହିଁ ॥
ଏହା ନ ଚିହ୍ନି ଗୁରୁ ହୁଏ । ସେ ଅଙ୍ଗ ମାଟି-ଘଟ ପ୍ରାୟେ ॥
ଅପୋଡ଼ା ମାଟି-ଘଟ ମତ । କଷ୍ଟରେ ନ ପାରେ ଶିଷ୍ୟ ତ ॥

ତୁମ୍ଭର ପୂର୍ବ ଜନ୍ମ ଫଳ । ସେବିଲ ରାମ ପାଦତଳ ॥
ରାମ ସେବିଲ ମୋ ଚରଣେ । ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଲଭିଲ କାରଣେ ॥
ଏ ପଥେ ଦଣ୍ଡେ କ୍ଷଣେ ପୁଣ । ସାଧନ କର ବାଉଜଣ ॥
ଆବର ବାର ଦାସ ଘୋଷ । ବ୍ରଜ ଦିବସ ଚଢ଼ି ରସ ॥
ବେଦର ବାକ୍ୟ ଯେ ପୁରାଣ । ଶ୍ରୀ ଭାଗବତ ଗୀତାରେଣ ॥
ପଢ଼ି ବୁଝିଣ ଯେ ଜାଣିବ । ଏ ରୂପ ବିନୁ ନାହିଁ ଠାବ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ଥାନ । ଗୋବିନ୍ଦ ବନ୍ଧ ହେ ପବନ ॥
ଏହୁ ଜ୍ୟୋତିବ୍ରହ୍ମ ମୂଳ । ଅବତାର ରୂପ ଯେ ତାଳ ॥
ଅବତାର ଅଂଶରେ ସେହୁ । ସେ ରୂପ ହୃଦେ ଚିହ୍ନୁଥାଉ ॥
ଖେଳୁଥିବ ଅବତାରେ । ମିଶିବ ନିର୍ଗୁଣ ରୂପରେ ॥
ତେବେ ମରଣୁ ନିସ୍ତରିବେ । ଜନମ ହେତୁ ଯେ ପାଇବ ॥
ଜ୍ୟୋତିକି ଗୃହି ଯେ ମରଇ । ଜନ୍ମ ମରଣୁ ନିସ୍ତରଇ ॥
ପାଞ୍ଚଲେ ଜ୍ୟୋତି ସୂକ୍ଷ୍ମେ ଧର । ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କହେ ସାର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ନବଧା ଭକ୍ତି
କଥନେ ନାମ ଊନବିଂଶ ପଟଳ ।

—:o:—

ବିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଯେ ଦୁଇ । ମନ ସଂଶୟ ଗଲା ନାହିଁ ॥
ରସ ଗୁଣର ରସ କହି । ପରମ ଗୁରୁ ଅଜ୍ଞା ଦିଅ ॥
ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଶୁଣ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଲୀଳାରସ ଗୁଣ ॥
ଦୁଇ ଯେ ଦଣ୍ଡ ବ୍ରଜ ଥାଇ । କୁଞ୍ଜରୁ ବିଜେ ଭାବଗ୍ରାହୀ ॥
ଶୟନ ଦୁଇଦଣ୍ଡ କରେ । ଯଶୋଦା ଉଠାଏ କୃଷ୍ଣରେ ॥
ଗୋଧନ ଦୋହନ ଯେ କର । ବେଳ ଯେ ହେଉଛି ଉଚ୍ଛୁର ॥
ମାତା ବଚନେ କୃଷ୍ଣ ଚଳି । ଗାଈ ଦୁହନ୍ତି ବନମାଳି ॥
ଗାଈ ଦୁହିଁଣ କୃଷ୍ଣ ପୁଣ । କରନ୍ତି ସେ ଦନ୍ତଧାବନ ॥

ସ୍ନାହାନ ସାରି ବେଶ ହୋଇ । ଏମନ୍ତେ ଆଠଦଣ୍ଡ ଯାଇ ॥
ଭୋଜନ ଦୁଇଦଣ୍ଡ କରେ । ଦୁଇଦଣ୍ଡ ସେ ଶୟନରେ ॥
ଦଣ୍ଡ ଚାରି ଯେ ଗୋଷ୍ଠେ ସଜ । ସିକା ବାନ୍ଧୁଙ୍କ ଅନ୍ନ ଭୋଗ ॥
ଗାଈ ଚଳାନ୍ତି ଚାରି ଦଣ୍ଡେ । ଶିଙ୍ଗା ମୁରଲୀ ବାଇ ତୁଣ୍ଡେ ॥
ଖେଳନ୍ତି ଏକଦଣ୍ଡ ଯାଇ । ଏକଦଣ୍ଡ ଯେ ଭାର ଥୋଇ ॥
ବିହାର ଏକଦଣ୍ଡ ବନେ । ଦଣ୍ଡେ ଯେ ଜଳକ୍ରୀଡ଼ା ସ୍ଥାନେ ॥
ଏକଦଣ୍ଡ ଯେ ବସି ହରି । ମଧ୍ୟ ଭୋଜନ ଦଣ୍ଡେ କରି ।
ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜାରେ ଦଣ୍ଡେ ଯାଏ । ଏମନ୍ତେ ରାଜନୀତି ହୁଏ ॥
ଗୋଧନ ଘେନି ଆସିବାରେ । ଚାରି ଦଣ୍ଡ ଯାଇ ପଥରେ ॥
ଏମନ୍ତେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପରବେଶ । ମିଳନ୍ତି ମାତା ପିତା ପାଶ ॥
ସ୍ନାନ ଭୋଜନ ନିତି ସାରି । ଗାଈମାନ ଦୋହନ କରି ॥
ଛ ଦଣ୍ଡ ରାତ୍ର ଭୋଗ ହୋଇ । ସଭା କରନ୍ତି ଗୋପଗୋଈ ॥
କପଟ ନିଦ୍ରା ଦଣ୍ଡ ଚାରି । କୁଞ୍ଜ-କୁଟୀକି ବିଜେ କରି ॥
ଶୟନ ଧୁଇଦଣ୍ଡ ତହିଁ । ବେଶରେ ଚାରିଦଣ୍ଡ ଯାଇ ॥
ଏମନ୍ତେ ଗୃହେ ପରବେଶ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଲୀଳା ଗୁଣ ରସ ॥
ମାନସେ ଏ ରସ ଘୋଷିବ । ଏ ରସମାନ ଘୋଷୁଥିବ ॥
ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ରକୁ ପଢ଼ିବ । ସମସ୍ତ ଜାଣି ଭୋଗ ଦେବ ॥
କୃଷ୍ଣମନ୍ତ୍ରକୁ ଜପ କର । ଏ ରସେ କଳି ପାପ ହର ॥
ରାଧାରସଲୀଳା ସୁମରଣ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଜପିଣ ॥
ଗୋଲୋକ ପାଇବ ମରଣେ । ଗୁଣୁ ଯେ ଥିବ ରାଧା ସନେ ॥
ଏ କଳିକାଳ ବଡ଼ ମନ୍ଦ । କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷିବାର ଧନ୍ଦ ॥
ଗୁରୁଙ୍କ ପଶ୍ଚାତ ଯେ ବୁଝେ । କୁଟୁମ୍ବ ପାଇଁ ଦୁଃଖେ ଯୁଝେ ।
ତୁମ୍ଭେ ଗୁରୁଙ୍କ ପଶ୍ଚାତ ଚଳ । ଏଣୁ ଯେ ସୁପଥ ପାଇଲ ॥
କୁପଥ କୁଟୁମ୍ବେ ମୁହାଁସ । ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କହେ ରସ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ରସଗୁଣକଥନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୋପଲୀଳା ବିହାରଚରିତେ ନାମ ବିଂଶ ପଟଳ ।

ଏକବିଂଶ ପଟଳ

ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ । ଉତ୍ଥାନ ପବନ ଆନନ୍ଦ ।।
ସ୍ତୁତି ଆମ୍ଭର ଘେନ ମନେ । କରୁଣା କର ଅବଧାନେ ।।
ଠାକୁରାଣୀର ନିତ୍ୟ ରସ । ଗୁଣିବ ତାଙ୍କ ଗୁଣଯଶ ।।
ଠାକୁରାଣୀ ଉଠି ପ୍ରାତଃରେ । ଦନ୍ତଧାବନ ବିଧି ସରେ ।।
ଏମନ୍ତେ ଏକ ଦଣ୍ଡ ଯାଏ । ବେଶଭୂଷଣ ରାଧା ହୁଏ ।।
ବେଶରେ ଏକ ଦଣ୍ଡ ଯାଏ । ନନ୍ଦ ମନ୍ଦିରେ ରାଧା ଥାଏ ।।
ନନ୍ଦର ଘରେ ରନ୍ଧନରେ । ପାଞ୍ଚ ଯେ ଦଣ୍ଡ ତହିଁ ପୂରେ ।।
କୃଷ୍ଣ ଭୋଜନ ଏକ ଦଣ୍ଡ । ଆଠ ଦଣ୍ଡ ଯେ ଲୀଳାଖଣ୍ଡ ।।
ରାଧା ଭୋଜନ ଦଣ୍ଡେ କରେ । ଗୋଷ୍ଠ ବିହାର କୃଷ୍ଣ ଧୀରେ ।।
ରାଧିକା ଦଣ୍ଡେ ଦେଖେ ରହି । ଦଶ ଦଣ୍ଡରେ ଗୃହେ ଯାଇ ।।
ଏଗାର ଦଣ୍ଡେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜା । ତିନିଦଣ୍ଡ ଯେ ପଥ ଚର୍ଯ୍ୟା ।।
ଦୁଇଦଣ୍ଡ ଯେ ଫୁଲ ତୋଳି । ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜନ୍ତି ଗୋପୀ ମିଳି ।।
ଜଳକ୍ରୀଡ଼ା ପଶା ଖେଳରେ । ଛ ଦଣ୍ଡ ଗଲା ଏ ଲୀଳାରେ ।।
ସୂର୍ଯ୍ୟକୁଣ୍ଡେ ଗମନ କରି । ଦି’ଦଣ୍ଡ ପଥରେ ବିହରି ।।
ଦଣ୍ଡେକ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂଜା କରେ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ଦଣ୍ଡେ ହରେ ।।
ଦି’ଦଣ୍ଡେ ଗୃହେ ପରବେଶ । ରାଧା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ରସ ।।
ଦିବସେ ଏହିମତି ରସ । ଜଗତଜନ ମନେ ତୋଷ ।।
ସନ୍ଧ୍ୟା ଉପରୁ ଦଣ୍ଡେକରେ । ଶୟନ ରାଧାର ମନ୍ଦିରେ ।।
ନିଶି ରନ୍ଧନ ଦଣ୍ଡ ଚାରି । ଭୋଜନ ଏକଦଣ୍ଡ କରି ।।
ତିନିଦଣ୍ଡ ଶୟନ ପୁଣ । ଦି’ଦଣ୍ଡ ଅଭିସାର ଜାଣ । ୨୦ ।
ଦଣ୍ଡେକ ପୁଷ୍ପ ଗୁଚ୍ଛ କରି । କୃଷ୍ଣ ପୂଜାର ବିଧି ସାରି ।।
ଦୁଇଦଣ୍ଡ ଯେ ନୃତ୍ୟ ଗୀତ । କୁଞ୍ଜରେ ଖେଳ ଦଣ୍ଡ ସାତ ।।
ଭୋଜନ ଦଣ୍ଡେ କୃଷ୍ଣ କରେ । ତାମ୍ବୁଲ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ମୁଖରେ ।।
ଦୁଇଦଣ୍ଡ ଯେ ରତି-ପ୍ରୀତି । ଦି’ଦଣ୍ଡେ ଶୟନ ଶ୍ରୀପତି ।।

କୁଞ୍ଜୁ ଆସନ୍ତେ ଦଣ୍ଡ ଦୁଇ । ଦ୍ୱ'ଦଣ୍ଡ ଘୋର ନିଦ୍ରା ହୋଇ ॥
ଏମନ୍ତେ ନିଶି ଲୀଳା ରସ । ରସିକ ରାଧା ଗୁଣ ଘୋଷ ॥
ରସଗୁଣର ରସ ଏହୁ । ଠିକେ କହିଲି ରସ ଦୁଇ ॥
ଏଥି ବହୁତ ରସ ଅଛି । ଯେ ଅବା ପାରେ ରସ ପୁଚ୍ଛି ॥
ଏ ତ ସଗୁଣ ଭକ୍ତ ରସ । ସଗୁଣ ନିର୍ଗୁଣ ଦ୍ୱ'ରସ ॥
କୃଷ୍ଣ ଭଣ୍ଡାରେ ଦୁଇ ରସ । ଘୋଷନ୍ତି ସାଧୁ ସନ୍ଥ ଦାସ ।
ନିର୍ଗୁଣ ଏକ ଏକ ଘୋଷେ । ସଗୁଣେ ସର୍ବଜନ ପଶେ ॥
ସଗୁଣ ନିର୍ଗୁଣ ସାଧିବ । ତେବେ ମନୁ ସଂଶୟ ଯିବ ॥
ବେନି ଚକ୍ଷୁ ଥିଲେ ଯେମନ୍ତ । ନିର୍ଗୁଣ ସଗୁଣ ଦ୍ୱ'ମତ ॥
ଗୁଣ ଗୋଟିଏ ଶିଖିଥାଇ । ଏକା ଆଖି ଯେ ତାକୁ କହି ॥
ରାଧା ଭଜନ୍ତି ହେ ମୁକୁନ୍ଦ । ଅନନ୍ତ ଦୁଇ ଭକ୍ତ ବନ୍ଦ ॥
ରାଧା ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମରିବେ । ଦୂତୀ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଭଜୁଥିବେ ॥
ଶ୍ରୀରଁ ବୀଜେ ଅଟେ ରାଧା ମନ୍ତ୍ର । ମାନସ ସେବା କର ତନ୍ତ୍ର ॥
ଶ୍ରୀରଂ ବୀଜକୁ ମନେ ଧରି । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ଷଡ଼ କରି ॥
ଅନନ୍ତ ଦୂତୀ ମନ୍ତ୍ର ଧର । ମାନସ ସେବା ହୃଦେ କର ॥
ରାଧା ଦୂତିକା ଗୁଣମାନ । ତୁମ୍ଭ ଅଂଶରେ ଜନ୍ମ ଘେନ ।
କହୁ ଯେ ଦିନ କଳି ମଧ୍ୟ । ଲୀଳା କରିବ ତୁମ୍ଭେ ଦୁଇ ॥
ଏମନ୍ତ ଭଜନ ବୃତାନ୍ତ । ତୁମ୍ଭ ଅଙ୍ଗରୁ ପାପ ମୁକ୍ତ ॥
ଏ ପୁଣ୍ୟେ ପାଞ୍ଚ ପୀଢ଼ି ଅଂଶ । ତୁମ୍ଭର କରିବେ ଉଦ୍ଧାସ ॥
ସେଠାରୁ ଅଂଶ ଯେ ମିଳନ । ହୀନ ଜାତିରେ ଥିବେ ପୁଣ ॥
ଅକୁଳ କୁଳୀନ ହୋଇବେ । ଧୂମ ମଦରସରେ ମାତିବେ ॥
ଗଞ୍ଜା ବଜର ଭାଙ୍ଗ ଖାଇ । ଅସୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱବାରେ ଯେ ବାଇ ॥
ସ୍ଲେଚ୍ଛକାର ବେଶ ଯେ ଧରିବେ । ବୈଷ୍ଣବ ଭେକ ଛାଡ଼ିଦେବେ ॥
ଅମେଧ ଅନ୍ନ ଯେ ଭକ୍ଷିବେ । ସୁସ୍ଥାନେ ରାନ୍ଧ ନ ଖାଇବେ ॥
ସୁକର୍ମ ପଥରୁ ଏଡ଼ିଣ । ପାଣ ପଠାଣ ମିଳି ପୁଣ ॥
ଅମେଧ ଆଚାର କରିବେ । ଅଙ୍ଗୀକେ ବୀଜ ଭଣ୍ଡାଇବେ ।

ଚବିଶ ଗୋପାଳ ହେ ଶୁଣ । ରାମ ଭରଥ ଯେତେ ଗଣ ॥
ବଳ ଯାଦବ ଧର୍ମ ଦାସ । ବିଷ୍ଣୁ ନନ୍ଦ ଯେ ଶୁଣ ରସ ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ତନ୍ତ୍ର ବିଧି । ରସ ପୁଙ୍କେ ଥିବ ଶୋଧି ॥
ଅବାଡ଼ ସୁଷ୍ମା ଜୋଗାଡ଼ ଲୟେ । ସମାଧି ଭକ୍ତ ଧ୍ୟାନ ଧ୍ୟାୟେ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟଗୁଣ ସାଧୁଥିବ । ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ସ୍ଥାନେ ବସିଥିବ ॥
ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ କହିଲୁ ନିସ୍ତାର । ପାରିଲେ ଏହି ପଥ ଧର ॥
ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ର ଶ୍ରୁତି ଭେଦ । ଏ ଅଷ୍ଟରସ ସାଧୁ ପଦ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ପ୍ରମାଣ । ଗୋପାଳେ ଦ୍ୱେତ୍ରୁଜର ଘେନ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ମାଠ ଚରିତ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଏକବିଂଶ ପଟଳ ।

ଦ୍ୱାବିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ । ସୁଦାମ ବାଳକ ଆନନ୍ଦ ॥
ପବନ ଉତ୍ଥାନ ମଥୁର । କିରୂପେ ସେବା ମନେ ଧର ॥
ମାନସ ସେବା ଭକ୍ତମାନ । କି ରୂପେ ଧରିବ ଏ ମନ ॥
ଶୁଣ ହେ ରୂପ ବେଶ ଗୁଣ । ସେବା କରନ୍ତି ସଖୀଗଣ ॥
ପ୍ରଥମେ ଆଦ୍ୟ ପ୍ରହରରେ । ଚମ୍ପା ପୁଷ୍ପ ଗୁନ୍ଥି ହାରରେ ॥
ରାଧା ସଙ୍ଗତେ ସିଧା ଘେନ । କୃଷ୍ଣ ବେଶକୁ ଦ୍ୟନ୍ତି ବେନ ॥
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହର ଯେ ଶୁଣ । ନାଗେଶ୍ୱର ପୁଷ୍ପ ଗୁନ୍ଥିଣ ॥
ରାଧାସଙ୍ଗତେ ଚନ୍ଦ୍ରା ସଖୀ । କୃଷ୍ଣର ବେଶ ଦେଖି ସୁଖୀ ॥
ତୃତୀୟ ପ୍ରହର ହରଷେ । ମାଧବୀ ପୁଷ୍ପ ଗୁନ୍ଥି ରସେ ॥
ରାଧା ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ମିଶିଣ । କୃଷ୍ଣର ସେବା ହରଷେଣ ॥
ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରହରେ ହରଷ । ଗୁନ୍ଥନ୍ତି କଦମ୍ବ ଯେ ପୁଷ୍ପ ॥
ମଦନା ସୁନ୍ଦରୀ ଯେ ସଖୀ । ବେଶ କରିବା ରାଧା ସୁଖୀ ॥

ପଞ୍ଚମ ପ୍ରହର ହରଷେ । ଗୁନ୍ଥନ୍ତି ବଉଳଜାତି ପୁଷ୍ପେ ॥
ରାଧା ସଙ୍ଗତେ ମଧୁବନ୍ତୀ । କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବେଶ ଯେ କରନ୍ତି ॥
ଷଷ୍ଠମ ପ୍ରହର ହେ ପୁଣ । ଶ୍ରୀମନ୍ତୀ ସଖୀ ରାଧା ପୁଣ ॥
ଲବଙ୍ଗ ପୁଷ୍ପ ଗୁନ୍ଥି ହାର । କୃଷ୍ଣ ବେଶ ଯେ ମନୋହର ॥
ସପତ ପ୍ରହର ହୁଅନ୍ତେ । କୁନ୍ଦ ପୁଷ୍ପ ଯେ ମାଳ ଗୁନ୍ଥେ ॥
ଶଶୀରେଖା ଯେ ଗୋପୀ ଚନ୍ଦ୍ର । କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବେଶ ଯେ କରଇ ॥
ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରହର ହୁଅନ୍ତେ । ବନମାଳୀ ଗୁନ୍ଥନ୍ତି ହସ୍ତେ ॥
ହରପ୍ରିୟା ଯେ ଗୋପୀ ରାଧା । ବେଶ ଯେ କରନ୍ତି ସର୍ବଦା ॥
ରାଧା ପ୍ରଥମ ପ୍ରହରେଣ । ସେବା କରନ୍ତି ସଖୀଗଣ ॥
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହର ହୁଅନ୍ତେ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀର ସଖୀ ଯେତେ ॥
ତୃତୀୟ ପ୍ରହର ହୁଅନ୍ତେ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀର ସଖୀ ଯେତେ ॥
ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରହରେ ଯେ ପୁଣ । ମଦନ ସଖୀ ଯେତେ ଗଣ ॥
ପଞ୍ଚମ ପ୍ରହର ପଶନ୍ତେ । ମଧୁବନ୍ତୀର ସଖୀ ଯେତେ ॥
ଷଷ୍ଠମ ପ୍ରହରେ ଯେ ପୁଣ । ଶ୍ରୀମନ୍ତୀ ସଖୀ ଯେତେ ଗଣ ॥
ସପତ ପ୍ରହର ହୁଅନ୍ତେ । ଶଶୀରେଖାଙ୍କ ସଖୀ ଯେତେ ॥
ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରହର ହୋଇଲେ । ହରପ୍ରିୟା ଗଣ ମିଳିଲେ ॥
କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ରାଧା ବେଶ କରି । ଶୟନ କରି ମନହରି ॥
ନିତି ଦିବସ ସେବା ରସ । ଥରେ ନ ଛାଡ଼େ କୃଷ୍ଣ ପାଶ ॥
ଖୋଳ କର୍ତ୍ତାଳ ବୀଣା ଆଉ । ଗାଆନ୍ତି ଗୁଣରେ ମଙ୍ଗଳ ॥
ଡମ୍ଫ ଝଞ୍ଜଣି ଯେ ଡମ୍ବୁର । ବିବିଧ ବାଦ୍ୟ ନାଦ ସ୍ୱର ॥
ମିଳି ଗାଆନ୍ତି ମନୋହର । ଷୋଳ ସହସ୍ର ସଙ୍ଗତର ॥
ଏ ଅପସରଙ୍କୁ ଧାଇବ । ପଦ ଆଳାପ ମିଶାଇବ ॥
ଉତ୍ଥାନ ସେବା ପ୍ରଥମରେ । ପବନ ଥିବ ସଙ୍ଗତରେ ॥
ଭରଥ ଦାସ ସଙ୍ଗେ ଘେନ । ଶୟନ ସେବା କର ଜନ ॥
ବାଳକ ବୃନ୍ଦାବନ ଦୁଇ । ଧରମୁ ଦାସ ସଙ୍ଗେ ନେଇ ॥
ସେବା କରିବ ଜନ ଜଣ । ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହର ଯେ ପୁଣ ॥

ତୃତୀୟ ପ୍ରହର ଯେ ସେବା । ମଧୁ ମଥୁର ଧିଆଇବା ॥
କୃଷ୍ଣ ଦାସଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତର । ଗାୟନ ବାଧି ସେବା କର ॥
ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରହର ମିଳନ । ସୁଦାମ ବସ୍ତ୍ର ଚନ୍ଦନ ଜଣ ॥
ବଳ ଯାଦବ ଦାସ ଥିବ । ଗାୟନ ସେବାରେ ମିଳିବ ॥
ପଞ୍ଚମ ପ୍ରହର ଯେ ଦୋଷ । ସୁଦାମ ଆନନ୍ଦ ହରଷ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ସଙ୍ଗ । ଗାୟନ ସେବା କର ରଙ୍ଗ ॥
ଯାଦବ ବୃନ୍ଦାବନ ଦୁଇ । ଷଷ୍ଠମ ପ୍ରହର ଯେ ହୋଇ ॥
ନିରଞ୍ଜନ ଯେ ଥିବ ସଙ୍ଗେ । ଗାୟନ ସେବା କର ରଙ୍ଗେ ॥
ସପତ ପ୍ରହର ହୁଅନ୍ତେ । ନନ୍ଦ କନ୍ଦ ବେନି ମିଶନ୍ତେ ॥
କମାର ରାମ ସଙ୍ଗତରେ । ଗାୟନ ସେବା କର ଧୀରେ ॥
ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରହର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦୁ'ଜଣ ॥
ରାମ ଦାସ ଯେ ସେବା ଧୀରେ । ମିଳନ ଅଚ୍ୟୁତ ସଙ୍ଗରେ ॥
ବଳୀ ରାମ ଯେ ଥିବ ମିଳି । ଗାୟନ କର ରସକେଳି ॥
ସମସ୍ତ ରସ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଅଚ୍ୟୁତ ପଚିଶ ଯେ ଜାଣ ॥
ଏ ଚନ୍ଦ ସେବା ମନେ ଧର । ବ୍ରଜଭୁବନ ମଧ୍ୟେ କର ॥
ଷୋଳ ସହସ୍ର ଅଚ୍ୟୁତର । ରସିକ ବାର ସସ୍ର ସାର ॥
ଯୋଗାରୂଢ଼ ସ୍ୱର ସହସ୍ର । ଷୋଳ ସହସ୍ର ସଙ୍ଗେ ମିଶ ॥
ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରହରର ରସ । ଚବିଶ ଗୋପାଳ ଦେ ଘୋଷ ॥
ଚବିଶ ମୂଳେ ଷୋଳ ସହେ । ମିଳି କରିବ ରସ ଅଗ୍ରେ ॥
ଏମନ୍ତ ସଖୀ ସେବା ରସ । ରାଧା କୃଷ୍ଣର ଗୁଣ ଘୋଷ ॥
ବାର ଗୋପାଳ ରହାସର । ଯୋଗାରୂଢ଼ ଯେ ବାର ସାର ॥
କର୍ଣ୍ଣଦାସ ଯେ ଯୋଗାରୂଢ଼ । ତାରିବ ଗୋପକୁଳ ମୂଢ଼ ॥
ରହାସ ଦାସ ବାର ତୁମ୍ଭେ । ତାରିବ ସଂସାର ଆରମ୍ଭେ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳକୁ ତାରିବ । ରହାସ ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇବ ॥
ସୁରଜାତ ଅଠର ପାଟ । ଛତିଶ କୁଳୀ ବର୍ଣ୍ଣ ଘାଟ ॥
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖି ତୋଷ ହେବେ । ଅଷ୍ଟ ରତନ ଯାଚ ଦେବେ ॥

ହରି ବଣିଜ କର ସାର । ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଗୁଣ ସୁମର ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ଗୁଣିମ । ଗାୟନ କର ମନୋରମ ॥
ସଂସାର ସାର ହରି କଥା । ଆଉ ଯେତେକ କଥା ମିଥ୍ୟା ॥
ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ମନେ ଧର । ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପାଳେ ସୁମର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ବୃନ୍ଦାବନ ଖଣ୍ଡେ
ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ସଖୀ ସେବା କଥନେ
ନାମ ଦ୍ୱାବିଂଶ ପଟଳ ।

ତ୍ରୟୋବିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଧରମ । ଆଜ୍ଞା ଯେ କଲେ ଗୁରୁବ୍ରହ୍ମ ॥
କେବଣ ଦଗେ ଗୋପୀ କେତେ । କହିବା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଯୁଗତେ ॥
ପୂର୍ବ ଦଗର ଗୋପୀମାନ । ଶୁଣ ହେ ମଥୁରା ସବନ ॥
ଲଳିତା ବୃନ୍ଦା ମଧୁବନ୍ତୀ । ଚମ୍ପା ଦମୟନ୍ତୀ ମଦନାତି ॥
ସୁରେଖା ତ୍ରିପୁରା ଯେ ପୁଣ । ଅଛନ୍ତି ଏ ଅଷ୍ଟ ଦଳେଣ ॥
ଷୋଳ ଯେ ଲକ୍ଷ ଗୋପୀ ତହିଁ । ଅଷ୍ଟ ନାୟିକା ସଙ୍ଗେ ରହି ॥
ସୁମର ଗୋବିନ୍ଦ ହେ ବନ୍ଧୁ । ଐଶାନ୍ୟ କୋଣର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ॥
ସୁଭଦ୍ରା ରଙ୍ଗଦେବୀ ଦୁଇ । ଅହଲ୍ୟା ତାରା ଗୋପୀ ତହିଁ ॥
ତିଲୋତ୍ତମା ମାଳତୀ ବେନି । ସୁଆଦି ଜୟେ ସଖୀ ଯେନି ॥
ସୃତ ଯେ ଲକ୍ଷ ସଙ୍ଗେ ତହିଁ । ଈଶାଣ କୋଣେ ସେବା ରହି ॥
ଗୋବିନ୍ଦ ବାଳକ ହେ ଶୁଣ । ଉତ୍ତରେ ଯେତେ ଗୋପୀଗଣ ॥
ଧନ୍ୟା ଶ୍ରୀମତୀ ଶଶୀରେଖା । ଦୂତିକା ସଙ୍ଗେ ଯେତୁ ସଖା ॥
ସୁଶୀଳା ଗୋପୀଛନ୍ତି ତହିଁ । ଷଡ଼ ଯେ ଲକ୍ଷ ସଙ୍ଗ ହୋଇ ॥
ଶୁଣ ହେ ଯାଦବ ଗୋବିନ୍ଦ । ବାୟବ୍ୟ କୋଣ ଗୋପୀବୃନ୍ଦ ॥

ସର୍ବ ସୁନ୍ଦରୀ ଛନ୍ତି ତହିଁ । କୁମାରୀ କାମ ସଖୀ ତହିଁ ।।
ମେନକା ବିଦ୍ୟାଧରୀ ଛନ୍ତି । ରମ୍ଭା ସୁଷମା ଆଦି ଛନ୍ତି ।।
ଶାକାମ୍ବରୀ ଯେ ଛନ୍ତି ତହିଁ । ସୃଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ ଯେ ଗୋପ ଗୋଇ ।।
ଶୁଣ ବାଳକ ବୃନ୍ଦାବନ । ପଶ୍ଚିମ ଦଗ ଗୋପୀଜନ ।।
ବିଶାଖା ଗୋପୀ ଛନ୍ତି ତହିଁ । କମଳା ଭୃଙ୍ଗୁସା ଯେ ଦୁଇ ।।
ଜାମ୍ବବତୀ ଯେ ସତ୍ୟଭାମା । ରୁକ୍ମିଣୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯେ ଉତ୍ତମା ।।
ଶତଶ୍ରିୟା ଶାରଦା ଛନ୍ତି । ବିମଳା ଗୋପୀ ବିହରନ୍ତି ।।
ପାଞ୍ଚ ଯେ ଲକ୍ଷ ସଖୀଗଣ । ଅଛନ୍ତି ପଶ୍ଚିମ ଦଗେଣ ।।
ଶୁଣ ପବନ ମନ ଦେଇ । ନୈର୍ଋତ କୋଣ ରସ ବହି ।।
ଅହଲ୍ୟା ତାରା ମନ୍ଦୋଦରୀ । ଶଚୀ ରେବତୀ ବିହରି ।।
ଦ୍ରୌପଦୀ କାନ୍ତମାଳା ଛନ୍ତି । ସୁକୁମାରୀ ଯେ ବିହରନ୍ତି ।।
ଷଡ଼ ଯେ ଲକ୍ଷ ଗୋପୀଗଣ । ଅଛନ୍ତି ନୈର୍ଋତ ଦଗେଣ ।।
ଶୁଣ ହୋ ରାମଭଦ୍ର ଦାସ । ଧରମୁ ବିଷ୍ଣୁ ବଂଶ ଘୋଷ ।।
ଦକ୍ଷିଣ ଦଗେ ଯେତେ ସଖୀ । ଅଛନ୍ତି କେ ପାରିବ ଲେଖି ।।
ପଦ୍ମା ଯେ ତିଲୋତ୍ତମା ତହିଁ । ବିଦ୍ୟାଧରୀ ଅଛନ୍ତି ରହି ।।
ଅର୍ଦ୍ଧପୂର୍ଣ୍ଣା ଚନ୍ଦ୍ରଲା ବେନି । ଶାକାମ୍ବରୀ ମଦାଳସୀ ଘେନି ।।
ଦଶ ଯେ ଲକ୍ଷ ଗୋପୀଗଣ । ଅଛନ୍ତି ଦକ୍ଷିଣ ଦଗେଣ ।।
ଦକ୍ଷିଣ ଦଗର ରଚନା । ରାମ କୁମ୍ଭାର ମନେ ଘେନ ।।
ଶ୍ରୀମତୀ ମାଳତୀ ଯେ ଦୁଇ । ରତନା ମାଙ୍କୁଳୁ ଯେ ଦୁଇ ।।
ସୁଗନ୍ଧା ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦନ ଛନ୍ତି । ଦକ୍ଷିଣା ଗୋପୀ ବାହାରନ୍ତି ।।
ପରମ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଛନ୍ତି ତହିଁ । ପରମାନନ୍ଦ ଯୋଗ ସେହି ।।
ଏ ଅଗ୍ନି କୋଣର ବିସ୍ତର । ଏ ଗୋପୀଗଣ ଧ୍ୟାନ କର ।।
ଷଡ଼ ଯେ ଲକ୍ଷ ପରିବାରୀ । କୃଷ୍ଣର ସେବାମାନ କରି ।।
ସତ ତିରିଶ ଲକ୍ଷ ଗୋପୀ । କୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ସେ ଚିତ୍ତରୋପି ।।
ଚଉଷଠୀ ଯେ ଗୋପୀସାର । ଏ ଅଷ୍ଟ କୋଣରେ ବିହାର ।।
ଗୋପୀ ଭାବରେ ସେବାକରି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେବା ଯେ ବିସ୍ତରି ।।

ଧ୍ରୁବ ପ୍ରଥମ ଦଳେଣ । କୁଙ୍କୁମ ବର୍ଣ୍ଣ ତାଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣ ॥
ଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ସେବା କରି । କୃଷ୍ଣର ସେବା ମନେ ଧରି ॥
ଉତ୍ତର ଦଳେ ସଖୀ ଗଣ । ଧନ୍ୟା ନାମେ ଯେ ଗୋପୀ ପୁଣ ॥
ବୈଡୂର୍ଯ୍ୟ କାନ୍ତି ତାହାଙ୍କର । ରତନ ଝରି ଶୋଭା ସାର ॥
ସେବ୍ୟା ଯେ ବାୟବ୍ୟ କୋଣରେ । କର୍ପୂର ପଞ୍ଚାମୃତ କରେ ॥
ଖଣ୍ଡ କ୍ଷିର ଅମୃତ ଦେଇ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ସେ ରହି ॥
ବିଶାଖା ପଶ୍ଚିମ ଦଳରେ । ବୀଣା ଗାୟନ ସେବା କରେ ॥
ଅହଲ୍ୟା ନୈର୍ଋତ କୋଣରେ । ତାମ୍ବୁଳ ସେବା ସେହୁ କରେ ॥
ପଦ୍ମା ଯେ ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗରେ । ଅରୁଣ ବର୍ଣ୍ଣ ଶୋଭା କରେ ॥
ଅମୃତ ଗୋଟିକା ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି । ପକ୍ଷୀ ଚାମର ଯେ ଢାଳନ୍ତି ॥
ଶ୍ରୀମତୀ ଅଗ୍ନି ଯେ କୋଣରେ । ମୃଦଙ୍ଗ ତାଳ ଧରି କରେ ॥
ଶୁକ୍ଳସୀ ସଙ୍ଗେ ଗୀତ ଗାଇ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ସେ ରହି ॥
ଗୋପୀଙ୍କ ଭାବ ମନେ ଧରି । ସେବା କରିବ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ମରି ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଯେ ଦୁଇ । ଗୁରୁ ବନ୍ଦନ ସେବା ଧ୍ୟାଇ ॥
ଉଦ୍ଧାନ ପବନ ଯେ ବେନି । ନୈର୍ଋତ କୋଣ ସେବା ଘେନି ॥
ଆନନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ଦୁଇ । ଉତ୍ତର ଦଳେ ସେବା ଧ୍ୟାଇ ॥
ବାୟବ୍ୟ ଦଳ ସେବା ପୁଣ । ମଧୁଶ୍ରୀ ଆଶ୍ରେ କରେ ପୁଣ ॥
ପଶ୍ଚିମ ଦଳ ସେବା କହି । ଆନନ୍ଦ ବଂଶୀବ ରହି ॥
ନୈର୍ଋତ ଦଳ ସେବାମାନ । ସୁଦାମ ମନେ ତୁମ୍ଭେ ଘେନ ॥
ଯାଦବ ବୃନ୍ଦାବନ ଦୁଇ । ଦକ୍ଷିଣ ସେବା କର ଯାଇ ॥
ବାଳକ ବୃନ୍ଦାବନ ଦାସ । ଅଗ୍ନି କୋଣରେ ସେବା ଘୋଷ ।
ବସୁ ଯେ ଅଗ୍ନି କୋଣ ସେବ । ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପାଳ ସେବିବ ।
ଖୋଳ କଂସାଳ ରାସ ଲୀଳା । ଆନନ୍ଦ ରସେ ହୋଇ ଭୋଳା ॥
ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ସେବା କରି । ଷୋଡ଼ଶ ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମରି ॥
ଆଠ ଦୁଗୁଣେ ଷୋଳ ହୋଇ । ଅଠ ଦଳଅଠେ ଷୋଳ କହି ॥
ହରେ ଶବଦ ପୂର୍ବେ ବସେ । ରାମ ଶବଦ ଈଶାନ୍ୟେ ସେ ॥

କୃଷ୍ଣ ଶବଦ ଉତ୍ତରେଣ । ଶ୍ୟାମ ଶବଦ ବାୟୁବ୍ୟେଣ ॥
ହ୍ରୀଁ ଯେ ପଶ୍ଚିମ ଭାଗରେ । ଶ୍ରୀଁ ଯେ ନୈର୍ଋତ ଦଗରେ ॥
କ୍ଲୀଁ ଯେ ଦକ୍ଷିଣରେ ବସେ । ଦାମ ଯେ ଅଗ୍ନି କୋଣରେ ସେ ॥
ନନ୍ଦ ପୂରୁବେ ପରକାଶ । କନ୍ଦ ଈଶାନ କୋଣେ ଘୋଷ ॥
ବନ ଉତ୍ତର ଦଗେ ପୁଣ । ଧର୍ମ ଯେ ବାୟୁବ୍ୟରେ ଜାଣ ॥
ସାଧୁ ପଶ୍ଚିମ ଦଗେ ରହେ । ମଧ୍ୟ ନୈର୍ଋତ ଦଗ କହେ ॥
କାମ ଦକ୍ଷିଣ ଦଗେ ବସେ । ବ୍ରହ୍ମ ଅଗ୍ନି କୋଣେ ପ୍ରକାଶେ ॥
ଷୋଡ଼ଶ ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରେ । ସତ ଦୟା ଯେ କ୍ଷମା କରେ ॥
ଶାନ୍ତ ଚତ୍ତରେ ରହେ ମନ । ପର ଦାରାରେ ନାହିଁ ଧ୍ୟାନ ॥
ସେମାନେ ଏ ସ୍ଥଳ ଲଭନ୍ତ । ଦେହାନ୍ତେ ସେବାରେ ରହନ୍ତ ॥
କ୍ଲୀଁ ଯେ ପୂର୍ବେ ପରକାଶ । କୃଷ୍ଣାୟ ଐଶାନ୍ୟରେ ଘୋଷ ॥
ଗୋବନ୍ଦାୟ ଯେ ଉତ୍ତରେଣ । ଗୋପୀଜନ ଯେ ବାୟୁବ୍ୟେଣ ॥
ବଲ୍ଲ ପଶ୍ଚିମ ଦଗେ ବସେ । ଭାୟ ଯେ ନୈର୍ଋତେ ପ୍ରକାଶେ ॥
ସ୍ୱାହା ଦକ୍ଷିଣ ଦଗେ ପୁଣ । ନମଃ ଅଗ୍ନି କୋଣେଣ ଜାଣ ॥
ନମ ବୋଲି ଯେ ଦଣ୍ଡବତ । ସ୍ୱାହାରେ ମଣୋହି ସଂଯୁତ ॥
ଆଠ ଦଗୁଣେ ଯେ ଅଠର । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ରଙ୍କର ସାର ॥
ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ବାରଟି । ଗୋପାଳ କୁଳ ଲବଣଟି ॥
ମୂଢ଼ ଅଟନ୍ତି ଗୋପକୁଳ । ରାମ ଭରଥ କର ମୂଳ ॥
ଧରମୁ ବଷ୍ଟୁ ବନ ପଞ୍ଚ । ଗୋପାଳ କୁଳେ ତୁମ୍ଭେ ଉଚ ॥
କମାର କୁମ୍ଭାର ଯେ ରାମ । ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ଉତ୍ତମ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳେ ବୁଝାଇବ । ରଯ ଗୁଣକୁ ଶିଖାଇବ ॥
ଅତ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଯେଉଁ ନର । ମତ୍ସ୍ୟ ଯେ ଖାଇବ ମୁଖର ॥
ଧୂମ ଗଞ୍ଜାରେ ଯାର ଚତ୍ତ । ଗେ୍ରାଧ କରିବ ପର ବତ୍ତ ॥
ପର ରମଣୀ ଯେ ହରିବ । ମୁଖରେ ମିଛ ଯେ କହିବ ॥
ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ କରିବ ଗୁପତ । ଫେଡ଼ିଲେ ବପତ୍ତି ପଡ଼େ ତ ॥
ମାତା ପିତାଙ୍କୁ ଯେ ସେବବ । ଗୁରୁଙ୍କ ଯେ ସେବା କରିବ ॥

ମୌଷ୍ଟବ କରି ଅନ୍ନ ଦେବ । ପ୍ରସ୍ତାରୁ ସ୍ନାହନ କରିବ ॥
ଅତଥି ପୂଜା ଯେ କରିବେ । ମୁଖରେ କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ଥିବ ॥
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷେ ଅନ୍ନ ଦାନ ଦେବ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ତାହାକୁ କହିବ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ଯେ ସାର । ଚବଣ ଗୋପ ମନେଧର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ରସ ଗୁଣ
କଥନେ ନାମ ତ୍ରୟୋବିଂଶ ପଟଳ ।

ଚତୁର୍ବିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ପାମର । ପରମ ଗୁରୁ କୃପାକର ॥
ଗୋପୀଙ୍କ ମହିମା ଶୁଣିଲୁ । ଗୋପାଳ ନାମ ନ ଜାଣିଲୁ ॥
ଶୁଣ ହୋ ଗୋପର କୁମର । ମୁକୁନ୍ଦ ହେତୁ ମନେ ଧର ॥
ପୂରୁବ ଦିଗରେ ଗୋପାଳ । ଉଦ୍ଧବ ସଙ୍ଗେ ଯୂଥ ମେଳ ॥
ସତର ସହସ୍ର ଯେ ଯୂଥ । କୃଷ୍ଣର ଲୀଳାରେ ଉନ୍ମତ୍ତ ॥
ରୋହିଣୀ ଗାଈ ତହିଁ ସାର । ସାତଶ ପଦ୍ମ ଧେନୁ ଆର ॥
କାନନ ବନ ଯେ ଦିଗରେ । କୃଷ୍ଣ ଗୋପାଳ ଲୀଳା କରେ ॥
ଈଶାନ୍ୟ କୋଣର ଗୋପାଳ । ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଅଟେ ମୋକ୍ଷ ମୂଳ ॥
ସୁରଭି ନାମେ ଧେନୁ ତହିଁ । ସତର ଖେଉଣୀ ସେ ଗାଈ ॥
ଖଦିର ବନରେ ବିହରି । କୃଷ୍ଣ ଗୋପାଳ ମିଳିକରି ॥
ଶିଙ୍ଗା ଯେ ବେଣୁ ବଜାବନ୍ତି । ସହସ୍ରେ ଗୋପାଳ ଅଛନ୍ତି ॥
ଉତ୍ତର ଦିଗ ଗୋପସୁତ । ଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ଭାବେ ତ ॥
ବହୁଳା ନାମେ ଗାଈ ସାର । ତେର ଖେଉଣୀ ସଙ୍ଗେ ତାର ॥
ବଂଶ ଯେ ବନରେ ରହନ୍ତି । କୃଷ୍ଣର ନିଜ ନାମ ଚନ୍ଦ୍ର ॥
ଯାଦବ ଗୋପାଳ ଯେ ସାର । ତିନ ସହସ୍ର ତା ସଙ୍ଗର ॥
ବାୟବ୍ୟ କୋଣ କଥା ଶୁଣ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତହିଁରେ ଅର୍ପଣ ॥

ଅବତାର ଯେ କୃଷ୍ଣ ତହିଁ । ଲୀଳାରଙ୍ଗ ଯେ ଲୀଳା ଭୂଇଁ ॥
ଯମୁନା କଦମ୍ବର କୂଳ । ଗୋପ ନବର ନନ୍ଦ ସ୍ଥଳ ॥
ଷୋଳ ସହସ୍ର ଗୋପ ପୋଏ । ନନ୍ଦର ସେବାରେ ସେ ଥାଏ ॥
ବଉଳା ନାମେ ଗାଈ ତହିଁ । ତେର ଖେଉଣୀ ସଙ୍ଗେ ରହି ॥
ସିଦ୍ଧ ଯେ ବନରେ ଚରନ୍ତି । ନନ୍ଦ ଗୋପାଳ ତହିଁ ସ୍ଥିତ ॥
ପଶ୍ଚିମ ଦଗର ବିସ୍ତାର । ଗୁପତ ବହୁତ ବିସ୍ତର ॥
ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେ ଦୁଇ ଭାଇ । ଅବତାର ସ୍ୱେ ରୂପ ହୋଇ ॥
ପୃଥୂନା ନାମେ ଗାଈ ତହିଁ । ପନ୍ଦର ଖେଉଣୀ ସଙ୍ଗହିଁ ॥
ସୁଦାମ ପୂରୁବ ଭାଗର । ଦାମ ଯେ ପଶ୍ଚିମ ଦଗର ॥
ଦାମ ସୁବାହୁ ଉତ୍ତରେଣ । ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଦକ୍ଷିଣ ଦଗେଣ ॥
ପଞ୍ଚ ଶାଖା ଯେ ରାମକୃଷ୍ଣ । ପଶ୍ଚିମ ଦଗେ ଲୀଳା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ॥
ତିନି ସହସ୍ର ଗୋପସାର । ଅଛନ୍ତି ପଶ୍ଚିମ ଭାଗର ॥
ନୈଋତ କୋଣ କଥା ଶୁଣ । ଗୋପାଳ ତହିଁରେ ଯେ ପୁଣ ॥
ପଦ୍ମା ଯେ ନାମେ ଧେନୁ ତହିଁ । ସତର ଖେଉଣୀ ସେ ଗାଈ ॥
ସାତ ସହସ୍ର ଗୋପବାଳ । ଆନନ୍ଦ ନନ୍ଦ ତହିଁ ମେଳ ॥
କେଳି-ସୁନ୍ଦର ନାମେ ବନ । କୃଷ୍ଣର ଲୀଳା ରମ୍ୟ ସ୍ଥାନ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ଦଗର ବିସ୍ତର । ଗୋପାଳ ଯେତେ ସଙ୍ଗେ ତାର ॥
ଲୀଳା ଯେ ନାମେ ଗାଈ ତହିଁ । ସାତ ଖେଉଣୀ ତହିଁ ରହି ॥
ମଳୟ ବନରେ ଚରନ୍ତି । ସାତଶ ଗୋପାଳ ଯେ ଯେତ ॥
ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଗୋପାଳ ଯେ ମୋକ୍ଷ । କୃଷ୍ଣର ଲୀଳାରେ ଯେ ଦକ୍ଷ ॥
ଅଗ୍ନି କୋଣର କଥା ଯେତେ । କେ ମୁଖେ କହିବ ତା କେତେ ॥
ରମ୍ଭା ନାମେଣ ଗାଈ ସାର । ସତର ଖେଉଣୀ ସଙ୍ଗର ॥
ଷୋଳ ସହସ ସେ ସଙ୍ଗର । ସଉନନ୍ଦ ବରଜ ସାର ॥
ବାଳକମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗର । ଭାଣ୍ଡିର ବନରେ ବିହାର ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ଦଗେ ହୋଇ ମେଳ । ଛୟାଶୀ ସହସ୍ର ଗୋପାଳ ॥
ଅଣସ୍ତରି ଖେଉଣୀ ଗାଈ । କୋଡ଼ିଏ ଶଙ୍ଖ ଛନ୍ତି ତହିଁ ॥
ସାତ ପଦ୍ମ ଯେ ଧେନୁ ସାର । ଅଛନ୍ତି ଏ ଅଷ୍ଟ ଦଗର ॥

ଆ ଅଷ୍ଟରେ ଚଉଷଠୀ । ବନରେ କରନ୍ତି ଗୋଷ୍ଠି ॥
ଚୌଷଠୀ ଗୋପାଳ ଯେ ସାର । ତହିଁରୁ ବାର ମୋକ୍ଷ ଆର ॥
ବାରରୁ ପାଞ୍ଚ ସାର ହୋଇ । ପାଞ୍ଚରୁ ବେନି ସାର କହି ॥
ଦାମ ସୁଦାମ ବେନି ଶାଖା । ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେ ବେନି ଏକା ॥
ରାମ ଦକ୍ଷିଣେ ଦାମ ରହେ । କୃଷ୍ଣ ଦକ୍ଷିଣେ ସୁଦାମ ହେ ॥
ସୁବାହୁ କୃଷ୍ଣ ବାମେ ରହେ । ସୁବଳ ରାମ ବାମେ ଥାଏ ॥
ଗୋପ ମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟେ ଶୋଭା । ଶ୍ରୀବତ୍ସ କରନ୍ତି ଯେ ସଭା ॥
ରାମ କୃଷ୍ଣ ଦାମ ସୁଦାମ । ସୁବାହୁ ସୁବଳ ଉତ୍ତମ ॥
ମଧ୍ୟରେ ଷଡ଼ ଶାଖା ରହି । ସମ୍ମୁଖେ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଅଛଇ ॥
ତାହାକୁ ବେଢ଼ି ଗୋପଗଣ । ମଣ୍ଡଳ କରଣ ଭିଆଣ ॥
କଂସାଳ ତାଳ ବେଣୁ ଶିଙ୍ଗା । ଶଙ୍ଖ ବଇଁଶୀ ଯେ ମୃଦଙ୍ଗା ॥
ଗାଈ ଚରାଇ ଗୀତ ଗାଇ । ଗୋପାଳ ମଣ୍ଡଳୀ ଭିଆଇ ॥
ଦ୍ୱାଦଶ ବନେ ଦିନେ ଦିନେ । ଲୀଳା କରନ୍ତି ଗୋପଗଣେ ॥
କ୍ଷୀର ଲବଣୀ ଖଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ । ନଡ଼ିଆ ପୋଡ଼ ପିଠା ପାପଡ଼ ॥
ନବାତ ଛେନା ବସା ଦହି । ଆଗ୍ରର ଆମ୍ବୁଲ ମିଠାଇ ॥
ବନରେ ବନ ଭୋଜ କରେ । ନିତ୍ୟ ଗୋଲୋକରେ ବିହରେ ॥
ଗୋଲୋକ ଲୀଳା ଗୋପପୁର । ରଚିଲେ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନର ॥
ଶ୍ରୀ ଗୋପ ଗୋପାଳ ସୁମର । ଏ ଭବ ଜଳୁଁ ହେବ ପାର ॥
ଖୋଳ କର୍ତ୍ତାଳ ଗୀତ ଗାଇ । ଶ୍ରୀ ଗୋପ ଗୋଲୋକକୁ ଧାଇ ॥
ଉଦ୍ଧାର ଗୋପକୁଳ କର । ଓଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ରଚ ଘର ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ରାମ ଅନନ୍ତ ହେ । ଭୃଗୁ ପବନ ଧର୍ମୁ କହେ ॥
କୃଷ୍ଣ ଉତ୍ଥାନ ବଚ ଶୁଣ । ଯାଦବ ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ରେଣ ॥

ନିରଞ୍ଜନ ବେଦେହେ ବସ୍ତ୍ର । ଗୁପତ କହିଲୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।।
ଅଚ୍ୟୁତଚରଣେ ସେତେ ଦାସ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ପଢ଼ି ପାପ ନାଶ ।।
ପଞ୍ଚ ଶାଖାଙ୍କୁ ସୁମରିବ । ପଞ୍ଚ ଅକ୍ଷରକୁ ଗୁଣିବ ।।
ଅକାଳମାନ କ୍ଷୟ ଯିବ । ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ପାଳିବ ।।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ଗୋପାଳ
ଗାବ ଅଷ୍ଟାଦଶ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଚତୁର୍ବିଂଶ ପଟଳ ।

—:*:—

ପଞ୍ଚବିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ ବିଗ୍ରହୁ । ଗୋପାଳ ସେବା କ ରୂପରୁ ।।
କହିବା ତନ୍ତ୍ରର ବିଗ୍ରହ । ଅନନ୍ତ ହେତୁ ମନେ ଧର ।।
ପ୍ରଥମ ପ୍ରହରେ ଯେ ପୁଣ । ସ୍ତୋକ ଗୋପାଳ ସେବା ଜାଣ ।।
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହରେ ସେବା । ବୃଶାଳ ଗୋପାଳ ସେବିବା ।।
ତୃତୀୟ ପ୍ରହର ଯେ ହୋଏ । ବିଶାଳ ଗୋପାଳ ସେବାଏ ।।
ଜୟ ମାଧବ ଗୋପାଳ ସେ । ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରହର ସେବା ସେ ।।
ପଞ୍ଚମ ପ୍ରହରେ ସେ ପୁଣ । ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଗୋପାଳ ସେବିଣ ।।
ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରହରର ଅନ୍ତ । ସୁବଳ ଗୋପାଳ ଉଚିତ ?
ଷଷ୍ଠମ ପ୍ରହର ହୁଅନ୍ତେ । ସୁବଳ ଗୋପାଳ ସେବନ୍ତେ ।।
ସପତ ପ୍ରହରେଣ ପୁଣ । ବିନୋଦ ଗୋପାଳ ସେବିଣ ।।
ଅଷ୍ଟମ ପ୍ରହର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ସ୍ତବନ୍ତ ଗୋପାଳ ସେବିଣ ।।
ଚମ୍ପକ ପୁଷ୍ପମାଳ ସେବା । ସ୍ତୋକ ହେ ଗୋପାଳ ସେବିବା ।।
ନାଗେଶ୍ୱର ଯେ ପୁଷ୍ପ ଦେଇ । ବୃଷଭ ଗୋପାଳ ସେବଇ ।।
ମାଧବୀ ପୁଷ୍ପ ଦେଇ ମାଳ । ସେବଇ ବିଶାଳ ଗୋପାଳ ।।
କଦମ୍ବ ପୁଷ୍ପମାଳ ଦେଇ । ଜୟମାଧବ ଯେ ସେବଇ ।।
ବଇଜୟନ୍ତ ପୁଷ୍ପ ସେବା । ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ସାତ୍ତ୍ୱିକ ସେବିବା ।।

ଲବଙ୍ଗ ପୁଷ୍ପମାନ ଦେଇ । ସୁବଳ ଗୋପାଳ ସେବଇ ॥
କୁନ୍ଦ ପୁଷ୍ପ ଯେ ଗୁନ୍ଥି ମାଳ । ବିନୋଦ ନାମେଣ ଗୋପାଳ ॥
ବନମାଳ ଯେ ପୁଷ୍ପ ଧଣ୍ଡା । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଗୋପାଳ ଯେ ମଣ୍ଡା ॥
ମଣ୍ଡିଣ ପୁଷ୍ପ ସେବାକରେ । ଯୁଥ ଗୋପାଳ ଏ ସଙ୍ଗରେ ॥
ରାହାସେ ପୁଷ୍ପ ସେବା କରି । ଭ୍ରମର ପଙ୍କାମାନ ଧରି ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ଜଗିଣ । ପୁଷ୍ପ ଯେ କରନ୍ତି ଭୂଷଣ ॥
ଏହି ଭାବରେ ମନ ଦେଇ । ସଖା ଭକତ ଭାବ ହୋଇ ॥
ରାହାସେ ପୁଣ୍ୟ ଅଣାଇବ । ସଖୀ ଭାବରେ କୃଷ୍ଣେ ଦେବ ॥
ମୌଷ୍ଟ୍ରବ କୀର୍ତ୍ତନ ବେଳେଣ । ପୁଷ୍ପ ସେବା ଯେ ଏ ରୂପେଣ ॥
ଏ ଭେଦ ନ ଜାଣିଲେ ପୁଣ । ପୁଷ୍ପ ଦିଅନ୍ତି ରାହାସେଣ ॥
ପୁଷ୍ପ ଭକତ ନ ଜାଣନ୍ତି । ଯେସନେ ବନ୍ଧ୍ୟା ଯେ ଯୁବତୀ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଯାଦବ । ଏ କଥା ଦୃଢ଼ କରି ଭାବ ॥
ରାହାସ ଦାସ ବାରଷିଆ । ଗୋପାଳ କୁଳ ମୋକ୍ଷ ହୁଆ ॥
ଧନ ପଣକୁ ଏଡ଼ି ଦେଲେ । ସ୍ତିରୀ ପୁତ୍ରକୁ ମୁରୁଛିଲେ ॥
ବାର ବରଷ ଦିଗମ୍ବର । ଅଙ୍ଗର ପାପ କଲି ଦୂର ॥
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପରମ ଯେ ଗୁରୁ । ପଞ୍ଚରି ଶୁଣିଲି ମୁଖରୁ ॥
ବାର ବରଷ ଘରେ ଥିଲି । ବାର ବରଷ ତୀର୍ଥ କଲି ॥
ବାର ବରଷ ଗୁରୁ ସେବା । ଭୂମୁକ୍ତି କି ଉପମା ଦେବା ॥
ପାଇଲି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଣ୍ଡାର । ନିର୍ଗୁଣ ସଗୁଣ ବିଗ୍ରହ ॥
ହରି ବଣିକେ କଲି ଆଶ । ମାୟା ବଣିକ କଲି ନାଶ ॥
ହରେ ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେ ଷଡ଼ । ରସ ମନ୍ତ୍ରର କଲି ଦୃଢ଼ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ମନ୍ତ୍ର ଗୁପତେଣ । ଅଣଅକ୍ଷର ଯେ ଗୁଣିଣ ॥
ପ୍ରାଣୀକି ଶୁଣାଇ ଶୁଣିଲି । ଚୌଦିଶା ଚୌପଦୀ ରଚିଲି ॥
ଶାଖୀ ସୁମୂର୍ତ୍ତି ଯେ କାହ୍ନାଣୀ । ଛିଗ ଛମାଳୀ ରାଗ ପୁଣି ॥
ବଣିଆ ପଟୋଳିର ମତ । ହରି ଚରଣେ ଦେଇ ଚିତ୍ତ ॥
କଳି ଭଜନ ସନ୍ତୋଷେଣ । ହରି ପସରା କରି ପଣ ॥

ଗୁରୁଙ୍କ ମହିମା ରଚିଲି । ମାତା ପିତାଙ୍କୁ କହିଲି ॥
ଗୁରୁଙ୍କ ଧର୍ମ୍ମ ଯେ ରଖଇ । ସୁପୁତ୍ର ତାହାଙ୍କୁ ଯେ କହି ॥
ମାତା ପିତାର ଧର୍ମ୍ମ ରଖି । ସୁପୁତ୍ର ବୋଲି ତାକୁ ଲେଖି ॥
ଏ ଧର୍ମ୍ମ ଯେ ପୁତ୍ର ନ କରେ । ଚୌରାଶୀ ଯୋନି ଦେହ ଧରେ ॥
କଳିରେ କୁପୁତ୍ର ବହୁତ । ଗୁରୁ ନ ସେବି ଦୁଷ୍ଟ ଚିତ୍ତ ॥
କଳିରେ ମହା ପାପୀ ଯୋଏ । ମାତା ପିତାଙ୍କୁ ଏଡ଼ି ରହେ ॥
ବର୍ଣ୍ଣ ଶଙ୍କର ପୁତ୍ର ଏହି । ଏ ପୁତ୍ରେ ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଚଉଶ ପୁତ୍ରେ ମୋର । ସୁପୁତ୍ର ସୁବୁଦ୍ଧି ସୁନର ॥
ଭକତ ହେଉ ତୁମ୍ଭ ଦେହ । ଅଚ୍ୟୁତ ଅଂଶେ ମିଶି ରହ ॥
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ସାର । ଚଉଶ ଯୋଏ ମନେ ଧର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର
ପୁଷ୍ପସେବା କଥନେ ପ୍ରହାସ ଲୀଳା ବର୍ଣ୍ଣନ
ନାମ ପଞ୍ଚବିଂଶ ପଟଳ ।

—:0:—

ଷଡ଼୍‌ବିଂଶ ପଟଳ

ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଗୋପାଳ । କହିବା ବନର ଯେ ସ୍ଥଳ ॥
ବନମାନଙ୍କ କଥା ରସ । ଫେଡ଼ିଲେ ଫିଟିବ ସନ୍ଦେଶ ॥
କହିବା ହେତୁ ମନେ ଧର । ଦ୍ୱାଦଶ ବନର ବିସ୍ତର ॥
ତାଳ ବନ ଯେ ଏକ ହୋଇ । କାଦମ୍ବରୀ ଯେ ବନ ଦୁଇ ॥
ବକୁଳ ବନ କୁଞ୍ଜ ବନ । କଣ୍ଠ ବନ ବୃନ୍ଦାବନ ॥
ରହସ୍ୟ ବନ ହେମ ବନ । ବସନ୍ତ ବନ ସଉବନ ॥
ସଦା ଆନନ୍ଦ ବନ କହି । କିଶୋର କିଶୋରୀ ବନହିଁ ॥
ଦ୍ୱାଦଶ ବନ ଏ ରୂପରେ । ବିହାର ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନରେ ॥

ଯାଦବ ନୀଳବନେ ରହି । ଦ୍ୱାଦଶ ସହ୍ର ଗୋପ ତହିଁ ॥
କଦମ୍ବ ବନେ ସଙ୍କର୍ଷଣ । ଦ୍ୱାଦଶ ସହ୍ର ଗୋପଗଣ ॥
ଦାମ ଯେ ବକୁଳ ବନରେ । ଦ୍ୱାଦଶ ସଖା ବୃନ୍ଦ ତାରେ ॥
ସୁଦାମ କୁଞ୍ଜବନେ ରହି । ବାର ସହ୍ର ଗୋପାଳ ତହିଁ ॥
ତ୍ରିଶ ସହସ୍ର ଯୋଗାରୂଢ଼ । ଅନନ୍ତ ହରିମନ୍ତ୍ର ଦୃଢ଼ ॥
ଶ୍ରୀବତ୍ସ ବୃନ୍ଦାବନେ ରହେ । ଦ୍ୱାଦଶ ସହ୍ର ଗୋପ ପୋଏ ॥
ବସନ୍ତ ବନେ ସଉନନ୍ଦ । ଦ୍ୱାଦଶ ସହ୍ର ଗୋପ ବୃନ୍ଦ । ୧୫ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରି । ସେ ବନେ ସୁଖେଣ ବିହରି ॥
ଗୋବିନ୍ଦାସ୍ତ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣି । ବସ୍ତ୍ରା ଚରାନ୍ତ ବନେ ପୁଣି ॥
ଯାଦବ ସଖା ମନ୍ତ୍ର ଏହି । ଭାଗବତ ମୁଖରେ ଗାଇ ॥
କଦମ୍ବ ବନେ ସଙ୍କର୍ଷଣ । କୃଷ୍ଣାସ୍ତ ମନ୍ତ୍ର ସେ ଭଜନ ॥
ବକୁଳ ବନେ ଦାମ ରହି । ହରେ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଜପୁ ତହିଁ । ୨୦ ।
କୁଞ୍ଜବନେ ସୁଦାମା ରହି । ଅନନ୍ତ ହରି ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାୟି ॥
ଅନନ୍ତ ଶବଦ ଯେ ରାମ । ହରି ଶବଦ କୃଷ୍ଣ ଶ୍ୟାମ ॥
ଏଣୁ ଏ ରାମ କୃଷ୍ଣ ନାମ । କ୍ଷଣେ ନ ଛାଡ଼ନ୍ତ ସୁଦାମ ॥
ଗାଈ ଚରାଉଥାନ୍ତ ବନେ । ହଂସ ଶବଦ ଧରେ ମନେ ॥
ରାଆ ଶବଦ ଏଡ଼ାଳରେ । ମଥ ରହଇ ଗୁପତରେ ॥
ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେ ସଖାଗଣ । ଜପନ୍ତ ରାମକୃଷ୍ଣ ପୁଣ ॥
ରାଆରେ ରାମ ଯେ ଗୁପତ । ଆବରି ଡକାନ୍ତ ବସ୍ତ୍ରନ୍ତ ॥
ଶ୍ରୀରାମ ବୃନ୍ଦାବନ ଲୀଳା । ବାର ସହସ୍ର ଗୋପ ଖେଳା ॥
ଗୋପୀଜନ ବଲ୍ଲଭାସ୍ତ ଗୁଣି । ବୃନ୍ଦାବନରେ ରହେ ପୁଣି ॥
ବସନ୍ତ ବନେ ସଉନନ୍ଦ । ମନ୍ତ୍ର ସେ ଜପଇ ଗୋବିନ୍ଦ ॥

୧୫—ଖ—

ଉଦ୍ଧବ କଣ୍ଟ୍ୟ ବନରେ । ଜପ କରନ୍ତ ନିରନ୍ତରେ ॥
ରହସ୍ୟ ବନରେ ଅକ୍ରୂର । କୃଷ୍ଣ ହରେ ଜପି ମନ୍ତ୍ରର ॥
ସାତ୍ୟକି ହେମ ବନେ ରହି । ହରେ ଯେ ନାମ ଜପେ ତହିଁ ॥

ବୃନ୍ଦାବନ ଯେ ଉପବନେ । ହରେ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣି ମନେ ॥
କଣୋଗ୍ରୀ ବନେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ । ରାଧା ମନ୍ତ୍ର ଜପି ଅଗ୍ରୀଷ୍ଟ ॥
ଉଦ୍ଧବ କଣସ୍ଥ ବନରେ । ଦ୍ୱାଦଶ ସଖ ସଙ୍ଗତରେ ॥
ରହସ୍ୟ ବନରେ ଅକ୍ରୂର । ଦ୍ୱାଦଶ ସହସ୍ର ସଙ୍ଗର ॥
ସାତ୍ତ୍ୱିକ ହେମ ବନେ ରହେ । ଦ୍ୱାଦଶ ସସ୍ର ଗୋପ ପୋଏ ॥
ରାଧିକା କୃଷ୍ଣ ନାମ ଜପେ । ଅପେ ଆପଣା ନାମ ସ୍ଥାପେ ॥
କାଳଁ ବୀଜ ଯେ ରାଧା ଧରେ । ଶ୍ରୀରଁ ବୀଜ ଯେ ରାଧା ସ୍ମରେ ।
ଗୋପୀ ଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ଧରଇ । କେ ଜନ ବଲ୍ଲଭାୟ କହି ॥
କ୍ଲୀଁ କୃଷ୍ଣାୟ କେବା ଧରେ । କେ ହରେକୃଷ୍ଣ ନାମ ସ୍ମରେ ॥
ରାଧା ମନ୍ତ୍ର ବା କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର । ଆବର ଗୋପାଳର ମନ୍ତ୍ର । ୪୦ ।
ହରେ କୃଷ୍ଣ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଧରି । ଗୋପାଳ ବନରେ ବିହରି ॥
ଦ୍ୱାଦଶ ବନର ବିଗ୍ରହ । ବାରଟିଆ ଯେ ମନେ ଧର ॥
ଦ୍ୱାଦଶ ବନ ଧ୍ୟାନ କରି । ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପାଳ ସୁମରି ॥
ରାହାସ ରସରେ ମିଶିବ । ସାଖା ସଖୀ ଯେ ହାବ ଭାବ ॥
ସ୍ୱରୂପ ଅଙ୍ଗ ପାଲଟଇ । ସ୍ତ୍ରିଙ୍ଗ ଅଙ୍ଗରେ ସେବା ଧ୍ୟାଇ ॥
ରାଧିକା ମନ୍ତ୍ର ଜପ କରି । ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନକୁ ସୁମରି ॥
ତେବେ ରାହାସ ରସେ ମିଶେ । ଅଚ୍ୟୁତ କହିଲେ ହରଷେ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଚୂଡ଼ାମଣି ଖଣ୍ଡେ ସଖାଗଣ ବନର
ନିଯ୍ୟମ ଉଚ୍ଚାରଣ ନାମ ଷଡ଼୍‌ବିଂଶ ପଟଳ ।

—:o:—

ସପ୍ତବିଂଶ ପଟଳ

ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ । ଗୁରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ଫେଡ଼ ଧନ୍ଦ ॥
କଦମ୍ବ ବନ ଧ୍ୟାନ କରି । ଏମନ୍ତ ହୃଦରେ ସୁମରି ॥
କ୍ଲୀଁ କୃଷ୍ଣାୟ ଯେ ନମଃ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣିବ ଉତ୍ତମ ॥
ନୀଳ ବନକୁ ଧ୍ୟାନ କରି । ଏମନ୍ତ ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମରି ॥

କ୍ଳୀଁ କୃଷ୍ଣାୟ ରାମ ହରେ । ସୁଦାମ ସ୍ମରେ ସେ ଅନ୍ତରେ ।
ବକୁଳ ବନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ସେ ଭଲେ ॥
ହ୍ରୀଁ କୃଷ୍ଣାୟ ସେ ନମଃ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଉତ୍ତମ ॥
କୁଞ୍ଜ ବନକୁ ସୁମରିଲେ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ସେ ଭଲେ ॥
ଓଁ କୃଷ୍ଣ ପରମାନନ୍ଦ । ନମାମ୍ୟହଂ ସେ ଆନନ୍ଦ ॥
ବୃନ୍ଦାବନକୁ ଧ୍ୟାନ କରି । ମନ୍ତ୍ର ସୁମରି ହୃଦେ ଧରି ।
ଓଁ କ୍ଳୀଁ ମାଧବାୟ । ଉଦ୍ଧବ କୃଷ୍ଣ ନମାମ୍ୟହମ୍ ॥
କଣ୍ଠସ୍ଥ ବନ ସୁମରିବ । ଯତନେ ଏ ମନ୍ତ୍ର ଭଜିବ ॥
କ୍ଳୀଁ କୃଷ୍ଣ ସେ ଗୋବିନ୍ଦ । ରାମ ହରେ ସେ ହୃଦେ ବନ୍ଧ ॥
ରହସ୍ୟ ବନ ଧ୍ୟାନ କର । ଏ ମନ୍ତ୍ର ହୃଦରେ ସୁମର ॥
ହଉଁ ସେ ହେଜ କଲ୍ପତରୁ । ସାତ୍ୱିକ ନମ ତତେ କରୁ ।
ହେମ ବନକୁ କର ଧ୍ୟାନ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଯତନ ॥
ଓଁ ସେ କ୍ଳୀଁ ସେ କୃଷ୍ଣ । ମାଧବ ହରି ଏତୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ॥
ବସନ୍ତ ବନର ବସ୍ତୁର । ଧ୍ୟାନ ପଥରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ॥
ଓଁ କ୍ଳୀଁ ରାମ ରାମ । ମାଧବ ତୋରେ ନମୋ ନମ ॥
ସନ୍ତ ବନକୁ ସୁମରଣ । ଜପ ଏମନ୍ତେ ହୃଦେ ଘେନ ।
କ୍ଳୀଁ କୃଷ୍ଣ ହେ ଗୋବିନ୍ଦ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିଣ ଆନନ୍ଦ ॥
ସଦା ଆନନ୍ଦ ମନେ ଧ୍ୟାନ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଯତନ ॥
ଓଁ କ୍ଳୀଁ ହେ ଗୋବିନ୍ଦ । ହରେ ହରେ ପରମାନନ୍ଦ ॥
କିଶୋର ବନର ଭଜନ । ହୃଦରେ ଗୁଣିବ ମନେଣ ॥
ଓଁ କୃଷ୍ଣ ସେ ରାଧେ କୃଷ୍ଣ । ରାଧା ଶ୍ୟାମ ସେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ॥
କଦମ୍ବ ବନେ ଦାମ ରହେ । ସୁଦାମ ନୀଳବନେ ଥାଏ ॥
ଶ୍ରୀବତ୍ସ ବକୁଳ ବନରେ । ସ୍ତୋକ କୃଷ୍ଣ କୁଞ୍ଜବନରେ ॥
ଉଦ୍ଧବ ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନରେ । ପାଦୁକା ରହସ୍ୟ ବନରେ ।
ବସନ୍ତ ବନେ ବୃନ୍ଦା ନନ୍ଦ । ଯୌବନେ ଆନନ୍ଦ ସେ ନନ୍ଦ ॥
ସୁବାହୁ ସଦା ଆନନ୍ଦରେ । ସଦା ଆନନ୍ଦ ସେ ବନରେ ॥

କଶୋଖି ବନେ ରାଧା କୃଷ୍ଣ । ଏମନ୍ତ ବନରେ ଯେ ଭେଟ ॥
ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ଧ୍ୟାନ କରି । ଶାଖା ଭଗତ ହୃଦେ ଧରି ॥
କଦମ୍ବ ବନେ କର ଆଶ । ନନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ଧ୍ୟାନେ ଘୋଷ ॥
ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଯେ ଦୁଇ । ନୀଳ ବନକୁ ଧ୍ୟାନ ରହି ॥
ବକୁଳ ବନକୁ ସୁମର । ଯାଦବ ବସ୍ତ୍ର ମନେ ଧର । ୩୭ ।
କୁଞ୍ଜ ବନକୁ ସୁମରିବ । ରାମ ପବନ ଯେ ଧରିବ ॥
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନ ଲକ୍ଷ୍ୟେ କର । ଗୋବିନ୍ଦ ଭରଥ ସୁମର ॥
କଣ୍ଡୁ ବନ ଲକ୍ଷ୍ୟେ କରି । ଧର୍ମ୍ମ ମଥୁରା ମନେ ଧରି ॥
ରହସ୍ୟ ବନରେ ଭଜନ । ବିଷ୍ଣୁ ଉତ୍ଥାନ ଦିଅ ମନ ॥
ସଙ୍ଘ ବନରେ କର ସେବା । ଦକ୍ଷିଣ ବାଳକ ସର୍ବଦା ॥
ବସନ୍ତ ବନ କର ଲକ୍ଷ୍ୟେ । ନିରଞ୍ଜନ ଯେ ବୃନ୍ଦା ଧ୍ୟାୟେ ॥
ସଙ୍ଘ ବନରେ କର ସେବା । ଗୋବିନ୍ଦ ବନ୍ଧ ଯେ ଧ୍ୟାଇବା ॥
ସଦା ଆନନ୍ଦ ବନେ ବାସ । ମଧୁ ଲେହ୍ୟ ଯେ କର ଆଶ ॥
କଶୋଖି ବନେ ସର୍ବେ ସେବା । ଚବିଶ ଗୋପାଳ ମିଳିବା ॥
ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଯେ ନିତ୍ୟ ଜାଣି । ରସ ରସ କଥା ଅଗ୍ରଣୀ । ୪୫ ।
ରାଜ ଦିକସେ ସେବା ମାନ । ଧ୍ୟାଇଣ କରିବେ ଭଜନ ॥
ସତ୍ୟରେ ଋଷିଗଣ ହେଲ । ଭଗବାନରେ ବିହରିଲ ॥
ତ୍ରେତାରେ ବାନର ହୋଇଣ । ଭ୍ରମିଲ ଶ୍ରୀରାମ ସଙ୍ଗେଣ ॥
ଦ୍ୱାପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗରେ । ବିହାର ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନରେ ॥
କଳିରେ ନଦିଆ ନବରେ । ଜନମ ହେଲ ଗଙ୍ଗା ତୀରେ ॥
ଉତ୍କଳେ ବିରଜା ଦେଶରେ । ଜନମ ଝଙ୍କର ବିପରେ ॥
ପୁଣ ବିନ୍ଦୁର ଅର୍କ ସ୍ଥଳ । କଳଙ୍କି ସଙ୍ଗେ ହୋଇ ମେଳ ॥
ଘୃଣ ଯେ ଲକ୍ଷ ଭୋଗ ହେବ । ମୃତ୍ୟୁ ଯେ ପୁଣ ନ ଲଭିବ ॥
ବଢଣ ସସ ପାପେ ଯିବ । ବଉଦ୍ଧ ରୂପ ଗୋପ୍ୟ ହେବ ॥
କଳଙ୍କି ହୋଇବେ ଆପଣ । ଥିବେ ସଙ୍ଗତେ ବାରଜଣ ॥
ଆବର ବାରଜଣେ ପୁଣି । ଲୀଳା କରିବେ ସଙ୍ଗେ ଦେଖି ॥
ସତ୍ୟ କଳି ଯେ ପ୍ରକାଶିବ । ପୃଥିବୀ ଭକ୍ତ ବୃନ୍ଦ ହେବ ॥

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଗୃହରେ ରହିବ । ଛଣଛୁଆ ଘର ନୋହିବ ॥
କର ନ ନେବ ରାଜା ପୁଣ । ଉଦର ମାଫିକେ ଚଷିଣ ॥
ଶୂଦ୍ରଙ୍କ କର୍ମ ସର୍ବ ଯିବ । ଯେ ଯାହା ବୃତ୍ତି ସେ କରିବ ॥
ବହୁତ ଦୁଧ ଗାଈ ଦେବେ । ଗୋପାଳେ ଦୁଃଖରୁ ବର୍ତ୍ତିବେ ॥
ଯେତେ ଧେନୁ କଳିରେ ଗୁପତ । ଗୋପାଳେ ନୋହିବେ ଉଦ୍ଧତ ॥
ଗଉଡ଼ ଜାତି ବୋଲାଇବେ । କଳିରେ କଷ୍ଟରେ ବର୍ତ୍ତିବେ ॥
କଳଙ୍କି ଗୋପାଳଙ୍କୁ ଧେନୁ । ଭୁଞ୍ଜିବୁ ଘୃତଦୁଧ ପୁଣି ॥
ଗୋପାଳ ପ୍ରାୟେ ଗୋପାଳରେ । ବିହାର କରିବେ ଓଡ଼ରେ ॥
ଛେନା ଲବଣୀ ଦୁଧସର । ଅଧାମ ଗୋଷ୍ଟିକା ସାକର ॥
ଗୋପାଳ ସଙ୍ଗରେ ଭୁଞ୍ଜିବୁ । କାଳିଆ ଘୋଡ଼ାରେ ଚଢ଼ିବୁ ॥
ଅନନ୍ତ କେଶରୀ ରାଜନ । ଧଳା ଘୋଡ଼ା ସେ କରି ଯାନ ॥
ଚାରି ବର୍ଣ୍ଣର ଲୋକ ଯେତେ । ଅଠର ପାଟକ ସହିତେ ॥
ସମସ୍ତେ ଏକଠାରେ ମିଳି । ସଂସାରେ ନ ଥିବ ଯେ କଳି ॥
ଋଷି ପୁରୁଷମାନେ ପୁଣ । କରିବେ ସମାଧି ଧାରଣ । ୭୦ ।
ସଗୁଣ ରୂପ ସଙ୍ଗେ ଥିବେ । ନିର୍ଗୁଣ ରୂପକୁ ଧ୍ୟାଇବେ ॥
କଟକ ବସିବ ଯେ ପୁଣ । ଅର୍କ ବଟର ସନ୍ନିଧେଣ ॥
ହରିଶିପୁର କୁଜଙ୍ଗରେ । ରଇଁତୋ ଯାଜ ଏ ନଗରେ ॥
ଏତେ ଲମ୍ବରେ ଯେ କଟକ । ଭଲ ଦଉଡ଼ ଅଶ୍ୱ ଏକ ॥
ଯାଜ ନଗରୁ ଛଡଅନା । କଟକ ଠାରୁ ହଟକନା ॥
ଏଥିରେ ବର୍ଷିବ ନବର । ଦାଣ୍ଡ ରହିବ ନଅଁଳାର ॥
ପାରଦ୍ୱୀପରୁ ବାଙ୍କି ଯାଏ । ଚାଲିବା ଦାଣ୍ଡ ସେ ଗୋଟାଏ ॥
କନ୍ଦର୍ ପାରି ଏକ ଖଣ୍ଡ । ଘୋଡ଼ାଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ଏ ଦାଣ୍ଡ ॥
ସକଳ ଥାନ ଭାଙ୍ଗିଯିବ । ଏ ଥାନେ କଟକ ବସିବ ॥
କଳି ଚରିତ କଥାମାନ । ଆଗକୁ ଗଣିବେ ସୁଜନ । ୮୦ ।
କଳିରେ ଯେତେ ଜନ ଥିଲେ । ଅଜ୍ଞାନେ ଦାନ ସେ ବର୍ତ୍ତିଲେ ॥
ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ର ବୁଝିଥିଲେ । ଅମେଧ ଦ୍ରବ୍ୟହିଁ ଭକ୍ଷିଲେ ॥

ମସ୍ତ୍ୟ ମାଉଁସ ପର ଦାରା । ପ୍ରାଣୀଏ ଏ ହେତୁରୁ ମାରା ॥
ଏଣୁ ଅଲପ ଧନେ ନାଶ । ନିର୍ଗୁଣ ନ ସାଧିଲେ ଲେଶ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ଯେ ଜନ ସାଧଇ । ଅଲପ ଧନେ ନ ମରଇ ॥
ଘୋର କଳିରେ ପ୍ରାଣୀ ମତ୍ତ । ଏଣୁ ଅଲପ ଧନେ ହତ ॥
ଏଣୁ ନିର୍ଗୁଣ ଲକ୍ଷ୍ୟେ କର । ଅଚ୍ୟୁତ ବାକ୍ୟ ନିରାଧାର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ବନ ଦର୍ଶନ
ମନ୍ତ୍ରଭେଦ କଥନେ କଳି ଆଗମ ଚରିତେ
ନାମ ସପ୍ତବିଂଶ ପଟଳ ।

—:o:—

ଅଷ୍ଟାବିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ସୁମର । ବାର ଗୋପାଳ ସଙ୍ଗକର ॥
ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନକୁ ଧାଇବ । କୀର୍ତ୍ତନେ ମନ ଦେଇଥିବ ॥
ରହାସେ ସେବ ଯେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ । ସପ୍ତ ପୁରୁଷ ଉଦ୍ଧାରକୁ ॥
ଯେତ୍ତୁ ସେ ରହାସ ସେବିବ । ସେ ବୃନ୍ଦାବନକୁ ପାଇବ ॥
ରାମ ଭରଥ ତୁମ୍ଭେ ବୁଝ । ବାର ଗୋପାଳ ଏଥି ମଜ୍ଜ ॥
କିରୂପେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଧାଇବେ । ଏ ଭେଦ ଆଜ୍ଞା ହେଉ ଏବେ ॥
ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ଭୃତ୍ୟଙ୍କର ଭୃତ୍ୟ । ତୁମ୍ଭ ସେବାରେ ନିମଜ୍ଜିତ ॥
ମୁଁ କାହିଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପାଇବ । ଭୃତ୍ୟ ପଣରେ ଧନ ନେବ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ହେ କାଣ । ତାରିଲ ସକଳ ଯେ ଜନ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳ ଉଦ୍ଧାରଣ । ଧନ୍ୟ ସେ ତୁମ୍ଭ ପ୍ରୀତି ପୁଣ॥
ଟଙ୍କା କଉଡ଼ି ଘେନ ବୁଲ । ଯାହା ମାଗିଲ ତାହା ଦେଲ ॥
ଛତିଶ ପାଟକରୁ ଆଣି । ଦେଲ ଯେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ ପୁଣି ॥
ସଂସାରେ ଭିକ୍ଷା ଯେ ମାଗିଲ । ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କିରୂପେ ସେ ଦେଲ ॥
ଆମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭର କି କରିବୁ । କିରୂପେ ସେବାରେ ଥାପିବୁ ॥

ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭର ଗୁରୁ ଅଟ । ଭିକ୍ଷା ମାଗିଣ ପାଦେ ଖଟ ॥
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶରେ ଯେତେ ଥିବେ । ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ କୃଷ୍ଣ ସେବିବେ ॥
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶରେ ଅଂଶ ପୁଣ । ନାମ ଗାୟନେ ଯାଉ ଦିନ ॥
ମୃଦଂଗ ତାଳ ଯେ ଧେନବେ । ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନକୁ ଗମିବେ ॥
ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପାଳ ନ ସ୍ମରେ । କାମଳ କୃଷ୍ଣ ତା ଶରୀରେ ॥
ମଗ୍ନ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତକୁ । ଅଚ୍ୟୁତ କୃପା ଯେ ତାହାକୁ ।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ରହାସ
ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବର୍ଣ୍ଣନେ ଭେଦ କଥନେ
ନାମ ଅଷ୍ଟାବିଂଶ ପଟଳ ।

ଊନତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ସୁଦାମ । ଆଜ୍ଞା ଯେ ଦିଅ ଗୁରୁବ୍ରହ୍ମ ॥
ନାମ କୃଷ୍ଣ ଯେ କରୁପେଣ । କରିବୁଁ ଆମ୍ଭେ ସୁମରଣ ॥
ଗୁରୁ ବଚନ ଶିଷ୍ୟେ ଶୁଣ । କହିବା ଏଥି ରୂପ ଗୁଣ ॥
ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରାର ତଳେ ବସେ । ଅକାର ମୂର୍ତ୍ତି ଯେ ପ୍ରକାଶେ ॥
ଆଦି ଅକାର କୃଷ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣ । ନଅ ଦିକଳା ପାଦେ ଚିହ୍ନ ॥
ଉପର ଶିର ହସ୍ତ ହୋଇ । ନୟନ ନାସା ମୁଖ ସେହି ॥
ପ୍ରାନ୍ତର ନଅ ପାଦ ଶୋଭା । ଉପର ନଅ ହୃଦେ ଆଭା ॥
ଭୁଜ ଯେ ଅଟେ ଶୁଭ୍ର ସେହି । ଭୁଜ ନୟନ ନାସା ଏହି ॥
ନମ ରାଧା ଯେ ଛନ୍ଦ ତହିଁ । ଶୁଣିଲୁ-ଟିକ ହୋ ତନସ୍ଥି ॥
ଅକାର ପ୍ରାନ୍ତ ବିଷ୍ଣୁ ଜାଣ । ଉକାର ବ୍ରହ୍ମ ପରମାଣ । ୧୦ ।
ମକାର ମହେଶଟି ବନ୍ଧ । ଏମନ୍ତେ ତିନ ରୂପ ତହିଁ ॥
ମକାର ଅଟଇ ଅନନ୍ତ । ସିଂହାସନ ଅଟଇ ସେ ତ ॥
ମକାର ଅଟେ ସୁଦର୍ଶନ । ଏମନ୍ତେ ତିନ ରୂପ ଚିହ୍ନ ॥

ଅକାର ପ୍ରାନ୍ତ ଜଗନ୍ନାଥ । ଉକାରେ ସୁଭଦ୍ରା ସଂଯୁକ୍ତ ॥
ଏ ଗର୍ଭେ ନଅ ନଜରୂପ । ଅଛନ୍ତି ଗୁପତେ ସେହି ତ ॥
ଏ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଯେ ଉତ୍ତମ । ନାମ ଯେ ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ॥
ଏକାରେ କୃଷ୍ଣ ବେଜାକ୍ଷର । ମକାରେ ହରେ ବେଜ ଧର ॥
ଉକାରେ ରାମ ବେଜ ବସେ । ଅଧରେ ଶ୍ୟାମ ପରକାଶେ ॥
ଏମନ୍ତେ ହରେ ରାମକୃଷ୍ଣ । ଶ୍ୟାମ ମିଶିଣ ଗୃହ ଧାମ ॥
ହରେ ଯେ ବଳଭଦ୍ର ହୋସ୍ତେ । ରାମ ସୁଭଦ୍ରା ରୂପେ ଶୋହେ ॥
କୃଷ୍ଣ ଯେ ହୋସ୍ତେ ଜଗନ୍ନାଥ । ଶ୍ୟାମ ସୁଦର୍ଶନ ସମ୍ଭୂତ ॥
ହ୍ରୀଁ ବଳଭଦ୍ର କହି । ଶ୍ରୀଁ ଯେ ସୁଭଦ୍ରା ଅଟଇ ॥
କ୍ଲୀଁ ଅଟଇ ଜଗନ୍ନାଥ । ଦାମ ସୁଦର୍ଶନ ସମ୍ଭୂତ ॥
ନନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ରୂପ ଶୋଭା । ନନ୍ଦ ସୁଭଦ୍ରା ବେଜ ଆଭା ॥
ଦାନ ଅଟଇ ଜଗନ୍ନାଥ । ଧର୍ମ ବ୍ରହ୍ମ ଯେ ଏ ଚତୁର୍ଥ ॥
ସାଧୁ ଯେ କାମପାଳ କହି । ମଧୁ ସୁଭଦ୍ରା ରୂପ ହୋଇ ॥
କାମ ଯେ ଜଗନ୍ନାଥ ଜାଣ । ବ୍ରହ୍ମ ଯେ ସୁଦର୍ଶନ ପୁଣ ॥
ଏମନ୍ତେ ଗୃହ ଗୃହ ନାମ । ଏହି ଯେ ଅଟେ ହରେ ରାମ ॥
ହ୍ରୀଁ ଅକ୍ଷରୁ ହରେ ଜାତ । କ୍ଲୀଁ ଅକ୍ଷରୁ କୃଷ୍ଣ ଖ୍ୟାତ ॥
ଶ୍ରୀଁ ଅକ୍ଷରୁ ରାମ ହୁଏ । ଉଲଟେ ତିନି ନାମ କହେ ॥
ହରେ ରାମ ଯେ କୃଷ୍ଣ ତିନି । ସଂସାରେ କରନ୍ତି ଭ୍ରମଣି ॥
ପୁଣ ଯେ ଚୈତନ୍ୟ ଠାକୁର । ସେ ପୁଣ ମନ୍ତ୍ର କଲେ ଆର ॥
ଠାକୁରାଣୀ ଯେ ମନ୍ତ୍ର କର । ଶ୍ରୀଁ ବୀଜରୁ ସେ ସଞ୍ଚର ॥
ଶ୍ରୀଁ ରାଧିକାୟୈ ନମଃ । ମନ୍ତ୍ର ଭିଅଇଲେ ଉତ୍ତମ ॥
କ୍ଲୀଁ ବୀଜୁଁ କୃଷ୍ଣ ନାମ । କ୍ଲୀଁ କୃଷ୍ଣାୟ ଯେ ନମଃ ।
ରାମଶ୍ୟାମ କୃଷ୍ଣରୁ କର । ଶ୍ରୀ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ଧର ॥
ରାଧେ ଶ୍ୟାମ ଯେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ । ଶ୍ୟାମ ବେଦରୁ ଉତପନ୍ନ ॥
କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ଯେ ରାଧେ ହୋଇ । ଏମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାଶଇ ॥
ଜନ ବଲ୍ଲଭ ହ୍ରୀଁ ବୀଜେ । ଗୋପୀ ଶୀରେ ଯେ ବିରାଜେ ।

କ୍ଳୀଁ କୃଷ୍ଣାୟ ଯେ ନମ । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଉତ୍ତମ ॥
କାମ ଗାୟତ୍ରୀ ଯାହା କହ୍ନି । ଆକାର ମାତ୍ରାରୁ କ୍ଷରଇ ॥
ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀ ପୁଣ ଯେହ୍ନି । ଓଁକାର ଯନ୍ତ୍ରୁ ପ୍ରକାଶଇ ॥
ରୁଦ୍ର ଗାୟତ୍ରୀ ମକାରେଣ । ଅଧରେ ଛନ୍ଦ ବସେ ପୁଣ ॥
ସିଦ୍ଧ ବସଇ ଅକାରରେ । ଧ୍ୟାନ ବସଇ ମକାରରେ ॥
ରୂପ ଯେ ଓଁକାରେ ବସଇ । ସ୍ତୁତି ଯେ ଅର୍ଦ୍ଧ ମାତ୍ରା ହୋଇ ॥
ପଣ ଯେ ବସଇ ସି ରେ । ର ଯେ ବସଇ ଧୀ ରେ ॥
ଶଶ ବସଇ ରକାରେଣ । ବଦ ଯେ ସ୍ତୁ ରେ ଗୋପନ ॥
ଏ ହରେ ରାମ ମନ୍ତ୍ର ସାର । ସକଳ ମନ୍ତ୍ର ଏ ଗର୍ଭର ॥
ଅଣ ଅକ୍ଷର ଏକାକ୍ଷର । ତାରକ ରାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ॥
ହରେ ରାମ ମିଶିଣ ପାଞ୍ଚ । ଏ ପାଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ର ମୂଳ ସଞ୍ଚ ॥
ଅଣ ଅକ୍ଷର ମୂଳ ହୋଇ । ଏକ ଅକ୍ଷର ଅଙ୍କୁରଇ ॥
ତାରକ ଅଟଇ ଯେ ଡାଳ । ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଫୁଲ ॥
ହରେ ରାମ ଯେ ଫଳ ହୋଇ । ଆବର ରସ ମନ୍ତ୍ର ତହିଁ ॥
ବୃକ୍ଷର ମୂଳରେ ବସିବ । କ୍ରମେ ବୃକ୍ଷପରେ ଉଠିବ ॥
ଡାଳରେ ଉଠି ପୁଣ୍ୟ ବାସ । ଘୋଷ ସୁଜନେ ସାଧୁ ଅଂଶ ॥
ଡାଳେ ଉଠିଲେ ଫଳ ଖାଇ । ଫଳର ରସ ଯେ ଜାଣଇ ॥
ମୂଳ ନ ଚହ୍ନି ଯେ ଉଦାସ । ଧାନରେ ଯେସନକି ଘାସ ॥
ଅଣ ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଘୋଷ । ତେବେ ଜୀବର ପାପ ନାଶ ॥
ଏକା ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାଇ । କଠୋର ପାପ ନାଶ ଯାଇ ॥
ତାରକ ରାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର । ପ୍ରାରବ୍ଧ ପାପମାନ ହର ॥
ହରେ ରାମକୁ ଯେ ଜପିବ । ଫଳ ଯେ ପାପକୁ ଛେଦବ ॥
ଅଣଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଧରେ । କୋଟିଏ ଜନ୍ମ ପାପ ହରେ ॥
ଏକା ଅକ୍ଷର ଯେ ଜାଣଇ । ତା ରୋଗ ବ୍ୟାଧି କ୍ଷୟ ଯାଇ ॥
ମଲେଣ କୃଷ୍ଣ ପୁରେ ରହେ । କୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ଚଉ ଦଏ ॥
ତାରକ ରାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର । ରାମାଦ୍ଧ ଭଜ ଭବୁଁ ପାର ॥
ଶୁଣ ହେ ବାରଟିଆ ଦାସ । ଗୁଡ଼ୁଲ ଧନପଣ ଆଶ ॥

ତୁମ୍ଭର ବାର ଯେ ବରଷ । ଭକ୍ତରେ ବଳାଇଲ ଆଶ ॥
ବାର ବରଷ ଆମ୍ଭ ସେବା । ତାହା ତ ପଶୁରିଲ ଯେବା ॥
ଏଣୁ ପାଇଲ ମନ୍ତ୍ର ସାର । ତେଜିଲ ଧନ ପୁତ୍ର ଦାର ॥
ବାର ବରଷ ଦେଶାନ୍ତର । ଭ୍ରମିଲ ତୀର୍ଥ ବ୍ରତ କରି ॥
ଏବେ ତୃତୀୟ ପରବେଶ । ଚତୁର୍ଥ କାଳ ଅଟେ ଦୃଶ୍ୟ ॥
ଓଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ସ୍ଥାନ ଧରି । ରହ ତୁମ୍ଭେ ଯେ ମିଳିକରି ॥
ଉତ୍‌ଥାନ ମଥୁରି ଯେ ଦୁଇ । ବାଙ୍କି ମୁହାଣେ ରହ ଯାଇ ॥
ଗୋବିନ୍ଦ ବସ୍ତ୍ର ବେନି ଜନ । କୋଠ ଦେଶରେ କର ସ୍ଥାନ ॥
ସୁଦାମ ଆନନ୍ଦ ଯେ ଦୁଇ । ଖଣ୍ଡି ବିଶରେ ରହ ଯାଇ ॥
ପବନ ବୃନ୍ଦାବନ ପୁଣ । କୋଦଣ୍ଡା ବିଶେ କରି ସ୍ଥାନ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ବାଳକ । ବୃନ୍ଦାବନ ଯେ ଗୁରି ଲୋକ ॥
ଯାଦବ ଗୋପ ଯେନ ମନ । ଟଙ୍କାର ବିଶେ କର ସ୍ଥାନ ॥
ପାଇକା ବିଶେ ? କ୍ରଜ ରହ । ଖଣ୍ଡିରେ ଭୁଅରଅ ଦେହ ॥
ଶାଇଲୋ ବିଶେ ଧର୍ମୁଁ ରହ । ସୁଆଙ୍ଗ ବିଶେ ରାମ ଥାଅ ॥
ଝାଡ଼ ଖଣ୍ଡରେ ସୁନପୁର । ବିଷ୍ଣୁ ଯେ ରହୁ ସେହିଠାର ॥
ତୁମ୍ଭେ ପଞ୍ଚ ଗୋପ ସଂସାର । ଛଡ଼ ଗୋପାଳରେ ବିହର ॥
ଖୋଲ କରତାଳ ନ ସାଧିଲ । ଦେଶାନ୍ତର ହିତ ନ ଗଲ ॥
ମଳିନ ହେବ ତୁମ୍ଭ ଅଂଶ । ତୁମ୍ଭ ଧ୍ୟାନରେ ନାହିଁ ଯଶ ॥
ତୁମ୍ଭେ ନରତେ ଭଣ୍ଡ ଖାଇ । ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରରେ ପଶ୍ୟ ନୋହି ॥
ଗୁରି ପୀଡ଼ି ଯେ ଜଡ଼େ ଯିବ । ପଞ୍ଚରେ ଏକ ଏକ ଥିବ ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରି । ଏକକୁ ଆରେକ ପଗୁରି ॥
ବାରଟିଆ ଯେ ଦାସ ଘର । ଘୋଷି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କୀର୍ତ୍ତନର ॥
ମଳିନ ଗୁରି ପୀଢ଼ିଠାରେ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଏକ ଏକ ନରେ ॥
ଛଡ଼ ଗୋପାଳ ବଇରାଗୀ । ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗତେ ନାହିଁ ଭୋଗୀ ॥
ବଇରାଗୀ ବା ନପୁଂସକ । ଏଥୁଁ କରୂପେ ହେବେ ଲୋକ ॥
ଉତ୍‌ଥାନ ପବନ ମଥୁରି । ବୃନ୍ଦାବନ ଯେ ମଧୁଧାରି ॥
ଆନନ୍ଦ ମିଶି ଛଡ଼ ନର । ଏଥି ନଥିବେ ଅଂଶ ଆର ॥

ଯାଦବ ବାଳକ ସୁଦାମ । ଅଂଶ ଅଳପସ୍ତବେ ସମ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଦାସର ଅଂଶରେ । କିଛି ଅଂଶ ବା ଏଥି ଧରେ ॥
ମଧୁସ୍ତ ଅଂଶ ଚିରଞ୍ଜୀବ । ଗୋପ ଯେ କୁଳରେ ଦୁର୍ଲଭ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ସ୍ଥାନମାନ କର । ଦାସ ପୁତ୍ର ହେବେ ତୁମ୍ଭର ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ପଥ ଭସାଇବ । ଗୋପ ବାଳକ ମିଶାଇବ ॥
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶରେ ମିଶି ଅଂଶ । ଗୋପାଳ କୁଳେ ହେବେ ଦାସ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର
ମୂର୍ତ୍ତି କଥନେ ଶ୍ୟାମ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣନେ
ନାମ ଊନତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ।

———

ତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

କହ ପରମ ଗୁରୁ ଦେବ । ଏ ଶିବ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଭାବ ॥
ବସର ବସର ପରୁର । ତୁମ୍ଭେ ବବେକ ଅଟ ବାର ॥
ଆଉ ଆଦତ ବେନକ୍ଷର । ଅଉ ଯେ ପାର୍ବତୀ ଶରୀର । ୩ ।
ଅକାର ମିଶି ପଞ୍ଚକଳା । ପଞ୍ଚ ଅକ୍ଷର ଏଥୁଁ ହେଲା ॥

୩—ଖ, ଗ—

ସକାର ପାଶେ ଷୋଳ ସ୍ୱର । ଆଠ ଅ.ଠ ଯେ ବସାଗର ॥
ଅକାର ମହେଶଟି ଜାଣ । ମୁକାର ଆଦ୍ୟ ଶକ୍ତି ପୁଣ ॥
ଅକାର ଅ.ଦ୍ୟ ନ' ପାଦ । ହସ୍ତ ଶିର ଉପର ଭେଦ ॥
ଅକାର ଆଦ୍ୟ ନଅ ଯେହ୍ନ । ଚରଣ ବୋଲି ତାହା କହ୍ନ ॥
ଉପର ଶିର ହସ୍ତ ଶୋଭା । ଈଶ୍ୱର ପାର୍ବତୀ ସେବବା ॥

ଅଙ୍ଗରୁ ଅଉ ହେଲା ଜାତ । ନଅ ଏ ଅକାରୁ ସମ୍ଭୂତ ॥
ମ ଅକାରୁ ଜାତ ହୋଇ । ଶିଁ ଯେ ଅକାର ଷରଇ ॥
ଓଁକାରୁ ବା ସଞ୍ଚରିଲା । ସ୍ତୃ ଅଇସ୍ବକୁ ଧଇଲା ॥
ଏମନ୍ତେ ଶିବ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର । ଓଁ ନମ ଶିବାସ୍ବ ବଗ୍ବର ॥
ଓଁ ଅଙ୍ଗ ଯେ ମିଶି ଷୋଳ । ଈଶ୍ୱର-ପାର୍ବତୀଙ୍କ ସ୍ଥଳ ॥
ଓଁକାର ଅକ୍ଷର ଗୁଣନ୍ତି । ଯୋଗ ସାଧୁ ଯେ ଜନ ମୂର୍ତ୍ତି ॥
ଧର୍ମ ଅର୍ଥ ଯେ କାମ ମୋକ୍ଷ । ଭଜିଲେ ହଅଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ॥
ଦେବତା ଋଷିଗଣମାନେ । ଗନ୍ଧର୍ବ ଆଦି ଯେତେ ଜନେ ॥
ନର ଆଦି ଏ ସୁମରଣ । ଲଭିଲେ ଅର୍ଥ ଧନ ପୁଣ ॥୧୩॥
ପାର୍ବତୀ ବାମ ପାଶେ ବସେ । ଯୋଗ ଭକ୍ତି ମିଶାଇ ଘୋଷେ ॥
ଯେତେକ ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ହୃଦେ । ବିଜୟେ କରେ ମାୟା ଛନ୍ଦେ ॥
ଏଣୁ କି ଜୀବଶିବ ଏକ । ପାଣି ପବନୁ ଜୀବ ଲୋକ ॥
ଏରୂପେ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ସୁମରେ । ଦୟା କରଇ ଶିବ ତାରେ ॥
ନାମର ଭେଦ ଯେ ଜାଣଇ । ନାମ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ସେ ପାଇ ॥
କଳିଯୁଗରେ ଶିବ ଜାତ । ନଦିଆ ସ୍ଥଳେ ଯେ ଅଦ୍ୱୈତ ॥
ତେଣୁ ଯେ ଆଦିଗୁରୁ ହୁଏ । ଅଦ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରର ସେତୁ କହେ ॥
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଯେ ତ୍ରିପୁର । ଈଶ୍ୱର ଲୀଳା ଖେଳ ଘର ॥
ଏ ଷୋଳଦଳ ସୁମରିବ । ଏମନ୍ତେ ଶିବଙ୍କୁ ତୋଷିବ ॥
ଦ୍ୱାର ସ୍ଥଡ଼ିଣ ଦେବେ ଦେଇ । ରାମ କୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ରହି ॥

୧୩—ଖ, ଗ—

ମହାଯୋଗୀ ଯେ ମହେଶ୍ୱର । ସୁମର ମହା ପାପ ହର
ଶିବ ଯେ ଜଗତର ନାଥ । ସର୍ବ ଦେବଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯେ ତ ॥
ବାହାନ ବୃଷଭ ଉପର । କଣ୍ଠରେ ସର୍ପ କର ହାର ॥

ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ମଧୁ ଦାସ । ଅନନ୍ତ ବଳ ନନ୍ଦ ଦାସ ॥
ଲୋହ ଗ୍ରାମ ଯେ ରହୀ ଗ୍ରାମ । ନିରଞ୍ଜନ ବେଦହେର ଉତ୍ତମ ॥
ଚରଣ ଗୋପାଳେ ହେ ଘେନ । କହଇ ଅଚ୍ୟୁତ ଅଧମ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ଶିବ-
ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ମୂର୍ତ୍ତି ଉତ୍ପତ୍ତି କଥନେ
ନାମ ତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ।

—:0:—

ଏକତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର କୃଷ୍ଣ ଦେବ । କନ୍ଦ ମୁକୁନ୍ଦ ଯେ ଯାଦବ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ପଗ୍ରିତ । ଦ୍ୱିଥ ଦେବ ହିଁ ମୂର୍ତ୍ତି କତ ॥
ନାରାୟଣର ମନ୍ତ୍ର ବିଧି । କିରୂପେ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ସିଦ୍ଧ ॥
ଶୁଣ ପରମ ସାଧୁ ଦାସ । ଦ୍ୱିଥ ମୁକୁନ୍ଦ ବେନ ଅଂଶ ॥
ଷୋଳ ଦଳରେ ଷୋଳକ୍ଷର । ସେ ପଦ୍ମେ ନାରାୟଣ ପର ॥
କ ର ଆଦ୍ୟ ହ ଦ୍ୱିଏ । ହ୍ରୀଂ ଏଥିରୁ ସଞ୍ଚରଯେ ॥
କ କାର ଆଦ୍ୟ ଯେ ଚରଣ । କଅର ପର ହସ୍ତ ଜାଣ ॥
କ ଅର ପ୍ରାନ୍ତ ଭୁଜ ଶୋଭା । ନାଦକୁ ଦଭୁଜ କରିବା ॥
ବିନ୍ଦୁ ନୟନ ନାସା ଶିର । କର୍ଣ୍ଣ ଭୂଷଣ ହୃଦ ତାର ॥
ଏମନ୍ତେ ଚତୁର୍ଭୁଜ ଧର । ଅଛନ୍ତି ସେ ସ୍ଥଳେ ବିହର ॥
ଆବର ନଅ ଯେ ଅକ୍ଷର । ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଅଟଇ ବେହାର ॥
ଅ ମାତାରେ ନଅ କଳା । କ କାରୁ ପାଦ ଜାତ ହେଲା ॥
ଉପର ଶିର ହସ୍ତ ନାସା । ମୁଖ ନୟନ କର ଆଶା ॥
ଏ ରୂପେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ । ହୃଦ ପଦ୍ମରେ ମିଳା ଜାଣ ॥
ହ୍ରୀଁ ନାରାୟଣ ନମଃ । ଏ ଅଠ ମନ୍ତ୍ରଙ୍କ ଉତ୍ତମ ॥

ଏ ମନ୍ତ୍ର ସୂରର ଠାକୁର । ଗୃଣେ ଭଜନ୍ତି ହୃଦୟର ॥
ସ୍ୱାଁ ଯେ କ ରୁ ସଞ୍ଚରେ । ନା ଯେ ଅ ଅ ରୁ ପ୍ରଚରେ ॥
ସ୍ୱା ଯେ ଚ ରୁ ହୋଇଲା । ଅସ୍ତୁ ଯେ ଯ ରୁ ଜନ୍ମିଲା ॥
ୟ ରୁ ଅ ଅସ ନଣ ଜାତ । ଅଷ୍ଟ ଅକ୍ଷରେ ଯେ ସମ୍ଭୂତ ॥
ଏମନ୍ତ ଜପି ତୁମ୍ଭେ କର । ଗୋଲକ ସ୍ଥଳରେ ବହର ॥
ନାରାୟଣ ଯେ ଗୁରୁ ଜାଣ । ତାଙ୍କୁ ସେବନ୍ତି ସାଧୁଗଣ ॥
ଗୁରୁ ସେବଲେ କୃଷ୍ଣ ପାଇ । କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗୁରୁ ବୋଲି କହି ॥
ଗୁରୁଟି ଜଗତର କରତା । ଗୁରୁଟି ଅଟେ ପିତା ମାତା ॥
ବଷ୍ଠ ମଙ୍ଗଳ କାଳେ ପୁଣ । ଗୁରୁ ସନ୍ତୋଷେ ଶୁଭ ପୁଣ୍ୟ ॥
ପ୍ରଭାତେ ଗୁରୁ ସୁମରଣ । ଅକାଳ ଖଣ୍ଡଇ ଯେ ପୁଣ ॥
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଗୁରୁ ଦଣ୍ଡବତ । ଦବାର ପାପ ଯାଇ ହତ ॥
ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ଅମାବସ୍ୟା ଦିନରେ । ମିଳନ୍ତି ଯେ ଉଷା ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ॥
ଏକାଦଶୀ ଯେ ସଂକ୍ରାନ୍ତି । ଯା ଗୃହେ ଗୁରୁ ଯେ ମିଳନ୍ତି ॥
ଗୃହ ପ୍ରବେଶ ବଷ୍ଠ ବେଳ । ଗୁରୁ ମିଳନ୍ତି ଯାର ଦ୍ୱାର ॥
ମାତା ପିତାର ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଦିନ । ଯେ କରେ ଗୁରୁ ଦରଶନ ॥
ଦର୍ଶନ ପ୍ରାଣ ପ୍ରୟାଣରେ । ଗୁରୁ ମିଳନ୍ତି ଯାର ଦ୍ୱାରେ ॥
ଏକାଳେ ଗୁରୁ ସେବା କଲେ । ଯମ ଦଣ୍ଡ ଯେ ନାହିଁ ତାରେ ॥
ଶୁଣ ଯେ ବାରଟିଆ ଦାସ । ଏକାଳେ ମିଳି ଆମ୍ଭ ପାଶ ॥
ସହାସ କୀର୍ତ୍ତନ କରିବ । ଗୁରୁଙ୍କ ଦର୍ଶନେ ତରିବ ॥
ବାର ଜଣରେ ତୁମ୍ଭେ ସାର । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦୀନର ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ପାଳିବ । ଗୋପାଳ କୁଳେ କଥା ଥିବ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ନାରାୟଣ
ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ଭେଦ କଥନେ ନାମ
ଏକତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ।

———

ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

ବାଳକ ସୁଦାମ ମଥୁର । ଶିରରେ ବେଢ଼ କର ଯୋଡ଼ି ॥
ଦଣ୍ଡା କରିବା ବାରେ ଆତ୍ମ । ଗୁରୁଦେବ ଆତ୍ମ ମନ ଦମ୍ଭ ॥
ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର କଥା । କହ ହେ ଗୁରୁ ମନ ବ୍ୟଥା ॥
ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ସୁଦାମ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ପାଞ୍ଚ ହେ ଉତ୍ତମ ॥
ବାର ଦଳରେ ଦଶାକ୍ଷର । ବ୍ରହ୍ମର ତହିଁ ଅଟେ ଘର ॥
ତ ଅକ୍ଷର ଯେ ବ୍ରହ୍ମ ହୋଏ । ତ ଅ ତଳରେ ପାଦ ଶୋହେ ॥
ତଅର ଆଦ୍ୟ ଭୁଜ ଯେହୁ । ଇକାର ଆଦ୍ୟ ଭୁଜ ହୋଇ ॥
ଇକାର ପର ଶିର ଜାଣ । ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱରୂପ ଏ ପ୍ରମାଣ ॥
ପ ଅ ଯେ ପାର୍ବତୀ ଅଟଇ । ପ ଅ ପାରୁଶେ ସ ରହ୍ମ ॥
ଏଗାର ଦ ଭୁଜ ଅଟଇ । ପ ଅ ତଳ ଯେ ଚରଣ ହିଁ ॥
ପ ର ଉପରେ ଶିର କର । ବ୍ରହ୍ମ ସାବିତ୍ରୀ ଏଥି ଧର ॥
ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ବଶେ । ଗୋଲୋକ ଏହା ଘୋଷି ମିଶେ ॥
ଭୂ ଭୁବ ସ୍ୱ ମହ ଜନ । ତପଃ ସତ୍ୟ ଏ ମନ୍ତ୍ର ଘେନ ॥
ଆପ ଯେ ଜ୍ୟୋତି ରସାମୃତ । ବ୍ରହ୍ମ ଭୂରୁ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଘେତ ॥
ଭବ ସରୋଜ ଦଣ୍ଡା କର । ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ଧର ॥
ତ ରୁ ଭୂରୁ ଭବ କ୍ଷରେ । ଶ ରୁ ମହତ ପ୍ରଚରେ ॥
ଅ ରୁ ଜନ ଯେ ହୋଇଲା । ର କାରୁ ବସି ଜନମିଲା ॥
ତ ରୁ ତପନ ଉଦ୍ଧତ । ସ ରୁ ସତ୍ୟ ଯେ ସମ୍ଭୂତ ॥
ଆପ ଯେ ଥ ରୁ ସଞ୍ଚର । ଥ ରେ ନଅ କଳା ଧର ॥
ତ ରୁ ଜାତ ଯେ ଶବଦ । ଶ ଆଦ୍ୟରେ ରସ ଭେଦ ॥
ଦ ଅ ରୁ ଅମୃତ କ୍ଷରିଲା । ବ୍ରହ୍ମ ଭୂରୁରେ ବାସ କଲା ॥
ଭୁବ ସ୍ୱର୍ଗେ ଦଣ୍ଡାପଥ । ତ ରୁ ଏତେ କ୍ଷର ଜାତ ॥
ବ୍ରହ୍ମ ଗୋପାଳ ଯେଣୁ କହ୍ନ । ଜ୍ୟୋତି ଧାଇଲେ ଗୋପଗୋଇ ॥
ଜ୍ୟୋତି ଚର୍ଚ୍ଚିଲେ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ଜ୍ୟୋତିଃ ସାଧନେ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ॥
ଜ୍ୟୋତି ଜାଣିଲେ ଯୋଗୀ ଜନ । ଜ୍ୟୋତି ସକଳ ଜୀବ ବ୍ରହ୍ମ ॥

ବ୍ରହ୍ମ ଗାୟତ୍ରୀ ଜପ କର । ମରଣ ପଥରୁ ନିସ୍ତର ॥
ମରଣ କାଳେ ଯେହୁ ଜ୍ଞାନ । ଏମନ କହଇ କାରଣ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଚବଶ ଗୋପ ଦାସ । ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ପାପ ନାଶ ॥
ମୃତ୍ୟୁ କାଳରେ ପ୍ରାଣୀ ଯେତେ । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଲୋଡ଼ିବେ ଚତ୍ୱେ ॥
ଏ ହଂସ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିବେ । ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ପାପ ବିନାଶିବ ॥
ଖୋଲ କଣ୍ଠିଳେ ରସ କର । ଉଦ୍ଧାର କରିବ ସଂସାର ॥
ଶୁଣ ହେ ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ । ପବନ ଉତ୍ଥାନ ଆନନ୍ଦ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ଦାସ ଗଣ ଯେତେ । ତୁମ୍ଭର ହୃତେ ଏହୁ ଗୀତେ ॥
ଏ ବାରଜଣ ପଚାରିଲେ । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପଥ ଦେଖାଇଲେ ॥
ଜଗତେ ଏ ଗୀତା ପଢ଼ିବ । ଉତ୍ତମ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପୁଛିବ ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ତନ୍ତ୍ର ଜାଣ । ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ରସ ଚିହ୍ନ ॥
ଶୂନ୍ୟା ଅବାଡ଼ ଯେ ସମାଧି । ଜ୍ୟୋତିକ ଯେହୁ ଥିବ ସାଧି ॥
ଏ ଆଠ ଗୁଣ ସାଧିଥିବ । ସେ ଜନ ଏ ପାଠ ବୁଝିବ ॥
ମନ୍ତ୍ର ପଚାରିଣ ଶିକ୍ଷା ଗୁରୁ । ମୁ କାର ପଣେ ମତ ଗରୁ ॥
ବସ୍ତ୍ର ଧନରେ ଲୋଭ ବହି । ଶିଷ୍ୟ କରନ୍ତି ଗୁରୁ ହୋଇ ॥
ଏ ପାଠ ଯେହୁ ନ ଜାଣନ୍ତି । ବିଅର୍ଥେ ସଂସାରେ ଭ୍ରମନ୍ତି ॥
ତୁମ୍ଭେ ଛାଡ଼ିଲ ଧନ ପଣ । ସେବିଲ ଗୁରୁଙ୍କ ଚରଣ ॥
ବାର ବରଷ ପଚାରିଲ । ଜଳ କୁମ୍ଭରୁ ଚଳେ ନେଲ ॥
ରହିଲ ତୁମ୍ଭେ ଦଳ ଯାକ । ତୁମ୍ଭେ ତ ଅଟ ହେ ବିବେକ ॥
ବାର ବରଷ ବାର ଦିନ । ଗୁରୁଙ୍କୁ ନ ପୁଛେ ବଚନ ॥
କିଏ ଜାଣିବ ଏଥି ଭାବ । କଢ଼ି ପୁଷ୍ପ କି ବାସ ହେବ ॥
ଗୁରୁଙ୍କୁ ସେବ ଯେ ପଚାରେ । ବାସନା ପୁଷ୍ପ ସେହୁ କରେ ॥
ଗୁରୁ ନ ସେବ ନ ପଚାର । କଢ଼ି କୁସୁମ ସେହୁ ସର ॥
ଫୁଟିଲ ପୁଣ୍ୟ ବାର ଦାସ । ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ହେ ଘୋଷ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଶୂନ୍ୟଖଣ୍ଡେ ବ୍ରହ୍ମସାବିତ୍ରୀ
ମନ୍ତ୍ର କଥନେ ନାମ ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ॥

ନବଦ୍ୱିଂଶ ପଟଳ

ଯାଦବ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ । ଆମ୍ଭ ବିନୟ ଶୁଣୁ ଚିତ୍ତ ॥
କାମଦେବର ସ୍ଥାନ କହ । ଫିଟିବ ମନର ସନ୍ଦେହ ॥
ଯାଦବ ଅନନ୍ତ ହେ ଶୁଣ । ମୁକୁନ୍ଦ ପଣ୍ଡିତ ସୁଜାଣ ॥
ଦଶ ଦଳର ପରେ ପୁଣ । ଛଡ଼ ଅକ୍ଷର ପରମାଣ ॥
ବ (ଅ) ଭ (ଅ) ଯେ ମ (ଅ) ଘେନ ।

ଯ, ର, ଲ, ଅ କୁ ଘେନ ॥

ବ, ଭ, ଗ, ଯ, ର, ଲ ।

ଏମନ୍ତେ ଷଡ଼ ଯେ ଅକ୍ଷର । କାମାକ୍ଷି କାମଦେବ ଘର ॥
ବ ରେ ଗାର ଯେ ବସିଲେ । ଉପରେ ଇକାର ଥୋଇଲେ ॥
ଆବର ଏକ ଗାର ଦେବ । ପଢ଼ିଲେ କାଅକ୍ଷର ହେବ ॥
ମ' ଅକ୍ଷର ମିଶାଇବ । ଦରେ ଦେବ ଦୁଇ ହେବ ॥
କା ଅକ୍ଷରକୁ ଯେ ଅଣି । ମ ରେ ମାତ୍ରା ଦେବ ପୁଣି ॥
ଯ ରେ ଇକାର ଯେ ରଖ । ମଧ୍ୟ, ମାତ୍ରର ଭୂଜ ଦେଖ ॥
ଯ ର ତଳପାଦ ହୁଏ । ଉପରେ ଶିର ନାସା ଶୋହେ ॥
କାମାକ୍ଷୀ ଦେବୀ ଏ ଅଟଇ । ଏ ମାୟା ଦେବୀ ସର୍ବ ମୋହ ॥
ବ ରେ ଗାର ଦେଲେ ପୁଣ । ସେ ହୋଏ ଦୁଇ ଯେ ଚରଣ ॥
ଉପର ଶିର ଭୁଜ ମୁଖ । କଳାରୁ କଳା ପଞ୍ଚେ ଦେଖ ॥
ଯେସନେ ବୀଜେ ସର୍ବ ଥାଇ । ଚେର ପତ୍ର ଯେ ଫଳ ହୋଇ ॥
ଡାଳ ସହିତେ ବୃକ୍ଷ ବଢ଼େ । ତେସନେ ବୀର୍ଯ୍ୟ ବୀଜ ଗଢ଼େ ॥
କାମଦେବ କାମାକ୍ଷୀ ନାମ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଉତ୍ତମ ॥
ବ ରୁ ଇ ଅ ସଞ୍ଚରଇ । ମ ଅକ୍ଷର ମିଶେ ତହିଁ ॥
ବ ରେ ଦେବ ଯେ ଅକ୍ଷର । ଇ ଯେ ଯ ଅକ୍ଷରର ॥
କ ରୁ ନ କଳା ଏକ । ମ ମିଶିଲେ ମନ୍ତ୍ର ଏକ ॥
ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପି ଧ୍ୟାନ କର । ଏରୂପ ଚନ୍ଦ୍ରବ ହୃଦର ॥

ତେବେ କାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଇ । ଦ୍ୱାରେ କାମାକ୍ଷୀ ଦେବୀ ଥାଇ ॥
ସନ୍ତମାନଙ୍କ ସନ୍ତପଣ । କାମାକ୍ଷୀ ଭୃଙ୍ଗି ଦିଏ ଟାଣ ॥
ସନ୍ତମାନଙ୍କ ସତ୍ୟବ୍ରତ । କାମ ଯେ ଭୃଙ୍ଗର ନିସ୍ତୃତ ॥
ନୟନ ମଧ୍ୟେ କାମକଳା । ପ୍ରାଣୀ ଯେ ଦେଖି ହୋନ୍ତି ଭୋଳା ॥
ସର୍ବ ସମ୍ପଦ କାମ ଅଂଶ । ଶୁଣିଲେ ପ୍ରାଣୀ ଯେ ଅବଶ୍ୟ ॥
ଭ୍ରୂରୁ ମଧ୍ୟରେ ନିତ୍ୟ ସ୍ଥାନ । ଏ କାମ ଅଟେ ଜୀବ ଜାଣ ॥
ଏଣୁ ଏ କାମକୁ ସାଧିବ । ଅଲପ ଅଲପେ ରଖିବ ॥
ଷଡ଼ ଗୋପାଳ ନପୁଂସକ । କାମ କଳାକୁ ନାହିଁ ଶୋକ ॥
ଆବର ସ୍ତ୍ରଡ଼ ଗୋପ ଦାସ । କାମକୁ କରିବ ଅଭ୍ୟାସ ॥
ଶନି ରବି ଯେ ମଙ୍ଗଳରେ । ଦଶମୀ ପୌର୍ଣ୍ଣମୀ ତିଥିରେ ॥
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଅମାବାସ୍ୟା ଦିନ । ପଦ୍ମପ ପାହାନ୍ତି ଆସନ ॥
ସଯୋଗୀ ଯୋଗ ଏ ଧାରଣ । ଛଡ଼ ଗୋପାଳେ ତୁମ୍ଭେ ଜାଣ ॥
ଆବର ଧାରଣା ସାଧନ । ସଙ୍ଗ ହୋଇବ ଯେତେ ଦିନ ॥
ସର୍ପ ଫଣାକୁ ଓଲଟାଇ । ରଖିବ ଘଣ୍ଟିକାରେ ନେଇ ॥
ପବନ ନିରୋଧ କରିବ । ବିନ୍ଦୁ ଯେ ନିଷ୍ଟଳେ ରହିବ ॥
କୋଟିକେ ଗୋଟିଏ କରନ୍ତି । ଏ ବଡ଼ କଷ୍ଟସାଧ ହୋନ୍ତି ॥
ପାରିଲେ ଏ ପଥ ଧରିବ । ନୋହିଲେ ସଯୋଗେଣ ଥିବ ॥
ସନକାଦିମାନେ ଏ ପଥ । ସାଧନ କରନ୍ତି ନିସ୍ତୃତ ॥
ଜନକାଦି ଯେ ସନକାଦି । ଦିପଥେ ପ୍ରାଣୀମାନେ ବନ୍ଦୀ ॥
ଭୋଜନ ସାଧି ନ ପାରନ୍ତି । ଏ ବଡ଼ କଷ୍ଟେ ସାଧ ହୋନ୍ତି ॥
ଭଜନ କରନ୍ତି ବହୁତ । ସେ ଗମେ ଜନକାଦି ମତ ॥
ଅଲପ ଭୋଜନ ଯେ କରେ । ସନକାଦି ଯେ ପଥ ଧରେ ॥
ଦୁଇ ପଥରେ ବୀର ଦାସ । ମିଶିଣ କର ହେ ରହାସ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ସୁଦାମ । ଗୋବିନ୍ଦ ଯାଦବ ବଛମ ॥
ଜନକାଦି ଯେ ଛଡ଼ ଧର । ଅଂଶ ରଖିଣ ଖତ କର ॥
ଉତ୍ଥାନ ପବନ ଦି ଜଣ । ମଥୁର ବୃନ୍ଦା ଗୃହଜଣ ॥
ସନକାଦି ସେ ପଥ ଧର । ଭକ୍ତ ପକ୍ଷ ତୁମ୍ଭେ ସାର ॥

ନାଦ ପୂଜ ଯେ ତୁମ୍ଭେ କର । ନାଦ ପୂଜନ୍ତି ସବୁ ସାର ॥
ମଧୁ ସନକ ପଥ ଧର । ବାଳକ ଜନ ପଥ କର ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ପାଳିବ । ଜଣି ତେ ସଂସାରେ ଖେଳିବ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ କାମଦେବ
କାମାକ୍ଷୀ ଦେବୀ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣନେ
ନାମ ତ୍ରୟୋବିଂଶ ପଟଳ ।

—*—

ଚତୁଃବିଂଶ ପଟଳ

ମଧୁ ମଥୁର ଯେ ପଶ୍ୱର । ମୁକୁନ୍ଦ ଶିରେ କର ଧର ॥
ଅନନ୍ତ ଦାସ ଦୟାକର । ଏ ଗୁର ଦଳର ବଗ୍ସର ॥
ଅନନ୍ତ ଦାସ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ । କର୍ଣ୍ଣ ଗୋପାଳ ବାରଜଣ ॥
ରାମ ଭରଥ ଧର୍ମ୍ମ ଦାସ । ବିଷ୍ଣୁ ବଳ ହେ ଦୁଇ ଅଂଶ ॥
ଛକ୍ର ତଳରେ ସ୍ୱର ବସେ । ବ ଅରେ ଶ ତହିଁ ମିଶେ ॥
ବ ଶ ଯେ ସ ଷ ସ୍ୱର । ଗଣପତି ଆଦି କୁମାରୀ ॥
ହୁଁ ଉରୁ ଗଣେଶ ଝଣିଲା । ଏ ଗଣପତି ନାମ ହେଲା ॥
ଶ ରୁ କ ନାମେ ହୋଇ । କୁମାରୀ ନାମ ସେ ବୋଲାଇ ॥
ପ ଅକ୍ଷରେ ଗାର ଦେବ । ସେ ପୁଣ ବେଳଭୁଜ ହେବ ॥
ତଳକୁ ପାଦ ଶୋଭବନ । ଉପର ଭୁଜ ଶିର ଜାଣ ॥
କୁମାରୀ ଦେଶ ଏ ଅଟଇ । ଉତ୍ଥାନ କରି ବସିଥାଇ ॥
ବ ର ତଳେ ଗାର ଦେବ । ଏ ବେଳ କରଣ ହୋଇବ ॥
ବ ରେ ସାତ ଅଙ୍କ ବସେ । ଏ ବେଳ ଭୁଜ ପରକାଶେ ॥
ମୁଖ ନୟନ ନାସା ଶିର । ଏ ଗଣପତିର ଶରୀର ॥
କୃଷ୍ଣର ପରମାନନ୍ଦ ନାମ । ଏ ମନ୍ତ୍ର ଜପିବ ଉତ୍ତମ ॥

କୃଷ୍ଣ ବ ରୁ ସଞ୍ଚରଇ । ସ ରୁ ରୂପ ଜନମଇ ॥
ପରମାନନ୍ଦ ନମାମ୍ୟହଂ । ଗଣପତିଙ୍କ ସ୍ତୁତି ଏହୁ ॥
ତେବେ ସେ ଦୁଆର ଛାଡ଼ଇ । ସ୍ୱମ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଭେଟ ପାଇ ॥
ଖୋଲରେ ଶିବ ବସିଥାଇ । ବାରରେ ବିଷ୍ଣୁ ବସିଛଇ ॥
ଦଶରେ ବ୍ରହ୍ମା ଯୋଗାସନ । ଛଡ଼ରେ କାମଦେବ ଜାଣ ॥
ସ୍ୱଶରେ ଗଣପତି ରହେ । ନାମ ଜପିଣ ବଡ଼ ହୁଏ ॥
ଡାହାଣ ଭାଗରେ ପରମ । ବାମ ଭାଗରେ ଜୀବ ଗମ୍ୟ ॥
ଜୀବ ପରମ ଏହୁ ଦୁଇ । ଅନେକ ଘଟ ସେ ଗଢ଼ାଇ ॥
ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ ଯେ କୀଟ । ପତଙ୍ଗ ଆଦି ନାନା ଘଟ ॥
ନୂଆ ପୁରୁଣା କରୁଥାଇ । ମାଳା ଜନମନ୍ତେ ରୂପ ହୋଇ ॥
ସ୍ଥାନ ସ୍ଥାନକେ ମୂର୍ତ୍ତି ଧରେ । ଏକରୁ ବହୁ ରୂପ ଧରେ ॥
ମନ୍ତ୍ର ଅଟଇ ତାର ଯଥା । କଥା କରନ୍ତି ମଧୁପୋତା ॥
ପଞ୍ଚାଶ ଅକ୍ଷରଟି ସାର । ଅକ୍ଷରୁ ବାର ମାତ୍ରା ଧର ॥
ସକଳ ଗ୍ରନ୍ଥ ବୀଜ ଏହୁ । ପଣ୍ଡିତେ ଭେଦ ନ ଜାଣଇ ॥
ଜଳାଦ୍ରି ଯନ୍ତ୍ର ଯେ ଭେଦଛୁ । ତାକୁ ଆଳୁଅ ଦିଶୁଅଛୁ ॥
ଯାଳାଦ୍ର ଯନ୍ତ୍ର ଭେଦ ନାହିଁ । ସେହିଟି ବିଦ୍ୟା ଅନ୍ଧ କହି ॥
ଗୁରୁ ସେବିଲ ହୋଇ ଦାସ । ତେଣୁ ପାଇଲ ଯନ୍ତ୍ର ରସ ॥
ଅ ମ ଖଣ୍ଡ ତୁମ୍ଭ ହୃଦେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଖଣ୍ଡ କଲି ଗୀତେ ॥
ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ ଏ ଶୁଣିଲ । ଜନ୍ମର ସୁଫଳ ଲଭିଲ ॥
କୃଷ୍ଣ କରୁଣା ମୋତେ କଲେ । ଗଣେଶ ହୃଦରେ ରହିଲେ ॥
ଏଣୁ ସକଳ ମୁନି ଗଣ । ଗଣେଶ ବନ୍ଦନ୍ତି ଅଗ୍ରେଣ ॥
ବିଘ୍ନହରତା ସେ ଅଟନ୍ତି । ବିଘ୍ନ ନ କଲେ ବିଦ୍ୟା ଦ୍ୟନ୍ତି ॥
ଶୁଣିଲ ଗଣପତି କଥା । ଜଳାଦ୍ରି ଯନ୍ତ୍ରର ବାରତା ॥
ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ ଏ ଶୁଣିଲ । ମନରେ ଏହା ଘେନ ଭଲ ॥
ଏ ପାଠ ନିତି ଶୁଣୁଥିବ । ଶୁଣିଲେ ଅନ୍ଧାର ଫିଟିବ ॥
ମଦ୍ୟ ମାଉଁସ ଧୂମ ଗଞ୍ଜା । ପର ସ୍ତ୍ରୀଗକ କର ତେଜ୍ୟା ॥
ଅଶୁଚ ମିଛ ଯେହୁ କହି । ପର ଧନରେ ଚିତ୍ତ ଦେଇ ॥

ଗୁରୁ ସେବାରେ ସହିଁ ଦୃଢ଼ । ପିତା ମାତାରେ ସେବା ଗୂଢ଼ ॥
ଅତଏ ସେବା ମହୋତ୍ସବ । ଯେ ଶାସ୍ତ୍ର ପଥ ନ ଶୁଣିବ ॥
ସେହିତେ ଜନଙ୍କୁ ନ କହିବ । କହିଲେ ବିପତ୍ତି ପଡ଼ିବ ॥
ଗୁରୁବାରଙ୍କୁ ଗୁରୁବାର । ପୂଜା କରିବେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳ ।
ପଢ଼ିବ ଘୃତ ଦୀପ ଜାଳି । ଦେବ ଅମୃତ ରସାବଳୀ ॥
ଅଶୁଦ୍ଧ ଘରେ ନ ରଖିବ । ମୂର୍ଖ କୁଶ୍ଚୁମ୍ଭେ ନ ଛୁଇଁବ ॥
ବାର ଗୋପାଳ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ । ଏ ବଡ଼ ଗୁପତ ଗହନ ॥
ତୁମ୍ଭର ପୁତ୍ରମାନେ ପୁଣ । ଶୁଣିଲେ ହୋଇବେ କାରଣ ॥
ଆଦର ନାଥ ପୁତ୍ର ଯେତେ । ତହିଁବେ ଶୁଣିଲେ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥେ ॥
ଖୋଲ କର୍ତ୍ତାଳ ଶିକ୍ଷା ଦାସ । ତୁମ୍ଭର ହେବେ ଯେତେ ଅଂଶ ॥
ସେମାନେ ଏକଥା ଶୁଣିଲେ । ଅନ୍ଧାର ଫିଟିଯିବ ଭଲେ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ସଗୁଣାଦି ମତ । ଏଥିରେ ଅଛି ମନ୍ତ୍ର ତତ୍ତ୍ୱ ॥
ଏ ପାଠ ଯେ ବୁଝି ପାରିବ । ସେ ଜନ ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ ହେବ ॥
ଭିକ୍ଷା ମାଗିବା ବଡ଼ ସୁଖ । ଗୁରୁପଣ ଯେ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ॥
ଭାଗ୍ୟରେ ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ ଧରେ । ଗୁରୁ ନିସ୍ତାରନ୍ତି ଯେ ନରେ ॥
ଗୁରୁ ନରକ ଉଦ୍ଧାରଣ । ଗୁରୁଟି ଶୁଭ କର୍ତ୍ତା ଜାଣ ॥
ଭାଗ୍ୟରେ ଥିବ ଯେ ଭଜନ । ଗୁରୁଙ୍କ ପୂଜା ଆଦ୍ୟସ୍ଥାନ ॥
ଅନେକ ଜନ୍ମେ ଭାଗ୍ୟ ଥିଲେ । ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ ମିଳନ୍ତି ଭଲେ ॥
ଅତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ ଅଭାଗ୍ୟରେ । ମିଳନ୍ତି ଏକ ଏକ ନରେ ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ତନ୍ତ୍ର ଯେ ଜାଣ । ଅଷ୍ଟ ପହରା ରସ ଗୁଣ ॥
ଗୁମ୍ଫା ଅବାଡ଼ ଜ୍ୟୋତି ସ୍ଥାନ । ଶମାଦି କରନ୍ତି ସାଧନ ॥
ଏହାଙ୍କୁ ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ କହି । ତାହାଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛି ତତ୍ତ୍ୱ ପାଇ ॥
ତତ୍ତ୍ୱ ଜାଣିଣ ମୂର୍ଖ ଜଣ । ଶ୍ରୀ ଭାଗବତେ ଏ ପ୍ରମାଣ ॥
ଅତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁ ଶିକ୍ଷା କଲେ । ଅଳପ ଜଳେ ମୀନ ଥିଲେ ॥
ଅଳପେ ସେହି ନାଶ ଯାଇ । ମନ ସଂଶୟ ନ ଫିଟଇ ॥
ସମୁଦ୍ର ଜଳେ ମୀନ ଥାଇ । ସେ ଯେହ୍ନେ ବଡ଼ ମତ୍ସ୍ୟ ହୋଇ ।
ଅତତ୍ତ୍ୱ ତତ୍ତ୍ୱ ଏହି ମତ । ସଂସାରେ ଗୁରୁ ହେ ବହୁତ ॥

ଶିଷ୍ୟ କରିବ ତତ୍ତ୍ୱ ଜାଣି । ପାଣି ଖାଇବ ଜାଣି ଗୁଣି ॥
ତୁମ୍ଭେ ଜାଣିଲ ତତ୍ତ୍ୱ ସାର । ସଂସାରେ ଗୁରୁପଣେ ଫେର ॥
ଖୋଳ କର୍ତ୍ତାଳେ କୃଷ୍ଣ କଥା । ଗାୟନ କରିବ ସର୍ବଥା ॥
ପ୍ରାତଃକାଳ ବା ସନ୍ଧ୍ୟାକାଳ । ପ୍ରଭାତେ ବସିବ ନିଶ୍ଚଳ ॥
ଅଷ୍ଟଅକ୍ଷର ମୂର୍ତ୍ତି ମନ୍ତ୍ର । ଜପ ଲକ୍ଷ୍ୟେ କର ତଦନ୍ତ ॥
ଏ ତତ୍ତ୍ୱ ଏକ ଏକ ଶିଷ୍ୟେ । ଦେଇ କରିବ ଉପଦେଶେ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଆନନ୍ଦ । ଯବନ ଉତ୍ଥାନ ଗୋବିନ୍ଦ ॥
ଯା ଗୃହେ ଏ ପାଠ ରଖିବ । ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରତିମା ପ୍ରାୟେ ଥିବ ॥
ଜୀବନ୍ତେ ସୁଫଳ ହୋଇବ । ମରଣେ ଗୋଲୋକେ ମିଶିବ ॥
ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି ପୁତ୍ର ଭାଇ । ଦୁହିତା ଭାରିଯା ଜୁଆଇଁ ॥
ଏହାଙ୍କୁ ଦେଖି ଧନ ବଳି । ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବ ନ ସେବଇ ॥
ଏ ପୁଣି କାଳେ ନାଶ ଯାଇ । ଧନ ଅର୍ଜିବା ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇ ॥
ଯେ ଧନ ଦୁଃଖେ ଅରଜିବ । ସେ ଧନ ବିଭାଗ କରିବ ॥
ଅଧେକ କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷିବ । ଅଧେକ ବନ୍ଧୁ ବେଉସିବ ॥
ଆବର ଅଧେକ ଯେ ପୁଣ । ଦେବ ଯେ ଅତିଥି ବ୍ରାହ୍ମଣ ॥
ଆବର ଭାଗେକ ଯେ ଥିବ । ଗୁରୁ ବୈଷ୍ଣବେ ସମର୍ପିବ ॥
ତେବେ ସଂସାରୁ ପାର ହୋଇ । ପଦ୍ମରେ ପାଣି ନ ଲାଗଇ ॥
କାଇଞ୍ଚ ପଙ୍କେ ଯେହ୍ନେ ନାଶ । ଶୁଣ ବୈଶ ଗୋପ ଦାସ ॥
ଦାରା ଆବୋରି ଗୃହ କର । କେବା ବୈରାଗ୍ୟ ପଥ ଧର ॥
ବାରଟିଆ ଯେ ଦାସମାନ । ବୃନ୍ଦାବନରେ ତୁମ୍ଭ ସ୍ଥାନ ॥
ଗମି ପାରିବ ଯେତେ ଦୂର । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମିଳିବ ଆଧାର ॥
ଆବର କର୍ଣ୍ଣଦାସ ବାର । ପଢ଼ନ୍ତ ଗୋପାଳ ଓଙ୍କାର ॥
ଉଆ ଚାଉଳ ହାଣ୍ଡି ନୂଆ । ଭୋଜନେ କରିବ ଯୋରେହା ॥
ପୁରୁଣା ହାଣ୍ଡି ଅନ୍ନମାନ । କେବେହେଁ ନ କର ଭୋଜନ ॥
ତୁମ୍ଭର ବଂଶ ଉଜଳିବ । କେବେହେଁ ମଳିନ ନୋହିବ ॥
ଶୁଦ୍ଧ ଅନ୍ନ ଯେ ଶମ୍ଭୁ ଅନ୍ନ । ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଅନ୍ନ ପତିତ ଜନ ॥
ଏତେକ ଅନ୍ନ ନ ଭକ୍ଷିବ । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ରେ ଭୋଗ ଦେବ ॥

ମତ୍ସ ମାଉଁସ ଛଡ଼ାଇବ । ଧୂମ ଗଞ୍ଜାରୁ ନବର୍ତ୍ତିବ ॥
ରାମଚନ୍ଦ୍ରର ବାର ଦାସ । ଏ ପଥ କଣବ ଅଭ୍ୟାସ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦ୍ୱାଦଶ । ଏତ ପନ୍ଥତେ ନାହିଁ ଆସ ॥
ନବତନ ଯେ ନୂଆ ପାଗ । ନଜ ହସ୍ତରେ କରେ ଯୋଗ ॥
ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଏହାକୁତ ଦେବ । ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଛନ୍ଦରେ ନ ମିଶିବ ॥
ଘୃତ କାଠରେ ହେବ ପୂଜା । ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ଗଣେ ପ୍ରେ ତଥାକା ॥
ମୂଢ଼ ପନ୍ଥତ ଗୋପକୂଳ । କଳାରେ ମେଳେଛ ଏ ମେଳ ॥
ଉତ୍ତମ ଶୁଦ୍ଧ କାଠ ଏହି । ଆଗ୍ନରହାନେ ନାଶ ଯାଇ ॥
ପୁରାଣ ଗ୍ରନ୍ଥେ ପରମାଣ । ବଶ୍ୟ ଗଉଡ଼ ଅଟେ ଜାଣ ।
ଶ୍ରୀ ଭାଗବତେ ସନମତ । କୃଷ୍ଣ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ଗୋପ ଭାତ ॥
କଳାରେ ମିଷ୍ଟ ପାକମାନ । ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦନନ୍ଦରେ ଭୋଜନ ॥
ଏ କୁଳେ ଉତ୍ତମ ଆଧାର । ଆଗୁର କଣ ଭୋଗକର ॥
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭରଥ ଶୁଣ । ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ପ୍ରମାଣ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଭୂଖାସ୍ଥଖଣ୍ଡେ
ଗ୯ ପଦ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି କଥନେ
ନାମ ଚତୁଃତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ।

ପଞ୍ଚତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ କହୋଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀମୁଖରେ ।
ଯନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟେ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି କେଉଁ ପ୍ରକାରେ ॥
ଶିଷ୍ୟର ମନ କେମନ୍ତେ ହୋଇବାକ ବୋଧ ।
ଗୁରୁ କୃପା କଲେଣ ଫିଟିବ ମାୟା ଧନ୍ଦ ॥
ଶିଷ୍ୟ ଭକ୍ତ ଦେଖିଣ ଯେ କହିବା ତୋହରେ ।
ଯନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟେ ମନ୍ତ୍ର ଯେଉଁ ମୂର୍ତ୍ତି ପରକାରେ ॥
ଆଧାର ଲିଙ୍ଗ ଯେ ନାଭି ହୃଦ କଣ୍ଠ ପାଖ ।

ଅକାର ଉକାର ମକାର ଅର୍ଦ୍ଧ ବିନ୍ଦୁ ପଞ୍ଚ ।।
ପିଙ୍ଗି ରକ୍ତ ଘୃତକ୍ଷର ବସନ୍ତ ତଦ୍ଧରେ ।
ପର ରଜସ ଶବଦ ବେଢ଼ିଣ ପାଶରେ ।।
ଉକାର ଉପରେ ଗାର ଆକାରେ ମିଶିଣ ।
ସାର ବେନ ପାଶେ ହଉଁ ଛଉଁ ଯେ ବସିଣ ।।
ତଥିପରେ ମଣ୍ଡଳ ଗୋଟାଏ ବେଢ଼ିଅଛି ।
ପଞ୍ଚ କଳା ଯେନ ତହିଁ ଆକାର ରହିଛି ।।
ଅକାର ଆଦ୍ୟ ଅଟେ ଯେ ନଅ ବେନକଳା ।
ସନ୍ଥ ସାଧୁ ବଇଷ୍ଣବଜନଙ୍କର ଭେଲା ।।
ଅକାର ଉକାର ଯେ ଏକାର ଇକାରରେ ।
ଉକାର ବେଢ଼ିଣ ଅଛି ଅକାର ଶିରରେ ।।
ଶ୍ୱେତରଙ୍ଗ କୁଙ୍କୁମ ଶ୍ୟାମଳ କଳାମାନ ।
କୋଟି କୋଟି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ଅଛି ସେହି ବର୍ଣ୍ଣ ।।
ନଅ ଆଦ୍ୟ କୃଷ୍ଣ ଅଟେ ନଅ ପ୍ରାନ୍ତ ରାଧା ।
ବେନ ଅଙ୍ଗ ଏକ ଅଟେ ହୃଦେ ହୃଦବନ୍ଧା ।।
ନଅର ପ୍ରାନ୍ତର କଳା କୃଷ୍ଣର ଚରଣ ।
ଆଉ ନଅ ଆଦ୍ୟ କଳା ରାଧା ପାଦ ଜାଣ ।।
ଆଦ୍ୟ ନଅ କଳା ପୁଣି କୃଷ୍ଣ ପାଦ ରହି ।
ପ୍ରାନ୍ତ ନଖେ କଳା ପୁଣ ରାଧା ପାଦ ହୋଇ ।।
ଏମନ୍ତ ହୋଇଣ ବେନ ପାଦ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦ ।
ଯେମାନେ ଭେଦ ଯେ ତତ୍ତ୍ୱ ଗୁରୁମାନେ ଭେଦ ।।
ନଅ ପରେ ହୃଦ ହୋଇ ଆଦ୍ୟ ନଅ କୃଷ୍ଣ ।
ପ୍ରାନ୍ତ ନଅ ରାଧା ହୃଦେ ଭେଦଣ ଏ ଚିହ୍ନ ।।
ନଅ ମଧ୍ୟେ କୃଷ୍ଣ ରାଧା ହୃଦ ବେନ ଶୋହେ ।
ନଅ ବେନ ପାଶେ ପୁଣି ଦୁଇ ଭୁଜ ରହେ ।।
ଏମନ୍ତେ ଯେ ଘୃତଲୁକ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଛନ୍ଦା ।
ହୃଦରେ ହୃଦୟ ବେନ ହୋଇଅଛି ବନ୍ଧା ।।

ନଅ ଆଦ୍ୟ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ନଅ ପ୍ରାନ୍ତ ସନ୍ଧ ।
ମୁଖେ ମୁଖ ବନ୍ଧନ ଅଧରୁ ସୁଧା ବନ୍ଧ ॥
ନୟନ ଯେ କର୍ଣ୍ଣ ନାସା କଣ୍ଠ ହୃଦ ଶୋଭା ।
ଏମନ୍ତ ରୂପକୁ ଯୋଗୀଜନ ମନ ଲୋଭା ॥
ନଅର ପ୍ରାନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଉକାରର କଳା ।
ତେଣୁ କରି ରାଧା ଅଙ୍ଗ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳା ॥
ନଅର ଆଦ୍ୟ ଅଂଶ ଯେ ଉ ଙ୍କାର ଅଟଇ ।
ତେଣୁ କରି କୃଷ୍ଣ ଅଙ୍ଗ କଳାବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ॥
କଳାକୁ ଗଉର ବର୍ଣ୍ଣ ଶୋଭା ପୁଣ ପାଏ ।
ଏଣୁ ଦିବ୍ୟ ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଅଣାକ୍ଷରେ ରହେ ॥
ଅନାଦି ପୁରୁଷ ବୋଲି କେ ସାଧୁ ବୋଲନ୍ତି ।
ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅଗ୍ରୁତ ବୋଲି କେହୁ ବୋଲୁଥାନ୍ତି ॥
ନଅ କଳାକୁ ଯେ କେହି ନିରାକାର ବୋଲି ।
କେହୁ ଭକ୍ତ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ନନ୍ଦସୁତ ବୋଲି ॥
ଅକାର କଳା ଥିଲାକୁ ଆଦି ମୂଳ କନ୍ଦ ।
ଅନନ୍ତ ମୂରତି ବୋଲି କେ ପୁଣ ବୋଲଇ ॥
ନଅ କଳା ଥିଲାକୁ ସେ ନିର୍ଲେପ ବୋଲନ୍ତି ।
ମଳରେ ହି ସପ୍ତସ୍ୱର ଏକଅଂଶ ହୋନ୍ତି ॥
ବାଳ ଯେ ମୁକୁନ୍ଦ ନାମ ବାଳରେ ହି ଜାଣି ।
ଦର୍ଶିଯୋକ ହୃଦୟରେ ଥାନ୍ତି ତେଣୁ ପୁଣି ॥
କେ ପୁଣ ତାହାଙ୍କୁ ଜୀବ ପରମ ବୋଲନ୍ତି ।
ଜୀବ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଯେ ପରମ ବେନ ମୂର୍ତ୍ତି ॥
କେ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ଯେ ପୁଣ ତାହାଙ୍କୁ କହନ୍ତି ।
ନଅ ଆଦ୍ୟ ନଅ କଳା ଯେଣୁ ସେ ଅଟନ୍ତି ॥
କେହି ତାହାଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ ପୁଣ ।
କେ ପୁଣ ତାହାଙ୍କୁ ବୋଲି ଜାନକୀ ପରାଣ ॥

ନଅକଳା ଥିଲକୁ ସେ ନାରାୟଣ ବୋଲି ।
ନାମରୂପେ ପ୍ରକାଶିଣ ଘଟେ ଘଟେ ପୁରି ॥
ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟମ ସେ କନିଷ୍ଠ ରୂପ ତିନ ।
ତିନ ପରକାରେ ଥାନ୍ତି କେ ପାଇବେ ଚିହ୍ନି ॥
ଏ ରୂପ ଚହ୍ନାଇ ଯେହୁ ତାକୁ ବୋଲି ଗୁରୁ ।
ଶିଷ୍ୟକୁ ତାରନ୍ତି ପୁଣ ଏ ମାୟା ଧନ୍ଦାରୁ ॥
ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ଶିଷ୍ୟ ସେ ଏମନ୍ତ ନ ବୁଝିଲେ ।
ଶୋଳପର ଶିଷ୍ୟ ସେ ବୁଡ଼ଇ ଭବଜଳେ ॥
ଏମନ୍ତ ମୂରତି ଦେଖି ଶିଷ୍ୟ ଯେବେ ମରେ ।
ମଲେଣ ମିଳଇ ଯାଇ ଶ୍ରୀପଦ୍ମ-ପୟରେ ॥
ଇଚ୍ଛା ହେଲେ ଜନମ ସେ ଇଚ୍ଛାଏ ମରଣ ।
ଏ ରୂପକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଥିବ ବାର ଜଣ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ବଳ୍ପ ଯାଦବ ସୁଦାମ ।
ଅନନ୍ତ ବାଲ ଗୋପାଳ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତମ ॥
ପୁଣ ସେ ସଂଶୟ ଆମ୍ଭ ହେଉଛୁ ମନରେ ।
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତକୁ ସେ ଦୟା କରିବାରେ ॥
ମୃତ୍ୟୁରୂପ ଆଜ୍ଞା ହେଲି ମନ୍ତ୍ର ଭେଦ କହ ।
ଅଣକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଭେଦ ଫିଟୁ ମାୟାମୋହ ॥
ଶୁଣ ହୋ ମୁକୁନ୍ଦ ଦାସ ଏ ବଡ଼ ଗୁପତ ।
କୋଟିକେ ଗୋଟିଏ ଅବା ଜାଣିପାରେ ଭକ୍ତ ॥
ଅ ଅ ବେନି ଅକ୍ଷର ସେ ପ୍ରାନ୍ତ ଅ ଅ ଧର ।
ଆ ଆ କ୍ଷର ଧରିବ ସେ ଆକାର ମାତ୍ରାର ॥
ଉକାର ଅକ୍ଷର ଧର ଇକାର ମାତ୍ରାରେ ।
ଅକାର ଅକ୍ଷର ଧର ଗାର ମାତ୍ରାଠାରେ ॥
ଇକାର ଅକ୍ଷର ପୁଣି ଛକାରେ ବସଇ ।
ମୁଁ ଅ ତଳେ ଗୃହେ ଅର୍ଦ୍ଧ ଉକାର ମାତ୍ରାହିଁ ॥

ଅକାର ଆଦ୍ୟରେ ପୁଣ ଅକାର ଧରିବେ ।
ସାତ ଅଙ୍କ ମାତ୍ରା ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱେ ବସିବ ॥
ଉ ଡ ଯେ ଅକ୍ଷର ପୁଣ ଉକାର ମାତ୍ରାରେ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ଅଣାକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ରାକ୍ଷରେ ॥
ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଅକାର ପଶିବ ।
ଅଣାକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ରକୁ ଯେ ଏମନ୍ତ ବାନ୍ଧିବ ॥
ସନ୍ଧି ନ.ମ ଉଚ୍ଚାରିବେ ତହିଁରେ ମିଶଇ ।
ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ କୀଟ ପତଙ୍ଗାଦି ତହିଁ ॥
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ଯେ ତିନିପୁର କଥା ।
ବାନ୍ଧ ଯେ ପାରିଲେ ତହିଁ ମିଳଇ ସର୍ବଥା ॥
ଯାହାକୁ ଭାବିଲେ ସେହୁ ଆସଇ ଯେ ପୁଣ ।
ଘଟେ ଘଟେ ପୂରିଅଛୁ ଶବଦ ରୂପେଣ ॥
ଏହୁ ମନ୍ତ୍ର ମୁଖ୍ୟ ଯେନ ନିଷ୍ଠଲେଣ ଥିବ ।
ବ୍ରହ୍ମାସ ଲୀଳା ଯେମନ୍ତ ସଂସାରୁ ତରିବ ॥
ପଞ୍ଚମେ ଗୋପାଳ ଆଉ ଗୋପକୁଳେ ବନ୍ଧ ।
ବୃଷସ୍ୱାଦି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱମାନ କେଣେ ହେବ ଧନ୍ଦ ॥
ଏଣୁକରି ତୁମ୍ଭେ ତ ବୃଷସ୍ଥ ଗ୍ରନ୍ଥି ଦେଲ ।
ତେଣୁକରି ତୁମ୍ଭେ ଯେ ପାଇଲ ମନ୍ତ୍ର ଭଲ ॥
ପ୍ରାତଃକାଳେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ପ୍ରଶାନ୍ତେ ବସିବ ।
କ୍ଷଣେ ଦଣ୍ଡେ ନିଷ୍ଠଲେ ଏ ରୂପ ଧ୍ୟାଉଥିବ ॥
ଶ୍ୱେତ ଯେ ଲୋହିତ ପୀତ ନୀଳବର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ୟୋତି ।
ଶ୍ୟାମଳ ସୁନ୍ଦର ଗୁହ୍ୟ ପଞ୍ଚକଳା ସ୍ଥିତ ॥
ସି ଇ ଯେ ଇକାର କଳା ଧରି ଯେ ଆକାର ।
ଇ ଅ ଯେ ଉକାର କଳା ସ୍ତ୍ର ଉ ଯେ ଏକାର ॥
ଓକାର ଯେ ଆଦ୍ୟାକ୍ଷର ପଞ୍ଚମାତ୍ରା କହି ।
ପଞ୍ଚମ ଅକ୍ଷର ଦ୍ୱାର ମାତ୍ରା ଏ ହୁଅଇ ॥

ସି ଇ ଅଟେ ଶ୍ୟାମ ବେଦ ଧ୍ୱ ଇ ଯଜୁଃ ଜାଣି ।
ର ଅ ଅଟେ ଋକବେଦ ମ୍ଭ ଅଥର୍ବଣି ॥
ଅକାର ଯେ ଶିଶୁବେଦ ପାଞ୍ଚ ଏଣୁ ହୋଯ୍ୱେ ।
ଏ ପାଞ୍ଚ ବେଦରୁ ପୁଣ ଗ୍ରବାଣ କ୍ଷରଏ ॥
ରାମାୟଣ ଭାରତ ଯେ ଭାରତୁଁ ପୁରାଣ ।
ପୁରାଣୁ କ୍ଷରିଛି ପୁଣ ନାନା ଗ୍ରନ୍ଥମାନ ॥
କାବ୍ୟକୁ ସୁମୂର୍ତ୍ତିମାନ ତହୁଁ ଚଉତ୍ରିଶା ।
ଚଉତ୍ରିଶ ଅକ୍ଷରୁ ଯେ ପଦମାନ ମଣା ॥
ଏ ଯେତେ ଶବଦମାନ ତହୁଁ ଦୋନ୍ତ ସ୍ଥାନ ।
ଏ ଭେଦ ଜାଣନ୍ତି ଏକ ଏକ ସୂକ୍ଷ୍ମଜନ ॥
ଚଉଢଣା ଚଉପଦୀ ସୁମୂର୍ତ୍ତି ଶୋଳନ ।
ଖୋଳ କରତାଳେ ଘୋଷୁଥିବ ବାରଲୋକ ॥
ବ୍ରହ୍ମ କ୍ଷତ୍ରି ବୈଶ୍ୟ ଶୂଦ୍ର ଗୃହଜାତିମାନ ।
ଛତିଶ କୁଳ ଅଠର ପାଟକ ଯେ ଜନ ॥
ସବୁଙ୍କର ସ୍ଥାନେ ତୁମ୍ଭେ ମଙ୍ଗଳ କରିବ ।
ଗୋପାଳ କୁଳକୁ ତାର ଆପଣେ ତରିବ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ଘେନ ବାର ବଇଷ୍ଣବ ।
ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଏହୁ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତତ୍ତ୍ୱଖଣ୍ଡେ ଯନ୍ତ୍ରମୂର୍ତ୍ତି ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର-ମୂର୍ତ୍ତି କଥନେ ନାମ ପଞ୍ଚତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ।

ଷଟ୍‌ତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

ଅନନ୍ତ ଗୋପର ତୁଷ୍ଟି ଘେନ ଗୁରୁଦେବ ।
ପ୍ରେମ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଯେବେ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାଳାଭାବ ॥
ଅନନ୍ତ ପଚାରେ ଯାହା ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ।
ହରି କ୍ଷରି ଦୁଇକ୍ଷରେ ବେଦରୂପ ବନ୍ଧ ॥

ହ ଅ ଯେ ଅକ୍ଷର ପୁଣ ଆଦ୍ୟ ଯେ ଚରଣ ।
ହ ମଧ୍ୟେ ମାତ୍ରା ଅଟେ ଦ୍ୱେଜ ପାଦ ପୁଣ ॥
ହ ପରେ ସାତ ଅଙ୍କ ହୃଦ ଯେ ଅଟଇ ।
ସାତ ଅଙ୍କପରେ ବନ୍ଦୁ ଶିର ବୋଲି କହ୍ନ ॥
କ୍ଷ ଯେ ଅକ୍ଷର ଅଟେ ରାଧାଙ୍କ ଚରଣ ।
ଆବର ପାଦ ଅଟଇ କ୍ଷ ର ଆଦ୍ୟ ଜାଣ ॥
ଇକାର ମାତ୍ରାକୁ ପୁଣ ହୃଦ ବୋଲି କହ ।
ଇକାର ଅକାର ପରେ ଶିର ବନ୍ଦୁ ରହ ॥
କ୍ଷ ମାତ୍ରା ଗାରେ ମିଶି ହ ମଧ୍ୟେ ମିଶେ ।
ଏମନ୍ତେଣ ଦୁଇଭୁଜ ଦୁଇ ଅଙ୍ଗଦେଶେ ॥
ଭୁଜେ ଭୁଜ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦ ପ୍ରେମଭାବେ ରସ ।
ପ୍ରେମ ରାଧା ପ୍ରେମ କୃଷ୍ଣ ଏ ଭାବରେ ଦୃଶ୍ୟ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ପୁଣି ଜଣାଉଅଛୁ ପାଦତଳେ ।
ଏ ରୂପର ମନ୍ତ୍ର ପୁଣ କହିବା ପୁଢ଼ଲେ ॥
ହେତୁ ମନେ ବନ୍ଧ ଧର ମନ୍ତ୍ରର ବସ୍ତୁର ।
ବାରଟିଆ ଦାସମାନେ ମନେ ଦୃଢ଼ କର ॥
ହ କାର ଅକ୍ଷରେ ପୁଣ ବସିବ ପ କାର ।
ତଥିପାଶେ ଏକାରକୁ ତାର ପରେ ଧର ॥
ଆବର ମାତ୍ରାକୁ ତଥି ପାଶରେ ଥୋଇବ ।
ଆବର ଯେ ହ ମାତ୍ରା ତଳରେ ରଖିବ ॥
ପଢ଼ିଲେ ଏମନ୍ତ୍ର ପୁଣ ଏକାକ୍ଷର ହୋଇବ ।
ପାଞ୍ଚଗୋଟି ମାତ୍ରା ବସି ପଞ୍ଚାକ୍ଷର କହେ ॥
ଏହ ମନ୍ତ୍ର ସୁମତେ ସ୍ୱରୂପ ଜ୍ଞାନ କର ।
ସର୍ବ ମନ୍ତ୍ର ପରେ ସାର ଅଟେ ଏ ଅକ୍ଷର ॥
ସବୁ ଯେ ଶବ୍ଦ ମିଳେ ହୃଦରେ ଭଜଲେ ।
ଗୀତା ଭାଗବତେ ଏହ ମନ୍ତ୍ର ସାର କଲେ ॥

କେ ପୁଣ ତାହାଙ୍କୁ ବୋଲେ ହରି ଏ ଅଟନ୍ତି ।
କେ ପୁଣ ଭଗତ ବୋଲେ ହୃଦପଦ୍ମ ମୂର୍ତ୍ତି ॥
କେ ପୁଣ ତାହାଙ୍କୁ ଚିନ୍ତି ଦୁର୍ଗତି ହରନ୍ତି ।
ଏଣୁକରି ହରି ନାମ ସର୍ବ ସେ ସମ୍ପତ୍ତି ॥
ହରିନାମ ଧରିଥିଲେ ହୋଇବ ସମ୍ପଦ ।
ହରି ଆଶ୍ରେ ଜନକୁ କଳ୍ପିତ ଇନ୍ଦ୍ର ପଦ ॥
ହରିନାମ ଅଶ୍ରେ କରି ଭୁଷଣ୍ଡି ଅମର ।
ହରିନାମ ଧରି ବିଭୀଷଣ ଯୁଗାନ୍ତର ॥
ହରିନାମ ଧରି ହନୁ ଲଙ୍କା ଜୟ କଲା ।
ସେହୁ ଭକ୍ତେ ହରିନାମ ଭଜୁଁ ସେ ତରିଲା ॥
ସହାସ ଚରିତ ଲୀଳା ହରିର ସଙ୍ଗୀତ ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ବଣିଜ କରି ତରିବ ଜଗତ ॥
ତୁମ୍ଭେ ମୂଳବୃକ୍ଷ ହୁଅ ପୁଣି ନାଭି ଜଳ ।
ତୁମ୍ଭଲାଗି ଉଦ୍ଧାର ହୋଇବେ ଗୋପକୁଳ ॥
ସାନ ଅଚ୍ୟୁତର କଥା ମନେ ହେତୁକର ।
ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପାଳ ତୁମ୍ଭେ ଗୋପକୁଳେ ସାର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଏକାକ୍ଷର
ମନ୍ତ୍ରମୂର୍ତ୍ତିକଥନେ ନାମ ଷଟ୍‌ତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ।

ସପ୍ତବିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଦାସର ମନ ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିବା ।
ଶ୍ରୀରାମ ମୂରତି ରୂପ ତନ୍ତ୍ରରେ ବନ୍ଧିବା ।୧।
ଭଲ ସନ୍ଧି ପଚାର ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ।
ନୋହିଲେ କି ଗୋପ୍ୟରେ ତୁମ୍ଭେ ଭଗବନ୍ତ ।।
କହିବା ଯନ୍ତ୍ରର ମୂର୍ତ୍ତି ଏକ ମନେ ଘେନ ।
ତୁମ୍ଭେ ବାରଜଣ ଅଟ ରାହାସେ ପ୍ରଧାନ ।।
ଆନବେଳେ ଏ କଥା କି ପଚାରି ହୁଅଇ ।
ଆନକୁ ରାହାସ ଲୀଳା ମିଳିବ ବା କାହିଁ ।।
ହୃଦି ଷଷ୍ଠି ତଳରେ ଏ ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ବସେ ।
ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ମଧ୍ୟେ ଏକ ଗାର ପରକାଶେ ।।
ଅର୍ଦ୍ଧେ ଅର୍ଦ୍ଧେ ବେନଗାର ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା କହୁ ।
ଅର୍ଦ୍ଧେ ରାମ ମୂର୍ତ୍ତି ଯେ ଅର୍ଦ୍ଧେ ସୀତା ହୋଇ ।।
ନ ର ଯେ ଆଦ୍ୟ କଳା ବାମରେ ବସିବ ।
ଗାରଠାରୁ କେତେ ଷର ଗୁଡ଼ିକରି ଦେବ ।।
ପ ଅର ଯେ ଆଦ୍ୟ କଳା ବାମରେ ବସିବ ।
ଏ ମନ୍ତ୍ରେଣ ଶହେ ବୃଶ ଅକ୍ଷର ହୋଇବ ।।
ତାରକ ମନ୍ତ୍ର ଏ ଏଥି ବନ୍ଧିଲେଟି ପାଇ ।
ସଦ୍‌ଗୁରୁ ସେବିଲେ ଯେ ସୁଶିଷ୍ୟ ଜାଣଇ ।।
କୁବୁଦ୍ଧି ସେବକମାନେ ନ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ଏହା ।
ଗୁରୁଙ୍କୁ ନ ପୁଚ୍ଛି ହୋନ୍ତି କୁଟୁମ୍ବେ ଷ୍ଟୁରୁହା ।୧୦।
କୁଟୁମ୍ବ ମେଳେହେଁ ଶିଷ୍ୟ ଏ ଭେଦ ନ ପାଏ ।
ଗୁରୁ ସେବା କଲି ଶିଷ୍ୟ ଏହୁ ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାୟେ ।।

୧-୨— ଯନ୍ତ୍ରରେ (ଖ, ଗ)

ଆବର କଥାଏ ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ
ସବୁ ଗୁରୁ କହି ନ ପାରନ୍ତି ଏହି ତନ୍ତ୍ର ॥
ଜାତସ୍ମର ଗୁରୁମାନେ ଏ ଭେଦ ଜାଣନ୍ତି ।
ମାନବ ଜନମ ଗୁରୁ ଏ ଭେଦ ନ ପାନ୍ତି ॥
ଏ ଯେ ଯନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ଶୁଣ ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ।
ଯନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି କହିବା ହେ ମନେ ଘେନ ବନ୍ଧ ॥
ନଅ କଳା ଅଟଇ ଯେ ବେଦ ଯେ ଚରଣ ।
ତଥିପରେ ହୃଦ ଶିର ମୁଖ ଭୁଜ ପୁଣ ॥
ଯ ଆଦ୍ୟ କଳା ଅଟେ ହୃଦସ୍ଥିତି ଜାଣ ।
ଯ ତଳେ ବର୍ତ୍ତି ଏ ବେଦ ଚରଣ ॥
ତଥିପରେ ହୃଦ ଶିର ନୟନ ନାସିକା ।
ଏଣୁକରି ଯ କଳା ସୀତୟାର ସକା ॥
ନଅ କଳା ରାମ ମୂର୍ତ୍ତି ନାରାୟଣ କହି ।
କେ ପୁଣ ତାହାଙ୍କୁ ନରହରି ଯେ ବୋଲଇ ॥
ଅମନ୍ତ ମୂରତ ରୂପ ଧରିଣ ପ୍ରକାଶ ।
ଥାନେ ଥାନେ ଲୀଳା ତାଙ୍କ ଅଟେ ପ୍ରେମରୂପ ॥
ନଅକଳା ଅଟଇ ଯେ ଆ ଯେ ଅକ୍ଷର ।
ଆତ୍ମା ବୋଲି ଅକ୍ଷର ଯେ ନଅରୁ ସଞ୍ଚାର । ୨୦ ।
ରା ଯେ ଅକ୍ଷର ପୁଣ ସବୁ କ୍ଷରଇ ।
ମ ଯେ ଅକ୍ଷର ପୁଣ ନଅ କଳା ହୋଇ ॥

୨୦—କ୍ଷ

ମୁକୁନ୍ଦ ଧରମୁ ପୁଣ ପଚ୍ଛରୁ କଥାଏ ।
ଏ ରୂପର ମନ୍ତ୍ର ପୁଣ କେମନ୍ତେଣ ହୋଏ ॥
ମନ୍ତ୍ର ଭେଦ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ ହେରୁ କରି ମନ ।
ଅନନ୍ତ ଦାସ ହେ ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ସୁଜନ ॥

ଏଣୁକରି ପରମ ଆତ୍ମା ଯେ ତାକୁ କହି ।
ତତ୍ତ୍ୱ ନିରଞ୍ଜନ ବୋଲି କେ ପୁଣ ଗୁଣଇ ॥
କେ ବୋଲଇ ଜ୍ୟୋତି ବ୍ରହ୍ମ ଅଟନ୍ତି ଏ ପୁଣ ।
କେ ବୋଲି ଅଜ୍ୟୋତି ରୂପ ଅଟନ୍ତି ଏ ଜାଣ ॥
କେ ବୋଲନ୍ତି ଗତି ବ୍ରହ୍ମ ଗୁଣିଲେ ମୁକତି ।
କେ ବୋଲଇ କାଶୀ କ୍ଷେତ୍ର ବାରଣସୀ ସ୍ଥିତି ॥
ଏମନ୍ତ ମୂରତି ରୂପ ହୃଦେ ସୁମରିବ ।
ସୁସେବକମାନଙ୍କୁ ଯେ ଏ ଭେଦ କହିବ ॥
ଅପଣ୍ୟ ଶିଷ୍ୟ ଏ ଭେଦ ନ ପଚ୍ଚରେ ପୁଣି ।
କୁଟୁମ୍ବ ଧନ ପଣରେ ଭ୍ରମଇ ନ ଜାଣି ॥
ଧନ ପ୍ରାଣ କୁଟୁମ୍ବ ଛାଡ଼ିଲ ତୁମ୍ଭେ ବୀର ।
ସବୁ ଧନ ପଣ କଲ ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପସ୍ତର ॥
ଏଣୁକରି ମନ୍ତ୍ରମୂର୍ତ୍ତି ପାଇଲ ଦର୍ଶନ ।
ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଭକତମାନଙ୍କୁ ଚକ୍ଷୁ ଦାନ ॥
ଜ୍ଞାନ ଅଭ୍ୟନ୍ତରର କଥା ମନେ ଘେନିଥିବ ।
ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୁମ୍ଭେ ନିରତେ ପଢ଼ିବ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା କୃଷ୍ଣାସ୍ୱଖଣ୍ଡେ ତାରକ-
ମନ୍ତ୍ର-ମୂର୍ତ୍ତି ଦର୍ଶନେ ନାମ ସପ୍ତତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ॥

ଅଷ୍ଟତ୍ରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ବସ୍ତ୍ର ସୁଦାମ ଗୋବିନ୍ଦ ।
ପବନ ଉତ୍ଥାନ ବୃନ୍ଦାବନ ଯେ ଆନନ୍ଦ ॥
ବାଳକ ମଧୁର ସାହା ଅଛି ଯେ ପଶୁର ।
କହିବା ଏଥିର କଥା ପାରି ଯେବେ ଧରି ॥

ହଉଁ କ୍ଷଉଁ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଗାର ଅଛଇ ।
ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ମଧ୍ୟେ ରହେ ଓଁକାର ଯେ ତହିଁ ॥
ଗାର ପାଶେ ହ କ୍ଷର ବସାଇବ ପୁଣ ।
ଦ ଯେ ବସିଲେ ହେବ କକାରଟି ଜାଣ ॥
ଗାର ଏକପାଦ ହୁଏ ବନ୍ଧଣ ପାଇଲେ ।
ଦ ଗାର ଆର ପାଦ ଚରଣ ବନ୍ଧଲେ ॥
ଆଉର ଯେ ଇକାର ହୃଦସ୍ଥ ପୁଣ ହୋଇ ।
ନାଦବିନ୍ଦୁ ଶିର ବୋଲି ଗୁରୁ ଦୀକ୍ଷା କହି ॥
ଧ ଇକାର ଅଟଇ ଭୁଜ ଲକାରଟି କାଟି ।
ଏ ରୂପକୁ ରସିକ ଭକତ ଆତ୍ମା ଖଟି ॥
ଏଣୁ ସେ କ୍ଳୀଁ ଅକ୍ଷର କାମ ବୀଜ କହି ।
ଗାରରୁ ପଞ୍ଚରେ ପୁଣି ଏତେ କଳା ତହିଁ ॥
ଶୁଦ୍ଧ ରାଧା ଶୁଦ୍ଧ କୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି ଏ ପୁଣ ।
ଷୋଳ ସସ୍ର ଗୋପୀ ଏହି ଅଙ୍ଗୁ ଜାତ ଜାଣ ॥
ଆଉର ଷୋଳ ସହସ୍ର ଗୋପାଳ ଜନମ ।
ଷୋହଳ ସସ୍ର ଅନନ୍ତ ଗୋପଗୋପୀ ଜାଣ । ୧୦ ।

କଳଉଁ ଅକ୍ଷର ପୁଣ ଏମନ୍ତ ସେ ଧର ।
ଲକାର ଯେ ରାଧା ବୋଲି ସୁମରଣା କର ॥
ଇକାର ନାମ ଧଇଲେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ହୁଏ ।
ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ସଦଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ କହେ ॥
ଏହି ରୂପ ଧ୍ୟାନ କରି ରାହାସେ ମିଶିବ ।
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ପାଦପଦ୍ମେ ସେବା କରିଥିବ ॥

ଯୁଗ ଶେଷେ ପ୍ରଳେ ହେଲେ ପାଦେ ନମସ୍କରିବ ।
ଅବତାର ରୂପ ଯେଉଁ ଲୀଳା କରୁଥିବ ॥
ସତ୍ୟ ଯୁଗେ ଋଷି ସଙ୍ଗେ ପୁରାଣ ପଠନ ।
ତ୍ରେତୟା ଯୁଗରେ କଲ ଯଜ୍ଞ ବର୍ଦ୍ଧମାନ ॥

ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ କଲ ରାହାସ ବନ୍ଦନ ।
କଳିଯୁଗେ ସଂକୀର୍ତ୍ତିନେ ରାହାସ କୀର୍ତ୍ତନ ॥
ପୁଣ ସେ ସତ୍ୟ କଳିରେ ରାଗ ବନ୍ଧଗୀତ ।
ବିବିଧ ଯନ୍ତ୍ର ମିଶିଣ ରାଜବିଧି ମତ ॥
ଅବତାର ମୂର୍ତ୍ତି ସଙ୍ଗେ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଖେଳା ।
ଏଣୁକରି ରାହାସ ଲୀଳାକୁ କର ଭେଳା ॥
ସତ୍ୟଯୁଗେ ଭଗବାନ ତ୍ରେତାଯୁଗେ ରାମ ।
ଦ୍ୱାପରେ ଜନମ ହେଲେ କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ॥
ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ କଳିଯୁଗେ ସାର ।
ଜଗନ୍ନାଥ ରୂପ ଧାଇ ରାସଲୀଳା କର ।୨୦।
ପୁଣ ଯେ କଲଙ୍କି ସଙ୍ଗେ କରିବେ ଗାୟନ ।
ଛତିଶ ରାଗେଣ ଛଅ ରାଗ ଗୀତମାନ ॥
ଖୋଲ କରତାଳ ବୀଣା ସାରଙ୍ଗ ଅମୃତ ।
ତାଳ ଯେ ମୃଦଙ୍ଗ ତମ୍ଫ ସଞ୍ଚରି ସଙ୍ଗୀତ ॥
ସଂଶୟ ରହିଲ ଗୁରୁ ରାଧାରୂପେ ପୁଣ ।
ଲକାର କେମନ୍ତେ ବସେ କ୍ଳୀଁ ଠାରେ ପୁଣ ॥
ଅଶ୍ରୁ ଛଳଛଳ ହୋଇ କୋଳାଗତ କରି ।
କହିମସନ୍ଧି ପଚାରୁ ମୁକୁନ୍ଦ ମୁରାରି ॥
କହିବା ଅନନ୍ତ ଶୁଣ ଲକାର ବିଚାର ।
କରପ୍ରାନ୍ତେ ବସିବ ଲକାର ମଧ୍ୟର ।୨୫।
ଲକାର ଆଦ୍ୟ କଳା ଯେ କଅପ୍ରାନ୍ତେ ବସେ ।
ରାଧାକୃଷ୍ଣ ପ୍ରେମଲୀଳା ଏହିରୂପେ ମିଶେ ।୨୮।

୨୭-ଖ – ରହିଲେ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ରୂପଗୋଟି ଶୋଭା ଦଶେ ।
ଲକାର ପ୍ରାନ୍ତର କଳା ଗାର ଆର ପାଶେ ॥
ଲକାର ତଳକୁ ପୁଣ ପାଦ ବେନି ହୋଏ ।
ଲକାର ଉପରେ ପୁଣ ଶିରବିନ୍ଦୁ ଶୋଭେ ॥

ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ଏ ଯେ ଅଟେ ନଉଧାର ।
ବନ୍ଧିଲେ ଏ ଭବାର୍ଣ୍ଣବ ସିନ୍ଧୁ ହେବ ପାର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ
ରାଧାରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନ ମନ୍ତ୍ରଭେଦକଥନେ
ନାମ ଅଷ୍ଟତ୍ରିଂଶ ପଟଳ ।

ଊନଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପରମ ଯେ ଗୁରୁ । କରୁଣା କର ମହାମେରୁ ॥
କେଉଁ ଗୋପାଳ କେଉଁ ନାମ । ଭକତ ମନରେ ଉତ୍ତମ ॥
ତବଣ ଗୋପାଳ ହେ ଶୁଣ । ରାମ ମୁକୁନ୍ଦ ହୃଦେ ଗୁଣ ॥
ଭରତ ଅନନ୍ତ ହେ ବନ୍ଦ । ବିଷ୍ଣୁ ଧରମୁ ହେ ବିବେକ ॥
ଅଠର ଅକ୍ଷର ଯେ ନାମ । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ଏ ଉତ୍ତମ ॥

ଏମନ୍ତ୍ରେଣ ଦୃଢରୂପ ଧ୍ୟାନ କରୁଥିବ ।
ଉତ୍ତମ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ଏହା ଗୁପତେ କହିବ ॥
ଲକାର ପ୍ରାନ୍ତ କଳାରେ ରାଧା ବେଦାକ୍ଷର ।
ଏହି ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ଧର ବାର ହେ ଗୋପାଳ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ଧର ବାର ପାଞ୍ଚଦାସ ।
ତବଣ ଗୋପାଳ ଘୋଷ ଗୁରୁଭକ୍ତ ରସ ॥

୧୭-ଗ—ନିର୍ଗୁଣ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ବାରୁ ନ କହିବ ଆନେ ।
କହିଲେ ଶାପ ପାଇବ ଅନ୍ନବସ୍ତ୍ର ହାନେ ॥

ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ବାର ଜଣ ପାଳଥିବ ।
ଅମାନନା କଲେ ଭ୍ରଷ୍ଟ ନଷ୍ଟେ ନାଶଯିବ ॥

ଏକ ଅକ୍ଷରେ ଏକରୂପ । ମନ୍ତ୍ରରେ ହୋଇଅଛୁ ଗୋପ୍ୟ ॥
ଓଁ କାର ଅକ୍ଷର ଯେ ମୂଳ । ରାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କ ତହିଁ ଅଳ ॥
ଓଁ କାର କୃଷ୍ଣରୂପ ହୋଇ । ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ଯେ ରାଧା ଦେହି ॥
ଓମଧ ଆଦ ବଳଦେବ । ରେବତୀ ତହୁଁ ଅର୍ଦ୍ଧ ହେବ ॥
ଏମନ୍ତେ ସ୍ଵରୂପ ଜାଣ । ତହୁଁ ଜନମ ଗୋପଗଣ ॥
କ୍ଲୀଁ ଅକ୍ଷର କୃଷ୍ଣ କହି । କ୍ଷୀଅ ଯେ ସୁଦାମ ଅଟଇ ॥
ସ୍ଵ ଅକ୍ଷର ଦାମ ଜାଣ । ଗୋ ଯେ ଦାମ ଶ୍ରୀଦା ପୁଣ ॥
ବ କାର ଶ୍ରୀବତ୍ସଟି କହି । ଦାଆଁ ପାତ୍ରିକ ପୁଣ ହୋଇ ॥
ସ୍ଵ ଅକ୍ରୁର ବୋଲି ଜାଣ । ଗୋ ଉଦ୍ଧବ ଯେ ପ୍ରମାଣ ॥
ପୀ କାର ବନ୍ଧୁର ଟି କହି । ଜ ଯେ ସଂଜୟ ଅଟଇ ॥
ନଅ ଯାଦବ ବୋଲି ଜାଣ । ବ ବସୁନନ୍ଦ ବୋଲ୍ଣ ॥
ଲ କୁ ବୃନ୍ଦନନ୍ଦ କହି । କୃଷ୍ଣର ବାର ଶାଖା ଏହି ॥
ବଳଭଦ୍ର ଯେ ଗୁରୁକ୍ଷର । ସୁବଳ ସ୍ଵ ଯେ ଅକ୍ଷର ॥
ସୁରଥ ସ୍ଵ ଅକ୍ଷର ହୋଇ । ନ ନାମ ଲୋକପାଳ ବହି ॥
ମ ଯେ ଧର୍ମନନ୍ଦ ପୁଣ । ରାମ ଶାଖା ଏ ଚାରିଜଣ ॥
ଏମନ୍ତେ ଅଟେ ଷୋଳଜଣ । ଗୋପାଳ ଅକ୍ଷର ପ୍ରମାଣ ॥
ରାମ କୃଷ୍ଣ ମିଶି ଅଠର । ଏ ଶାଖା-ଗଣ ଚବିଶର ॥
ଏକ ଶାଖାକେ ଷୋଳ ସହ । ଯୂଥ ମିଳଣ ହୋନ୍ତି ମିଶ୍ର ॥
ତୁମ୍ଭେ ଚବିଶ ଗୋପଜନ । ଏହି ମନ୍ତ୍ରକୁ କର ଧ୍ୟାନ ॥
ସ୍ଵ କୁ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଧର । ଗୋ କୁ ଅନନ୍ତ ସୁମର ॥
ବି କ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଧର । ଦା କୁ ଭରଥ ସୁମର ॥
ସ୍ଵ କୁ ଚକ୍ରଧର ମନ । ଧରମ ଗୋ ଅକ୍ଷରେ ଧ୍ୟାନ ॥
ପୀ କାର ବଶିଷ୍ଠ ହେତୁ କର । ଜ କୁ ଦକ୍ଷିଣ ସୁମର ॥
ନ କୁ ମଥୁରା ହେ ଧର । ଜ କୁ ପବନ ସୁମର ॥
ଜ କୁ ଉତ୍ଥାନ ଗୁଣିବ । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିବ ॥
ଲ୍ଲ ଯେ ଆନନ୍ଦ ଭଜନ । ସ୍ଵ ଗୋବିନ୍ଦ କରେ ଧ୍ୟାନ ॥

ନ କୁ ବସ୍ତ୍ର ସୁମରବ । ମ କୁ ବାଳକ ଧରବ ॥
ଯେମନ୍ତେ ଷୋଳ ଯେ ଅକ୍ଷର । ପଞ୍ଚ ଶାଖା ଯେ ମନେ ଧର ॥
ବାରଷ୍ଟିଆ ଯେ ଦାସମାନେ । ଏ ରସ ଧର ଗୁଣ ମନେ ॥
ମନ୍ତ୍ରକୁ ରସ ଗୁଣ କହ୍ନ । ରସକୁ ପ୍ରାଣୀ ରସି ରହ୍ନ ॥
ସଗୁଣେ ସର୍ବ ମନ ପଶେ । ନିର୍ଗୁଣେ ଏକ ଏକ ରସେ ॥
ସହସ୍ର ଜଣେ ଏକ ଜଣ । ନିର୍ଗୁଣେ ପଶିପାରେ ପୁଣ ॥
ସଗୁଣ ନିର୍ଗୁଣ ଏ ଦେହ୍ନ । ଯେ ସାଧିପାରେ ମନ ଦେଇ ॥
ସଗୁଣ ନିର୍ଗୁଣ ନ ଜାଣେ । ଭ୍ରମନ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରର ଶ୍ରବଣେ ॥
ଏ ରସ ଗୁଣକୁ ତୁ ଶିଖ । ଗ୍ରହାସ ଗୁଣିବା ଗଠକ ॥
ସଗୁଣ ସଂସାରେ କହ୍ନବ । ନିର୍ଗୁଣ ଗୁପତେ ଭଜବ ॥
କୋଟିକେ ଗୋଟିଏ ଶିଷ୍ୟରେ । କହ୍ନବ ମନ ସେବାଦ୍ୱାରେ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ମଥୁରେ । ଅଚ୍ୟୁତ ଆଜ୍ଞା ଥିବ ଧର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ
ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ଶାଖାଗଣ ଧ୍ୟାନ ସ୍ମରଣେ
ନାମ ଊନଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

ଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ଆଜ୍ଞା ଯେ ଦେବ ଗୁରୁଦେବ । ସଖୀ ଜନମ କେଉଁ ଭାବ ॥
ଶୁଣ ଅନନ୍ତ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ । କହ୍ନବା ଗୋପୀଙ୍କ ବିନୋଦ ॥
କୃଷ୍ଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ରାଧା ଭାବ । ବିନୋଦ ଲୀଳା ସୁଖ ଭୋଗ ॥
ଦାମ ଶ୍ରାମତୀ ସଙ୍ଗେ ଲୀଳା । ଗୋପ ନଗରେ କରେ ଖେଳା ॥
ସୁଦାମ ସଖା ସଙ୍ଗେ ପୁଣ । ସୁରେଖା ସାଙ୍ଗରେ ମିଳଣ ॥
ଦାମ ସଖାର ଶୁଣ ରସ । ହରି-ପ୍ରିୟାର ଖେଳ ରସ ॥
ସୁଗନ୍ଧା ସଖୀ ସଙ୍ଗେ ମିଳ । ଶ୍ରୀବସ୍ତ୍ର କରେ ରସ କେଳି ॥
ବନ ଯେ ତରଙ୍ଗିଣୀ ମଙ୍ଗ । ସାତ୍ତ୍ୱିକା କରେ ଖେଳ ରଙ୍ଗ ॥
ମଧୁବନ୍ତି ସଙ୍ଗତେ ମିଳ । ଅକ୍ରୁର କରେ ରସ କେଳି ॥

ପ୍ରିୟା ସଙ୍ଗରେ ରସ ଭାବ । ସେ ସଙ୍ଗେ ଖେଳଇ ଉଦ୍ଧବ ॥
ସୁପ୍ରିୟା ସଙ୍ଗେ ରସମାନ । ତା ସଙ୍ଗେ ବନ୍ଧୁର ମିଳନ ॥
ସୁରେଖା ସଙ୍ଗେଣ ସନ୍ତୁଷ୍ଟେ । ବିନୋଦ ରସ ଲୀଳା ହୁଏ ॥
ଶଶୀରେଖା ସଙ୍ଗତେ ପୁଣ । ଯାଦବ କରେ ଲୀଳା ଜାଣ ॥
ସୁନନ୍ଦ ଲୀଳାବତୀ ସଙ୍ଗେ । ଲୀଳା କରନ୍ତି ନାନାରଙ୍ଗେ ॥
ମାଳନ୍ତ୍ରୀ ସଖୀ ସଙ୍ଗେ ଭାବ । ଭାବ କରଇ ବୃନ୍ଦ ନନ୍ଦ ॥
ସୁବଳ ମାଳତୀ ସଙ୍ଗେଣ । ଲୀଳା କରନ୍ତି ସେ ମିଳଣ ॥
ସେବତୀ ସଖୀ ସଙ୍ଗେ ରସ । ସୁରଥ ମିଳଣ ହରଷ ॥
ମରୁଆ ସଖୀ ସଙ୍ଗେ ମିଳି । ଲୋକପାଳ ସେ କରେ କେଳି ॥
ଦଅଣା ସଖୀ ସଙ୍ଗେ ରଙ୍ଗ । ଧରମାନନ୍ଦ ସେ ଖେଳଇ ॥
ରେବତୀ ସଙ୍ଗେ ବଳଦେବ । ଲୀଳା ସେ ଯୁଗଳରେ ଭାବ ॥
ଏମନ୍ତେ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଗୋପୀ । ବୃନ୍ଦାବନରେ ଲୀଳା ସ୍ଥାପି ॥
ରାଧା ଅଙ୍ଗରୁ ଗୋପୀଗଣ । ରେବତୀ ଜନମ ସେ ପୁଣ ॥
ରେବତୀଠାରୁ ଷୋଳ ଗୋପୀ । ଷୋଳ ସହସ୍ର ଗୋପୀ ବ୍ୟାପୀ ॥
ଗୋପୀ ଗୋଟିକେ ଷୋଳ ସସ୍ର । ଗୋପାଳ କରନ୍ତି ରାହାସ ॥
ସହସ୍ର ସହସ୍ର ହୋଇଲେ । ଗୋପୀ ଗୋପାଳ ଲୀଳା କଲେ ॥
ବଳଦେବ ଅଙ୍ଗରୁ ଜାତ । ଗୋପାଳ ହୋଇଲେ ସମ୍ଭୂତ ॥
ଏଣୁ ଅନନ୍ତ ଅଙ୍ଗ ସାର । ଅନନ୍ତ ଗୋପାଳ ସୁମର ॥
ଅନନ୍ତ ମୂଳେ ଗୋପ ପୋଏ । ରେବତୀ ମୂଳେ ଗୋପୀ ଥାଏ ॥
ଏଣୁଟି ମନ୍ତ୍ର ହରେ ଅଙ୍ଗ । ଭଜନ କରନ୍ତୁ ବୈରାଗ୍ୟ ॥
ପଛେଣ କୃଷ୍ଣ ନାମ ଧରି । ତୃତୀୟେ ରାମ ସେ ସୁମରି ॥
ଚତୁର୍ଥେ ପୁଣ ହରେ ଜପ । ଲେଉଟ ପାଲଟ ରେ ବାପ ॥
ହରେ ରାମରେ ବଳଦେବ । ରେବତୀ ହରି ନାମେ ଠାବ ॥
କୃଷ୍ଣର ନାମେ ରାଧା ରହେ । ରାମ ନାମରେ ରାଧା ଥାଏ ॥
ରାମ ନାମରେ ସେ ରେବତୀ । ରାମ ନାମରେ ରାଧା ଛନ୍ତି ॥
ହରେ କୃଷ୍ଣ ସେ ରାମ ତନ୍ତ୍ର । ଭଜନ୍ତି ସାଧୁ ସନ୍ଥ ମୁନି ॥
ହରେ ରାମ କୃଷ୍ଣ ସେ ସାର । କଳିରେ ଚୈତନ୍ୟ ଠାକୁର ॥

ଉକ୍ତ ନାମକୁ ସାର କଲେ । ତେର ନାମକୁ ଲୁଚ୍ଛାଇଲେ ॥
ହରେ ରାମକୁ ହରେ କୃଷ୍ଣ । ମନ୍ତ୍ରକୁ କଲେକ ଯତନ ॥
ରସ ଗୁଣକୁ ବୁଝାଇଲେ । ନିର୍ଗୁଣ ରସ ଲୁଚ୍ଛାଇଲେ ॥
ନୀଳାଚଳରେ ନିର୍ଗୁଣ । କହିଲେ ସ୍ୱରୂପ ଭେଟଣ ॥
କହିଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ । ଗୁପତେ ନିର୍ଗୁଣ ପ୍ରକାଶ ॥
ଭଗବାନ ଯେ ଦାସ କହି । ଯଶୋବନକୁ କୃପା ବହି ॥
ଶିଶୁ ଦାସକୁ ଯେ କହିଲେ । ଅଚ୍ୟୁତ ମତେ ବୁଝାଇଲେ ॥
ଭଇର୍ଣ୍ଣ ଦାସକୁ କହିଲେ । ବଳରାମ ଦାସ ଜାଣିଲେ ॥
ଏତେ ଭକତଙ୍କୁ ଗୁପତେ । କହିଲେ ଚୈତନ୍ୟ ଏକାନ୍ତେ ॥
ଚବଣ ଗୋପ ପୋଏ ଶୁଣ । ଅଚ୍ୟୁତ ରସ ଏ ପ୍ରମାଣ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ
ସଖୀ ସଖାମାନଙ୍କ ଲୀଳାକଥନେ
ନାମ ଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

ଏକଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଆନନ୍ଦ । ପବନ ବସ୍ତ୍ର ଯେ ଗୋବିନ୍ଦ ॥
ବାଳକ ଦାସ ଯେ ପୁଚ୍ଛଇ । ମଣୋହି କେଉଁ ମନ୍ତ୍ରେ ହୋଇ ॥
ଶୁଣ ହେ ଅମଣିଆ ଦାସ । କହିବା ମନ୍ତ୍ର ଉପଦେଶ ॥
କ୍ଲୀଁ ବୀଜ ଯେ ଯାହା କହି । ସେ ପୁଣ କୃଷ୍ଣ ଯେ ଅଟଇ ॥
ଗୋବିନ୍ଦାୟ ଯେ ମୁଖ ଜାଣ । ଗୋପୀଜନ ଯେ ଶିର ପୁଣ ॥
ବଲ୍ଲଭାୟ ଯେ କଟି ହୋଇ । ନମଃ ଯେ ଅଟେ ପାଦ ଦୁଇ ॥
ଗୋବିନ୍ଦାୟ ନୟନ ଦୁଇ । ଗୋପୀଜନ ନାସିକା କହି ॥
ବ ଯେ ହୃଦ ବୋଲି ଜାଣ । ଲ ଯେ ନାଭି ପରମାଣ ॥
ଭଆ ଯେ କଟି ବୋଲି କହି । ସ୍ୱ ଯେ ଲିଙ୍ଗଟି ଅଟଇ ॥
କ୍ଲାଂ କପୋଳ ଯେ ଅଟଇ । ଏମନ୍ତେ କୃଷ୍ଣ ରୂପ ହୋଇ ॥

ଓଁ କାର ଶିର ବୋଲି ଜାଣ । ଏ ରୂପେ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ପୁଣ ॥
ଏ ରୂପେ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି କରି । ମଣୋହ୍ର ଥାପି ଧ୍ୟାନ ଧରି ॥
ନମ ଦୁଇ ଯେ ପୃଥ୍ୱୀ ହୋଇ । ବଲ୍ଲଭାୟ ଆସନ କହି ॥
ନମ ଯେ ପାଞ୍ଚ ବୋଲି ଜାଣ । ଗୋପୀଜନ ଷଡ଼ରସେଣ ॥
ଅମଣିଆ ଯେ ଗୋବିନ୍ଦାୟ । ମଣୋହ୍ର ଗୋପୀଜନ ଦ୍ରବ୍ୟ ॥
ସ୍ୱାହା ଯେ ଅଧର ଅଟଇ । ବଲ୍ଲଭାୟ ଅଚମନ କହି ॥
ନମ ଯେ ମହାପରସାଦ । ଏମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣ ଭେଦ ॥
ଶୁଣ ବାଳକ ଗୋପ ଦାସ । ଅମଣିହାର ଗୁଣ ରସ ॥
ଉଆ ଗୃଉଳ ନୂଆ ହାଣ୍ଡି । ଲିପିଣ ଦଅ ଭୂମିଖଣ୍ଡି ॥
ଡାଲି ତଣ୍ଡୁଳ ଶୋଧାଇବ । ପରିବା ଯତନ କରିବ ॥
ଯତନେ ରନ୍ଧନ କରିଣ । ମଣୋହ୍ର ଦେବ ଏ ଭାବେଣ ॥
ଖୋଳ କର୍ତ୍ତାଳ ବଜାଇବ । ଶଙ୍ଖ ଶିଙ୍ଘା ଯେ ବଜାଇବ ॥
ଏ ରୂପେ ଭୋଗ ଲଗାଇଣ । ଭୋଜନ କରି ନାରାୟଣ ॥
ଦାତାକୁ କରି ସୁକଲ୍ୟାଣ । ଆନନ୍ଦେ ରହୁ ବାରଜଣ ॥
ଏମନ୍ତ ନ ଜାଣି ଯେ ଖାଇ । ଦାତା ପାତକ ନ ଖଣ୍ଡଇ ॥
ଆପଣେ ଖାଇ ହୁଏ ନାଶ । ସେ ଦ୍ରବ୍ୟ ହୁଦେ ହୋଇ ବିଷ ॥
ମନ୍ତ୍ର ମୂରତି କରି ଖାଇ । ନାମ ଅଗ୍ନିରେ ପୋଡ଼ି ଯାଇ ॥
ଷଡ଼ଙ୍ଗ କବଚ କରିବ । ମାତୃକା ଭୂତଶୁଦ୍ଧି ସ୍ତବ ॥
ଅଙ୍ଗନ୍ୟାସ ଯେ କରନ୍ୟାସ । ଏହା ଜପିଣ ପାପ ନାଶ ॥
ଧ୍ୟାନ ମୂରତି ଲକ୍ଷ୍ୟେ କର । ମାନସିକେ ବା ମନେ ଧର ॥
ଯେ ଜାଣେ ମନ୍ତ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ଭେଦ । ସେ ଅଙ୍ଗେ ପାପ ନ ଲାଗିବ ॥
ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ । କଳିରେ ବୈଷ୍ଣବ ବହୁତ ॥
ପଦେ ଅଧେ ଶିଖିଣ କରେ । ଗୁରୁ ହୋଇବେ ଘରେ ଘରେ ॥
ଗୁରୁଙ୍କୁ ନ ପୁଚ୍ଛିବେ ତତ୍ତ୍ୱ । ଦାମ୍ଭିକ ପଣେ ହୋଇ ମତ୍ତ ॥
ଶାସ୍ତ୍ର ପଥ ଯେ ନ ଯୋଷିବେ । ସାଧୁ ସଙ୍ଗତେ ନ ବସିବେ ॥
ଉତ୍ତମ ଗୁରୁ ନ ଖୋଜିବେ । ନ ଜାଣି କାନ ଫୁଙ୍କାଇବେ ॥
ସଂଶୟେ ଲାଗିଲା ମନର । ବାଳକ ଦାସ କ୍ଷମା କର ॥

ଗୁରୁରେ ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟମ । ଏ କଥା ଫେଡ଼ି କହ ମର୍ମ ॥
ଶୁଣ ହେ ବାଳକ ମୁକୁନ୍ଦ । କହିବା ତହିଁର ଯେ ଭେଦ ॥
ଧାନ ଅଗାଡ଼ି କାହିଁ ସରି । ଭେଣ୍ଡି କଷା ଉତ୍ତମ କରି ॥
ଶ୍ଵେତଙ୍କା ଗାଈ ଦୁଧ ସମ । ପିତଳ କାହିଁ ହେବ ହେମ ॥
ମୂର୍ଖ ପଣ୍ଡିତ କାହିଁ ସରି । ଏଣୁ ଉତ୍ତମ ଗୁରୁ କରି ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଅଷ୍ଟ କାଳ । ତନ୍ତ୍ର ଭେଦିବ ଦେହ ସ୍ଥଳ ॥
ଶୁନ୍ୟା ଅବାଡ଼ି ଜ୍ୟୋତି ଜାଣି । ସମାଧି ସାଧୁଥିବ ପୁଣି ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ରସ ଯେ ଜାଣିବ । ଏ ଗୁରୁ ଖୋଜି ନାମ ନେବ ॥
ଏ ଗୁରୁ ପୂର୍ବ ଭାଗ୍ୟେ ଥିଲେ । ମିଳଇ ପୂର୍ବ ପୁଣ୍ୟ ଫଳେ ॥
ପୂର୍ବର ସ୍ୱର୍ଗ ଥିଲା ଯେଣୁ । ମିଳିଲ ଅମ୍ଭ ପାଶେ ତେଣୁ ॥
ରାମ ଭରତ ବୀର ସୁତ । ଗୋପାଳ କୁଳର ମହନ୍ତ ॥
ଖୋଳ କଂସାଳ ରାସଲୀଳା । ତୁମ୍ଭେ ସଂସାରେ କଲ ଭେଳା ॥
ତୁମ୍ଭ ଅଂଶରେ ପାପ ନାହିଁ । ପୁଣ୍ୟ ଧନୁ ଧନ ବଢ଼ଇ ॥
କ୍ଷିର ପୀଢ଼ିରେ ତେଜ ଥିବ । କଚ୍ଛ ଛଡ଼ରେ ତୁଟି ଯିବ ॥
ଅଷ୍ଟମ ଠାରେ କଚ୍ଛ ଯିବ । ଦଣ୍ଡେମେ ମଳିନ ହୋଇବ ॥
ଏ କଳିକାଳ ଯେ ଗ୍ରାସିବ । ସକଳ ଧର୍ମ ନାଶ ଯିବ ॥
ସେରେ ରାନ୍ଧିଲେ କଳେ ହେବ । ଦୁଃଖରେ ସତ ନ ଛାଡ଼ିବ ॥
ଯେ ଅନ୍ନ ଦାନ ନ ଦେଅଇ । କଳିରେ ନାଶ ହେବ ସେହି ॥
ଜ୍ୟୋତି ଚହ୍ଲି ନାହିଁ ବଳି । ସେ ନଷ୍ଟେ ବିରଜାର ପାଳି ॥
କଳିରେ ଦୟା ନାମ ସାର । ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ମନେ ଧର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ
ରସଗୁଣ କଥନେ ମଣୋହି ଭେଦ ବର୍ଣ୍ଣନେ
ନାମ ଏକଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

— ঃ*ঃ —

ଦ୍ୱିଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ଗୋବିନ୍ଦ । ବିଷ୍ଣୁ ଯାଦବ ଯେ ଆନନ୍ଦ ॥
ମଥୁରି ଉତ୍ଥାନ ପବନ । ବାଳକ ଦାସ ବୃନ୍ଦାବନ ॥
କେଉଁ ମୂରତି ଧ୍ୟାନ କରି । କଳି କଳୁଷ ପାପ ହରି ॥
ଶୁଣ ଚିବଶ ଗୋପସୁତ । ରାମ ବନ୍ଦ ଯେ ବିଷ୍ଣୁ ଭ୍ରୁଥ ॥
ଅଷ୍ଟ ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଭଲ । ମନ୍ତ୍ର ମୂରତି ତ ଶୁଣିଲ ॥
ଯେ ଜପେ ଅଷ୍ଟାଦଶାକ୍ଷର । ମନ୍ତ୍ର ମୂରତି କରେ ନର ॥
ଅଷ୍ଟାଦଶ ପୁରାଣ ଫଳ । ଯେ ଭଜେ ହୃଦସ୍ଥ କମଳ ॥
ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାନ କରି । ଗୋଲୋକ ନିତ୍ୟକୁ ସୁମରି ॥
ତାହାକୁ ଗୋପାଳ ଯେ କହି । ଗୋଲୋକ ଧ୍ୟାନ ଯେ କରଇ ॥
ଗୋଲୋକ ନିତ୍ୟର ବିସ୍ତର । କହିବା ସଂଶୟ ଅନ୍ତର ॥
ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ମଥୁରି । ମନରେ ଧୀର ହେତୁ କରି ॥
ପୃଥିବୀ ଲକ୍ଷେ ଯୋଜନରେ । ସୂର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡଳ ସେ ଠାବରେ ॥
ସୂର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱିଲକ୍ଷର । ଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ଅଛନ୍ତି ସେଠାର ॥
ତିନି ଲକ୍ଷ ଯେ ଯୋଜନରେ । ତାରାଗଣ ରହି ସେଠାରେ ॥
ଚତୁର୍ଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ପରେ । ଦେବ ବିଶ୍ରାମ ସେହି ପୁରେ ॥
ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଯୋଜନଠାରେ । ରୁଦ୍ର ଅଛନ୍ତି ସେ ପୁରରେ ॥
ଷଷ୍ଠ ଲକ୍ଷ ଯୋଜନ କହି । ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ସେ ପୁରେ ଅଛଇ ॥
ଶତେ ଯୋଜନ ଦୀର୍ଘ ହୋଇ । ପ୍ରସ୍ଥ ତା ଶତେ ପୂର୍ଣ କହି ॥
ଗୋଲୋକ ନିତ୍ୟ ଆଚ୍ଛାଦନ । କିଶୋର କିଶୋରୀଙ୍କ ସ୍ଥାନ ॥
ଯୁଗଳ ରୂପଙ୍କୁ ଧିଆନ । ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଶୁଣ ॥
ଗୋଲୋକ ପରେ ନିତ୍ୟ କହି । ଅଷ୍ଟରତନ ବେଦୀ ତହିଁ ॥
ଚାରି ଯେ ଚାରି କୋଣ କରି । ଏମନ୍ତେ ଅଷ୍ଟଦିଗ କରି ॥
ଅଷ୍ଟରତନ ଅଷ୍ଟକୋଣ । ନାଗେଣ ହୋଇଛି ନିର୍ବାଣ ॥
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ବ ଯେ କୋଣରେ । ଈଶାନ ହୀରା ନିର୍ମାଣରେ ॥
ମାଣିକ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦିଗରେ । ମାରାଗ ବାୟୁବ୍ୟ କୋଣରେ ॥

ମର୍କତ ପଶ୍ଚିମରେ ରନ୍ଧ୍ର । ବୈଦୂର୍ଯ୍ୟ ନୈଋତରେ ଥୋଇ ॥
ପ୍ରବାଳ ଦକ୍ଷିଣ କୋଣରେ । ମୁକୁତା ଅଗ୍ନି ଭାଗ କରେ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ରତ୍ନବେଦୀ ପରେ । କିଶୋର କିଶୋରୀ ବିହରେ ॥
କିଶୋର ରୂପ ହୃଦେ ଘୋଷ । ଧ୍ୟାନେଣ ସର୍ବ ପାପ ନାଶ ॥
ଶିରେ ମୟୂର ପୁଚ୍ଛ ଶୋହେ । ଡାହାଣ ଭାଗେ ଢଳିଥାଏ ॥
କୁଞ୍ଚିତ କେଶ ଶୋଭିବନ । ବକୁଳ-ମାଳ ଯେ ବେଢ଼ିଣ ॥
କଦମ୍ବ ଦମୟଣା ପୁଷ୍ପରେ । ବିବିଧ କୁସୁମ ସୁନ୍ଦରେ ॥
ଗୁଞ୍ଜ ଗୁଞ୍ଜ ଯେ ବେଢ଼ି ପାଶ । ଲଲାଟେ ଅଷ୍ଟରତ୍ନ ଭୂଷଣ ॥
ତାହୁରେ ଚୂଳ ଶୋଭିବନ । ରସ ଯୁବତୀ ମନ ଛନ୍ନ ॥
ଶିଖଣ୍ଡି ବେଢ଼ ଚୂଳ ଶୋଭା । ରସ ଯୁବତୀ ମନ ଲୋଭା ॥
ଭାଲ ପଟରେ ଗୋରଚନା । କଳାକୁ ଗଉର ଶୋଭନା ॥
କମଳ ଲୋଚନ ସୁନ୍ଦର । ନୟନେ ଅଞ୍ଜନର ଗାର ॥
ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗ ଅଲେଖ କମାଣ । ନାସାରେ ଶୋଭା ହେମ ପୁଣ ॥
ସୁରଙ୍ଗ ଅଧର ସୁନ୍ଦର । ସକଳ ରଙ୍ଗ ପରେ ସାର ॥
ମୋତ ପନ୍ତିକ ଦନ୍ତ ଗଞ୍ଜେ । ହାସେ ଯୁବତୀ ମନ ରଞ୍ଜେ ॥
କଣ୍ଠେ କୌସ୍ତୁଭ ଶୋଭିବନ । ନିନ୍ଦଇ ବାଳ ଯେ ତପନ ॥
ରତନ ଜିଣି କଣ୍ଠ ପ୍ରଭା । କୌସ୍ତୁଭମଣି କଣ୍ଠେ ଶୋଭା ॥
କଙ୍କଣ କଟଣୀ ବାହୁଟି । ଶୋଭୁଛି ଭୁଜ ଦୁଇଗୋଟି ॥
ହୃଦପଦ୍ମରେ ବ୍ୟାଘ୍ର ନଖି । ରୂପ ଦେଖି ନ ଚଳେ ଆଖି ॥
ପତନୀ କୁଞ୍ଚ ଯେ କାଛେଣୀ । ଅଣ୍ଟାରେ ହେମ ଭିଡ଼ିଆଣି ॥
ଘଣ୍ଟି ଘାଗୁଡ଼ି ଗୁଞ୍ଜମାଳ । ଲମ୍ବି ପଡ଼ିଛି ପାଦତଳ ॥
ପୟରେ ରତନ ନୂପୁର । ନଖ ନିନ୍ଦଇ ସୁଧାକର ॥
ରଙ୍ଗ ଚରଣ ଭକ୍ତ ପାଇ । ବେଢ଼ି କରିଣ ଛନ୍ତି ରହି ॥
ସେ ପାଦ ଭକ୍ତ ଧ୍ୟାନ କରେ । ସକଳ ପାପ ଦୋଷ ହରେ ॥
ସେ ପାଦେ ଅଙ୍କୁଶ ଅଛଇ । ଅଙ୍କୁଶେ ପାପକୁ ନାଶଇ ॥
ଧ୍ୱଜ ବଜ୍ର ହେ ଚକ୍ର ଚିହ୍ନ । ଛତ୍ର ଅଙ୍କୁଶ ସବଧାନ ॥
ଅର୍ଦ୍ଧରେଖା ଯେ ପଦ୍ମ ଶୋହେ । ଭକତପାଇଁ ନାଥ ବହେ ॥

ଆକାଶ ସ୍ଫଟିକ ଗୋଷ୍ପଦ । ସେ ରଥସ ଭୂଷିତ ଆନନ୍ଦ ॥
ଧନୁ ଯେ ଜମ୍ବୁଫଳ ଶଙ୍ଖ । କଳସ ଶୋଭଇ ସୁରେଖ ॥
ଅଠର କୋଟି ପାପ କ୍ଷୟେ । ପାଦପଦ୍ମକୁ କର ଲୟେ ॥
ପ୍ରଭାତୁଁ ସ୍ନାହାନ କରିବେ । ଏ ରୂପ ଧ୍ୟାନେ ସୁମରିବ ॥
ଦୁଇପ୍ରହରେ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ନାନ । କରିବ ଏ ରୂପେ ଧିଆନ ॥
କେମନ୍ତ ସ୍ନାନ କେବା ସ୍ନାନ । କରିବ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଧ୍ୟାନ ॥
ତ୍ରିତୀୟ ପ୍ରହରେ ବିହାସ । ପୂର୍ଣ୍ଣ କରଣ ନିଜ ବେଶ ॥
ମଣୋହି ବାଧ୍ୟମାନ ଦେବ । ଧ୍ୟାନ କରିଣ ନିଦ୍ରା ଯିବ ॥
ବେନି ଘଡ଼ି ଯେ ରାତ୍ରି ଥିବ । ଏ ରୂପ ଧ୍ୟାନେ ସୁମରିବ ॥
ଏମାନେ ସେବା ବିଧି ଏହି । ଏହାଙ୍କୁ ରସ ଗୁଣ କହି ॥
ରସେ ରସିକ ଭକ୍ତ ଜନ । ରସ ମୂରତି କର ଧ୍ୟାନ ॥
ଅନ୍ନ ଦିଅଇ ଯେଉଁ ଦାସ । ସେ ଜନ ପାଏ ଧ୍ୟାନ ରସ ॥
ଯେ ସତ କହେ ଦାସପଣେ । ପ୍ରାପତ ହୁଅନ୍ତି ସେ ସ୍ଥାନେ ॥
କ୍ଷମା କରନ୍ତି ଦୋଷମାନ । ସେ ଦାସ ଲଭେ ସେହି ସ୍ଥାନ ॥
ଶାନ୍ତ ହୋଇଣ ବୁଲେ ମହୀ । ଏ ସ୍ୱର ପୁରେ ଗତି ପାଇ ॥
ମିଛୁଆ କ୍ରୋଧୀ ଅଶାନ୍ତ ଯେ । ଲଭି ନ ପାରେ ସେ ସ୍ଥାନ ସେ ॥
ଅସତ୍ୟ ଅଧର୍ମ ଯେ କରେ । ସେ ପୁଣ ନ ଯାନ୍ତି ସେ ପୁରେ ॥
ଦୟା ଜଗିଛି ପୂର୍ବଦ୍ୱାର । ଶାନ୍ତିରହେ ଉତ୍ତରଦ୍ୱାର ॥
ସତ ପଶ୍ଚିମଦ୍ୱାରେ ରହି । କ୍ଷମା ଦକ୍ଷିଣଦ୍ୱାରେ ଥାଇ ॥
ଲୋଭ ପୂର୍ବକୋଣରେ ବସେ । ମୋହ ବାୟବ୍ୟରେ ଯେ ମିଶେ ॥
କାମ ଯେ ନଇଋତ କୋଣେ । କ୍ରୋଧ ଯେ ଅଗ୍ନିକୋଣେ ଭ୍ରମେ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ପାଶେ ପାତି ରହେ । ଛୁଇଁ ନ ଦିଅନ୍ତି ସେଠାଏ ॥
ଏଣୁ ଯେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣ । ଅଳପ କରିବ ଭକ୍ଷଣ ॥
ଦେହ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିବ । ଜ୍ଞାନ ଭଜନ ଯେ ଲଭିବ ॥
ଧନ ଜନରେ ମୋହ ନାହିଁ । ସୁଖେ ବୁଲିବ ତୁମ୍ଭେ ମହୀ ॥
ବିଷୟ ଦ୍ୱନ୍ଦେ ନାହିଁ ଆଶ । ମିଛରେ ପ୍ରୟୋଜନ କିସ ॥
ଭିକ୍ଷା ରସେ ନ ଦେବ ମନ । ବର୍ଷିବ ମଧ୍ୟମ ଉତ୍ତମ ॥

ମନ୍ଦ ଯେ ଅନ୍ଧ ପ୍ରାଣୀମାନେ । ଧନ ପଣକୁ ଧରି ମନେ ।।
ଧନକୁ ଚିର କରିଥାଇ । ଏ ଧନକାଳେ ନାଶ ଯାଇ ।।
ପାଞ୍ଚ ବା ସାତ ଶତ୍ରେଠାରେ । ଜନ ମନର ଏ ସଂସାରେ ।।
ପୀଢ଼ି ବା ଦୁଇ ପୀଢ଼ିଠାରେ । ଧନ ନ ରହଇ ତା ଘରେ ।।
ପଣହିଁ ଭୁଞ୍ଜଇ ସଂସାରେ । ସୁଖ ବା ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରେ ।।
ଧନ ପଣ ଯେ ଜନ ମିଛ । ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ନାଶେ ଏ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।।
ଧନ ମିଳିଲେ ଦେବ ଅନ୍ନ । ପଣ ମିଳିଲେ କର ପୁଣ୍ୟ ।।
ଜନ ମିଳିଲେ ପୂର୍ବଫଳେ । ସେବିବ ସାଧୁ ପାଦତଳେ ।।
ଚବିଶ ଗୋପ ପିତା ଧନ୍ୟ । ଉତ୍ତମ ପୁତ୍ର କଲେ ଜନ୍ମ ।।
ଧନ ପଣରେ ନାହିଁ ଆଶ । ସ୍ତ୍ରୀ ଜନ ତେଜିଲେ ପାଶ ।।
ହରି ଭଜନ କଲେ ସାର । ଗୁରୁ ସେବାରେ ତତପର ।।
ଏ କଳିଯୁଗେ ଗୋପପୋଏ । ଭୂମିରେ ତରିବେ ଥୋକାଏ ।।
ତିମିର ଷଦ୍ରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଦଶେ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟେ ସବ ଦଶେ ।।
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦ୍ୱିଜଣ । ପଢ଼ିଲେ ଯେ ଦୃଢ଼ ଜ୍ଞାନ ।।
ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଗୁପ୍ତେ ରଖିଥିବୁ । ଭକତ ଧନ ଏ ଜାଣିବୁ ।।
ଯେ ଗୁରୁ ଭକ୍ତ ଗୀତା ଶୁଣେ । ବୁଝିପାରିଣ ଯେବା ଗୁଣେ ।।
ଫଣସ୍ତ ତାର ମନ୍ତ୍ର ସିଦ୍ଧ । ଉତ୍ତମ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛିବ ।।
ପଢ଼ିଲେ ବୁଝି ନ ପାରିବେ । ଗୁରୁ ଦେଖାଇଲେ ବୁଝିବେ ।।
ବିନା ଗୁରୁରେ ଏହି ପାଠ । କାହିଁ ପାଇବ ଏଥି ଭେଟ ।।
ନିର୍ଗୁଣ ସଗୁଣ ଏ ରସ । ଏଥିରେ ପୂରିଛି ପୀୟୂଷ ।।
ସଗୁଣ କରିବା ଦଶିବ । ନିର୍ଗୁଣେ ମନ ନବେଶିବ ।।
କଳିରେ ସଗୁଣ ଯେ ଦାସ । ହୋଇବେ ସକଳ ଯେ ଅଂଶ ।।
ନିର୍ଗୁଣେ ଏକ ଏକ ଥିବେ । ତାହାଙ୍କୁ କେହି ନ ପୁଚ୍ଛିବେ ।।
ସେ ଜନଖିନେ ବୁଡ଼ିଥିବେ । ପଙ୍କରେ କୁଞ୍ଜର ଯେ ଭାବେ ।।
କଳିରେ ବଇଷ୍ଣବମାନେ । ପଦାନ୍ତ ତୁରଙ୍ଗେ ଗମନେ ।।
ଭୋଟ କମ୍ବଳ ଦମ୍ଭ ଲୋଭ । ଏକଇ ଦନ ଏ ଆରମ୍ଭ ।।
ପ୍ରତାପ ଠାରୁ ବିରଜାଯେ । ଦମ୍ଭେଣ ବଷ୍ଟିବେ ଥୋକାଏ ।।

ସୀର ଠାବରୁ ଗ୍ରାମ ଯାଏଁ । ଦମ୍ଭ ଆରମ୍ଭ ଜନ ରହେ ॥
ଦାନ ଦାଣ୍ଡ ଯେ ଦେବ ଦାନ । ହରଣ ହେବ ଯେ ଏମାନ ॥
ଦମ୍ଭ ଆରମ୍ଭ ଦାସମାନେ । ମାଗି ଖାଇବେ ଥାନେ ଥାନେ ॥
ଦମ୍ଭ ଆରମ୍ଭ ତୁମ୍ଭେ ଛାଡ଼ । ଭିକ୍ଷା ମାଗିବ ବୁଲି ଗୋଡ଼ ॥
ସଂସାର ତ୍ୟାଗ କରି ଜନେ । ପଶିବେ ଭକତଙ୍କ ଥାନେ ॥
ଭକତ ପଥ ବୁଡ଼ାଇବେ । ଦମ୍ଭ ଆରମ୍ଭେ ମାତି ଥିବେ ॥
ଦେବୀ ପୂଜା କରିବେ ଦାସ । ଭକ୍ଷିବେ ମାଛ ଯେ ମାଉଁସ ॥
ପର ରମଣୀଙ୍କି ହରିବେ । ଆପୁ ଗର୍ବରେ ମାତିଥିବେ ॥
ପାଦାନ୍ତ ତୁରଙ୍ଗ ଚଢ଼ିବେ । ମେଲା ମହୋତ୍ସବ ଛାଡ଼ିବେ ॥
ଆପଣା କୁଟୁମ୍ବ ପୋଷିବେ । ବାଦ ଛନ୍ଦରେ ଧନ ନେବେ ॥
ତତ୍ତ୍ୱରେ ଏକ ଏକ ଦାସ । ଧର୍ମ ପାଳି ନ ଥିବେ ଦେଶ ॥
ସେ ଦାସ ବାହୁଲ ହୋଇବ । ଅବଶ୍ୟ କଳଙ୍କି ଦେଖିବ ॥
ଚାରି ଲକ୍ଷ ଯେ କାଳି ରହୁ । ଚାରି ସହସ୍ର ବରଷଇ ॥
ସତ୍ୟ କଳ୍ପରେ କରି ଭୋଗ । କରିବେ ରସ କ୍ରୀଡ଼ାରଙ୍ଗ ॥
ତୁମ୍ଭେ ଚବିଶ ଥିବ ସଙ୍ଗେ । ଆମ୍ଭର ତୁମ୍ଭ ଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗେ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ଥିବ ଦାସ ପଣେ । ଶୁଣ ଚବିଶ ଗୋପଗଣେ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ
ମାନସୀସେବା ଧ୍ୟାନ ଯୋଗ କଥନେ
ଦ୍ୱିଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

—※—

ତ୍ରିଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ମଥୁରେ । ଗୋବିନ୍ଦ ଆନନ୍ଦ ପଯୃରେ ॥
ସ୍ନାହାନ କି ରୂପେ କରର । କରିବୁ କେଉଁ ନଦୀ କୂଳ ॥
ଶୁଣ ହୋ ଚବିଶ ମହନ୍ତ । ସଂସାରେ ତିନି ନଦୀ ସତ ॥
ଗଙ୍ଗା ଯମୁନା ସରସ୍ୱତୀ । ଏଥିରୁ ନଦୀମାନେ ହୋନ୍ତି ॥

ପଶ୍ଚାଚୀ ସରସ୍ୱତୀ ସେନ୍ଧୁ । ବୃଦ୍ଧା ନଦୀକ ଗଙ୍ଗା ଜନ୍ମ ॥
ଯମୁନା ମହାନଦୀ ହୁଏ । ମଧ୍ୟରେ ତିନ ନଦୀ ବହେ ॥
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଆବୋର । ଗୁପତେ ଅଛନ୍ତି ବାଦର ॥
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଯାଜପୁରେ । ଅଛନ୍ତି ଏଥିର ମଧ୍ୟରେ ॥
ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନରେ ଯେ ତିନ । ସରସ୍ୱତୀ ଗଙ୍ଗା ଯମୁନ ॥
ସେଠାରେ ବିଖ୍ୟାତ ହୋଇଣ । ଜାଣନ୍ତି ସମସ୍ତ ଯେ ଜନ ॥
ଏଠାରେ ଗୁପତ ଯେ ପୁଣ । ଜାଣନ୍ତି ଜାତିସ୍ମର ଗଣ ॥
ଆବର ଅଟେ ତିନ ନଈ । ସ୍ୱର୍ଗତୀ ଗଙ୍ଗା ଯମୁନାହିଁ ॥
ଇଅଁଳା ପିଅଁଳା ସିଷୁମ୍ନା । ଏମନ୍ତେ ତିନ ନଦୀ ସିନା ॥
ଅକାର ଉକାର ମକାର । ଏମନ୍ତେ ତିନ ନଦୀ ସାର ॥
ଅକାର ଯମୁନା ଅଟଇ । ମକାର ଗଙ୍ଗା ପୁଣ ହୋଇ ॥
ଉକାର ସରସ୍ୱତୀ ଜାଣ । ଏମନ୍ତେ ତିନ ନଦୀ ପୁଣ ॥
ଏ ତିନ ନଦୀରେ ପଶିଣ । ଯେ କରେ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ସ୍ନାହାନ ॥
ଅକାରେ ହରେ ହୁଇ ବସେ । ମକାରେ ରାମ ପରକାଶେ ॥
ଉକାରେ କୃଷ୍ଣ ବେନି ଥର । ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗେ ଶ୍ୟାମ ବସେ ସାର ॥
ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗ ସମୁଦ୍ର ଅଟଇ । ନଦୀମାନେ ପଶନ୍ତି ତହିଁ ॥
ଏଣୁଟି ହରେ ରାମ କୃଷ୍ଣ । ଶ୍ୟାମ ମିଶିଣ ଚତୁଃସମ ॥
ତେର ନାମକୁ ନାହିଁ ଭେଟ । ତିନ ଗୁଣିଣ ମନ ମୋଟ ॥
କେ ବୋଲେ ହରେ କୃଷ୍ଣ ରାମ । କେ ବୋଲେ ହରେ ରାମ କୃଷ୍ଣ ॥
ତିନ ନାମରେ ଷୋଳ କର । ଷୋଳକୁ ଭେଦଣ ନ ପାର ॥
ଶିଷ୍ୟକୁ ବୁଝାଇ କହନ୍ତି । ତେର ନାମକୁ ନ ଖୋଜନ୍ତି ॥
ଗଙ୍ଗାରେ ଚାରି ନାମ ରହେ । ଯମୁନା ଚାରି ନାମ ବହେ ॥
ସରସ୍ୱତୀରେ ଚାରି ବସେ । ସମୁଦ୍ରେ ଚାରି ନାମ ମିଶେ ॥
ଏମନ୍ତେ ଷୋଳ ନାମ ଧର । ମନ୍ତ୍ର ସ୍ନାହାନ ନିତ୍ୟେ କର ॥
ହରେ ରାମ ଯେ କୃଷ୍ଣ ଶ୍ୟାମ । ହ୍ରୀଁ ଶ୍ରୀଁ ଯେ ଉତ୍ତମ ॥
କ୍ଲୀଁ ଦାମ ଯେ ମନେ ଗୁଣ । ନନ୍ଦ କନ୍ଦ ଯେ ସୁମରଣ ॥
ଦାନ ଧର୍ମ ଯେ କର ଲଭ୍ୟେ । ସାଧୁ ମଧୁ ହୃଦରେ ଧ୍ୟାନ୍ତେ ॥

କାମ ବ୍ରହ୍ମକୁ କରି ଧ୍ୟାନ । ଷୋଳ ନାମରେ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ନାନ ॥
ନଡ଼ୀ ସ୍ଥଳରେ ଅଛି ରନ୍ଧ୍ର । ଏ ଜଳେ ସ୍ନାନ ତୁମ୍ଭେ ଦେଖ ॥
ବୃନ୍ଦାବନକୁ ମାନସରେ । ଧ୍ୟାନ କରିବ ମନ ଦ୍ୱାରେ ॥
ଘଟ ନଦୀ କ ହେତୁ କରି । ନବ ନଦୀକ ମନେ ଧରି ॥
ଯେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନେ ରହୁଥିବ । ଏହା ଧ୍ୟାଇଣ ଗାଧୋଇବ ॥
ଅଶୁଚ କର୍ମ ଯେତେ ଥିବ । ସ୍ମରଣେ ପାପ କ୍ଷୟ ଯିବ ॥
ହରି ନାମରେ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ନାନ । କୃଷ୍ଣ ରାମ ସୁମରି ମନ ॥
ମସ୍ତକେ ଜଳ ତିନ ବେଳ । ସିଞ୍ଚିବ ହୃଦୟ ମଣ୍ଡଳ ॥
ଅଶୁଚ ପାପ ଯେତେ ଥାଇ । ଅଙ୍ଗରୁ ଗୁଞ୍ଜଣ ପଳାଇ ॥
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ସାର । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ସୁମର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ଚତୁର୍ଥ ଖଣ୍ଡେ ମନ୍ତ୍ରସ୍ନାନ କଥନେ
ନାମ ତ୍ରିଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

—⁂—

ଚତୁଃଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ବାଳକ । କରୁଣା କର ତ ବେଳକ ॥
ଆବର କେଉଁ ମନ୍ତ୍ର ଶୁଣି । ପ୍ରାଣୀ ପାପରୁ ତରେ ପୁଣି ॥
ଶୁଣ ହେ ବୀର ବଇଷ୍ଣବ । କହୁ ପ୍ରକାରେ ମନ୍ତ୍ର ଭାବ ॥
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚୈତନ୍ୟ ଠାକୁର । ନଦୀଆ ପୁରେ ମନ୍ତ୍ର ସାର ॥
ଷୋଳ ନାମରୁ ତିନ ନାମ । ମନ୍ତ୍ର ଯେ କଲେକ ଉତ୍ତମ ॥
ହରେକୃଷ୍ଣ ଯେ ମନ୍ତ୍ର କଲେ । ନନ୍ଦଆ ପୁଅକୁ କହିଲେ ॥
ମନ୍ତ୍ରରାଜରୁ ନାମେ ଆଣି । ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣି ॥
ମନ୍ତ୍ରରାଜରୁ ଯେ୍କ ନାମ । କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର କରି ଉତ୍ତମ ॥
ଗାୟତ୍ରୀ ସାବିତ୍ରୀରୁ ସାର । ବ୍ରାହ୍ମଣ କଲେ ଯେ ବିହାର ॥
କାମ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର କରି । ନଦୀଆ ପୁରେ ତା ସୁମରି ॥

ସହସ୍ର ନାମରୁ ବାଛିଣ । କଲେ ଯେ ପଞ୍ଚନାମ ପୁଣ ॥
ନବୀଆ ପୋଏ ସୁମଣଲେ । ମୂଳ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଗୋପ୍ୟ କଲେ ॥
ଶ୍ରୀସ୍ୱରସ୍ତମେ ଯେ ରହିଣ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚୈତନ୍ୟ ଯେ ଜାଣ ॥
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଷୋଳ ନାମ ଗୁଣ । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ କହିଣ ॥
ଶ୍ୟାମ ଯେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ପୁଣ । ଯଶୋବନ୍ତକୁ ଯେ କହିଣ ॥
ତାରକ ବଳରାମ ଦାସେ । କହିଲେ ଯତନେ ହରଷେ ॥
ଶିଶୁକୁ ଏକାକ୍ଷର କହି । ପାଦୁକା ମନ୍ତ୍ର ଆର ଦେଇ ॥
ଅଣ ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ରସାର । କହିଲେ ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦର ॥
ଉଚ୍ଚ ସମାଧି ଶୂନ୍ୟଦୀକ୍ଷା । ରାଜାକୁ କହିଲେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷା ॥
ଶିଶୁ ଅନନ୍ତ ଯଶୋବନ୍ତ । ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ମନେ ଚିନ୍ତ ॥
ହରେ କୃଷ୍ଣ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୟାଇ । ଶିଶୁକୁ କହିବ ବୁଝାଇ ॥
ହରେ ରାମ କୃଷ୍ଣ ଯେ ଧନ । ଏ ଛଡ଼ ମନ୍ତ୍ର ବୀଜ ଘେନ ॥
କ୍ଲୀଂ କୃଷ୍ଣାୟ ଯେ ନାମ । ଏ କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଉତ୍ତମ ॥
ଶ୍ରୀଁ ରାଧିକାଯୈ ଯେ ନାମ । ରାଧାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର ଏ ଉତ୍ତମ ॥
ଶ୍ରୀରାଧିକାଯୈ ବିଦ୍ମହେ । ପୁଷ୍ପ ବାଣାୟ ଧୀମହେ ॥
ତନ୍ନୋ ରାଧା ପ୍ରଚୋଦୟାତ୍ । ନାମ ଗାୟତ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ୱାହା ॥
କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ଗୋବିନ୍ଦେ ପୁଣ । ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଯେ ପଞ୍ଚ ଗୁଣ ॥
କ୍ଲୀଁ କୃଷ୍ଣାୟ ଗୋବିନ୍ଦାୟ । ଗୋପୀଜନ ଯେ ବଲ୍ଲଭାୟ ॥
ନମ ମିଶିଣ ଯେ ଅଠର । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ରଙ୍କର ସାର ॥
ରାଧେ ଶ୍ୟାମ ଯେ ରାଧେ ଶ୍ୟାମ । ଶ୍ୟାମ ଶ୍ୟାମ ରାଧେ ଉତ୍ତମ ॥
ରାଧେ ରାଧେ କୃଷ୍ଣ ରାଧେ ଯେ । କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ ରାଧେ ରାଧେ ଯେ ॥
ଯୁଗଳ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରଣ । କହିବ ଅବୋଧ ଶିଷ୍ୟେଣ ॥
ବୋଧ ଶିଷ୍ୟକୁ ଏହା କହି । ଅଣ ଅକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଦେଇ ॥
ତାରକ ଦବ ଏକାକ୍ଷର । ଆବର ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ॥
ଷୋଡ଼ଶ ହରି ନାମ ଦେଇ । ଏ ପଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ର ଗୋପ୍ୟ ଥୋଇ ।
ଯେ ପଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରସାର । ରଖିଲେ ସୁସାଧୁ ହିତର ॥
କୋଟିକେ ଜାଣ ଏକ ସାର । ଅନନ୍ତ ଯୁଗେ ଅଣକ୍ଷର ॥

ସତ୍ୟ ଯୁଗରେ ଏକାକ୍ଷର । ସବୁଶ ମୂଳ ଅଣକ୍ଷର ॥
ତ୍ରେତାରେ ତାରକ ଅଟଇ । ଶ୍ୟାମପଞ୍ଚ ଦ୍ୱାପରେ ହୋଇ ॥
କଳିରେ ହରେ ରାମ ସାର । ଏଥୁଁ ମନ୍ତ୍ରମାନେ ବାହାର ॥
ହରେ ରାମରୁ ହରେ କୃଷ୍ଣ । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ଶ୍ୟାମ ଜନ୍ମ ॥
ତାରକୁ ଗାୟତ୍ରୀ ବାହାର । ନାରାୟଣ ମନ୍ତ୍ର ଏକାକ୍ଷର ॥
ସବୁରି ମୂଳ ଅଣକ୍ଷର । ଏସ୍ତୁରି ମନ୍ତ୍ର ଡାଳ ତାର ॥
ଆବର ମନ୍ତ୍ର ଡାଳ ଶାଖା । ଚୌରାଶି ମନ୍ତ୍ର ଆଉ ଲେଖା ॥
ଅକାରେ ଅଣକ୍ଷର ପାଞ୍ଚ । ଦକାରେ ଏକାକ୍ଷର ସଞ୍ଚ ॥
ଆକାରେ ତାରକ ବସଇ । କକାରେ ଶ୍ୟାମ ପଞ୍ଚ ରହୁ ॥
ହକାରେ ହରେ ରାମ ଜାଣ । ଏ ପଞ୍ଚ ମନ୍ତ୍ର ପରମାଣ ॥
ପାଞ୍ଚ ଯୁଗରେ ପାଞ୍ଚ ସାର । ଜପନ୍ତି ପଞ୍ଚ ଯେ କୁମର ॥
ଶିଶୁ ଅନନ୍ତ ଯଶୋବନ୍ତ । ବଳରାମ ଯେ ଜଗନ୍ନାଥ ॥
ଭାଗୀରଥ ଯେ ଛଡ଼ କହି । ବଳରାମଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ରହି ॥
ଭଇରି ଯଶୋବନ୍ତ ମେଳେ । ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ବ୍ରହ୍ମଠୁଳେ ॥
ସ୍ୱରୂପ ଭଟନାଥ ଦାସ । ବାର ଶିଷ୍ୟେରେ ପରବେଶ ॥
ଓଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଏ ଜନମ । ଉଦ୍ଧାର କଲେ ଯେ ଅଧମ ॥
ଗୃହ କାହିଁ ଅଠର ପାଟ । ଛତିଶ କୁଳ ନାନା ଘଟ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳ ତାରିବାରେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କରୁଣା ମୋହରେ ॥
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କହିଲୁ ଯେ ତତ୍ତ୍ୱ । ଭକତ ଗୁପତ ମନ୍ତ୍ର ତ ॥
ଗୋପାଳ କୁଳେ ମନ୍ତ୍ର ଦିଅ । ରାମ ଭରଥ ମନେ ଥୁଅ ॥
ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ ଗୁରୁ ଗୀତା । ଅଚ୍ୟୁତ କହେ ଗୁରୁ କଥା ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣ
କଥନେ ନାମ ଚତୁଃଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

— — · —

ପଞ୍ଚଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ପରେଶ । ମନରେ ସଂସ୍ମରି ଅନ୍ତେଶ ॥
କିଶୋରୀ ବେଶ କି ରୂପରେ । ଧ୍ୟାନ କରିବା ମନଦ୍ୱାରେ ॥
ଶୁଣ ସୁମନେ ବେଶରସ । କିଶୋରୀ ରୂପଧ୍ୟାନ ରସ ॥
କିଶୋରୀ ଅର୍ଦ୍ଧ ଅଙ୍ଗ ସେହି । ବେଶ ଉପମା କେବା କହି ॥
ସର୍ବଦା ଅଟନ୍ତି ନବୀନ । ହେମ କୁଙ୍କୁମ ପ୍ରାୟେ ବର୍ଣ୍ଣ ॥
ଲବଣୀ ଶରୀର କୋମଳ । ଚମ୍ପା ପୁଷ୍ପରୁ ସେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ॥
ସକୁଞ୍ଚିତ ଯେ କେଶ ସାର । ରୂପ ବନ୍ଦନ ସମ୍ମୁଖର ॥
ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡି ଜୁଡ଼ା ବେଢ଼ ଶୋଭା । ନାନା କୁସୁମ ବେଶ ଗଭା ॥
କସ୍ତୁରୀ ଚିତା ଲଲାଟର । ମୁଖ ନିନ୍ଦଇ ସୁଧାକର ॥
ଅଷ୍ଟ ରତନେ ସୀମନ୍ତିନୀ । କବରୀ କୁସୁମ ଓଢ଼ଣୀ ॥
ଶ୍ରବଣେ ଅଷ୍ଟରତ୍ନ କାପ । ଫୁଲ ମଲକଡ଼ି ସ୍ୱରୂପ ॥
ଲଲାଟେ ସିନ୍ଦୁର ଶୋହଇ । ବାଳ ଅରୁଣକୁ ନିନ୍ଦଇ ॥
ନାସା ବେଶରେ ଦିନମଣି । ଭ୍ରୂଲତା ଧନୁକୁ ଯେ ଜିଣି ॥
ସୁରଧନୁ ଯେ ସରି ନୋହି । ମଦନ ଧନୁକୁ ଗଞ୍ଜଇ ॥
କମଳ ଦଳ ଯେ ଲୋଚନ । ନୟନେ ଦଳିତ ଅଞ୍ଜନ ॥
ନାସିକା ତିଳ ପୁଷ୍ପ ଶୋଭା । ଦନ୍ତ ମୁକୁତା ପନ୍ତି ଆଭା ॥
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୂତା କଣ୍ଠେ ଶୋହେ । ଅଷ୍ଟ ରତନ ଲଡ଼ି ଥାଏ ॥
ହୀର ପଦକ ହୃଦୟର । କଙ୍କଣ କଟକି ବାହୁର ॥
ମୁଦ୍ରିକା ଶୋଭଇ ଅଙ୍ଗୁଳି । ତାଡ଼ ତୋଡ଼ର ବାଦମାଳୀ ॥
ସୁସଞ୍ଚ ଶୋଭା କୁଚ ଦୁଇ । ତିନ ଭୁବନେ ମାତା ସେହି ॥
ଓଲଟ କଦଳୀ ଜଘନ । ପୟରେ ନୂପୁର ଯତନ ॥
ଅଷ୍ଟ ରତନ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠିର । ପୟରେ ଅଳତାର ଗାର ॥
କରେ ଅମୃତ ଶୋଭା ପାଏ । ଗୀତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମନ ମୋହେ ॥
ମୁରଲୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହସ୍ତରେ । ଗାୟନ କରନ୍ତି ସୁସ୍ୱରେ ॥

ସନ୍ଧପେ ଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରମୁ ତହିଁ । ଅଷ୍ଟ ରତନ ପାବଳ୍ଳଇ ॥
ଏଥି ଉପରେ ବେଳ ଜନ । ଅଧେ ଅଧେ ଯେ ଅଙ୍ଗ ଭିନ୍ନ ॥
ଗୃହ ଗୃହ ଯେ ଦର ସର । ଏମନ୍ତେ ଅଷ୍ଟ କୋଣ ଧର ॥
ଏଥି ଉପରେ ଏକ ସ୍ଥଳ । ବ୍ରଜସ୍ତେ ମଦନ ଗୋପାଳ ॥
ପୂଜା ପ୍ରଥମ ଦଳ ଠାରେ । ଲଳିତା ବଜସ୍ଥେ ସେଠାରେ ॥
ନିପୁର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦଳେ ଯେ । ସେଠାରେ କରିଛନ୍ତି ବଳେ ॥
ତାହାଙ୍କୁ ସୁମରଣା କରି । ଧ୍ୟାନ ଯେ କିଶୋର କିଶୋରୀ ॥
ରାଧା ରୂପକୁ ଧ୍ୟାନ କରି । ମାତାର ପ୍ରାପ୍ତେ ହୃଦେ ଧରି ॥
ଧ୍ୟାନେଣ ଭଗତ ଲଭିବ । ଏ ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହରେ ଧ୍ୟାଇବ ॥
ଠାକୁରାଣୀ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣି । କୃଷ୍ଣ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଜପି ପୁଣି ॥
ଶ୍ରୀଁ ବୀଜରେ ରାଧା ରହେ । କ୍ଲୀଁ ବୀଜରେ କୃଷ୍ଣ ଥାଏ ॥
ଏ ବେଳ ବୀଜେ ମନ୍ତ୍ର ପୁଣ । ଧ୍ୟାନେ କରିବେ ସୁମରଣ ॥
ଗୋଲୋକ ରାସରେ ମିଳିବ । ଏ ଦେହେ ଯେବେ ଧ୍ୟାଇଥିବ ॥
ଯେ ଯେଉଁ ବୀଜ ଗୁଣିଥାଇ । ସେ ବୀଜ ସେହ୍ନ ପୁଣ ପାଇ ॥
ପ୍ରାକୃତ ବନ୍ଧେ ଭାଷା ମାନ । ରଖିଲୁ ଭକତଙ୍କ ଧନ ॥
ଉତ୍ତମ ଗୁରୁଙ୍କୁ ପଚାରି । ସାଧକ ମନ ମଧ୍ୟେ ଧରି ॥
ସଗୁଣ ଦଧି ଯେ ଅଟଇ । ନିର୍ଗୁଣ ଲବଣୀଟି କହି ॥
ସଗୁଣ ଘୋଷି ମନ ବୋଧ । ନିର୍ଗୁଣ ମଧ୍ୟେ ରହେ ଶୁଦ୍ଧ ॥
ମନ୍ତ୍ର ଯନ୍ତ୍ର କୃଷ୍ଣର କଥା । ତନ୍ତ୍ର ମିଶିଣ ରସ ପୋଥା ॥
ନୟନେ ମୁଖେ ସାଧି ହୋଇ । ଏ ରସ ପଥେ ସର୍ବେ ଥାଇ ॥
ସ୍ଥାୟୀ ଅବାଡ଼ କୋଟୀ ଜନ । ସମାଧି ଗୃହ ପଥ ଘେନ ॥
କୋଟିକେ ଗୋଟିଏ ସେ ପୁଣ । ଏ ପଥ ସାଧନ ପ୍ରମାଣ ॥
ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ତନ୍ତ୍ର ଜନ । ଅଷ୍ଟ ପ୍ରହର ଗୃହ ଘେନ ॥
ଏ ଏକ ଡେଣ୍ଟା ଯେ ଅଟଇ । ଏଣୁ ଭକତ ପଥ ହୋଇ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟଗୁଣ ଗୁଣୁ ଥିବ । ଆପଣେ ତରି ତରାଇବ ॥
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ହିତ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ହେ ଦେଖ ॥
ଶ୍ରଦ୍ଧା କରିବ ଯେ ଗୋପାଳ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ରଖି ତାର ସ୍ଥଳ ॥

ଜ୍ୟୋତ ଅଗ୍ନିରେ ପୋଡ଼ି ଯାଇ । ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗରେ ପାପ ନାହିଁ ॥
ପର୍ବତ ପ୍ରାୟେ ତୂଳା କରି । ଅଗ୍ନି ରତକେ ଭସ୍ମ କରି ॥
ଅଗ୍ନି ସ୍ୱରୂପ ଗୁରୁ ଯେଣୁ । ଶୀତ ନାଶଇ ଯେ କରଣୁ ॥
ତୃଷ୍ଣା ନାଶଇ ଯେହ୍ନେ ଜଳ । କ୍ଷୁଧା ନାଶଇ ଅନ୍ନଫଳ ॥
ଗୁରୁଟି ଗତିର କରତା । ଗୁରୁ କଲ୍ୟାଣେ ଗତିଦାତା ॥
ଗୁରୁ କଲ୍ୟାଣେ ପୂର୍ଣ୍ଣଜନ । ଗୁରୁ ସୁଚଣ୍ଡେ ରାଜ୍ୟ ଧନ ॥
ଗୋପକୂଳରେ ଗୁରୁ ହେବ । ଗୁରୁଙ୍କୁ ତୋଷ କରାଇବ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ମଥୁରି । ପବନ ଉତ୍ଥାନାଦ୍ଧ କରି ॥
ବଛ ବାଳକ ବୃନ୍ଦାବନ । ଯାଦବ ଗୋବିନ୍ଦ ହେ ଧନ୍ୟ ॥
ଆନନ୍ଦ ସୁଦାମ ହେ ଶୁଣ । ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ ଯେ ବଡ଼ ମଣ ॥
ଏ ଗୁରୁ ଅଙ୍ଗ ଯେ କହିବ । ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ର ପଢୁଥିବ ॥
ସକଳ ସାଧୁଙ୍କୁ ପୂଛିବ । ସମସ୍ତ ସାଧୁଙ୍କୁ ପୂଜିବ ॥
ସାଧୁ ପୁଛିଲେ ମନ ସ୍ଥିର । ସାଧୁ ପୂଜିଲେ ମନ ଧୀର ॥
ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଲେ ମନ ଥାଏ । ତେବେ ଜୀବର ଗତି ହୁଏ ॥
ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଣ ସୁଖେ ଥିବ । ପୂଜାରେ ଗର୍ବ ନ କରିବ ॥
ଅନ୍ନ ବସନେ ଦେଇ ମନ । ଯତନ ଆନରେ ଶୟନ ॥
ଚରଣ ଗ୍ରହିବ ଯତନେ । ସନ୍ଧ ପଚାରିବ ପ୍ରଶନେ ॥
ବିନା ସେବାର ନାହିଁ ଫଳ । ନିଷ୍ଫଳେ ହୁଅଇ ନିଷ୍ଫଳ ॥
ଦେଅଁ ରଖିଣ ନ ପୂଜିଲେ । ଦେଅଁ କି ବର ଦିଏ ଭଲେ ॥
ବିନା ପାଣେ କି ଜଳ ରହେ । ସୁପୂର୍ଣ୍ଣ କଲେ ଫଳ ପାଏ ॥
ସେବା କଲେ ଯେ ବରତନ । ସେବା କଲେ ଯେ ବୋଲ୍ ଧନ୍ୟ ॥
ବାରଟିଆ ଯେ ତୃମ୍ଭ ପୋଏ । ଗୁରୁ ସେବାରେ ମନ ରହେ ॥
ତୃମ୍ଭ ଅଂଶ ଯେ ଥିବ ମହି । ରାଜ ଠାବରେ ଯଶ ହୋଇ ॥
ଧନ ପଣହିଁ ପରାପତ । ଗୋପାଳ କୃଷ୍ଣେ ଗୁରୁମତ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତକୁ ଧ୍ୟାଇ । ରହାସ ଶିଖିବେ ଗୋସାଇଁ ॥
ପବନ ଉତ୍ଥାନ ଗୋବିନ୍ଦ । ଶିଖିବେ ଗୃହିଁ ଗୋପବୃନ୍ଦ ॥
ବସ୍ତ୍ର ସୁଦାମ ଯେ ମଥୁରି । ଏହାଙ୍କଠାରୁ ଶିଖିକରି ॥

କଳିରେ ହେବେ ଗୁହ୍ୟାସିଆ । ବର ଯେ ଦେଲୁ ବାରଷିଆ ॥
ଏ ବର କଳିଯୁଗେ ସାର । ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ଧର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ପାଦପଦ୍ମ କଥନେ
ନାମ ଷଷ୍ଟଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

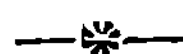

ସପ୍ତଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ମଥୁରା । ଯାଦବ ବାଳକ ପଚାରେ ॥
କେବଣ ସ୍ଥାନେ ରହି ପୁଣ । କରିବୁ ପାଦପଦ୍ମେ ଧ୍ୟାନ ॥
ଶୁଣ ଗୁହ୍ୟାସ ଦାସମାନେ । ଜନମ ଭୂମି ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ସ୍ଥାନେ ॥
ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଚଉରାଶି ଯୋଜନ । ଶଙ୍ଖର ପ୍ରାୟେ ଅଟେ ସ୍ଥାନ ॥
ଯାଜପୁର ପୁରୁଷୋତ୍ତମ । କପିଳାସରୁ ହୁଦେ ନାମ ॥
ଏଥିରୁ ସାର ପଞ୍ଚ କୋଶ । ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ ପ୍ରକାଶ ॥
ପୂର୍ବରେ ବେଲେଶ୍ୱର ରହି । ସୁଦାମ ବୋଲି ତାକୁ କହି ॥
ପଶ୍ଚିମେ ଲୋକେଶ୍ୱର ସ୍ଥାନ । ଦାମ ଶାଖା ଯେ ସେ ପ୍ରଧାନ ।
ଉତ୍ତରେ ମାରକଣ୍ଡେଶ୍ୱର । ସୁବଳ ନାମ ଯେ ତାହାର ॥
ଦକ୍ଷିଣେ ଯମେଶ୍ୱର ରହି । ସୁବାହୁ ବୋଲି ତାକୁ କହି ॥
ଦେଉଳେ ବଳୟେ ଗରୁଡ଼ । ଶ୍ରୀବସ୍ତ୍ର ଶାଖା ସେହୁ ବଡ଼ ॥
ସାମ ପଶ୍ଚିମ ଦିଗ ଜାଣ । ଋକଟି ପୂର୍ବ ବୋଲି ପୁଣ ॥
ଯଜୁ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗ କହି । ଅଥର୍ବ ଉତ୍ତର ଅଟଇ ॥
ଗରୁଡ଼ ସ୍ତମ୍ଭ ଶିଶୁ ବେଦ । ଏମନ୍ତେ ପଞ୍ଚଥାନ ଭେଦ ॥
ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ଯେ ସିଂହାସନ । ତା'ପରେ ବସେ ଭଗବାନ ॥
ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ଏ ରୂପେ ଧ୍ୟାଇବ । ଏ ଭବସଂସାରୁ ତରିବ ॥
ଏ ଦେହ ଚୌରାଶି ଅଙ୍ଗୁଳ । ଷଡ଼ଚକ୍ର ପଞ୍ଚାଗେ ଠୁଳ ॥
ସିନ୍ଧି ରନ୍ଧ୍ର ଯେ ଅଟେ ଗୁହା । ଓଁ କାର ମିଶି ପାଞ୍ଚ ସହ ॥

ପଢ଼ିଣ ମନରେ ବୁଝିବ । ଉତ୍ତମ ମନେଣ ସେବବ ।।
ବାର ବରଷେ କହୁ ପୁଣ । ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଶିଖିବ ସେ ଜନ ।।
ଉତ୍ଥାନ ପବନ ଗୋବନ୍ଦ । ମଥୁର ବସ୍ତ୍ର ଯେ ଆନନ୍ଦ ।।
ସମସ୍ତେ ବୋଲ ହର ହର । ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ମନେ ଧର ।।

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ରାସଗୁଣ କଥନେ
ରାଧାରୂପ ବେଶ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ
ପଞ୍ଚଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

ଷଷ୍ଠ ଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ପରାତ୍ପର । ସୁଦୟା ସୁଚିତ୍ତରେ କର ।।
ପାଦ ପଦ୍ମକୁ କରି ଧ୍ୟାନ । ଭକତ ଜନେ ଦେଇ ମନ ।।
ଯେ ପାଦେ ଶରଣ ପଶନ୍ତି । ପଦ୍ମ ଚରଣ ଭଜୁଥାନ୍ତି ।।
ପଦ୍ମ ଫୁଟିଛି ସେ ଚରଣ । ଫେଡ଼ିଲେ ପାଇବୁ କାରଣ ।।
ଶୁଣ ହେ ଚଞ୍ଚଳ ଗୋପାଳ । ପଦ୍ମ ଫୁଟିଛି ପାଦ ତଳ ।।
ଅଥର୍ବ ପୃଥ୍ୱୀ ଯେ ଅଟଇ । ସାମ ଯେ ଜଳ ପୁଣ ହୋଇ ।।
ଋକ ଯେ ପୁଷ୍ପ ପତ୍ର ଜାଣ । ଯଜୁଃ ଯେ କେଶର ପ୍ରମାଣ ।।
ଅଥର୍ବ ପଙ୍କ ବୋଲି ଜାଣ । ସାମ ଯେ ବୃକ୍ଷ ମତ ପୁଣ ।।
ଶିଶୁ ଯେ ବୀଜ ପୁଣ ହୁଏ । ଏମନ୍ତେ ପଦ୍ମ ଫୁଟି ରହେ ।
ଏ ପଦ୍ମ ପରେ ପାଦ ରହେ । ଅକାରୁ କ୍ଲୀଁ ବୀଜ ହୁଏ ।।
ଅକାରେ ଏକାର ମିଶିଣ । ପାଦ ବୋଲିଣ ଏହା ଜାଣ ।।
ଏ ପାଦ ସୁମରଣା କର । ଷୋଡ଼ଶ ମନ୍ତ୍ର ହୃଦେ ଧର ।।
ଚାରି ଚାରିରେ ଆଠ ହୋଇ । ଆଠ ଆଠରେ ଷୋଳ କହି ।।
ହରେ ବସଇ ଯଜୁ ଦଳେ । କୃଷ୍ଣ ବସଇ ସାମ ମୂଳେ ।।
ରାମ ବସଇ ଋକ ଦଳ । ସାମ ଅଥର୍ବ ଦଳେ ମେଳ ।।

ଏମନ୍ତେ ସ୍ୱର ଦଳ ହୋଇ । ସ୍ୱର ଦଳରେ ସ୍ୱର ହୋଇ ॥
ହ୍ରୀଁ ସେ ଶ୍ରୀଁ କ୍ଲୀଁ ଦାମ । ନନ୍ଦ କନ୍ଦ ସେ ଦାନ ଧର୍ମ ॥
ସାଧୁ ମଧୁ କାମ ବୃନ୍ଦରେ । ଷୋଡ଼ଶ ନାମ ଏ ବିଧିରେ ॥
ପାଦ ପଦ୍ମକୁ ସୁମରିବ । ଷୋଡ଼ଶ ମନ୍ତ୍ର ଜପୁଥିବ ॥
ପଦ୍ମୁଁ ଅମୃତ ଝରୁଅଛି । ଚରଣୁଁ ଝାଳ ଯେ ବହୁଛି ॥
ସେ ଝାଳ ଅମୃତ ଅଟଇ । ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗେ ଗଳଣି ପଶଇ ॥
ଓଁ କାରେ ମିଶି ପାଦତଳ । ମିଳଇ ମୂଳ ଯେ କମଳ ॥
ଏହୁ ଅମୃତ ଭକ୍ତମାନେ । ପିଅନ୍ତି ଜୀବନ ଭଜନେ ॥
ପାଦପଦ୍ମକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି । ଭବ ସାଗରୁ ଯାନ୍ତି ତରି ॥
ମରଣେ ମନ ସେ ଠାବରେ । ମରଣେ ସେ ପାଦ ସୁମରେ ॥
ଶୂନ୍ୟ ଓଁ କାର ବୀଜ ଥୋଇ । ବୀଜରୁ ବୀଜ ଉପୁଜଇ ॥
ଏ ସ୍ଥାନ ନ ଚିହ୍ନି ଯେ ମରେ । ପଡ଼ନ୍ତି ଯମ ଯାତନାରେ ॥
ଶିଶୁ ଯେ ଗୋଲୋକ ଅଟଇ । ଏଣୁ ଗୋଲୋକ ଧାନେ ରହି ॥
ନବ ନିମିଷ କ୍ଷଣେ ଦଣ୍ଡେ । ସାଧୁଣ ଥିବ ଜୀବ ପିଣ୍ଡେ ॥
ବିଅର୍ଥ ଜନମ ନୋହିବ । ଗୋଲୋକ ସେବାରେ ରହିବ ॥
ପାଦପଦ୍ମ ସେ ଯାହା କହି । ଚକ୍ଷୁ ଗୋଚରେ ନ ଦିଶଇ ॥
ମୁଦ୍ରିତ କରି ରହି । ଭ୍ରୂରୁ ଥାନରେ ମନ ଦେଇ ॥
ତେବେ ଦର୍ଶନ ପଦ୍ମପାଦ । ଖଣ୍ଡଇ ସକଳ ବିପଦ ॥
ଯେ ଗୁରୁ ଜାଣେ ଏ ପ୍ରମାଣ । ସେବା କରିବ ସେ ଚରଣ ॥
ଦ୍ୱ ଏକାଦଶୀ ସଙ୍କରାନ୍ତି । ଅମାବସ୍ୟା ପୂର୍ଣ୍ଣିମୀ ଯେ ତିଥି ।
ଏ ପୁଣ୍ୟ ତିଥିମାନଙ୍କରେ । ପୂଜା କରିବ ଆସି ଘରେ ॥
ଘରକୁ ଆସି ନ ପାରିବ । ଯାଇଣ ଦର୍ଶନ କରିବ ॥
ଗୁରୁ ପୂଜିଲେ ତୀର୍ଥ ଫଳ । ଖଣ୍ଡଇ ନାନା ଅମଙ୍ଗଳ ॥
ଗୁରୁ ଦର୍ଶନେ ପାପ କ୍ଷୟେ । ଗୁରୁ ଦର୍ଶନେ ସର୍ବ ଜୟେ ॥
ନ ଥାଇ ଗୁରୁ ଦରଶନ । ପବିତ୍ର ନୋହେ ଅଙ୍ଗ ଜାଣ ॥
ଗୃହ ବିଷୟ ପାପ ଥାଇ । ଦର୍ଶନେ ଗ୍ରୁଡ଼ଣ ପଳାଇ ॥
ଗୁରୁଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ସେହୁ ମିଶେ । ନାମ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଗୁରୁ ନାଶେ ॥

ର ବସଇ ଯେ ପୂର୍ବରେ । ସୁଦାମ ଭଜନ ସେଠାରେ ॥
ସି ବସଇ ପଶ୍ଚିମେଣ । ଦାମ ଭଜନ ଏଠାରେଣ ॥
ଧି ବସଇ ଦକ୍ଷିଣରେ । ସୁବାହୁ ଭଜନ ସେଠାରେ ॥
ସ୍ତୁ ବସଇ ଯେ ଉତ୍ତରେ । ସୁବଳ ଭଜନ ସେଠାରେ ॥
ଧି ରେ ପର ଦୁଇ ବସେ । ର ରେ ରଜ ଦୁଇ ମିଶେ ॥
ସି ରେ ଶଣ ଦୁଇ ରହେ । ସ୍ତୁ ରେ ବଦ ଦୁଇ ଥାଏ ॥
ଏଠାରେ ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ଗାର । ଶିଶୁ ବେଦର ଅଟେ ପର ॥
ଏ ପାଶେ ହ୍ରୁଁ କ୍ଷିଁ ଦୁଇ । ଏଗାରେ ଅଣକ୍ଷର ରହି ॥
ଅଣ ଅକ୍ଷର କାନ୍ତି ତେଜ । ଶିଶୁ ବେଦରେ ସେ ବିରାଜ ॥
ସେଠାରେ ଦର୍ଶନ କରିବ । କଳି କଳୁଷ ଭସ୍ମ ଯିବ ॥
ସୂର୍ଯ୍ୟ କରଣ ପ୍ରାୟେ କାନ୍ତି । ବିଜୁଳି ରୂପେ ଝଟକନ୍ତି ॥
ଶ୍ୱେତ ରକ୍ତ କୁଙ୍କୁମ କଳା । ଶ୍ୟାମଳ ମିଶି ପଞ୍ଚ ମେଳା ॥
ଅନନ୍ତ କରଣ ମୂରତି । ଧ୍ୟାନ ଧାରଣ ଏନ୍ରା ଚନ୍ତ ॥
ମରଣେ ଏହୁ ରୂପ ଧ୍ୟାଇ । ଲୋଡ଼ା ନ ରହେ ଦେହ ପାଇଁ ॥
ନୁହଇ ଚଉରାଶୀ ଜାତ । ରହଇ କୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ତ ॥
ଅବତାର ମୂରତି ସଙ୍ଗେ । ଲୀଳା କରନ୍ତି ଯୁଗେ ଯୁଗେ ॥
ଅନନ୍ତ ସତ୍ୟ ନୈତ୍ୟସ୍ଥାରେ । ଦ୍ୱାପର ଏ କଳି ଯୁଗରେ ॥
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନର ଚରିତ । କହିବା ଶୁଣ ଗୋପସୁତ ॥
ସେ ଚଉରାଶୀ କୋଶ ଜାଣ । ମଥୁର୍ଗ ଗୋପ ପରମାଣ ॥
ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ରତ୍ନବେଦୀ । ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ଉତ୍ତରାଦି ॥
ପଦ୍ମର ପ୍ରାୟେ ସେହୁ ସ୍ଥାନ । ରସିକ ଭକତ ଭଜନ ॥
ଦକ୍ଷିଣ ମଧ୍ୟଦେଶ କହି । ଏମନ୍ତେ ପଞ୍ଚ ସ୍ଥାନେ ତହିଁ ॥
ପୂରୁବେ ସୁଦାମର ସେବା । ପଶ୍ଚିମେ ଦାମ ବିହରିବା ॥
ଦକ୍ଷିଣେ ସୁବାହୁ ସେବନ୍ତି । ଉତ୍ତରେ ସୁବଳ ରହନ୍ତି ॥
ପୂରୁବ ଦଳର ଈଶାନେ । ଶ୍ରୀବତ୍ସ ରହି ସେହୁ କୋଣେ ॥
ମଧ୍ୟେ ବିଜୟେ ରାଧାଶ୍ୟାମ । ଧ୍ୟାନ ଲୋଚନେ କର ଗମ୍ୟ ॥
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ନିତ୍ୟ ରାସ । ରସ ରହାସ ବୃନ୍ଦାଦେଶ ॥

ଶୂନ୍ୟ ସିହ୍ୱାସ ଦେହେ ଯାଇ । ଏ ଛନ୍ଦ ଥାନେ ମନ ଦେଇ ॥
ଜୀବକୁ କରିବ ଉଚ୍ଚାର । ମନ୍ତ୍ର ସୁମରି ମନ ଦ୍ୱାର ॥
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଲକ୍ଷ୍ୟେ କଲେ । ମନ୍ତ୍ରରାଜ ଚନ୍ଦ୍ରବ ଭଲେ ॥
ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନ ଧ୍ୟାନ କରି । ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମରି ॥
ଦେହ୍ୱାଦ ରୂପକୁ ଧ୍ୟାଇବ । ଏକ ଅକ୍ଷରକୁ ଭଜିବ ॥
ଶୂନ୍ୟ ସିହ୍ୱାସ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରସ । ବୃନ୍ଦା ସିହ୍ୱାସ ଛନ୍ଦ ଘୋଷ ॥
ଏ ଛନ୍ଦ ରସ ଯେ ଘୋଷନ୍ତି । ତେବେ ମନକୁ ଫିଟେ ଭ୍ରାନ୍ତି ॥
ଏ ଛନ୍ଦ ରସେ ଯେ ନ ପଶେ । ଅନ୍ଧାର ପ୍ରାସ୍ତେ ସବୁ ଦିଶେ ॥
ଏ ଛନ୍ଦ ରସ ଯେ ଜାଣଇ । ଚକ୍ଷୁ ନିର୍ମଳ ଜନ ସେହି ॥
ଗୋପ ମଣ୍ଡପେଣ ଅଇଲ । ନୀଳାଚଳେ ତ ବାସ କଲ ॥
ଏ ଦେହ ଗୋଟି ତ ବାନ୍ଧିଲ । ଯନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ରକୁ ଠାବ କଲ ॥
ଏ ଦେହ ରୂପ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର । ଏ ଓଡ଼ରାଷ୍ଟ୍ରେ ମଠ କର ॥
ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ କିଂଖର । ଯାଦବ ବାଳକ ଦେଶର ॥
ଆନନ୍ଦ ସୁଦାମ ଖଣ୍ଡିରେ । ଗୋବିନ୍ଦ କୋଠ ଯେ ଦେଶରେ ॥
ବସ୍ତ୍ର ଯେ କୋଠ ଦେଶ ଲାଗେ । ବିହାର କର ଗୋପ ସଙ୍ଗେ ॥
କଟକ ବାଲିଗ୍ରାମ ଦେଶେ । ପବନ ବନ୍ଧର ହରଷେ ॥
ଉତ୍ଥାନ ମଥୁରା ଯେ ଦୁଇ । ନୀଳାଚଳରେ ରହି ଯାଇ ॥
ବାଙ୍କି ମୁହାଣେ ମଠ କର । ନପୁଂସକ ତୁମ୍ଭ ଶରୀର ॥
ବୈରାଗ୍ୟରୂପେ ବସିଥିବ । ପଞ୍ଚା ଭ୍ରମର ପକାଇବ ॥
ଅବଢ଼ା ଖଟଣି ଯେ ମାଳ । ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେବେ ଯେ ଗୋପାଳ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ମଠ ଭଣାଇବ । ତୁମ୍ଭର କଥା ରହିଥିବ ॥
ଚବିଶ ଗୋପାଳ ମିଳିବେ । ତୁମ୍ଭରେ ପୀରତି କରିବେ ॥
ଉତ୍ଥାନ ମଥୁରା ଦି ଜଣ । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସେବଣ ॥
ମଠର ପୂର୍ବ ଯେ କୋଠାରେ । ତୁମ୍ଭ ସମାଧି ସେହିଠାରେ ॥
ତୁମ୍ଭ ସମାଧିର ଦର୍ଶନେ । ଗତି ଲଭିବେ ଗୋପଜନେ ॥
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବିବେ ଗୋପାଳ । ରହିବ ଯାଇଁ ସେହି ସ୍ଥଳ ॥
ଦର୍ଶନ ତ,କଂସିକ ଯହିଁ । ଯେ ପୂଜା ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଦେଇ ॥

ନଡ଼ିଆ ଗଜା ମୁଗ ଫଳ । ଅଭଡ଼ା ଖେଚଡ଼ି ଯେ ଜଳ ॥
ଫୁଲ ଚନ୍ଦନ ସେବା ଯେତେ । ଘୃତ ଲବଣୀ ଛେନା ମତେ ॥
ଗାଈ ମଈଁଷି ଯେ କାମନା । ସେ ମଠ କରିବ ଥାପନା ॥
ଭଣାଅ ବାରଟିଆ ମଠ । ଅଚ୍ୟୁତଗଣ ଭକ୍ତ କୋଠ ॥
ରାମ ଭରଥ ବିଷ୍ଣୁ ଦାସ । ବଳ ଯାଦବ ପଞ୍ଚ ଅଂଶ ॥
ରାମ ରାମ ଦକ୍ଷିଣ ଚନ୍ଦ୍ର । ନିରଞ୍ଜନ ହେ ନନ୍ଦକନ୍ଦ ॥
ସିଧାଇ ମିଶ୍ରି ଅଟେ ବାର । ଅଚ୍ୟୁତ କର୍ଣ୍ଣ ଦାସ ସାର ॥
ଭରଥ ହରି ଯେ ଗୋପାଳ । ରାମ ଆଠରେ ବାରମେଳ ॥
ଏମନ୍ତେ ଚବିଶ ଗୋପାଳ । ବାକ୍ସି ମୁହାଣ ମଠ ମୂଳ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ମଠ ଭଣାଇବ । ତୁମ୍ଭ କୀରତି ରହିଥିବ ॥
ସୁଶିଷ୍ୟ ଯେ ଅବା ହୁଅଇ । ଗୁରୁଙ୍କ ମଠ ଥଳ ଦେଇ ॥
ଉତ୍ତମ ଶିଷ୍ୟ ଯେହୁ ପୁଣ । ଅନ୍ନ ବସନ ପୂଜା ଠାଣ ॥
ଗୁରୁଙ୍କ ଚରଣ ସେବଇ । ଗୁରୁଙ୍କୁ ଚଉମାସ ଥୋଇ ॥
ଅମାବାସ୍ୟା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦିନ । ଦଶମୀ ଏକାଦଶୀ ପୁଣ ॥
ବିଭା ଯେ ଘର ପରବେଶେ । ଏକାଳେ ଗୁରୁ ପରବେଶେ ॥
ବୈଷ୍ଣବ ମେଳେ ଏ କାଳେଣ । ଧନ୍ୟ ସେ ଗୃହ ଜଳ ପୁଣ୍ୟ ॥
ଜନମ ହେଲେ ପ୍ରାଣୀ ମରେ । କୀରତି ରହଇ ସଂସାରେ ॥
ଧ୍ୟାନ ଭଜନ ଯେ କରନ୍ତି । ବାସନା ତାଙ୍କ ରହିଥାନ୍ତି ॥
ନାଦ ପୁତ୍ର ଯେ ତୁମ୍ଭେ ବାର । ନାଦ ପୁତ୍ର ଯେ ବାରସାର ॥
ବିନ୍ଦୁ ପୁତ୍ର ଯେ ମିଛ ସେହୁ । ଗୃହ ପୀଢ଼ି କ ଛାଡ଼ିଯାଇ ॥
ନାଦପୁତ୍ର ଯେ ଅଟେ ସାର । ହରି ଯୁଗରେ ଏ ଅମର ॥
ଶ୍ରୀଗୁରୁ ବୋଲି ଦଣ୍ଡବତ । ପରମ ଗୁରୁ ବୋଲି ଚିତ୍ତ ॥
ପର ଅପର ଗୁରୁ ଯେତେ । ଯୁଗାଧି ମଳେ ଯେଝାମତେ ॥

ଏମନ୍ତ ବୋଲ ସୁମରଣ । ନାଦ ସୂତ୍ରଟି ସାର ଜାଣ ॥
ଅପାର ନାଳ କଥା ଥିବ । ଅଚ୍ୟୁତ କଲ୍ୟାଣ ଲଭିବ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ନିତ୍ୟ
ବୃନ୍ଦାବନ ଲୀଳାଦି ସମ୍ବନ୍ଧକଥନେ
ନାମ ସପ୍ତଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

—:*:—

ଅଷ୍ଟଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ

ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ପବନ । ପଚ୍ଛରୁ ଯୁଗ କଥାମାନ ॥
ଭକ୍ତଙ୍କ ସେବନ କୃଷ୍ଣ ଲୀଳା । ନିରନ୍ତ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ମେଳା ॥
ଶୁଣ ହେ ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରାଧାଙ୍କ ଚରିତ ॥
ପନ୍ଦର ବରଷ ଛ ମାସ । କୃଷ୍ଣର ଅଟଇ ବୟସ ॥
ଅଧିକ ପନ୍ଦର ଯେ ଦିନ । ଶୁଣ କୃଷ୍ଣର ଲୀଳାମାନ ॥
ନୀଳ ମେଘର ପ୍ରାୟେ ବର୍ଣ୍ଣ । ଅଙ୍ଗରେ ପୀତ ଯେ ବସନ ॥
କେୟୂର କଙ୍କଣ ଭୁଜରେ । ବାମେଣ ଚୂଳ ଢଳ ପଡ଼େ ॥
ହସ୍ତରେ ମୁରଲୀ ଶୋଭିନ । କଟୀରେ ଘଣ୍ଟି ଯେ ଯତନ ॥
ରଙ୍ଗ ଚରଣରେ ନୂପୁର । କିଶୋର ବୟସ ସୁନ୍ଦର ॥
ଚଉଦ ବରଷ ଛ ମାସ । ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ସେ ବୟସ ॥
ଝଳଲ ସୁବର୍ଣ୍ଣର କାନ୍ତି । ନୀଳ ବସନ ଝଟକନ୍ତି ॥
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚୂଡ଼ି ହସ୍ତେ ଶୋହେ । ସିମନ୍ତିନୀ ଯେ ମନ ମୋହେ ॥
ଲେଟଣୀ ଜୂଡ଼ା ଶିରେ ଶୋଭା । ଚନ୍ଦ୍ର କୋଟିଏ ନିନ୍ଦେ ପ୍ରଭା ॥
ଚରଣେ ରତନ ନୂପୁର । କିଶୋରୀ ରୂପ କି ସୁନ୍ଦର ॥
ଏମନ୍ତ ରୂପ ଧ୍ୟାନ କର । ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନକୁ ସୁମର ॥
ଖୋଲ କର୍ତ୍ତାଳ ରସ ଲୀଳା । କୃଷ୍ଣର ନାମ କର ଭେଳା ॥

ଗୋପ ବାଳକ ମନେ ଧର । ଏ ରୂପେ ଧାଇ ବନ ହର ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ଦାସ ଗୋପେ ଜାତ । ସୁଦାମ ରୂପେଣ ସମ୍ଭୂତ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ କୃଷ୍ଣ ବୟସ
ବେଶ ବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ ଅଷ୍ଟଚତ୍ୱାରିଂଶ ପଟଳ ।

—:o:—

ଊନପଞ୍ଚାଶତ ପଟଳ

ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ପବନ । ଗୋପର କହ ରସମାନ ॥
ଅଷ୍ଟ ନାୟକ ମନୋହାରି । ରାଧିକା ସଙ୍ଗରେ ବିହରି ॥
ତାଙ୍କର ବେଶରୂପମାନ । କହ ସଂଶୟ ଯାଉ ମନ ॥
ଲଳିତା ସଖୀଙ୍କ ବୟସ । ଚଉଦ ବରଷ ଛ ମାସ ॥
ଅବର ବାର ଦିନ ବଢ଼େ । ସେବନ୍ତ ରାଧାଙ୍କୁ ନ ଗୁଡ଼େ ॥
ହେମର ପ୍ରାୟେ ରୂପକାନ୍ତ । ପୀତବସନ ଝଟକନ୍ତ ॥
କାଞ୍ଚନ ଚୂଡ଼ି ହସ୍ତେ ଶୋହେ । ରୂପେ ଉପମା କେହୁ ନୁହେ ॥
ତାମ୍ବୁଲ ସେବା ସେ କରନ୍ତ । ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ସେବା ନିତ ॥
ଯାବଟ ଗ୍ରାମେ ତାଙ୍କ ବାସ । ଶୁଣ ଲଳିତା ସଖୀ ରସ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ଏ ଶୁଣ । ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଦି ଜଣ ॥
ତେର ବରଷ ପାଞ୍ଚ ମାସ । ବିଶାଖା ସଖୀଙ୍କ ବୟସ ॥
ଆବର ତିନି ଦିନ ହୋଇ । ଗଉର ବର୍ଣ୍ଣ ରୂପ ଶୋହି ॥
ପାଟର ଶାଢ଼ୀ ଅଙ୍ଗେ ଶୋଭି । ରତ୍ନ ଚୂଡ଼ିର ମନଲୋଭି ॥
ପିକଦାନି ଯେ ସେବାକରି । ଐଶାନ୍ୟ କୋଣରେ ବିହରି ॥
ଶୁଣ ମଥୁରି ମଧୁଦାସ । ବିଶାଖା ସଖୀ ସେବାରସ ॥
ତେର ବରଷ ପାଞ୍ଚମାସ । ଏ ଚିତ୍ରା ସଖୀଙ୍କ ବୟସ ॥
ବର୍ଣ୍ଣ ତାଙ୍କର ଶ୍ୱେତ କାନ୍ତ । ନୀଳବସନ ଶୋଭାପାନ୍ତ ॥
ରୂପାର ଚୂଡ଼ି ହସ୍ତେ ଶୋହି । ଆଲଟ ସେବାକରେ ସେହି ॥
ପଶ୍ଚିମ ଦିଗେ ତାର ବାସ । କରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେବାରସ ॥

ଶୁଣ ହେ ପବନ ଆନନ୍ଦ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଲୀଳାର ବିନୋଦ ॥
ଚମ୍ପକଲତାଙ୍କ ବୟସ । ତେର ବରଷ ଦୁଇମାସ ॥
ଅଧିକ ପରେ ପାଞ୍ଚ ଦିନ । ରୂପ ତାଙ୍କର ଶ୍ୟାମବର୍ଣ୍ଣ ॥
ରଙ୍ଗପତଙ୍ଗ ସିନ୍ଧ ଶାଢ଼ୀ । କରେଣ ଶୋହେ ହେମ ଚୂଡ଼ି ॥
ଶ୍ରମେ ଚାମର ସେବା କରେ । ଗୃହ ଯେ ତାହାଙ୍କ ବଉରେ ॥
ଶୁଣ ହେ ଗୋବିନ୍ଦ ସୁଦାମ । ଏ ସଖୀମାନଙ୍କର ନାମ ॥
ଇନ୍ଦୁରେଖାଙ୍କର ବୟସ । ବାର ବରଷ ସାତ ମାସ ॥
ଅଧିକ ସାତ ଦିନ ହୋଇ । ହରିତ ବର୍ଣ୍ଣ ଶୋଭା ପାଇ ॥
ପିନ୍ଧନ୍ତି ଶୁକ୍ଳ ଯେ ବସନ । କଙ୍କଣ ତାଡ଼ ଅଷ୍ଟରତ୍ନ ॥
ରେବା ବାଇଦ କରେ ସେବା । ଗୃହ ଯେ ବାୟବ୍ୟେ ରହିବା ॥
ସମ ଭରଥ ବନ୍ଧୁ ଶୁଣ । ଏ ଗୋପୀମାନଙ୍କର ଗୁଣ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ-ଅନନ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ । ଗୋପରେ ଗୋପୀଙ୍କ ବିନୋଦ ॥
ଚୌଷଠୀ ଗୋପୀ ଗୋପେ ଜାତ । କୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ଉପଜାତ ॥
ସେ ପୁଣ ନଦିଆ ଦେଶରେ । ଜନମ ପୁରୁଷ ଶରୀରେ ॥
କୃଷ୍ଣ ହୋଇଲେ ଚଇତନ । ଭଗତେ କଲେ ସେବାମାନ ॥
ସେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ଚରିତ । କହିଲେ ଖଣ୍ଡିଣ ଦୁରିତ ॥
ଶୁଣ ଗୋବିନ୍ଦ କୃଷ୍ଣପୋଏ । ବନ୍ଧୁ ଯାଦବ କର ଲୟେ ॥
ଲଳିତା ସଖୀଯୂଥମାନ । ଯେତେ ଭକତ ମନେ ଘେନ ॥
ରତ୍ନାକର ଆଗ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଯେହୁ । ରଙ୍ଗକଳା ସେ ଗୋପୀ କହୁ ॥
ଆବର ରତ୍ନାକର ନାମ । ସୁଭଦ୍ରା ଗୋପୀ ସେ ଉତ୍ତମ ॥
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଏ ଆଗ୍ୱର୍ଯ୍ୟ । ପ୍ରଭା ଗୋପୀ ବୋଲିଣ ବୁଝ ॥
ଗଉଡ଼ ଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ନାମ । ସେ ଭଦ୍ରା ଲେଖା ସେ ଉତ୍ତମ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଦତ୍ତ ଯାହା କହି । ସୁମୁଖୀ ସଖୀ ସେ ଅଟଇ ॥
ଦାମୋଦର ପଣ୍ଡିତ ନାମ । ଧନିଷ୍ଠା ଗୋପୀ ସେ ଉତ୍ତମ ॥
କାଳିଆ କୃଷ୍ଣ ଦାସ ଯେହୁ । ସେ କଳହଂସୀ ଗୋପୀ ସେହୁ ॥
କୃଷ୍ଣାନନ୍ଦ ଯେ ନାମ ଜାଣ । କଳାପିନୀ ଗୋପୀ ସେ ପୁଣ ॥
ଲକ୍ଷ ଗୋପୀଙ୍କ ସାର । ଗୋପରେ କଲେ ସେ ବିହାର ॥

ମଞ୍ଜି ଥାନ୍ତି ଏରୂପେ ମେଳ । ଶୁଣ ହେ ତବେଶ ଗୋପାଳ ॥
ଦ୍ୱିଶାଖା ଯୂଥଗଣ ଶୁଣ । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ସେ ମନେ ଗୁଣ ॥
ମାଧବ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ନାମ । ମାଧବୀ ଗୋପୀ ସେ ଉତ୍ତମ ॥
ନୀଳାମ୍ବର ଯେ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ । ସେ ଗୋପୀ ନାମ ଯେ ମାଳତୀ ॥
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ ଯେ ହୋଇ । ଚନ୍ଦ୍ରରେଖା ଗୋପୀଟି ସେହି ॥
ବାସୁଦେବ ଠାକୁର ସେହି । ଶିଶୁମଞ୍ଜରୀ ଗୋପୀ ସେହି ॥
ନନ୍ଦନୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯା ନାହିଁ । ହରନସ୍ୱନୀ ଗୋପୀ ସେହି ॥
ଶଙ୍କରଘୋଷ ଯାହା ବୋଲି । ଚପଳା ଗୋପୀ ସେହି ବୋଲି ॥
ସୁବଳ ମିଶ୍ର ଯାର ନାମ । ସୁବଳା ଗୋପୀ ସେ ଉତ୍ତମ ॥
ଦ୍ୱିଶାଖା ବୃତ୍ତ ଅଠଜଣ । ଆଠ ଲକ୍ଷ ଯେ ସଙ୍ଗେ ପୁଣ ॥
ଚନ୍ଦ୍ରା ସଖୀର ଯୂଥ ଯେତେ । କହିବା ଠିକ ଅଠମତେ ॥
କମଳଧ୍ୱଜ ନାମ ଯାର । ଗୋପୀ କୁରଙ୍ଗୀ ନାମ ତାର ॥
ବ୍ରଜନାଥ ପଣ୍ଡିତ ହୋଇ । ଶଚୀ ଗୋପୀ ଅଟଇ ସେହି ॥
ବିଷ୍ଣୁ ଦାସ ଯେ ନାମ ଯାର । କୁଣ୍ଡଳୀ ଗୋପିନୀ ମଧୁର ॥
ପୁରନ୍ଦର ପଣ୍ଡିତ ଶୁଣ । ଚନ୍ଦ୍ରିକା ଗୋପୀ ସେହି ଜାଣ ॥
ଗୋବିନ୍ଦ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ହୋଇ । ଚନ୍ଦନ ତାରକାଟି ସେହି ॥
ପରମାନନ୍ଦ ଗୁପ୍ତ ନାମ । କୁନ୍ଦକା ଗୋପୀ ସେ ଉତ୍ତମ ॥
ବଳରାମ ଯେ ଦାସ ହୋଇ । ସୁମନ୍ଦରା ଗୋପୀ ଯେ ସେହି ॥
ଏମନ୍ତେ ଆଠ ଚନ୍ଦ୍ରା ମେଳ । ଆଠ ଲକ୍ଷରେ ତାଙ୍କ ଖେଳ ॥
ଚମ୍ପକଲତା ଗୁଣମାନ । କହିବା ଏକ ମନେ ଶୁଣ ॥
ଶ୍ରୀଲ ପଣ୍ଡିତ ଯାକୁ କହି । କାଳିକା ଗୋପିନୀଟି ସେହି ॥
ଜଗନ୍ନାଥ ଯେ ଦାସ ମାନ । ସେହି ପରା କାଳିନ୍ଦୀ ନାମ ॥
ଜଗଦୀଶ ଯେ ବୋଲି ନାମ । ରଜନୀ ଗୋପୀ ସେ ଉତ୍ତମ ॥
ସଦାଶିବ ଯେ କବିରାଜ । ସୁଗନ୍ଧ ଗୋପୀ ସେହି ବୁଝ ॥
ରାଘବ ମୁକୁନ୍ଦାନନ୍ଦ ହୋଇ । ବାଶଳୀ ଗୋପୀନୀ ଯେ ସେହି ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଦାସ ଯାର ନାମ । କମଳାନାଗରୀ ଉତ୍ତମ ॥
ପୁରନ୍ଦର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ । ନାଗରୀ ଗୋପୀ ସେ ଅଟଇ ॥

ପଟ୍ଟନାୟକ ବାଣୀ ନାଥ । ନାମ୍ନୀ ଗୋପିକା ସେହି ତ ॥
ଆଠ ସହସ୍ର ଗୋପୀଗଣ । ଚମ୍ପକଲତା ଯୂଥ ପୁଣ ॥
ରଙ୍ଗଦେବୀଙ୍କ ସଖୀ ଯେତେ । କହିବା ଶୁଣ ଏକ ଚିତେ ॥
କାଶୀ ମିଶ୍ର ଯେ ବୋଲି ତାଂର । କଳକଣ୍ଠିକା ନାମ ଧରେ ॥
ଶିଖୀ ମାହାନ୍ତି ଯେହୁ ହୋଇ । ଶଶୀକଳା ଯେ ଗୋପୀ ସେହି ॥
କାଳିଦାସ ଯେ ନାମ ଯାର । କମଳା ଗୋପୀ ନାମ ତାର ॥
ମନୁ ପଣ୍ଡିତ ନାମ ଯେହୁ । ମଧୁରିକା ଯେ ଗୋପୀ ସେହୁ ॥
କବିଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ସେ ଠାକୁର । ଇନ୍ଦ୍ରିକା ଗୋପୀ ଯେ ସୁନ୍ଦର ॥
ହିରଣ୍ୟଗର୍ଭ ନାମ କହି । କନ୍ଦର୍ପସୁନ୍ଦରୀ ଯେ ସେହି ॥
ପଟ୍ଟନାୟକ କୁଳନିଧି । ସେ କାମଲତା ଗୋପୀ ସିଦ୍ଧି ॥
ଦ୍ୱିଜ ଯେ ପୀତାମ୍ବର ନାମ । ସେ ପ୍ରେମମଞ୍ଜରୀ ଉତ୍ତମ ॥
ରଙ୍ଗଦେବୀର ଆଠ ସାର । ଏ ଆଠ ଲକ୍ଷରେ ବିହାର ॥
ସୁଦେବୀ ସଖୀ ଯୂଥମାନ । କହିବା ଏକମନେ ଶୁଣ ॥
ରାଘବ ପଣ୍ଡିତ ଯେ ହୋଇ । କାବେରୀ ଗୋପୀ ତାକୁ କହି ॥
ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୋପୀନାଥ । ଗୁରୁ କବରୀ ଗୋପୀ ସେ ତ ॥
ମକରଧ୍ୱଜ ଯାର ନାମ । ସୁକେଶୀ ଗୋପିକା ଉତ୍ତମ ॥
କଂସାରିସେନ ଯେହୁ ହୋଇ । ଶଶିରେଖା ଯେ ଗୋପୀ ସେହି ॥
ଜୀବ ପଣ୍ଡିତ ନାମ ଶୁଣ । ହାରହାରା ଗୋପୀ ସେ ପୁଣ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ କବିରାଜ ଯେହି । ମହାବୀରା ଗୋପିକା ସେହି ॥
ଷୋଢ଼ ନନ୍ଦଦାସ ଯେ ପୁଣ । ହାରାବତୀ ଯେ ଗୋପୀ ଜାଣ ॥
ପଟ୍ଟନାୟକ ସୁଧାନିଧି । ମନୋହାରୀ ଯେ ଗୋପୀ ସିଦ୍ଧି ॥
ସୁଦେବୀ ଗୋପୀ ଆଠ ସାର । ଶତଲକ୍ଷ ଯେ ସଙ୍ଗ ତାର ॥
ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟାଙ୍କ ଗୁଣମାନ । ଏ ଯୂଥ କଥା ମନେ ଘେନ ॥
ମକରଧ୍ୱଜସେନ ହୋଇ । ମଣିଲୁ ବୃନ୍ଦା ଗୋପୀ କହି ॥
ଯେ ବିଦ୍ୟାବନ୍ତ ପଣ୍ଡିତହିଁ । ସମଧିରା ଗୋପୀଟି ସେହି ॥
ଗୋବିନ୍ଦ ଠାକୁର ଯେ ପୁଣ । ସୁମେଧା ଗୋପୀ ସେହୁ ଜାଣ ॥
ଯେ କବି ଦଣ୍ଡପୁର ନାମ । ମଧୁରକ୍ଷିକା ଗୋପୀ ଜାଣ ॥

କାନ୍ତ ଠାକୁର ତନୁ କ୍ଷୀଣ । ତନୁମଧ୍ୟା ଯେ ନାମ ଘେନ ॥
ମାଧବ ପଣ୍ଡିତ ଯେ ହୋଇ । ମଧୁସେନା ଗୋପିନୀ ସେହି ॥
ପ୍ରବୋଧାନନ୍ଦ ଯେହୁ ଶୁଣ । ରତ୍ନ ଗୁଣବତୀଟି ପୁଣ ॥
ବଳଭଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ଯେ ହୋଇ । ଶ୍ରୀହାସ ତୁଙ୍ଗ ଦେବୀ ସେହି ॥
ତୁଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟାଙ୍କ ଆଠ ଏହି । ଏ ମୂଳେ ଆଠ ଲକ୍ଷ ଥାଇ ॥
ଇନ୍ଦୁରେଖାଙ୍କ ଯୂଥ ଗଣ । ମନ ସ୍ଥିରେଣ ଏବେ ଶୁଣ ॥
ପରମାନନ୍ଦ ଗୁପ୍ତ ନାମ । ତୁଙ୍ଗଭଦ୍ରା ଗୋପୀ ସେ ଜାଣ ॥
ବଳଭଦ୍ର ପଣ୍ଡିତ ଯେହି । ଶ୍ରୀହାସ ତୁଙ୍ଗ ଗୋପୀ ସେହି ॥
ଯେ ଭବାନନ୍ଦ ରାଏ ହୋଇ । ରଥବତୀଟି ଗୋପୀ କହି ॥
ଯେ ଅଟେ ବନମାଳୀ ଦାସ । କମଳା ଗୋପିନୀର ଅଂଶ ॥
ଶ୍ରୀକର ପଣ୍ଡିତେ ଯେ ହୋଇ । ଚନ୍ଦ୍ରରେଖା ଗୋପିନୀ ସେହି ।ଖ।
ମୋହନା ଗୋପୀ ସେହୁ ଜାଣ । ନାଥ ମିଶ୍ର ଯେ ତାର ନାମ ।ଘ।
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଯେ ପଣ୍ଡିତ । ମଦନଲତା ଗୋପୀ ସେ ତ ॥
ଇନ୍ଦୁରେଖାଙ୍କ ଯୂଥ ଏହି । ଏ ମୂଳେ ଦଶ ଲକ୍ଷ ରହି ॥
ଆଠ ଅଷ୍ଟ ଯେ ଚଉଷଠୀ । କୃଷ୍ଣ ସେବାରେ ଥାନ୍ତି ଖଟି ॥
ଅନନ୍ତ ଗୋପୀ ଏହା ମୂଳେ । ଗୋପେ ଜନମି ସଙ୍ଗେ ଖେଳେ ॥
ଏ ଚଉଷଠୀ ଯେ ମହାନ୍ତ । ଶୁଣ ଚବିଶ ଗୋପ ଦାସ ।ଖ।
ନଦିଆ ଭକ୍ତଙ୍କର ରସ । ନଦିଆ ନଗରେ ପ୍ରକାଶ ॥
ଜନ୍ମିଲେ ଉତ୍କଳ ଯେ ଦେଶ । ତାହାଙ୍କ ଗୁଣ ପରକାଶ ।ଗ।

ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ପୁଣ । ମୋହିନୀ ଗୋପୀ ସେହୁ ଜାଣ ॥
ନାଥ ମିଶ୍ର ଯେ ନାମ ହୋଇ । ବଉଣକ୍ଷା ଗୋପୀ ଯେ ସେହି ॥ (ଖ)
ମୋହିନୀ ଗୋପୀ ସେହି ଜାଣ । କୁମାର ଦେବ ସେ ପ୍ରମାଣ ॥
ନାଥ ମିଶ୍ର ଯେ ନାମ ହୋଇ । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଗୋପିନୀ ଯେ ସେହି ॥ (ଗ)
ପୁଣି ନଦିଆ ସ୍ଥଳେ ଜାତ । ଏ ଚଉଷଠି ଯେ ମହନ୍ତ ॥
ଶୁଣ ଚବିଶ ଗୋପ ଦାସ । ନଦିଆ ଜନ୍ମ ଭକ୍ତ ରସ ॥
ନଦିଆ ଜନ୍ମ ଶେଷ କରି । ଉତ୍କଳ ଦେଶେ ଦେହ ଧରି ॥ (ଖ,ଗ)

ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ସେ କୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗ । ଭକ୍ତଙ୍କ ଯେଣ ଲୀଳା ରଙ୍ଗ ॥
ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଅନନ୍ତ । ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ମନେ ଘେନ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡେ ଗୋପ ନନ୍ଦଆ
ଭକ୍ତ କଥନେ ଚଉଷଠୀ ମହନ୍ତ ନାମ ବର୍ଣ୍ଣନେ
ନାମ ଊନପଞ୍ଚାଶତ ପଟଳ ।

ପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ

ରାମ ଦାସ ଯେ ନାମ ଯାହା । ଆବର ଅଭିରାମ ଦୁଇ ॥
ସୁଦାମ ଶଖା ଯାର ନାମ । ଗାଧର ଭକ୍ତରେ ଉତ୍ତମ ॥
ଶ୍ୟାମ ମେଘର ପ୍ରାୟେ ବର୍ଣ୍ଣ । ବୃଷଭ ଶାଖା ସଙ୍ଗେ ଘେନ ॥
ଚନ୍ଦ୍ରରେଖା ଯେ ଗୋପୀ ପୁଣ । ମାଳ ଯେ କୁନ୍ଦ ପୁଷ୍ପ ଜାଣ ॥
ଶାମଳ ଗୋରୁ ତାଙ୍କ ପଲ । ଗୋପରେ ଚରାନ୍ତ ଅମୂଲ୍ୟ ॥
ପୀତ ବସନ ଅଙ୍ଗେ ଶୋଭା । ବୀଣା ଶବଦେ ଗୀତ ଗାଇ ॥
ସୁଦାମ ବୋଲି ଗୋପ ଦାସ । ସୁନ୍ଦରାନନ୍ଦ ଯେ ପ୍ରକାଶ ॥
ସୁନ୍ଦରାନନ୍ଦ ନନ୍ଦଆରେ । ଜନମ ହେଲେ ଗଙ୍ଗାତୀରେ ॥
ସୁଦାମ ବୋଲି ନାମ କହି । ଉପବନରେ ବିହରଇ ॥
ଚନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରାୟେ ତାର ବର୍ଣ୍ଣ । ବିଳାସ ଶାଖା ସଙ୍ଗେ ଘେନ ॥
ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଯେ ସଖୀ ଘେନ । ସେବନ୍ତ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ବେନ
ବଇଜୟନ୍ତୀ ପୁଷ୍ପ ହାର । ବାଦ୍ୟ ଯେ କଂସାଳ କର୍ପୂର ॥
ଧବଳୀ ଗାଈ ଯୂଥ ମେଳ । ନେତ ବସନ ଯେ ନିର୍ମଳ ॥
ବସୁଦାମ ଯେ ନାମ ବହି । ଗୁରୁ ଦାସ ଯେ ତାକୁ କହି ॥

ନଦୀଆ ହୋଇଲେକ ଜାତ । ସଂସାରେ ପଣ୍ଡିତ ନିର୍ମିତ ॥
ମହାବଳ ଯେ ଗୋପ ନାମ । କୁଞ୍ଜ ବନରେ ଲୀଳାରମ୍ୟ ॥
ଗଉର ବର୍ଣ୍ଣ ସେ ଅଟନ୍ତ । ଜମ୍ବୁ ମାନବ ଶାଖା ଯେତ ॥
ମଦନ ସୁନ୍ଦରୀ ସଖୀ ତ । ବନମାଳା ପୁଷ୍ପ ଗୁନ୍ଥିତ ॥
କାଳିଆ ଚୋରୁ ଫଳ ଶୋହେ । ରଙ୍ଗ ବସନ ମନ ମୋହେ ॥
ବଜାନ୍ତ ପତ୍ରର କାହାଳୀ । ଗୋପ ବାଳକମାନ ମିଳି ॥
ମହାବଳ ଯେ ନାମ ଯାର । ଗୋବିନ୍ଦ ଗରୁଡ଼ାନନ୍ଦର ॥
ନଦୀଆ ଦେଶେ ଜାତ ହୋଇ । ଗୁପତ ଜନମ ଅଟଇ ॥
ସୁବାହୁ ଶାଖା ଗୋପେ ଜାତ । ପୁଳିନ ବନେ ବିହରେ ତ ॥
ପାଣ୍ଡୁର ବର୍ଣ୍ଣ ଶୋଭା ପାଇ । ସୁଭଦ୍ରା ପ୍ରଶସ୍ତ ଶାଖାହିଁ ॥
ଶଶିରେଖା ଯେ ସଖୀ ପୁଣ । କାମ୍ୟ ବନରେ ତାର ସ୍ଥାନ ॥
ନୀଳ ନଳିନ ଶୋଭା ପାଇ । ଛିଟ ବସନ ଅଙ୍ଗେ ଶୋହି ॥
ଶିଙ୍ଘା ଶବଦେ ନାଦ ଦ୍ୟନ୍ତ । ଗୋପେ ଗୋପାଳ ଖେଳ ନିତ ॥
ଯେ ଜଗଦୀଶ ସେ ପଣ୍ଡିତ । ସୁବାହୁ ଶାଖା ହୋଇ ଜାତ ॥
ସ୍ତୋକ କୃଷ୍ଣ ଯେ ନାମ ଯାର । ଭାଣ୍ଡୀର ବନେ ସେ ବିହାର ॥
ଶ୍ୱେତ ବର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଅଙ୍ଗ ଶୋହି । ବିନୋଦ ଶାଖା ସଙ୍ଗେ ଲଇ ॥
ମଧୁବନ୍ତୀ ଯେ ସଖୀ ପୁଣି । କଦମ୍ବ ମାଳ ପୁଷ୍ପ ଘେନି ॥
କପିଳବର୍ଣ୍ଣ ଗାଈମାନ । ଅଙ୍ଗରେ ଶ୍ୱେତ ଯେ ବସନ ॥
ମୁରଲୀ ବାଦ୍ୟ ବଜାଇଣ । ଗୋପରେ ରଙ୍ଗ ଖେଳାମାନ ॥
ଗୋପୀନାଥ ଠାକୁର ହୋଇ । ସ୍ତୋକ କୃଷ୍ଣ ଯେ ନାମ ବହି ॥
ସୁବଳ ବୋଲିଣ ଗୋପାଳ । ଲେହ ବନରେ ତାର ଖେଳ ॥
ସୀତା ସଖୀ ଯେ ସଙ୍ଗେ ଲଇ । ନାନା ପୁଷ୍ପରେ ମାଳ ଶୋହି ॥
ଶ୍ୟାମଳ ଅଙ୍ଗ ଶୋଭା ପାଇ । ଗୋପାଳ ମେଳେ ଖେଳେ ଯାଇ ॥
ପୀତବର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଗାଈ ପଲ । ପୀତ ବର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଅଙ୍ଗେ ଭଲ ॥
ଖଞ୍ଜଣୀ ତାଳ ବାଦ୍ୟମାନ । କରନ୍ତ ଗୀତ ଯେ ଗାୟନ ॥
ଗଉରୀ ଦାସ ଯେ ପଣ୍ଡିତ । ସୁବଳ ଶାଖା ସେହୁ ଜାତ ॥
ଅର୍ଜୁନ ଶାଖା ନାମ ଏହି । ତାଳ ବନରେ ବିହରଇ ॥

ଆରକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାପ୍ତେ ହୋଇ । ବୃଷଭ ଶାଖା ସଙ୍ଗେ ଥାଇ ॥
ଅଳକାବଳି ସଖୀ ମେଳ । ଶ୍ୱେତ ଗାବ ଯେ ତାଙ୍କ ପଲ ॥
ଶ୍ୱେତ ବସନ ଅଙ୍ଗେ ଶୋହେ । ପତର କାହ୍ାଳୀ ବଜାସ୍ତେ ॥
କାଲିଆ କୃଷ୍ଣ ଦାସ ନାମ । ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଶାଖା ଯେ ଉତ୍ତମ ॥
ଲବଙ୍ଗ ଶାଖା ନାମ ଯାର । କୁଞ୍ଜ ବନରେ ତା ବିହାର ॥
ଅଙ୍ଗ ଯେ ନୀଳବର୍ଣ୍ଣ ଶୋହେ । ଭଦ୍ରାସନ ଯେ ଶାଖା ତହିଁ ॥
ସୁମୁଖୀ ସଖୀ ସଙ୍ଗତର । ଗୋପରେ କରନ୍ତି ବିହାର ॥
ଜାଇ ପୁଷ୍ପର ମାଳା ହାର । ଶ୍ୟାମଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଗାଇ ତାର ॥
ଶ୍ୟାମଳ ବସନ ଅଙ୍ଗରେ । ବାଦ୍ୟ ଯେ ସିଂହନାଦ କରେ ॥
ଲବଙ୍ଗ ଶାଖା ଜାତ ହୋଇ । କମଳାକର ପୀଡ଼ା ଲଇ ॥
ବିବିଧ ବାଦ୍ୟ ଯେ ବୃଷାଳ । ଗୋପୀ ଗୋପାଳ ଯେଣେ ମେଳ ॥
ମହାବାହୁ ଯେ ନାମ ଯାର । ଏ କୃଷ୍ଣାନନ୍ଦ ଯେ ଠାକୁର ॥ । ଖ,ଗ ।
ଦଶ ଗୋପାଳ ଏଣୁ ଯାର । ରାମକୃଷ୍ଣ ମିଶିଣ ବାର ॥
ମଧୁବନରେ ବଳରାମ । ଶ୍ୱେତ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଯେ ଉତ୍ତମ ॥
ନୀଳପାଟ ଯେ ବସ୍ତ୍ର ଶୋହେ । ସୁରଭି ଗାଇ ଯେ ଚରାଏ ॥
ଶିଂଘା ଶବଦ ନାଦ କରି । ଗୋପାଳ ମେଳେ ଯେ ବିହରି ॥
ବିବିଧବର୍ଣ୍ଣେ ପୁଷ୍ପମାଳ । ଗୋପେ ଗୋପାଳ ସଙ୍ଗେ ମେଳ ॥
ବଳରାମ ଯେ ଗୋପେ ହେଲେ । ନଦିଆ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ବୋଲେ ॥
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କାମ୍ୟବନେ ଖେଳ । କାମଧେନୁରେ ତାଙ୍କ ମେଳ ॥
ଶ୍ୟାମ ମେଘର ପ୍ରାପ୍ତେ ବର୍ଣ୍ଣ । ଅଙ୍ଗରେ ପୀତ ଯେ ବସନ ॥
ନାନା ସଙ୍ଗୀତ ସବୁ ମିଳି । ନାନାବର୍ଣ୍ଣରେ ରସ କେଳି ॥
ଅଷ୍ଟରତନ ସୁବର୍ଣ୍ଣରେ । ଅଷ୍ଟକୋଣ ଯେ ବେଦୀ ପରେ ॥

ମହାବାହୁ ଯେ ନାମ ଯାର । ମଦନ ବନରେ ବିହାର ॥
ପିଙ୍ଗଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଶୋଭା ପାଇ । ବୃଷଭ ସଖା ସଙ୍ଗେ ଲଇ ॥
ସିମନ୍ତିନୀ ଯେ ସଖୀ ମେଳା । ମଲ୍ଲିକା ପୁଷ୍ପର ଯେ ମାଳା ॥
ଶ୍ୟାମଳ ଗାଇ ଯେ ଚରାନ୍ତି । ଶ୍ୟାମ ବସନ ଅଙ୍ଗେ ଦେତି । ଖ,ଗ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଳେ ତତ୍ତ୍ୱ କର । ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପ ସଙ୍ଗେ ମିଳ ॥
ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପାଳର ମେଳେ । ଖେଳନ୍ତ ନାନା କୁତୁହଳେ ॥
ଚୌଷଠୀ ଗୋପୀଙ୍କର ସଙ୍ଗ । ଅନନ୍ତ ଗୋପୀ ଲୀଳାରଙ୍ଗ ॥
ଗୋପରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ । ନଦିଆ ଦେଶେ ଜାତ ହେଲେ ॥
କୃଷ୍ଣ ଚୈତନ୍ୟ ରୂପେ ଜାତ । ଦ୍ୱାଦଶ ଗୋପାଳ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ॥
ତାଙ୍କ ଚରିତ ଗୁଣରସ । ଶୁଣିଣ ସର୍ବ ପାପ ନାଶ ॥
ନୟନେ ଜ୍ଞାନାଞ୍ଜନ ଘଷେ । ଚକ୍ଷୁ ନିର୍ମଳ ହୋଇ ଦିଶେ ॥
ଗୁରୁ ପ୍ରସନ୍ନେ ଦିଏ ଶିଷେ । ଅଜ୍ଞାନ ତମିର ଯେ ନାଶେ ॥
ଏ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଦେଇ । ତାଙ୍କୁ ସେବିବା ମନଦେଇ ॥
ଜ୍ଞାନ ଭେଦିଲେ ଭକ୍ତ ପାଇ । ଭକ୍ତ ଭେଦିଲେ ଜ୍ଞାନ ପାଇ ॥
ପକ୍ଷୀ ଯେସନ ଦୁଇ ମତ । ଦୁଇ ଡେଣାରେ ଉଡ଼େ ସେତ ॥
ଜ୍ଞାନ ଭକତ ଏକ ଡେଣା । ସଗୁଣ ଭକ୍ତ ଏକ ଜଣା ॥
ସଗୁଣ ଯେ ନର ଭଜଇ । ନିର୍ଗୁଣେ ଅନ୍ଧ ହୋଇ ଥାଇ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ଯେଣୁ ବୁଝିଥାଇ । ସଗୁଣ ନ ଭଜେ ଅନ୍ଧହିଁ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ସଗୁଣାଦି ମତ । ଭକତମାନଙ୍କ ଏ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ॥
ମାଧୁର୍ଯ୍ୟେ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟେ ଯେ ଅଛୁ । ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟେ ମିଶିଛୁ ॥
ବୃନ୍ଦାବନରେ ସ୍ୱଜନୀତ । ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟେ ଅଟଇ ଏ ସ୍ୱିତ ॥
ନିର୍ଗୁଣ ସଗୁଣ ବୁଝିଲ । ମନ ନିଶ୍ଚଳ ତୁମ୍ଭେ କଲ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ଗୋବିନ୍ଦ । ଉତ୍ଥାନ ପବନ ଆନନ୍ଦ ॥
ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥାମାନ । ତୁମ୍ଭ କୁଳକୁ ହେବ ଧନ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ଚୂଡ଼ାମଣିଖଣ୍ଡେ ଦ୍ୱାଦଶ
ଗୋପାଳ ବେଶବର୍ଣ୍ଣନେ ନାମ
ପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ ।

ଏକପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ

ଗୋପରେ କୃଷ୍ଣ ଜନମିଲେ । କେ ତାଙ୍କ ମାତା ପିତା ହେଲେ ॥
ଏ କଥା ବାରେ ଆଜ୍ଞା ହେବ । ମନୁ ସଂଶୟ ଆମ୍ଭ ଯିବ ॥
ଶୁଣ ହେ ଗୋପାଳ ପ୍ରଧାନ । ଗୋପ ବାଳକ ମନେ ଘେନ ॥
ଯେ ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର ନାମ । ପୁରନ୍ଦର ସେ ଇନ୍ଦ୍ର ସମ ॥
ଇନ୍ଦ୍ର ଘୋଷ ଯେ ନାମ ଜାଣ । ନନ୍ଦଆ ଜଗନ୍ନାଥ ପୁଣ ॥
ଯଶୋଦା ନାମ ଯେହୁ ହୋଇ । ନନ୍ଦଆ ଦେଶେ ଶଚୀ ସେହି ॥
ଯେ କୃଷ୍ଣ ଗୋପପୁରେ ଜାତ । ସେ ହେଲେ ଶଚୀର ଯେ ସୁତ ॥
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜନମ ଏହୁ ପୁଣ । ରୁକ୍ମିଣୀ ଦେବୀ ସେମନ୍ତ ଜାଣ ॥
ସତ୍ୟଭାମା ଯେ ହୋଇଥିଲେ । ନନ୍ଦଆ ବିଷ୍ଣୁପ୍ରିୟା ହେଲେ ॥
ହାଡ଼ାଇ ପଣ୍ଡିତ ଯେ ହୋଇ । ନନ୍ଦଆ ବସୁଦେବ ସେହି ॥
ନନ୍ଦଆ ପଦ୍ମାବତୀ ହୋଇ । ରୋହିଣୀ ମଥୁରାରେ ସେହି ॥
ଗୋପରେ ଯେହୁ ବଳରାମ । ସେ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ବୋଲି ଜାଣ ॥
ରେବତୀ ଗୋପେ ଯେହୁ ହୋଇ । ବସୁଧା ନାମ ତାକୁ କହି ॥
ବାରୁଣୀ ବୋଲି ଯେହୁ ନାମ । ଜାହ୍ନବୀ ବୋଲି ସେ ଉତ୍ତମ ॥
ଈଶ୍ୱର ଗୁରୁ ଯେହୁ ହୋଇ । ଅଦ୍ୱୈତ ପ୍ରଭୁ ତାକୁ କହି ॥
ପାର୍ବତୀ ନାମ ଯେହୁ ଜାଣ । ସେ ସୀତା ଠାକୁରାଣୀ ଜାଣ ॥
ଅଦ୍ୱୈତ ପ୍ରଭୁର ଚରିତ । ପ୍ରଭୁ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ କଥା ତ ॥
ଶ୍ରୀମହାପ୍ରଭୁ ଚଇତନ । ଏହାଙ୍କ ଯୁଥଗଣ ମାନ ॥
ଶୁଣିଣ ହେତୁ ଚିତ୍ତେ ଧର । ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ସୁମର ॥
ଏ ରୂପ ଚିନ୍ତ ପାପ ନାଶ । ରାମ ଭରଥ ବନ୍ଦଦାସ ॥
ପ୍ରାକୃତ ପଦ ଗୀତ କର । ତୁମ୍ଭ କୁଳକୁ ଦୀପ କର ॥

ଏ ଗୀତ ଛପ୍ପ ଖଣ୍ଡ ପାଠ । ପଢ଼ିଲେ ଫିଟିବ କବାଟ ॥
ଶୁଣିଲଟିକ ହେ ଗୋପାଳ । ଅଚ୍ୟୁତ ବଚନ ଏ ସାର ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ନନ୍ଦ,
ବସୁଦେବ, ଯଶୋଦା ରୋହିଣୀ ଜନ୍ମକଥନେ
ନାମ ଏକପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ ।

ଦ୍ୱିପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ

ଅଂଶଟି ସାର ସବେ ଗୋପେ । ଜନମ ହୋଇଲେ କରୂପେ ॥
ରୂପରୁ ପଞ୍ଚାଶ ସେ ହେଲେ । କରୂପେ ସେ ନାମ ବହିଲେ ॥
ଏ କଥା କହିଲେ ଆମ୍ଭର । ମନରୁ ଫିଟିବ ଅନ୍ଧାର ॥
ଶୁଣ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ସୁଦାମ । ଅନନ୍ତ ଗୋପାଳ ଉତ୍ତମ ॥
ଗଦାଧର ପଣ୍ଡିତ ନାମ । କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ସେ ଗୋପୀ ଜନ୍ମ ॥
ରସିକ ଦାମୋଦର ଯେହି । ଲଳିତା ସଖୀ ଜାତ ହୋଇ ॥
ରାଏ ଯେ ରାମାନନ୍ଦ ନାମ । ବିଶାଖା ସଖୀ ଏ ଉତ୍ତମ ॥
ଯେ ଶିବାନନ୍ଦ ଯେ ଠାକୁର । ସେ ଚନ୍ଦ୍ରା ଗୋପୀ ଯେ ସୁନ୍ଦର ॥
ବସୁ ରାମାନନ୍ଦ ଯେ ହୋଇ । ଚମ୍ପକଲତିକାଟି ସେହି ॥
ଗୋବିନ୍ଦଘୋଷ ଯେହୁ ପୁଣ । ରଙ୍ଗଦେବୀ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଜାଣ ॥
ବସୁଦେବ ଯେ ଘୋଷ କହି । ସୁଦେବୀ ବୋଲି ତାଙ୍କୁ କହି ॥
ମାଧବ ଘୋଷ ଯେହୁ ପୁଣ । ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ଯେ ଗୋପୀ ପୁଣ ॥
ଗୋବିନ୍ଦାନନ୍ଦ ନାମ ଯେହୁ । ଇନ୍ଦୁରେଖା ସେ ଗୋପୀ ସେହୁ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ସଖୀ ଗୋପେ ସାର । ନଦିଆ ଦେଶେ ଜନ୍ମ ଆର ॥
ଗୋପ ନଦିଆ କଥାମାନ । ଦୀନ ଅଚ୍ୟୁତ କଥା ଯେନ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଅଷ୍ଟସଖୀ
ଚରିତେ ନାମ ଦ୍ୱିପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ ।

ତ୍ରିପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ

ଅଷ୍ଟ ମଞ୍ଜରୀ କଥା ଶୁଣ । ମନରେ ଥିବ ଯେ ରକ୍ଷିଣ ॥
ମଞ୍ଜରୀ ସଖୀଙ୍କର ପୁଣ । ତାହାଙ୍କ ଅଛୁ ନାନା ଗୁଣ ॥
ଶ୍ରୀରୂପ ଗୋସାଇଁ ସେ ପୁଣ । ରୂପମଞ୍ଜରୀ ଗୋପୀ ନାମ ॥
ଶ୍ରୀ ସନାତନ ଯେ ଗୋସାଇଁ । ଲବଣ ମଞ୍ଜରୀ ସେ ହୋଇ ॥
ଯେ ରଘୁନାଥ ଯେ ଗୋସାଇଁ । ରତିମଞ୍ଜରୀ ତାକୁ କହି ॥
ରଘୁନାଥ ଯେ ଭଟ୍ଟ ନାମ । ସେ ରସମଞ୍ଜରୀ ଉତ୍ତମ ॥
ଗୋପାଳ ଭଟ୍ଟ ଯାକୁ କହି । ଗୁଣମଞ୍ଜରୀ ସଖୀ ସେହି ॥
ଶ୍ରୀଲୋକନାଥ ଯେ ଗୋସାଇଁ । ଅଙ୍ଗନାମଞ୍ଜରୀଟି କହି ॥
ଜୀବ ଗୋସାଇଁ ଯେତୁ ପୁଣ । ବିଳାସମଞ୍ଜରୀ ସେ ଜାଣ ॥
ଯେ କୃଷ୍ଣ କବିରାଜ କହି । କସ୍ତୁରୀମଞ୍ଜରୀଟି ସେହି ॥
ପଲ୍ଲବ ବୃକ୍ଷକୁ ଯେ କହି । ମଞ୍ଜରୀ ସେ ପୁଣ ଅଟଇ ॥
ଏ ଅଷ୍ଟ ଗୋସାଇଁ ଯେ ମୂଳ । ଏଥେଁ ଜନମି ଗୋପେ ଖେଳ ॥
ନଦିଆ ଜାତ ହେଲେ ନାମ୍ବ । ବୈଷ୍ଣବ ହୋଇଲେ ସସାମ୍ବ ॥
ଯୀନ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଥାମାନ । ମନରେ ଘେନ ବାର ଜଣ ॥
ଆବର କୃଷ୍ଣଦାସ ବାର । ତବଶ ଗୋପ ହେଉ କର ॥
ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଯାର ଘରେ ଥିବ । ସେ ପଥବଣା ଯେ ନୋହିବ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ଅଷ୍ଟ-
ମଞ୍ଜରୀ ଚରିତେ ନାମ ତ୍ରିପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ ।

ଚତୁଃପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ

ବାର ଗୋପାଳ ଯୋଡ଼ି କର । ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ଶ୍ରୀଗୁରୁ ପଯ୍ୟର ॥
ରାତ୍ର ଦିବସେ କୃଷ୍ଣ ଲୀଳା । କୋପରେ କ ରୂପରେ ଖେଳା ॥
ଏ ରସ ଗୁଣମାନ ଶୁଣି । ମନେ ରଖିଥିବ ଯେ ପୁଣି ॥
ଶୁଣ ସୁବୁଦ୍ଧି ଦ୍ବିଜ ଦାସ । ଅନନ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦ ହେ ଶିଷ୍ୟ ॥
ନିଶାନ୍ତ କାଳ ସେବାମାନ । କହିବା କୃଷ୍ଣର ବିଧାନ ॥
ବୃଷଭାନୁ ନନ୍ଦନୀ କଥା । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଲୀଳାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ॥
ପ୍ରଭାତେ ଗୋଧନ ଦୁହିଁଣ । ନନ୍ଦ ମନ୍ଦିରେ ବସି ପୁଣ ॥
ଦଣ୍ଡେ ତଇଳ ମରଦନ । ଦିଦଣ୍ଡ ସ୍ନାନରେ ଗମନ ॥
ବୃଷଭାନୁ ନନ୍ଦନୀ ପୁଣ । ଦଣ୍ଡକେ ପାକ ସଜାଡ଼ଣ ॥
ଅମୃତମଣୋହି ଯେ ମାନ । ଦଣ୍ଡେ ପରଶେ ରାଧା ଅନ୍ନ ॥
ମୁଖ ପଖାଳି ଦଣ୍ଡେ ଯାଇ । ତାମ୍ବୂଳ ସେବା ଦଣ୍ଡେ କହି ॥
ମୃଗମଦ ଚନ୍ଦନ ଦଣ୍ଡେ । ପ୍ରଥମ ପ୍ରହର ଏ ଖଣ୍ଡେ ॥
ଅପରାହ୍ଣ ଯେ କାଳ ସେବା । ଏ କଥା ମନରେ ଘେନିବା ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ବ୍ରଜକୁ ଗମନ । ଘେନିଣ ଗୋପ ସଖାମାନ ॥
ଦଣ୍ଡେକ ବଂଶୀ ବଟେ ରହି । ଦି'ଦଣ୍ଡ ଗୋପରାସ ଲଇ ॥
ବଇଁଶୀ ଶିଙ୍ଗା ଶଙ୍ଖମାନ । ଦି'ଦଣ୍ଡେ ବଜାନ୍ତି ଯେ ସ୍ବନ ॥
ବନଭୋଜି ଯେ ଦଣ୍ଡେ କରେ । ଐଶ୍ବର୍ଯ୍ୟବାକ୍ୟରେ ବନ୍ଦରେ ॥
ଦ୍ବିତୀୟ ପ୍ରହରେ ଏ ରସ । ଶ୍ରୀବୃନ୍ଦାବନରେ ବିଳାସ ॥
ସାୟଂକାଳର କଥାମାନ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଲୀଳା ମନେ ଘେନ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ଗୋପୀ ସଙ୍ଗତେଣ । ରାହାସ କରନ୍ତି ସେ ପୁଣ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ମଧୁର ବଚନ । ଗୋପ ବାଳକେ କଥାମାନ ॥
ବତ୍ସ ଉଠାଇ ଜଳ ଦେଇ । ଏମନ୍ତେ ଦଣ୍ଡେ ବନ୍ଧିଯାଇ ॥
ପୁଲିନ ବନେ ଦଣ୍ଡେ ଯାଇ । ରାଧାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଲୀଳା ତହିଁ ॥
ପୁଣ ବତ୍ସକୁ ଜଳ ଦେଇ । ଦି'ଦଣ୍ଡ ଚରାନ୍ତି ଯେ ଗାଈ ॥

ଦି'ଦଣ୍ଡ ଗୋରୁ ଠୂଳ କରି । ପଥରେ ଦି'ଦଣ୍ଡ ବିହରି ॥
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଦି'ଦଣ୍ଡ ପ୍ରବେଶ । ଶୁଣ ଦିବସ ଲୀଳାରସ ॥
ପୁଣ୍ୟକାଳ ଯେ ଲୀଳାମାନ । ଏ କଥା ମନେ ତୁମ୍ଭେ ଘେନ ॥
ସନ୍ଧ୍ୟାରୁ ରାତ୍ରି ଯେ ପ୍ରହରେ । ଦଣ୍ଡେକ ରହି ନନ୍ଦ ଘରେ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ଆଳତି କରନ୍ତି । ଅଷ୍ଟ ସଖୀଙ୍କି ସଙ୍ଗେ ଘେନି ॥
ପରମ ପୁଣ୍ୟ ସଖୀମାନ । ରାଧାଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ଯତନ ॥

ଲଳିତା ବିଶାଖା ଚିତ୍ରାଦି । ଚମ୍ପକଲତା ରଙ୍ଗଦେବୀ ॥
ତୁଙ୍ଗବିଦ୍ୟା ଇନ୍ଦୁରେଖାହି । ସୁଦେବୀ ସହିତେଣ ତହିଁ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ଆଳତି କରଣ । ବେଢ଼ିଣ ଅଷ୍ଟ ସଖୀ ଗଣ ॥
ସିଂହାସନରେ ଦଣ୍ଡେ ରହି । ବଜନ୍ତେ ଗୋପ ଗୋପୀ ତହିଁ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ମୃଗାକ୍ଷି ନନ୍ଦନ । ବେଶ ଯେ ଶ୍ରୀ ନନ୍ଦନନ୍ଦନ ॥
ଏ ବେଶକାଳ କଥାମାନ । ଏ କଥା ମନେ ତୁମ୍ଭେ ଘେନ ॥

ପ୍ରହରେ ରାତ୍ରି ଉପରେଣ । ରାଧିକା ରନ୍ଧନ କରଣ ॥
ଭୋଜନ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କରାନ୍ତି । ତିନି ଦଣ୍ଡ ଯେ ପରଶନ୍ତି ॥
ମୁଖ ପଖାଳ ଦଣ୍ଡେ କରି । ତାମ୍ବୁଳ ସେବା ଦଣ୍ଡେ ସାରି ॥
ପୁଷ୍ପ ବେଶ ଯେ ଦଣ୍ଡେ ହୋଇ । ଚନ୍ଦନ ସେବା ଦଣ୍ଡେ କହି ॥
ଏମନ୍ତେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହରେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଲୀଳା ସ୍ୱେ ଭାବରେ ॥
ତୃତୀୟ ପ୍ରହରେଣ ପୁଣ । ଦି'ଦଣ୍ଡ ରାହାସରେ ମଗ୍ନ ॥
ଲଳିତା ମୂଳେ ସଖୀଗଣ । ରହାସ ଦ୍ୱିଦଣ୍ଡ ପୁଣ ॥

ଦି'ଦଣ୍ଡମାନ ଲୀଳା ରସ । ତୃତୀୟ ପ୍ରହର ବିଳାସ ॥
ସଙ୍ଗମ ସେବା ଲୀଳାମାନ । ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରହର ବିଧାନ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ପାଠ ବିଦ୍ୟାମାନ । ସଙ୍ଗୀତରସ ତି ଦଣ୍ଡେଣ ॥
ଆଲିଙ୍ଗନ ଯେ ଦଣ୍ଡେ ତହିଁ । ଦି'ଦଣ୍ଡେ ଭୁଜେ ମିଳି ତହିଁ ॥
ସଙ୍ଗମ କାଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରସ । ଭଗତ ଜନ ଧ୍ୟାନେ ଘୋଷ ॥
ମଳୟ ପବନ ବହଇ । ରାଧାକୃଷ୍ଣ ଯେ ଲୀଳା ତହିଁ ॥
ଦି'ଦଣ୍ଡ ରାତ୍ରି ଥାଉଁ ପୁଣ । ଗୋପକୁ କରନ୍ତି ଗମନ ॥

ଏ କାଲମାନ ବୁଝି ପୁଣ । ଧ୍ୟାନ ଯେ କରିବ କ୍ରମେଣ ॥
ଯେ କାଲେ ଯେଉଁ ତନ ଭାବ । ସେ ଧ୍ୟାନେ ସେବା ଯେ କରିବ ॥
ମୁକୁନ୍ଦ ଅନନ୍ତ ସୁଦାମ । ବନ୍ଦ ଭରଥ ଶୁଣ ରାମ ॥
ଅଚ୍ୟୁତ ଦାସ ଭଜେ ଆଣ । ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେଣ ତାଙ୍କ ଦାସ ॥
ଏ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତନ୍ତ୍ର । ତୃତୀୟ ଖଣ୍ଡ ସମାପତ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀ ଗୁରୁଭକ୍ତ ଗୀତା ତୃତୀୟଖଣ୍ଡେ ରାଧାକୃଷ୍ଣ
ଲୀଳା ରାଜ ଦବା ଅଷ୍ଟପ୍ରହର ଚରିତେ
ନାମ ଚତୁଃପଞ୍ଚାଶତ୍ ପଟଳ ।

ମହାରାଜା ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ମୁଦ୍ରଣାଳୟ, ବାଣୀବିହାର

ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର

ପୃଷ୍ଠା	ଧାଡ଼ି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
୨	୧୯	ପରଂବ୍ରହ୍ମ	ଅରଂବ୍ରହ୍ମ
୩	୬	ବିଷ୍ଣୁଶ୍ୟାମ	ବିଷ୍ଣୁଶର୍ମା
୩	୧୦	ଏ ମହାଶୂନ୍ୟ	ଯେ ମହାଶୂନ୍ୟ
୩	୧୫	ମହାଶୂନ୍ୟରେ	ମହାଶୂନ୍ୟ ଯେ
୩	୧୬	ଅକାର	ଅଂକାର
୩	୨୦	ଆର	ଅର
୩	୨୩	ବହ୍ମ	ବ୍ରହ୍ମ
୮	୮।୯।୧୦	ଗୋଟି, ଗୋଟିଏ	କୋଟି,କୋଟିଏ
୯	୨୪	ଅଙ୍ଗାର	ଗଙ୍ଗାର
୧୦।୩୫	୧୬୭	କାଢେସାର	କାଢସ୍ବର
୧୩	୧୬	ଅବାର	ଅକାର
୧୩	୧୬	ଦକାର	ଇକାର
୧୩	୧୭	ଅକାର	ଏକାର
୧୩	୧୮	ଅକାର	ଆକାର
୧୪	୭	ବାଞ୍ଛା	ବାଂଝ
୧୫	୨୪	ବଦର	ବକର
୧୬	୯	ଗଜ	ରଜ
୨୧	୪	ଉଦ୍ଧବ ବଢ	ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବ ବାହୁ ବେ
୨୧	୭	ଉଦ୍ଧବ ବଢ	ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବ ବାହୁ ବେ
୨୧	୨୩	କାଢ	ଯଢ
୨୧	୨୫	ଉଦ୍ଧବ ବଢ	ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବ ବାହୁ ବେ

ପୃଷ୍ଠା	ଧାଡ଼ି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
୨୨	୧	ଅଧି	ଅଚ୍ଛ
୨୨	୭	କୁମର	କୁମ୍ଭାର
୨୨	୧୫	ସତ୍ୟରେ	ସ୍ୱେଚ୍ଛାରେ
୨୯	୧୨	ସୁଖେ	ଦୁଃଖେ
୨୯	୧୫	ନକ୍ଷାସିବ କ୍ରୁତ	ବନସ୍ଥ ଗ୍ରାବତ
୩୧	୨୫	ଅପସର	ଅବସର
୪୫	୯	ଛୁସ୍ଥାବଳାଇସହ୍ୱସ୍ର	ଛସ୍ଥାନବେସସ୍ର
୪୭	୧୦	କୁମାଣ୍ଡ	ସୁନ୍ଦଣ୍ଡ
୪୭	୨୭	ସୁଖ	ଦୁଃଖ
୪୭	୨୨	ଗଣ୍ଡିଆ	ଖଣ୍ଡିଆ
୪୯	୨୩	ବଣିଜକୁ ବୁଝି	ବଣିଜ କୁବୁଦ୍ଧି
୫୧	୪	ପଢ଼ାଇଣ	ପଢ଼ାଉଣ
୫୧	୨୭	ଆଦରକୁ	ଆଦରେଲୁ
୫୨	୨୪	ମନ	ମନ୍ତ୍ର
୫୫	୭	ଶୁଣିଲେ	ଗୁଣିଲେ
୫୭	୮	ଅଙ୍କିକାରେ	ଅଙ୍କିକରେ
୫୭	୧୨	ଜାଣ୍ଡଣ୍ଡରେ	ଜାଡମ୍ବରେ
୬୩	୧୩	ସେତ	ସେ ତ
୬୩	୨୪	ଦୁଃଖ...ସୁଖ	ସୁଖ .. ଦୁଃଖ
୬୪	୨	କଷାକଷ୍ଟ	କୃଷି କଷ୍ଟ
୬୪	୧୭	ମରନ୍ତ	ରମନ୍ତ ବା ରହନ୍ତ
୬୪	୨୨	ପିତାର	ପିତାଉ
୬୭	୨	ରଚଲେ ସୁସ୍ୱାଦ	ରଚଣଲେ ଧନ
୬୭	୨	ମହନ୍ତ	ମହାତ୍ମା
୬୭	୪	ଶୁଣିଲୁ	ସୁଶୀଳ

ପୃଷ୍ଠା	ଧାଡ଼ି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
୬୭	୧୭	ଏକ	ଏତେ
୭୧	୧୫	କାଠିକ କନ୍ଧ	କାଟିବ କାନ୍ଧ
୭୧	୨୨	ଗଢ଼ି ନ	ଗଢ଼ିଣ
୭୫	୧୩	ଘାଳେଅଟେ	ଘାଳେ
୭୫	୨୨	ଉଡ଼ବାରେ	ଉଡକାରେ
୭୭	୫	କୁନ୍ଦ ପୁଷ୍ପେଯେ	ମୁକୁନ୍ଦ ପୁଷ୍ପ
୮୦	୧୩	ରାମଭଦ୍ର	ରାମ ଭ୍ରଥ
୮୦	୧୬	ମଦାଳସୀ	ମଦନା
୮୦	୧୯	ମାକ୍ରୁଲୁ	କୁକ୍ରୁମା
୮୦	୨୦	ଚନ୍ଦ୍ରାଢନ	ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ
୮୦	୨୦	ବାହ୍ନାରନ୍ତ	ବହ୍ନରନ୍ତ
୮୧	୨୫	ଆଠ ଦଆଠେ ଷୋଳ କନ୍ଧ	ଷୋଳ ଦଗୁଣେ ବତଶନ୍ଧ
୮୨	୫	ଦ୍ୱନ	ଦନ
୮୨	୧୮	ମୂଢ଼	ବୁଧ
୮୨	୧୮	କରଠୁଳ	ମୃତଠୁଳ
୮୩	୧୯	ଖୋଉଣୀ ସଙ୍ଗେ	ଯେ ଶଙ୍ଖଚନ୍ଦ୍ର
୮୭	୮	ପୁଣ୍ୟ	ପୁଷ୍ପ
୯୦	୬	କ୍ଷୀଲଉଁ...ଶୀରଉଁ	ଶୀରଉଁ...କ୍ଷୀଲଉଁ
୯୧	୧୧	ହ୍ନୌ	କ୍ଲୀଉଁ
୯୧	୧୩	ଯେ କୃଷ୍ଣ	ଯେ କୃଷ୍ଣ କୃଷ୍ଣ
୯୧	୧୫	ଓଁ କ୍ଲୀଁ	ଓଁ କ୍ଲୀ ଯେ
୯୩	୧୦	ଭୁଞ୍ଜିବୁ ଚଢ଼ିବୁ	ଭୁଞ୍ଜିବେ ଚଢ଼ିବେ
୯୭	୪	ଅଧରେ	ଅର୍ଦ୍ଧରେ
୯୭	୭	ପର	ପର
୯୭	୬	ର ଯେ...ଧୀରେ	ରଜ ଯେ...ଧଇରେ

ପୃଷ୍ଠା	ଧାଡ଼ି	ଅଶୁଦ୍ଧ	ଶୁଦ୍ଧ
୯୭	୧୦	ଗ୍ରମ	ଶ୍ୟାମା
୯୮	୧୨	ଝଙ୍କାର	ଝଙ୍କର
୯୯	୧୩	ଆଦ୍ଧ	ଅର୍ଦ୍ଧ
,,	୧୭	ମୁକାର	ଅକାର
୧୦୦	୧	ଅଙ୍ଗରୁ ଆର୍ଦ୍ଧ	ଅକ୍ଷରୁ ଅର୍ଦ୍ଧ
,,	୨	ଅକାରୁ	ଆକାର
,,	୩	ଓଁକାରୁ	ଓଙ୍କାରୁ
୧୦୧	୧୨	ଷୋଳ ଦଳରେ ଷୋଳ	ବାର ଦଳରେ ବାର
,,	୧୯	ଅ ମାଝାରେ	ନଅ ମାଝାରେ
,,	୨୦	କର	କର୍ଣ୍ଣ
,,	୨୨	ନାରାୟଣ	ନାରାୟଣାୟ
୧୦୨	୪	ଝଁରୁ ଅ ଅଯକଣ	ଝଁଅରୁ ଅଣ ନମ
୧୦୩	୪	ଏମନ୍ତ	ଅନନ୍ତ
,,	୫	ବାର	ଦଶ
,,	୧୨	ଚରୁ	ତରୁ
,,	,,	ଶ ରୁ	ଶାରୁ
,,	୧୭	ଅରୁ	ଥରୁ
,,	,,	ରିକାରୁ ବସ	ରିକାର ତହୁଁ
,,	୨୦	ନରୁ ଜାତ	ଦରୁ ଜ୍ୟୋତ
,,	,,	ଣ ଆଦ୍ୟରେ	ଣ ଆଦ୍ୟରେ
୧୦୫	୧୧	ଦରେ···ହେବ	ଦରେ ଦୁଇମାଝାରେ
,,	୨୨	ଇ ଯେ	ଇ ଅଯେ
୧୦୭	୧୪	ହଁ ଉରୁ	ବଅରୁ
୧୦୮	୧୨	ମଧୁପୋଭା	ସାଧୁପୋଥା
୧୧୩	୫	ଉକାଚର	ଋକାରର